

ಆ:

ಸಹಸ್ರಯोಗः (५४५)

(ಲघುದीಪಿಕಾಬ್ಯಾಖ್ಯಾಸಹಿತः)

ಸಹಸ್ರಯೋಗಃ

ವೈದ್ಯದ್ವಾಗುರು ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂ. ಆರ್. ಭಟ್ಟ, ಐ.ಎಎ್.ಎ.

ಅಯುವೇದದ ಮಹೋನಾಧಾರ್ಯ

ಮತ್ತು

ವೈದ್ಯ ಎಂ. ಎಂ. ಆಳ್ವಿಂಗ್, ಅಯುವೇದದ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,

ಇವರಿಂದ ಭಾಷಣಂತರಿಸಿ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೌರಂಡಲ ಸಂಸ್ಕಾರದ

ರಾಜವೈದ್ಯ ಜೀವರಾಮು ಕಾಳಿದಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ

ಮುನ್ಮೂಡಿ ಸಮೇತ

ತ್ರು ಕಾತಿ ಸಿಂಹಟಿ ತು.

PUBLISHED BY:

D R. M. R. BHAT,

JEPPU, MANGALORE

VAIDYA M. M. ALVA,

MANGALORE.

ALL RIGHTS RESERVED
BY THE PUBLISHER.

FOREWORD

THE morbid disorganisation of process and function in the body, known as disease, provides a constant problem that must ever loom large on the mental horizon of mankind. Although disease is always more or less definitely associated with certain physiological departures from the normal, its real significance is rarely or never wholly understood. Still less is the fact appreciated that specific forms of pathological derangement co-exist with equally distinctive types of character and temperament which, therefore, must be taken into account, in any scientific treatment of disease.

AYURVEDA makes an honest attempt to understand this and asserts that 'Man cannot be treated without a thorough knowledge of the forces that have made him Man'. Hence is the medical science in India—Ayurveda—the "Sumum Sonarum of all life"—the knowledge of life as a whole.

The method of treatment advocated by the unknown author of this work in his various recipes is one, the greater part of which I have seen in operation. I can, therefore, confidently assert that the various methods advocated herein, do attain in practice, in certain diseases especially, a measure of success not achieved by any other system known to me.

I am not in the least to claim finality for this work; but the results, in brief, are a matter of fact.

This work must have been the outcome of wide clinical experience and a close study of the therapeutic value of plants. The author believes it is sufficiently well founded on observed facts to warrant its presentation.

Essentially a book like this needs no foreword; for it will not only serve a useful purpose in the treatment of diseases by professional persons, but it is also hoped that it will be of considerable help to any reader who might be interested in the Ancient Science of Ayurveda, as well as to all students of that Science.

20th April '37.

Jeevaram Kalidas Shastri,
RAJAVайдya,
GONDAL. (Kathiawar)

ಉ ಪೂರ್ವ ದಿನಾಂಕ

ಶಿವರೋಗ ನಿವಾರಕ ನಾಡ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸೇದೆ ದೊಂಬಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಕರನ್ನು ಆಯುವೇದದ ಮೂಲನೂ ಆಗಿರುವ ಧನ್ಯಂತರ ರೂಪದಿಂದ ಭಗವದ್ವೀತಾ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವ ಆಗಾಧ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕೋಪಾಮಾಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವನು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮಹಿಳೆಯನಿಂದ ಜನಾಹಿರಲಾಲರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವು ಪಾದ ಅಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ “ಹಿಂದುಗಳ ಆಯುವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪದ್ದತಿಯು ಹಿಂದೂ ಧನ್ಯಂತರ ಗೋವಿನಂತೆ ಶಾಂತವಾಗಿಯೂ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಅದು ಬರಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರ್ವತಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಅವ್ಯಾತದಂತಹ ಹಾಲನ್ನು ಸೂರೀಗಾಡುವುದು” ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿರುವರು. ಆಯುವೇದವು ಅನ್ಯ ನೇಡಗಳಂತೆ ಅಪೋರವೇಯಿನಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರತಿಕಿ ಇದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥರಿಗೆ ಸ್ವಸ್ಥರ್ವಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಅತುರರಿಗೆ ರೋಗ ಮುಕ್ತಿಯೂ ದೊರಕುವುದೂ ಅದೇ ಆಯುವೇದದವು. ಆಯುವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪದ್ದತಿಯು ಶಸ್ತ್ರಾದಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆಂದೂ ಕೈಫಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆಂದೂ ಎರಡು ಒಗೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾದಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಬೀಭತ್ಸ ರಾಜಕ್ಕೆಯಾಕ್ರಯಾಭಾವ, ಕಾಲ ಮೂಡಾತ್ಮಕಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವೈದ್ಯ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಕೂಲಂಕುವವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ಶಳಿ, ಶಾಲಾಕ್ಷ, ಸುಶ್ರುತಾದಿ ಅರ್ಚಗ್ರಂಥಗಳು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರೂ ತತ್ವತನ ಪಾಠನ ಅಭ್ಯಸನಾದಿಗೆ ಗುರುತಿಷ್ಠಿತರಂಪರೆಯು ಲೋಪವಾಗಿದೆ ಎಂದರೂ ವಿಧಾನೋಪವಾಗಿದು.

“ನಾತಾಥ್ರಂ ನಾಸಿ ಕಾವಾಥ್ರಂ ಅಥ ಭೂತದರೂಪತ್ತಿ” ಎಂಬ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನೀತಿಯಂತೆ ಶ್ರೀಕಾಲಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮುಖಿತ್ವಂಗವರು, ಪರೆಹಿತಪರೋಗಿ ಜೀವಧಿಗಳ ಗುಣ, ವಿಧಿಯು, ನಿವಾಕ, ಪ್ರಭಾವಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹಿಂದಿನ ಸದ್ಯಶಗಳಾದ ಧಾತು ಸಸ್ಯಾದಿ ಕದಾಥರಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬಿಸದೆ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಸ್ವಾನುಭವ ಯಾಕ್ರಯಾಕ್ರಗಳಿಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ನಾನಾ ವಿಧದ ವಿಚಿತ್ರ ನಾಮದೇರುಗಳಿಂದ ಅಜ್ಞಾದಿಸಿ, “ಯಿಸ್ಕ ಶಸ್ಯ ಶರೋ-ಮೂರ್ಕಾಲಂ ಯೀರು ಕೇಣಾಷಿಭಾವಿತಂ! ಯಾಸ್ಯೈ ಕ್ಷಮೈ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ಯಾವ್ಯಾ ತದ್ವಾಭಿವಿನ್ಯಾತಿ” ಎಂದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಚಲಿತ ಆಯುವೇದದ ಪದ್ದತಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹಾಸಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಆಯುವೇದ ವೈದ್ಯನಿಗೆ ತಾನು ಜನಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದೆ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆ, ನಾರು, ಬೇರು, ಜೆಕ್ಕೆ, ಶಾಯಿ, ಹಣ್ಣು, ಚಿಗುರು, ಜೂ, ಸೊಪ್ಪುಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಂತಾಗಲಿ. ವೈದ್ಯಕ್ಲಾಸ್ತರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ವರಸ, ಹಿನು, ಕಾತ್ಮಧ, ಕಲ್ಲು, ಕೊಣಾಯ, ಜೂಳಾರ್, ಗುಟಿಕೆಗಳೇ ಮೌವಲಾದ ಸುಲಭದಿಂದ ಕೆಪ್ಪ, ಕೆಪ್ಪ ನಾಘ್ಯವರೆಗಿನ, ಜಾಗೂ ಕಾಸಿನ ವ್ಯಯವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಬಹು ಬೆಲೆಯ ವರೆಗಿನ

చుట్టుగెళన్న కొడక హళ్లిహల్లి లూటుకేరిగాలీ ఒదగిని కొడువప్పు ఏదేళియు వైష్ణవీదిందాగలి వైష్ణవీరిందాగలి సాధ్యవిల్ల. యాచ మనుష్ణను ఎల్లి కుట్టి బేళదు యావ ఆకార వికారగళింద దేశభారతీయున్న మాది కొండు జీవిసుత్తానో, ఆ దేశకాలజ విద్యవానగాలగనుసరిస ఆయాయ లూరిన మధ్య, వెనె, వీరు, తికిత్సక్రువుగాలే క్రువుదంతాగలి, బజలావణ యిందాగలి, ఆవరనిగి మేలాదద్దు మత్తు దేళియువాదద్దు.

నమ్మ కులసోత్తాద అప్పుంగ కృదయ, జరక, సుత్తుత సంహితాది గ్రంథగళల్లి మధిసి లబ్ధవాద సజ్పుయోగాముతగిల్లదే, మత్తెయాళి భాషి యింద వాయిశ్చానిసల్పుట్ట గ్రంథగాలింద భాషాంతరిసల్పుట్టి ఖచు కల్పగాళ్లు యోగ్యాషధ యోగాలింద, ఈ సజ్పుయోగ దహణతు ప్రకాశిసల్పుట్టిదే.

ఇదచల్లి, కషాయ, ఘృత, త్యైల, జూణ, గుపికా, అవలీఱ, ధారా, తచ్ఛ్యార, మాన, ప్రభాషా, ప్రత్కుషధవిధి ప్రకరణగాలన్నో లీంచు సమాజ సౌలభ్యవాగువంతే మూల సంస్కర త్లోఽగాలన్న కషాణపిచ భాషి యింద రోబాంతరగొళిసయేదే. మత్తు ధారెయిందిరువ గుజ, ధారాపాతి ఇదళ్లి జీకాగువ నురగాలు, ప్రమాణ, ధారాపాత్రద స్ఫ్భావ, పరిభారకర లక్ష్మి, ధారా మాచువ క్రుమ, రోగియిం అనుసరిసత్క్షే పథాయాప్యు విచార, అదల్లదే నమ్మ వైతినిత్యద భుక్షేణ సాధనగాళ విత్త తత్తు భావగాలిందేదగువ పరస్పర వైషమ్య, ప్రవైతిగిరువ ప్రత్కుషధ విధియన్నో మానపరిభాషి గాలన్నో విషదికేరిసి ఉల్లేఖిసల్పుట్టిదే.

ఈ గ్రంథపై వైష్ణవిగీరిగి, వైష్ణవిద్యాధిగాలిగేన్ను దే సమాజనోపకారి యాగి గృదపైష్ణవంతిద్దు పరాక్రయవిల్లదే తమగొదగిద క్షుద్ర విప క్షేరంపరీగాలన్నో, తన్మాలక సంభవిసువ అనావక్షేచవాద ద్వష్టకావియన్నో నీణాచిసలనుకొలవాగువంతే, “లఫుందిసికా” ఎంబ కషాణపిచ పిఇచే యిందలూ, అలంకరిసల్పుట్టిదే.

ఇదర ముద్దుజి సంతోధనాది కాయుణగాల్లి క్రుమ వహిస తక్క కాలదల్లి ఒదగిని కొట్టి ముంగాళారు సిటిప్రెస్సిన శ్రీమాన్ ఉద్యావర కేశవాచాయురన్న నావు క్షుత్సువ్వశాసనాగి వందిసుత్తేవే.

ఇదరల్లిరువ స్థూనాతిరేశగాలన్న క్షుమిసి తక్క సలవేగాన్నిత్తు ప్రైఎస్సిసబేచాగి అపేక్షానువ,

ఎం. ఆర్. భట్ట.

ఎం. ఎం. ఆళ్ల.

॥ धन्वन्तरये नमः ॥

॥ सहस्रयोगदर्पणम् ॥

लघुदीपिकाव्याख्यासमेतम्.

ಸಹಸ್ರಯೋಗಃ

ಅಹಿಂದಿಂದಿರುತ್ತಾ ವಾಚ್ಯವಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಕ್ತಿಯೊಗ್ದರ್ಮವೇ ಈ ಪ್ರ.

॥ मंगलाचरणस् ॥

शंखं चक्रं जलुकं धृतममतघटं चारुदोभिश्चतुर्भिः

सुक्षमस्वच्छातिहृदयांशुकपरिविलसन्मौलिमम्भोजनेत्रम् ॥

एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीः साक्षिभृतं

वन्दे धन्वन्तरिं तं सकलगद्यनप्रौढावामिलीलम् ॥

ಕರ್ನಾಟಕೀಗಳು

घनचन्दनं शुद्धम् पर्पटो शीरसाधितम् ।

शीतं तेभ्यो हितं तोयं पाचनं दुडुज्वरापहम् ॥ १ ॥

ಭೇದ್ಯಮುಸ್ತಿ, ಜಂದನ, ಒಟ್ಟುಂಟಿ, ಇರವೆರಿದಂಡು, ಪರ್ವಟಿಕ,
ಲಾನುಂಜ ಈ ಚೈಪಧಿಗಳ ಶೀತಕವಾಯವು ಹಿತ್ತೊಂದೇ ಕವನನ್ನಿಂದ, ದಾಹ
ಜ್ಞರವನನ್ನಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಪಡಿಸಿ ಪಾಜನವನ್ನು ಇಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

तोयतोयदभुनिष्वपाठाधान्यमहौषधैः ।

कृतः कषायस्सर्वेषां उचरणां पाचनः परम् ॥ २ ॥

ఇరవేరిదండు, భద్రముష్టి, పుత్రింజ్యండబేరిన తొగటు, కాడెగడై, కూత్రంబిరిజ, ఒణశుంలి ఈ కేషాయవు ఎల్లా జ్యోర్గళగూ పాజనవస్తుంటునూడుత్తుదే.

पाठाग्निमन्थवृहतीद्वयनागराणाम् ।
छिन्नोद्भवामगधमूलकलिङ्गकानाम् ॥
वासामृताम्बुदपटोलमहौषधानाम् ।
कार्यं पित्रोदिह मरुष्पमवे ज्वरे तु ॥ ३ ॥

ಹಾಡೆಗದ್ದೆ, ನವೋರ್ಚಳಬೇರು, ಸಣ್ಣಕುದನೆಬೇರು, ಕೆಂಟಕಾರಿ ಬೇರು, ಒಣತುಂಡಿ (ಗ) ಅನ್ನತಪಳ್ಳಿ, ಹಿಂಸ್ತಲಮೂಲ, ಕೊಡಗಪಾಲರಿ (ಗ) ಅಡೆಣ್ಣಿಗೆಬೇರು, ಆಮ್ಮತಪಳ್ಳಿ ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕಾಟಿನಟವಲಬ್ಳಿ, ಶುಂಡಿ (ಹ) ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕೆಷಾಯಗಳು ವಾತಜ್ಞರ ಕಮನ.

गोपाङ्गनाकमलचन्द्रनसेष्यविश्व ।
यश्चीजलोत्पलमध्यूकशतावरीभिः ॥
सिद्धं सुशीतमनुमाक्षिकशर्कराढ्डाम् ।
पित्तज्वरं जयति दाहनुडाढ्ड्यमम्बु ॥ ४ ॥

నామదబేరినసిప్పు, తావరివళ్లయ, జందన, లామాజ, ఒణ
తుంతి, జ్యేష్ఠ మధు, ఇరువేరిదండు, నెలసంపిగిగెడ్డి ఇప్పైతిరుటు,
తకావరిబేరు, ఇదర శితళచౌయచ్చై జీనుతుప్పు, సక్కరీ
మేల్పుడి సేరింసి సేవిసిదరే పిత్తుజ్యుర తమన.

पथ्याकटफलनागराम्बुद्वाचाभूनिष्ठधान्यद्रुमैः ।
भार्जीपर्पटकान्वितैः शृतमिदं तोयं सुशीतं पुतः ॥
मध्वाढ्यं परमाणुरामध्युतं शेषमज्जरं नाशयेत् ।
कोष्टार्तिंश्वसनाग्निसादकसनारुद्ध्यास्थशोषान्वितम् ॥ ५ ॥

ಅಣಿಲೆಕಾಯಿಸಿವೆ, ಕೆಂಬುಳುಬೇರು, ಒಳಶುಂತಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಬಜೆ, ಪುತ್ತಂಜ್ಞಂಡಬೇರನಿಸಿವೆ, ಕೊತ್ತಂಬರಬೀಜ, ದೇವದಾರು ಕಿರುತೇಗಿನಬೇರು, ಪರಾಟ ಮಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಯ ವಾಡಿ ಜೀನು, ಹಿಂಗು

ಪುಡಿ ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ನೇವಿಸಿದರೆ ಕೆಫ್ಜ್‌ಬ್ರೂರ್, ಉಪಾತಯದ ನೋವ್, ವಾಯು, ಅಗ್ನಿನೊಂದ್ಯು, ಕೆಮ್ಮು, ಅರುಳೆ, ಮುಖಬೀಗು ಶಮನ.

ದ್ವಾಕ್ಷಾಮಧ್ಯಾಕ್ಷಾಕ್ಷಾಭ್ರಕಾಇಸರ್ಯಸಾರಿವಾ: ।

ಸುಸ್ತಾಮಲಕಹೀಬೆರಪಶ್ಚಕೇಸರಪಶ್ಚಕಮ् ॥ ६ ॥

ಸೃಣಾಕಾಂದನೋಶ್ವಿರನೀಲಾತಪಲಪರುಷಕಮ् ।

ಫಾಣಿ ಹಿಮೋ ವಾ ದ್ವಾಕ್ಷಾದಿರ್ಜಾತಿಕುಸುಮವಾಸಿತಃ: ॥ ७ ॥

ಯುಕ್ತಾ ಸಧುಸಿತಾಲಾಜೀರ್ಜಯತ್ಯನಿಲಪಿತ್ತಜಮ् ।

ಜ್ವರ ಮದಾತಯಂ ಛಾಂಡಿ ಮೂರ್ಖಾ ದಾಂ ಅರಮಂ ॥ ८ ॥

ಅರ್ಜವಂ ರಕ್ತಪಿತ್ತ ಚ ಪಿಪಾಸಾಂ ಕಾಮಿಲಾಮಾಪಿ ।

ದಾತ್ಕೈ, ಇನ್ನೇತಿರುಳು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ವಾಚೇಽಪಿ ಕೆತ್ತೆ, ಕುಂಬಾದು
ಮರದ ಬೇರು, ನಾಮದಬೇರಿನ ಸಿಪೇ, ಭಂಪುಮುಕ್ಕಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಸಿಪೇ,
ಇಂವೇರಿಂದಂಡೆ, ತಾವರೆಕುಸುಮ, ಪದ್ಮಕಾಷ್ಟೆ, ತಾವರೆವಳಯ,
ಜಂದನ, ಲಾಮುಂಜ, ನೆಲಸಂಹಿಗೆ ಗೆಡ್ಡೆ, ಪರಂಷರೆ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯ
ವನ್ನು ಜಾಜಿಸುಲ್ಲಿಗೆಯ ಕುಸುಮದಿಂದ ಪರಿಮಳಿಸಿ, ಜೇನುಂಡನ್ನು, ಸಕ್ಕರೆ,
ಹೊದಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ವಾತಿಂತ್ರಜ್ಞರ
ಮದಾತ್ಯಯ, ವಾಂತಿಯಾಗೋಣ, ಸ್ತೂತಿತವ್ಯವಿಕೆ, ದಾಹ, ಉಯಾಸ,
ತಲೆತಿರುಗುವಿಕೆ, ಮೇಲಾಣಗದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ರಕ್ತಾಶ್ವತ್ತ, ಬಾಯಾರಂಕೆ
ಯಾಗೋಣ, ಕಾಮಿಲಾರೋಗ ಇವು ಶಮನ.

ನಾಗರಾಸೃತಹರೀತಕೀ ಕ್ರಮಾಜಾಗಾಹಸ್ತನಯನಾಂತ್ರಿ ಭಾಗವಾ: ॥ ९ ॥

ಸಾಧುಸಿಳ್ಳಸುದಕ ಸಶರ್ಕರ ನಾಶಯತ್ಯಖಿಲಾಂಧಜ ಜ್ವರಮ् ॥

ಒಳತುಂಡಿ, (ಇದು ಏ ಕೈಂಜಿ, ನ ಎರಡುತ್ತಾರ ತೂಕ) ಅನ್ನುತ್ತ
ಬಳ್ಳಿ (ಇದು ಏ ಕೈಂಜಿ ತೂಕ) ಅಳಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪೇ (ಇದು ಏ ಕೈಂಜಿ
ತೂಕ) ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ತುದೋಂ
ಜ್ಞರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು.

पत्रं वेणुभवं दलं च तुळसीजातं हरिक्रान्तिजम् ।

पत्रं वा सुनिषण्डजं बदूरजं पत्रं च वाढंदलम् ॥

पञ्चं चोत्तमकन्यकार्ण्यसुषवीनारङ्गपञ्चं पृथक् ।

सर्वं नागरपादिकं प्रहरति प्रायपशीतं ज्वरम् ॥ १० ॥

బిదరలే, తుళసి ఎలె, విష్ణుకూర్తి ఎలె, నిరార ఎలె, చుగరి ఎలె, గోళిమేగే, సహదేవి ఎలె, పులాలని ఎలె, నారంగ ఎలె, నాల్మనే ఒండు అంత ఒణశుంమి ఇవుగా కెషాయవు శీతజ్ఞర శనుస వొదువుదు.

दाकनागरभनिम्बधान्यवासाकलिङ्कैः ।

गजाह्नादशमूलाब्दैस्त्युक्लपं ज्वरं जयेत् ॥ ११ ॥

ದೇವದಾರು, ಒಣಶುಂಠಿ, ಪ್ರತ್ಯಂಚ್ಯಂಡಬೀರಿನಸಿಪ್ಪೆ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ
ಬೀಜ, ಅದ್ದ್ವೀಗಿಬೇರು, ಕೊಡಗಪಾಲಯರಿ, ಗಜಹಿಷ್ಟಲಿ, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ
ಬೇರು, ನವೋರ್ಚಳಬೇರು, ಆನೆಮಂಗಬೇರು, ಕುಂಬುದುಮರದ
ಬೇರು, ಹಾದಿಂಬೇರು ಇವುಗಳ ಬೇರಿನಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದು ಒಳಗಿನ ತಿರುಕು
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಓರೆಲಿಬೇರು, ಮೂರೆಲಿಬೇರು, ಸಣ್ಣಕುದನೆ
ಬೇರು, ಕಂಡಕಾರಿಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳು, ಭದ್ರಮುಣ್ಣ ಇವುಗಳ
ಕ್ರಾಯವು ನ್ನತ್ಯಸದೃಶವಾದ ಜ್ಞರವನ್ನು ಶರೀಸುವುದು.

महाबलामूलमहौषधानां व्याथो निहन्याद्विषमज्वरं च ।

शीतं सुकम्पं परिदाहयुक्तं मारीचकं राघवसायको यथा ॥ १२ ॥

ಕೆದಿರಚೇರು, ಒಣಶುಂಠಿ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ವಿಷವುಜ್ಞರ,
ನಡುಗಿಬರುವ ಜ್ಞರ, ದಾಹಜ್ಞರ ಶಮನ.

छिन्नोऽवावृष्टिरातकपर्पटानां ।

शुंभ्यावलाहकयवाषकयोः क्रमेण ॥

एकद्वयत्रितयभागकृतः कषायः ।

सम्भूच्छितं ज्वरमपोहति सन्निपातम् ॥ १३ ॥

ఆమ్రాతచల్చి, ఆడిష్ణగేబేరు, పుత్తంచ్చుండబేరిన సిప్పె, పవంట ఇవు నాల్చు బగే (ఒందు క్షేంజి తొక) ఒఱకుంఠి ఇదు (ఎరడు క్షేంజి) భద్రముష్టి, బల్చలరుసణగేబేరు, (ఇవు ముహరు క్షేంజి) కేలవరు పుథముతః హేళిద 4 బగెయూ ఒండువరి క్షేంజియంతెయూ మత్తె హేళిద మూరు బగెయు 2 క్షేంజి గళంతెయూ సేరిసువెరు. ఈ కంపాయవు సస్నేహాతజ్ఞురికర.

केवलेनाजमोजेन कषायो विधिना श्रुतः ।

चातुर्थिकं ज्वरं हन्ति रोहिण्या समलङ्घतः ॥ १४ ॥

ಅಯವೋದಕ, (ಒಮ್ಮುಕಾಳು) ಕೆಟುಕರೋಹಿಣಿ ಇವುಗಳ
ಕಣ್ಣಾಯವು ಕಾತುಧೀಕ ಜೀರ ಹರ.

मृद्गीकनाभासधुकोत्पलसारिवाभि- ।

मुद्रेष्वकाण्डहिमसरिववायुशीरः ॥

यष्टीमधुप्रवरगोस्तनसारिवाभि- ।

स्तोयं श्रुतं जयति पितृभवं ज्वरं हि ॥ १५ ॥

ದ್ವಾರ್ಕೆ, ನಾಗಕೇಸರ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಥು, ನೆಲಸಂಹಿಗೆ, ನಾಮದ
ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ (ಗ) ಸಳ್ಳಿಹೆಸರುಬೇರು, ಕಬ್ಬಿನಬೀರು, ತಂದನ, ನಾಮದ
ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇರುವೇರಿದಂಡು, ಲಾಮಂಡ (ಅ) ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಥು, ಜೀನು,
ದ್ವಾರ್ಕೆ, ನಾಮದಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ (ಇ) ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕವಾಯಿವು
ಫಿತ್ತಜ್ಞರ ಶಮನ.

भार्ग्यबद्धपर्टकधन्वयवासविश्व ।

भूनिम्बकुष्टकणसिंहासृताक्षायः ॥

जीर्णज्वरं सततसन्ततकाञ्चिहन्या ।

दन्येषुकं सहतृतीय चतुर्थकाम्याम् ॥ १६ ॥

ಕೆರುತೆಕ್ಕಿನ ಬೇರು, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಪರಾಟಕ, ಬಳ್ಳಿಲುರುಸಣಿಗೆ ಬೇರು, ಒಣಶುಂಠಿ, ಪುತ್ತಂಜ್ಞಿಂಡಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕೆಂಕುಷ್ಟೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಸಣ್ಣ ಕುದನೆ ಬೇರು, ಅವುತ್ತಬಳ್ಳಿ ಈ ಕವಾಯವು ಸತತಸಂತತ ಅನ್ಯೇದ್ಯಕ, ತ್ತತೀಯಕ, ಚಾತುಧೀಕ ಈ ಜ್ಞರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹರಣ ಮಾಡುವುದು.

शतावरीगोपकन्याचन्द्रनोदीरवालकैः ॥

सतण्डुलीयकद्राक्षासमंगोत्पलयष्टिभिः ॥ १७ ॥

साधितः साधयत्याशु निर्युहः ससितामधु ।

ऊर्ध्वं रक्षपित्रं चोभयायनमेव वा ॥ ३८ ॥

तथा प्रदर्शनमादं सदाहं विषमं उवरम् ।

ತತ್ವಾವಂಬೀರು, ನಾಮದಬೀರಂನಸಿಪ್ಪೆ, ಚಂದನ, ಲಾಮುಂಚೆ, ಇರುವೇರಂದಂಡು, ಸಣ್ಣ ಅರಿವೆ, ದತ್ತಕ್ಕೆ, ಪರಜ್ಯೋಂಡಬೀರು, ನೆಲಸಂಹಿಗೆಗಡ್ಡೆ, ಜೀರ್ಣಸ್ಥ ಮಧು ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾತ್ಯಾವು ಉದ್ದ್ವೃತ್ತ ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಆಧೀಕ್ರಾತಿ ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಪ್ರದರ, ಉನಾಷ್ಟದ, ದಾಹವುಕ್ಕ ವಿಷಮಜ್ಞರ ಶಮನ.

वटशृङ्गाटरुषाभ्यां पाक्यं श्रीरयुतं तथा ॥ १९ ॥

గోళమొగ్గి, అడ్డెళ్లిగేబీరు ఇవుగాళ కాలు కెషాయన్న ముంచే దేళిద రోగిగలిగే ఘలదాయకవు.

चन्द्रनोदीरजलदलाजमुद्रकणायवैः ।

खलाजले पर्युचितैः कवायो रक्षपित्तहा ॥ २० ॥

జెండన, లావుంజె, భద్రముష్టి, హైదర్బాదు, సణ్ణిహిసరు, కుప్పలి, యివధాన్య ఇవ్వగళను జచ్చె కెడిరబీరన క్వాయదల్లిష్టు నురుదన పత్రతఃకాల సేవిసువుదు. రక్తపుత్ర హర.

खदिरशीतबलासनासारिवा
वृषजपाम्बुद्मोदकवलक्लैः ॥
जयति सामलकैः श्रृतमम्बु यत्
प्रदरमाशु सितामधुसंयुतं ॥ २१ ॥

ಕಾಳಿತರುಳು, ಜೆಂದನ, ಕಡಿರಬೀರು, ಬೀಂಗತಿರುಳು, ನಾಮುದ
ಬೀರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಡ್ಲೋಗೆ ಬೀರು, ಬಿಳ ದಾಸಾನುಬೀರು, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ,
ಕಂಗಾರ ಕೆತ್ತಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇವ್ಲಿಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ತಪ್ಪೆ,
ಸಕ್ಕರೆ, ವೇಳುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಪ್ರದರ್ಶಿಣಗ ತಮನ.

असृतोशीरचासाडदिविश्वभूनिष्ववालैः ।
सर्यपटकधान्याकधन्यवार्तिपाचितं ॥ २२ ॥

ಅನ್ನತಿಬಳ್ಳಿ, ಲಾಮಂಜ, ಅಡ್ಡಣೀಗೆಬೇರು, ಭಂದುಮುಕ್ಕಿ, ಪುತ್ತರಿಷ್ಟುಂಡ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ಪರ್ವತಿಕ, ಕೊತ್ತಂಬರ, ಬಳ್ಳಿಶಾರುಸಜೀಗೆ ಬೇರು, ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾರಗಳಿಗೂ ಪಾಚನವು. ಅದ್ದರಿಂದ ಪಾಚನಾನ್ನತವೆನ್ನಲ್ಲಿದುವುದು.

भार्की पुष्करमूलं च पथ्यापर्यटतोयदं ।
 नागरं दशमूलं च पिप्पलीं चाप्सुसाधयेत् ॥ १३ ॥
 सन्निपातजवरं हन्ति विषमं शीतिकांस्तथा ।
 कासश्वासाम्नि सदनहृत्पार्षीर्ति शिरोग्रहं ॥ २४ ॥
 जीर्णजवरं सख्यथर्थं सन्ततार्दीशं नाशयेत् ॥

ಕಿರುತೆಕ್ಕಿನ ಬೇರು, ತುಷ್ಟಿರಮೂಲ, ಅಣಿಲೀಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಪರಸ್ಪರ ಭದ್ರಮುಕ್ಕಿ, ಒಟ್ಟುಂಟಿ, ದಶಮಾಲಗಳು, ಹಿಮ್ಮತಿ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಸನ್ನಿಹಿತಜ್ಞರ, ವಿಷಮು ಜ್ಞರ, ಶೀತ ಜ್ಞರ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಿಸ, ಆಗ್ನಿ ಮಾಂಡ್ಯ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನೋಪ, ತಲೆನೋಪ, ಶೋಫವುಳ್ಳ ಜ್ಞರ, ಜೀರ್ಣಜ್ಞರ, ಸಂತತಾದಿ ಜ್ಞರಗಳೂ ಈಮನ.

अरलातिविषामुस्ता शुण्ठी विलवं सदादिम् ।
सर्वज्वरहरोयोगः सर्वातीसारनाशन ॥ २५ ॥

పెరుమర కెత్తే, అతివిడయిం, భద్రముష్ట్టి, ఒణతుంటి, బిల్లుపత్తి బేరు, దాలింబ సిప్పె ఇన్నగట కేషాయను జ్యోరస్తూ, అతిసారపూర్వమన.

पाठागुहूचीधनपर्पटाम्बुभूनिम्बविलेन्द्रयर्थः श्रुताभ्यः ।
पेयं ज्वरात्मैरतिसारिभित्र यथासृतं स्वर्गिभिरादरेण ॥ २६ ॥

ಹಾಡಿಗೆಡ್ಡಿ, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ಭದ್ರನುಷಿ, ಪರ್ವಟಕ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ಪ್ರತ್ಯಂಚ್ಯಂಡ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತೆ ಬೇರು, ಕೊಡಸಿನ ಬೀಜ, ಈ ಕೆಷಾಯವು ಜ್ಯೋರವನ್ನಾಗಿ, ಅತಿಸಾರವನ್ನಾಗಿ ತಮನ ವಾಡಬುದು.

ध्याघ्रीशुण्ड्यमूत्राक्वाथः पिण्डलीचूर्णसंयुतः ।
वातश्लेष्मज्वरश्वासकासपीनिसग्नुलजित् ॥ २७ ॥

సణ్ణ కుదనే బేరు, బణతుంటి. అష్టుత బట్టి ఇవ్విగాల కషా
యవు పిప్పలి జొడి మేల్కుడి సేరిసి వాతష్టర, కఫజ్ఞగు,
ఉచ్చిస, కెమ్ము, ఏనస, తూల, ఇవ్విగాలిగి కొట్టరి లమన.

छिन्नोऽवाम्बुधरधन्वयवासविश्वैः दुस्पर्शपर्षटकमेघकिराततिक्तैः ।

मुस्ताटरूषकमहौषधधन्वयासैः कवाथान् पिबेदानिलपित्तकफज्वरेषु ॥ २८ ॥

ಅನ್ವೆತ ಬಳ್ಳಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಬಳ್ಳಿ ಉರುಸಣಿಗೆ ಬೇರು, ಒಂತುಂರಿ
 (ಗ) ಬಳ್ಳಿ ಉರುಸಣಿಗೆ ಬೇರು, ಪರಾಟಕ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕಿರಾತ ಕಡ್ಡಿ,
 (ಡ) ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಅಡೆನ್ನಿಗೆ ಬೇರು, ಒಂತುಂರಿ, ಬಳ್ಳಿ ಉರುಸಣಿಗೆ
 ಬೇರು, (ಎ) ಇವು ಮೂರು ಬಗಯೆ ಕಣಾಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಾತ,
 ವಿತ್ತ, ಕಥ, ಜ್ಞರಗಳಿಗೆ ತಮನ.

श्वदंष्ट्राम्बुद्भूनिष्वबलानागरपर्पैः ।

क्वाथं प्रशामयेत्पीतं वातपित्तकृतं ज्वरं ॥ २९ ॥

LB
N 37

ನಾನ್ಯಸೌಜನ್ಯಬೀರು, ಭದ್ರಮುಹ್ಮತ್ವ, ಪ್ರತ್ಯರಿಜ್ಞಂಡಬೀರು, ಕಡಿರಬೀರು, ಒಳಶುಲ್ಕ, ಪರಾಪರಕ ಇನ್ನಗಳ ಕಣಾಯವು ವಾತ ಏತ್ತ ಜ್ಯಾರ ಹರ.

पर्वटकाढदसुरद्धमभाङ्गिमागधिकौषधधन्वयवासैः

क्वाथमिदं विनिहन्ति नराणां वातकफजवरजं परितापं ॥ ३० ॥

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ, ಭದ್ರಪುಷ್ಟಿ, ದೇವದಾರು, ಕಿರುತೇಗುಬೀರು, ಹಿನ್ನಲಿ, ಒಟ್ಟಾಂತಿ, ಬ್ಲೈಲರಸಣೆಗೆಬೀರು ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ವಾತ ಕಫ್ ಜ್ಯೋರ ಹೆರ.

कटुकविजयाद्राक्षासुस्तापर्पटकौषधैः ॥

कषायो नादायेत्पीतः कफपित्तभवं ज्वरम् ॥ ३१ ॥

ಕೆಟುಕೆರೊಹಿತಾಗೇ, ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ದಾಕ್ಕೆ, ಭರ್ತಮುಟ್ಟೆ, ಪರ್ವತಕ, ಒಂದು ಇವುಗಳ ಕೆಷಾಯವು ಕಘ ವಿತ್ತ ಜ್ಞಾರ ತಮನೆ.

लकुचद्विलुगनैर्नारङ्गशलादुपलुवाभ्यां ॥

क्षाथौ जयतः पीतौ कफाद्व्यां शीतिकां त्रिदिनात् ॥ ३२ ॥

ఆయని ప్రావిలయేలీ, బిల్పపత్రీ బేరు, బెళ్ళిళ్ళి (గ) నారంగ్ చిగురూ, ఎలెయూ, (అ) ఇప్పగళ కషాయమై కీటజ్ఞర తమన.

विष्णुक्रान्त्यमृतामुस्ताचन्दनोशीरसारिवा: ॥

सहदेवीकणासिद्धः कषायशीतिकापहः ॥ ३३ ॥

ವಿನ್ಯುಕ್ತಾರ್ಥ, ಅವೃತ್ತ ಬಳ್ಳಿ, ಭದ್ರಮಹಿಷ್ಯ, ಜಂದನ, ಲಾಮುಂಚೆ, ನನ್ನಾರ್ಥ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಸಹದೇವಿ, ಹಿಷ್ಟಲಿ ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯವು ಶಿಂತಿ ಜ್ಯುರ ಹರ.

अरण्यत्तलसीमूलं विष्णुक्रान्ति प हौषधैः ॥

क्षाथोऽयं निर्वरेच्छीग्रं शीतिकां विषमज्वरं ॥ ३४ ॥

ಕಡುಗುಳಿಯಬೇರು, ವಿನ್ಯಸಕ್ರಾಂತಿ, ಒಣಶುಂಠಿ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಶೀತಮತ್ತು ವಿಷಮಟ್ಟಿರ ಹರ.

मुस्तामृत। मधुकचन्द्रनसेव्यविश्व
माषाग्निमन्थकणमुद्रकुलत्थचित्रैः ॥
सिद्धाभ्युमाक्षिकयुतं पिवतां वधनां
नइत्यत्परगदरगदाः सहसैव लोके ॥ ३५ ॥

ಭದ್ರಮುಸ್ತಿ, ಅಮೃತಬಲ್ಲಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಥು, ಜಂಡನ, ಲಾವುಂಚ, ಒಣಶುಂತಿ, ಉದ್ದು, ನರುವಲಬೀರು, ಹಿಟಿಲಿ, ಸಣ್ಣಹೆಸರುಬೀರು, ಮುರುಳಿ, ಸಣ್ಣಹರಳಬೀರು, ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಜೀನು ಮೇಲ್ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ನೇರಿಸಲು, ಅಸ್ತಗಿರ ರಕ್ತಸಾರವ ಶಮನ.

मुसलीन्वदिरामलकत्रिकण्टुजभूवरीक्वाथः ।

सास्थित्वाव ग्रदरं ग्रमाष्टी मधुमान् ग्रगे पीतः ॥ ३६ ॥

ನೇಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಕಾಬುತ್ತಿರುಳು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು, ನೇರಳೆಕೆತ್ತು, ಶತಾವರಿಬೀರು, ಇವುಗಳ ಕೆಷಾಯವು ಅಸ್ಟಿಸ್ತಾವ, ಅಸ್ಟಿಗ್ಗಿರ ಶಮನ.

दशभूलकद्वयैः कषायैः सवैरेषसमाक्षिकैः प्रपीतैः ।

श्वसनानिलकासपार्ष्वपृष्ठत्रिकमूर्धा सरुजासु सम्प्रदिष्टः ॥ ३७ ॥

ದತನುಗಳಂಗಳು, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಶುಂಠಿ, ಅಡ್ಡಾಗೆ
ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯೆಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ಪವ್ಯ ಸೇರಿಸಿ ನೇವಿಸಲು, ಶ್ರೋಸ
ನೋಧ, ವಾತ, ಕೆಮ್ಮು. ಪಾಶ್ಚಯ ನೋವೆ, ಬೆನ್ನುನೋವೆ, ತಲೆನೋವೆ
ಇವು ಶಮನವಾಗುವವು.

बलाजीरकविश्वाबदवृष्टिकिलवसुरद्रुमैः ॥

गृहेषुलाजससहैर्निष्पवाथः शासकासहा ॥ ३८ ॥

ते रेत्येत्य, जैरोगे, उष्णतुंठि, भृद्गम्यम्प्लृ, अदेह्नेगे
भैरव, चिल्पपत्तेभैरव, देवदारु, मुहरैलैभैरव, केभू,
लैदशु इन्द्रगः केष्ठायन्ते शृणु सर्वोग, केम्पु शमन.

कासमर्दकवार्ताकवृष्टिकिलैश्च तदूनः ॥

स्त्रौनावैरभैरव, डक्कारिभैरव (सज्जु कुदन्तेभैरव, कैंठ
क्काठ भैरव), पक्कावूडर, अदेह्नेगे भैरव, चिल्पपत्ते भैरव, इन्द्र
गः केष्ठायदिंद शैरोद लैलू फलिसुवदु.

भार्किंकणाकासहरीहरिद्रा ।

वासामृतानामगरधान्यकानाम् ॥

कवाथो जयेच्छवासमति प्रवृद्धम् ॥

क्षणेन तीक्ष्णेत्थपरागमिशः ॥ ३९ ॥

सज्जु डेक्कुनभैरव, शैर्प्पुलि, स्त्रौनावैरभैरव भैरव, मुरदरसिन
सिप्पै, अदेह्नेगे भैरव, अनुउ चभैरव, उष्णतुंठि, कैंठक्कुंठि इन्द्र
गः केष्ठायक्कै तरिमेष्टिसुपुटि सैरोसि शृणु सर्वोगक्कै उप
योगीसुवदु.

विदारिपञ्चाङ्गलवृश्चिकाळि ।

वृश्चीवदेवाङ्गयश्चूर्पपर्ण्यः ॥

कण्ठूकरी जीवनहस्तसंज्ञे ।

द्वे पञ्चके गोपसुता त्रिपाढी ॥ ४० ॥

विदार्यादिरथं हथो वृहणो वातपित्तहा ।

शोषगुरुमाङ्गमर्देभृद्वश्चासकासहरो गणः ॥ ४१ ॥

ನೆಲಕುಂಬಳಗಡ್ಡೆ, ಸಣ್ಣಹರಳುಬೇರು, ತೇಲುಡೆಬೇರು, ಪುನರ್ವನೆಬೇರು, ದೇವದಾರು, ಕಾಟುಮ್ಮೆ ಬೇರು, ಕಾಡುಹೆಸದು ಬೇರು, ನಾಯಿಸೊಣಿನ ಬೇರು, ಜೀವನಪಂಚಮೂಲವೂ, ಹುಸ್ಸುಪಂಚಮೂಲವೂ (ತೊಂಡ ಬೇರು, ಶತಾವರಂ ಬೇರು, ಬುಗುಡಿ ಹೂವಿನ ಗಡ್ಡೆ, ನೆಲತಾಳಗಡ್ಡೆ, ವಿದಾರಂ ಗಡ್ಡೆ, ಜೀವನ ಪಂಚಮೂಲ), (ಒರಲೆ ಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ, ಸಣ್ಣ ಕುದನೆ ಬೇರು, ಕಂಟಕಾರಂ ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳೆ, ಹುಸ್ಸುಪಂಚಮೂಲ), ನಾಮುದ ಬೇರಿನ ಸಿನ್ನೆ, ನೆಲಪ್ಪರಂಡ ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕ್ರಾಯವು ವಾತರೋಗ, ಫತ್ತರೋಗ, ವಾತಸಿತ್ತರೋಗ, ಶೋಷ, ಗುಲ್ಬರೋಗ, ಅಂಗಮದ್ರ, ಶ್ವಾಸರೋಗ, ಕೆಮ್ಮುತ್ತ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿತ, ಹೃದ್ಯಭೂಂಹಣ ಮತ್ತು ತಂರ ಪುಕ್ಕಿ ಕರ.

ಅಧಿಸಂಥಬಲೈರಣ್ಣಭಾರ್ಕೀಕುಷಮಹೌಷಧಿ:

ಪಿಬೆತ್ ಪ್ರಕ್ರಚಿತಂ ತೋರ್ಯಂ ಹಿಭ್ಮಾರ್ಹ ಶಾಸಕಾಸವಾನ್ ॥ ೪೨ ॥

ನವ್ಯರ್ಹಳು ಬೇರು, ಕಡಿರಬೇರು, ಕಿರುತೋಗು ಬೇರು, ಸಣ್ಣಹರಳು, ಬೇರು, ಕಂಕುಳ್ಳೆ, ಒಳಶುಂಠಿ ಇವುಗಳ ಕ್ರಾಯವು ಹಿಕ್ಕು ರೋಗ, ಶ್ವಾಸರೋಗ, ಕೆಮ್ಮುತ್ತ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಇಶಮೂಲವಿಶಾಲಕ್ಷ್ಯಾಜ್ಞಾ: ಕಾರ್ಯ ಚ ಕ್ಷೀರಸಂಯುತಮ् ॥

ದತ್ತಮೂಲ, ಒಳಶುಂಠಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಇವುಗಳ ಹಾಲು ಕ್ರಾಯವು ಹಂಡೆ ಹೇಳಿದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹಿತಕೆರವು.

ಆಧೀರವಚಾಭಾರ್ಕೀಯಾಧಿಧನಪಾಚಿತೆನ ಸೋಯೆನ ॥ ೪೩ ॥

ಪಾಲ್ಕಾರ್ಜಿಯಳ್ಳಮಾವಿಹಿತಾಂ ಹಿಫಾಮಚಿರೆಣ ಜಯತಿ ತೀವ್ರತರಾಗ ॥

ಅವೀರಕ್ಕುರು, ಬಜೀ, ಕಿರುತೋಗು ಬೇರು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಭಂಡುಮುಕ್ಕಿ, ಇವುಗಳ ಕ್ರಾಯವು ರಾಜಯಕ್ಕು ರೋಗದಿಂದುಂಟಾದ ಹಿಕ್ಕು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯು.

ಪುನರ್ವಾಬಲಾಂಬಯಸ್ಥರಾಪಿಷ್ಪಲಿಗೋಜ್ಞರೈ: || || ೪೪ ||

ಜೀವನ್ಯಾ ಚ ಶತ ತೋಂ ಸುಇಕೃತ ಧಯನಾಶನಭ್ ||

ಪುನರ್ನವೆ ಬೇರು, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಕಾಡು ಹಿಟ್ಟಿಲಿ ಬೇರು, ಓರೆಲೆ
ಬೇರು, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಖ್ಯ, ಬುಗುಡಿ ಹಂವಿನ ಗಡ್ಡೆ ಇವುಗಳ
ಕಾವ್ಯಾಫಲ್ವ ಕ್ಷಯವನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ವಡಸಿ ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಅಮೃತಾಂಶಮೂಲದಾರುಭಾರ್ಗವಿ

ವೃಷಾಂಶಿವಪಯೋದಧನ್ವಯಾಧಿ:

ಸಬಲಾಚಿರಿಬಿಲವಪಂಚಕಾಲೇ:

ಮಧುನಾ ಹಿಂತಿ ನೃಪಾಮಯ ಕಷಾಯ: || ೪೫ ||

ಅಮೃತ ಬ್ಲ್ಯಾ, ದಶಮೂಲಂಗಳು, ದೇವದಾರು, ಕಿರುತೇಗು ಬೇರು,
ಅಡ್ಡೊಗೆ ಬೇರು, ಪುನರ್ನವೆ ಬೇರು, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಒಳ್ಳಿ ಉರುಸಣಿಗೆ
ಬೇರು, ಕಡಿರಬೇರು, ಚಿರಬಿಲ್ಲು ಬೇರು, ಪಂಚಕ್ಷೋಲಂಗಳು, (ಒಣತುಂತಿ,
ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಕಾಡು ಹಿಟ್ಟಿಲಿ ಬೇರು, ಕಾಡು ಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಇತ್ತುಮೂಲ)
ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಮೇಲ್ಲಿಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ರಾಜ
ಯಕ್ಷಮೂರ್ತಿ ರೋಗ ಶಮನ.

ಪ್ರಲಾಕಣಾಮಧುಕನಾಗರಕಾಂಡವಾಸಾ

ನಿಮಬಾಮೃತಾಂಶಮೂಲಶೃಂತಃ ಕಷಾಯ:

ಲಾಭಾಸಿತಾಮಧುಕಜಿರಕಸಪ್ರಯುಕ್ತಾ

ಯಾಷಾಣಮಾಂಸ ವಿನಿಹಿಂತಿ ಮಧುಪ್ರಗಾಢ: || ೪೬ ||

ಪಲಕ್ಕೆ, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಜೇಣ್ಟೆ ಮಧು, ಒಣತುಂತಿ, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಅಡ್ಡೊಗೆ
ಬೇರು, ಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಅಮೃತ ಬ್ಲ್ಯಾ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ದಶ
ಮೂಲಂಗಳು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಕೋಲರ್ಗು, ಜೇಣ್ಟೆ ಮಧು, ಜೇರೋಗೆ.
ಸಕ್ಕರೆ, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಇವುಗಳ ಜೂರ್ಣ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ರಾಜಯಕ್ಷಮೂರ್ತಿ
ರೋಗವು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

शुण्ठीरास्नाकणजोगवासाक्षाथो वृत्तान्वितः
सकणं दशमूलं वा स्वरभेदेऽनिलोत्थिते ॥ ४७ ॥

ಒಟ್ಟುಗೆ ಕೆಂಪರತ್ತೆ, ಹಿಮ್ಮಲಿ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಅಡ್ಡೊಗೆ ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ ಮೇಲ್ಪುಡಿ (ಗ) ಹಪ್ಪಲಿ, ದಕ್ಷಮೂಲಂಗರು ಈ ಎರಡು ವಿಧದ ಕಣಾಯಗಳು ವಾತೋಳ್ಳಣ ಸ್ವರ ಭೇದಕ್ಕೆ ಹಿತನು.

ગ્રિજાતગ્રિકદુન્યાશ્રીભાર્ગી કવાથો મધૂલકટ: ।
કફજાહચિહ્નાસપ્રસેકસ્વરમેદનૃત: ॥ ૪૮ ॥

వలస్తే, లవంగజెక్కే, తనూల పత్రి, కెరిమేణు, హిట్లి, శుంటి, సళ్ళ కుదనే బేరు, కిరుతేగు బేరు, ఇవుగా కషాయచ్ఛేణు మేల్చుడి సేరిసి నేవిసలు కషాయచ్ఛేణిందుంటాద ఆరుచి, భాయియల్లి నిరు హెచ్చైగోళ, పుసేక స్ఫురభేద, ఇవుగాన్ని హోగలాడిస్తువదు.

द्राक्षाकृष्णावृष्टेरम्बुपित्तजस्वरसादनुत् ॥

ದೂಕ್ಕೆ, ಹಿಟ್ಟಲಿ, ಅಡ್ಡೆಗೆಗೆ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಸಿತ್ತೆತ್ತೀಲ್ಪಣ, ಸ್ವರ ಭೇದಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯು.

अत्रपलुवतद्वन्तिवलवकाजार्द्दकेशुभिः
केसरैर्मानुलुंगस्य युक्तः कवाथोऽहर्विं हरेत् ॥ ४९ ॥

వూవిన చిగురు, అదర దండు, బిల్పువత్తి బీరు, హోదళు, హసికుంటి, కచ్చు, వూడళనారంగద కేసర ఇవుగా క్షాయివు ఆరుచియున్న హోగలాడి సువదు.

विश्वान्द्रलक्षातिवलाक्षाव्याधः समाक्षिकः
रास्ताकणाचूर्णयुक्तो भक्तोधनिरोधः ॥ ५० ॥

ಒಂಟುಂತಿ, ಭಿನ್ನಮುಷ್ಟಿ, ಕೈಲರಗಾಗು, ಹೊಡ್ಡಿ ಕಡಿರಬೇರು, ಕಡಿರಬೇರು ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಂಪರತ್ತೆ, ಹಿಸ್ತಿಲಿ ಇವು ಜೂಜೆಸಿ, ಮೇಲ್ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿದರುವಿಕೆಯು ನಿವ್ಯತ್ತಿ ಯಾಗುವುದು.

ಬಳಾಶತಾವರಿಙ್ಗಾಕ್ಷಾಖಿಲ್ಲಭಸೂಲಾತ್ರಿಕಣಕೈ:

ಸದಾಡಿಮ ಕೃತಂ ತೋಯ ಭಕ್ತಾಙ್ಗನಿವಾರಣಮ् ॥ ೫೧ ॥

ಕಡಿರಬೇರು, ಶತಾವರಂ ಬೇರು, ದಾಳ್ಳೆ, ಚಿಳ್ಳಪತ್ತೆ, ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು, ದಾಳಿಂಬ ಸಿಪ್ಪೆ ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯವು ಅನ್ನವು ಹಿತವಾಗಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಪಂಚಾನಾಂ ಪಂಚಸೂಲಾನಾಂ ಕಾಷಾಯೇಣ ಶ್ರವಂ ಪಯ:

ಆಜಂ ಮಧುಸಿತಾಪ್ಯುಕ್ತ ಭಕ್ತರಾಧನಿರೋಧನಮ् ॥ ೫೨ ॥

ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂಜಮೂಲ, ಹೃಸ್ವಪಂಜಮೂಲ, ಮಂಧ್ರಮ ಹಂಜಮೂಲ, ಜೀವನಪಂಜಮೂಲ, ತ್ವಂ ಪಂಜಮೂಲ (ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂಜಮೂಲ=ಚಿಳ್ಳಪತ್ತೆ ಬೇರು, ನಸ್ರೋಽಂಬೇರು, ಆನೆಮುಂಗು, ಕುಂಬಿಡು ಮರದ ಬೇರು, ಪಾದಿರಬೇರು,) (ಹೃಸ್ವಪಂಜಮೂಲ=ಒರೆಲೆ, ಮೂರೆಲೆ, ಸಣ್ಣ ಕುದನೆ, ಕಂಡಕಾರಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳು.) (ಮಂಧ್ರಮಹಂಜಮೂಲ=ಕಡಿರಬೇರು, ತೆಗ್ಗಾಲ್ಲಮೆಬೇರು, ಸಣ್ಣಹರಣಬೇರು, ಕಾಟುಂಡ್ಡಬೇರು, ಕಾಡುಹೆಸರುಬೇರು.) (ಜೀವನಪಂಜಮೂಲ=ತೊಂಡಬೇರು, ಶತಾವರಂ ಬೇರು, ಬುಗುಡಿಹಾವಿನ ಗಡ್ಡೆ, ಜೀವಕ, ಎಡವಕ.) (ತ್ವಂಪಂಜಮೂಲದಬೆಂಬೇರು, ಕುಶದಬೆಂಬೇರು, ಕಬ್ಬಿನಬೇರು, ನೆಲನೆಲಿಬೇರು, ಆಮಬೇರು.) ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯಕ್ಕೆ ಆದಿನಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಜೀನುತ್ತವು, ಸಕ್ಕರೆ ಮೇಲ್ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಅನ್ನವು ಮೆಚ್ಚಿದರುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

ಪುನರ್ನವೈರಣ್ಡಬಳಾಘ್ರಾಣಿಗೋಖುರಸಾಧಿತಾ

ಅಜಾಕ್ಷಿರಾಜ್ವಿತಾ ಪೆಯಾ ಭಕ್ತರಾಧನಿರೋಧನಿ ॥ ೫೩ ॥

ತೆಗ್ಗಾ, ಮೇ ಬೇರು, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಸಣ್ಣ ಹರಳು ಬೇರು, ಒಣ ಶುಂತಿ,
ನೀಗುನ ಮುಖ್ಯ ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಅಡಿನ ಹಾಲು ನೇರಿಸಿ ಪೂರಿದ
ಪೇಯವು ಭಕ್ತರೋಧ ನಿರೋಧಕವು.

ವಿಲವಧಾನ್ಯಾಕಬಲಾಮಹಿಷಯಾ
ಲೀಜಸುದ್ಗಸಹಿತೈ: ಶ್ರುತಂ ಜಲಸ್ ।
ಉರ್ದಿಮಾಶುಪಿಬತ: ಸಶರ್ಕರಮ್
ಹಂತ ವಾತಕಫರ್ಪಿತಜಾಮಪಿ ॥ ೫೪ ॥

ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಕೊತ್ತಂಬಂ ಬಿಜ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಒಣ ಶುಂತಿ,
ಹೊದಳು, ಕಾಡುಹೆಸರುಬೇರು ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಿಸಿ
ಸೇವಿಸಲು ವಾತ, ಕಂಫ್, ಪಿತ್ತ, ಈ ಮೂರು ದೋಷಗಳಿಂದುಂಟಾದ
ವಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಲಾಜಚಿಬ್ಬಾಷಧೈ: ಸಿಙ್ಹ: ಕವಾಥ: ಛರ್ಚಾ ಹಿತಂ ಪರಮ್ ॥

ಹೊದಳು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಶುಂತಿ, ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರ
ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿತವು.

ಧಾನ್ಯಾಕಶುಣ್ಟಿಸುರದಾಹಚಿತ್ರಾ
ಬಲೇಶ್ವಾಬಿಳೈ: ಪರಿಪಕವಮಭಃ ।
ಸಸೈಂಧ್ವಾ ಹ್ರದಕಾಠಗುಲಮ
ಬಾತಾಪ್ಲಿಹಾಪಾಶ್ರೀರ್ಜಾಸು ಶಾಸ್ತಃ ॥ ೫೫ ॥

ಕೊತ್ತಂಬಂ, ಒಣ ಶುಂತಿ, ದೇವದಾರು, ಸಣ್ಣ ಹರಳು ಬೇರು,
ಕಡಿರ ಬೇರು, ಕಬ್ಜಿನ ಬೇರು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ
ಸ್ವೀಂದುಪ್ಪು ಪ್ರದಿ ನೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಹ್ರದೋಗ, ವಾತ, ಗುಲ್ಳ, ಸ್ಲೀಹ,
ವಾಳ್ಫ್ ನೋವು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿತವನ್ನುಂಟುವಾಡುವುದು.

माषदारुबलाक्वाथः सतैर्लैश्च हितस्तथा ॥

ಉದ್ದ್ಯು, ದೇವದಾರು, ಕಡಿರಬೇರು, ಇವುಗಳ ಕ್ಷಣಾಯವು
ಹ್ಯಾದ್ಯೇಗ ಶಮನ.

पिबेत् ज्वरोक्तं द्राक्षादिसारिवादिगणाम्भु च ॥ ५६ ॥

विदार्थीदिग्नेनापि सिद्धं तुष्णाप्रपीडितः ।

सारिवोशीरकाष्मर्यमधुकचिशिरद्वयम् ॥ ५७ ॥

यष्टीपरूषकं हन्ति दाहपित्तास्तु डृज्वरान् ॥

ನಾಮದ ಬೀರು, ಲಾಮಂಜ, ಕುಂಬಡೆ ಮರದ ಬೀರು, ಇನ್ನೀ
ತಿರುಳು, ಚಂದನ, ರಕ್ತ ಚಂದನ, ಜೈಸ್ವಲ್ ಮಥು, ಇವುಗಳ ಕೊಯವು
ಪರೂನಕ, ದಾಹ, ರಕ್ತ ಪಿತ್ತ, ಬಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾರ ಹರ.

धान्याककृष्णातृणपञ्चमूलम्

शतावरीकोल्यवासकानाम्

सुशीतलं वार्यनिवार्यवीर्य

निवारयेत्पितृष्ठुर्षं सिताद्यम् ॥ ५८ ॥

ಕೈತ್ತುಂಬರಿ, ಹಿಸ್ಟಿಲ್, ತ್ಯಾಂಪನಂಡಮೂಲಂಗಳು, ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಬುಗರಿ ಹಣ್ಣು, ಬ್ರಿಂಗಾರು ಸಹಿಗಿ ಬೇರು, ಇವುಗಳ ಕೆಷಾಯುಕ್ತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಏತೆನ್ನೀಲ್ಲಿ, ತ್ವಾಜ್ಞಾ ರೋಗ ಹರ.

मूढिकामधुकमधुकपिप्पलीभिः

खर्जूरैर्मल्यजसारिवाब्दलाजैः

सोशीरैः शतमथवा सुशीतमभः

तुष्मूर्छामद्भूमिविभ्रमाज्जिरस्येत् ॥ ५९ ॥

ದಾರ್ಕೇ, ಜೈಷ್ವಲ್ಯಮಧು, ಇಪ್ಪೇ ತಿರುಳು, ಹಿಷ್ಟಿಲಿ, ಅಜ್ಞಾರ,
ಜಂದನ, ನಾಮದಬೇರಿನಸಿಪ್ಪೆ, ಭದ್ರಮುಹ್ಯ, ಹೊದಳು, ಲಾಮಂಚ
ಅ ಶೈವಧಿಗಳನ್ನ ಕ್ಷಾಯವಾಡಿ, ಶೀತಕವಾಡಿ, ಸೇವಿಸಿದರೆ ತೃಷ್ಣ್ಣಾ,
ರೋಗ, ವೋಹವಾಗೋಣ, ಅಲಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮ ಇವುಗಳನ್ನ ಹೋಗ
ಎಡಿಸುತ್ತುದೆ.

ಹುಸ್ಪರ್ಶಕೆನ ಬಿಖವೆನ ಯವಾನ್ಯಾ ನಾಗರೇಣ ವಾ
ಕೇವಲೇತಾಷಿಸಂಯುಕ್ತಾಪಾಠಾಹ್ನಯಶಸಂರ್ಜಮ् ॥ ६० ॥

ಬಳ್ಳಿ ಉರುಸಂಧಿಗೆ ಬೇರು, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತೆ ಬೇರು, ಜೀರಿಗೆ, ಒಣತುಂಡಿ
ಇವು ನಾಲ್ಕು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಭಾಗ. ಹಾಡಿಗಡ್ಡೆ, ಅರು ಕೆಂಜಿ (ತಾರ
ತೂಕ) ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣದಾಯ ಅರ್ಥನ್ನಿಗೆ ಹಿತವು.

ಚಿರಿಬಿಖಪುನರ್ನಾವಾವಹ್ನಯಭಯಾ
ಕಣಾಸೈಂಧವನಾಗಾರಪಷಜಲಮ् ॥
ಗುದಕೀಲಭಗಂಂದರಗುಲಮಹರಮ्
ಜಠರಾಸಿವಿಧಿಂತಮಾಶು ನೃಣಾಮ् ॥ ६१ ॥

ಚಿಂಬಿಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಪುನರ್ವಾವ ಬೇರು, ಚಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು, ಆಂತಿಲೆ
ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಷ್ಟಿ, ಒಣತುಂಡಿ, ಇಂದುಪ್ಪು, ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಯವು
ಭಗಂದರ, ಗುಲ್ಕಿ ಇವುಗಳನ್ನ ಶಮಿಸಿ ಜರಣಾಗ್ನಿಯನ್ನ ವರ್ಧಿಸು
ವದು.

ವರ್ಣಭೂನಾಗರಾಂಶಿನಾಂ ಕಾಥಸಿಂಹಂ ಪಯಸ್ತಥಾ ॥

ತೆಗ್ಗಾಲುಮೆಬೇರು, ಒಣತುಂಡಿ ಚಿತ್ತಮೂಲ, ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಯವು
ಅರ್ಥನ್ನು ಹಿಡಿ.

ಚಂದನಕಿರಾತತಿಕ್ತಕಧನ್ಯವಾಷಾ:
ಸವಸ್ಸಕಾ: ಕಥಿತಾ: ॥ ६२ ॥
ರಕಾರ್ಶಸಾಂ ಪ್ರವಾಸನಾ: ದಾರ್ವಿತ್ವಗುಶರಿರನಿಂಬಾಶಾ ॥

ಜೆಂದನ, ಪ್ರತ್ಯರಿಜ್ಞೆಂದ ಬೇರು, ಬಳ್ಳಿ ಉರುಸಣಿಗೆ ಬೇರು, ಕೊಡೆಗಪಾಲರಿ, ಮರದರಸಿನ, ಲಾಮುಂಚ, ಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ರಕ್ತಾರ್ಥ ಸ್ವಂತಮನ.

उಶ್ವಿರಕಿಂಜಲಕಸ್ಮಾಲಶಿತ
ಶತಾವರೀವತ್ಸಬೃಷಾಮ್ಬುದೋತ್ಥ:
ರಕಾರ್ಧಿಸಾಂ ಹನ್ತಿಬಲ್ಕಬಾಯ:
ಕಾಭಾರಿಸೆದೋತ್ಥಮಭೀರುಜಬಾ ॥ ६३ ॥

ಲಾಮುಂಚ, ತಾವರೆ ಕುಸುಮ, ತಾವರೆ ನಾಳ, ಜೆಂದನ, ಶತಾವರಂ, ಕೊಡೆಸಿಗನ ಬೀಜ, ಅಡ್ಡೋಗೆ ಬೇರು, ಬದ್ರಮುಷ್ಟಿ (೧). ಕಷ್ಟು ಕಂಪೇಲ ತೊಗಟನ ಕಷಾಯ (೨). ಶತಾವರಂ ಕಷಾಯ (೩). ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕಷಾಯವೂ ರಕ್ತಾರ್ಥನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುವುದು.

ಕುಲಾರ್ಥಲಘುನೈರಂಡಪಾಢಾಗ್ರಣಿಕನಾಗರೈ:
ಕಬಾಯ: ಸಯವಕ್ಷಾರ: ಶ್ವಲೋದಾರವರ್ತನಾಶನ: ॥ ६४ ॥

ಹುರುಳಿ, ಬೆಳ್ಳಿಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣಹರಳು, ಹಾಡಿಗೆಡ್ಡೆ, ಕಾಡು ಹಿಸ್ತಿಲಿ ಬೇರು, ಒಣತುಂತ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಯವಕ್ಷ್ಯಾರ ಮೇಲ್ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಶೂಲ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಂಸುವಿಕೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿಡಕರವು.

ದೇವದಾರುವಚಾಭುಸ್ತैನಾಗರಾನಿವಿಷಾನಿವಿತೈ:
ಆಮಾತಿಸಾರನಾಶಾಯಕವಾಧಸೆಭಿ: ಪಿಬೇಜರ: ॥ ६५ ॥

ದೇವದಾರು, ಬಜೆ, ಬದ್ರಮುಷ್ಟಿ ಒಣತುಂತ, ಅತಿವಿಡಯ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವೂ ಆತಿಸಾರಕ್ಕೆ ಹಿಡಕರವು.

ಸುಸ್ತಾಕರಂಜಾತಿವಿಷಾಭಿಬಿಳವ !
ಮಹೌಷಧಾಗ್ರಣಿಕವರ್ತಸಕಾನಾಸ್ ॥

क्वाथो रुणद्याममथोनिरामम् ।
प्रवृद्धशूलान्वतसारभुग्म् ॥ ६६ ॥

भृद्रमुष्णि, रामु चैज मरद कैत्ते, अतिविदय, चित्रमुल
कृष्णि, चिल्पपत्ते चैरु, चूलशूल, कौडसिगन चैज
अवृगच चेष्टायवु हैच्छृ हौष्टीनोवु उल्ल अतिसार, आम्बु
विल्लद अतिसार तमन.

सातन्तातिविषाकुमिष्ठुतभुक् पाठावचाधातकी ।
लोधाम्बंष्टवटाङ्कुरो भयनिशापद्मासमंगाभया ॥
एलामोचरसाजमोदचपला मूलारक्तत्यूषणाम् ॥
बिल्वं चेतिबहुप्रकारविहितां कुक्ष्यामयोऽप्नो गणः ॥ ६७ ॥

बृद्ध उरुसणिगे चैरु, अतिविदय, विशालर, शुद्ध मरादिद
चित्रमुल, काडेगड्डे, बजे, धातके कुमुम, पाजैकौषे कैत्ते,
पदनेळचैरु, गोळे मौगे, अणिलेकायी सिप्पे, अरसिन, मरदर
सिन सिप्पे, ओरिलत्रुमर, परच्छृंद चैरु, एलक्की, मौजेरस,
चूमुकाळु, काढुपौप्पीलि चैरु, अरक्कुचैरु, चूल्हे मेंठसु,
कौष्णिलि, शु०८, चिल्पपत्ते चैरु अवृगच चेष्टायवु अतिसार
हर.

पूतीकबिलवचव्याभिकणामूलपुनर्वैः ।
पथ्याशुण्ठीयुतैः क्वाथः पातव्योऽभिविवर्धनः ॥ ६८ ॥

(तुलु) रामुचैजद कैत्ते, चिल्पपत्ते चैरु, काढुमेणसिन
चैरु, चित्रमुल, काढुपौप्पीलि चैरु, वृनन्दवै चैरु, अणिले
कायी सिप्पे, शु०८ अवृगच चेष्टायवु अग्नितक्तीयन्नु०८
मरादुत्तुदे.

पश्याद्योषपुनर्नवास्मुदनिशापूर्तीकयुगमाजसा
पाठाविलवद्युणप्रियारकुकणामूलोग्रंगंधामिभिः ।
चब्यादीप्यक बाणपुङ्क्षसहितैरेतैः प्रसिद्धजलम्
पेयं तद्वदुदोषजग्रहणिभिर्देवर्यथावामृतम् ॥ ६९ ॥

ಆಜಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಭೂತ್ಯಮೇಣಸು, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಶುಂಠಿ, ತೆಗ್ಗಾ ಮೆ
ಬೇರು, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಅರಸಿನ, ಕೊಂಗುವಾರದ ಕೆತ್ತೆ, ರಾಹುಬೀಜದ
ಕೆತ್ತೆ, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಹಾಡೆಗೆಡ್ಡೆ ಬಿಳ್ಳಪತೆ, ಬೇರು, ಅತಿವಿಡಯ, ಅರಳು
ಬೇರು, ಕಾಡುಹಿಟ್ಟಿ ಬೇರು, ಬಜೆ. ಚಿತ್ತಮೂಲ, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ, ಓಮ್ಮು
ಕಾಡು, ಶುರಪುಂಖಬೇರು, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯದಿಂದ ಗ್ರಹಣರೋಗ ಶಮನ.

विश्वाजमोदधननागरधान्यकोग्रा ।
पूतीकवालकशठीदहनैः श्रुताभ्मः ॥
तृदश्चलवान्परि पिवेदथवाविष्वृच्याम् ।
कैठर्यसिद्धसलिलं शरपुङ्क्षजं वा ॥ ७० ॥

ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಒಮ್ಮೆಕಾಳು, ಭದ್ರಮುಹ್ತಿ, ಒಜಶುಂರಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಬಜೆ, ರಾಹುಬೀಜಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡ, ಕಚ್ಚಿರ, ಚಿತ್ರಮೂಲ ಇವು ಮತ್ತು ಕೈಬೀವೆ ಅಥವಾ ಶರಪುಂಖದಬೇರು ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ವಿಸೂಚಿ ರೋಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಅದರಂದುಂಟಾದ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ನೋವೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರ.

दशमूलं बलामूलं द्राक्षायस्त्वा हृचन्दनम् ।
क्वाथित्वपि देतन्मुत्रकुच्छस्य शान्तये ॥ ७१ ॥

ದತ್ತಮೂಲಗಳು, ಕಡಿರಬೇರು, ದ್ವಾರ್ಪೈ, ಜೈಷ್ವಮಧು, ಜಂಡನ
ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ಮೂತ್ರಕೃಷ್ಣ, ರೋಗ ಹರ.

वरीसिद्धं पित्रेत् क्षीरं ससितांकुच्छशान्तये ॥

ಶತಾವರ್ಂ ರಸ ಅಥವಾ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಹಾಕಿ ಸೇವಿಸಲು ಮೂತ್ರಕ್ಕಷ್ಟು ಹರ.

ಧ್ಯಾಧ್ರಿಗೋಜ್ಞರಮಸ್ಯಾಕ್ಷಿಪದ್ಧಾಷಾಣಭೇದಕೈ: || ७२ ||

ಕಪೋತವಂಗಕತಕವರಿವಸುಕವಾಲಕೈ: ||

ಶ್ರತಳಿರಾಙ್ವಿಷಾಷ್ಯಾಯ ಕಷಾಯ: ಶಾರ್ಕರಾನ್ವಿತ: || ७३ ||

ಮೂತ್ರಕ್ಷಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ರಕ್ತಾಖಾವ ಚ ನಾಶಯೆತ् ||

ಸಳ್ಳ ಕುದನೆ ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನಮುಖ್ಯ, ವಿಂಬಂಗಾಣಿ, ತಾವರೆಬೀಜ ಪಾಷಾಣಭೇದಿ, ಬೆಟ್ಟುಕರಂಡೆ ಬೇರು, ತೇಣಂಪರಳು, ಶತಾವರ್ಂ ಬೇರು, ಕೆನ್ನೆಗಿಲು, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಲು, ಸಕ್ಕರೆ ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಮೂತ್ರಕ್ಕಷ್ಟು, ರಕ್ತ ಸ್ತಾವ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿಡಕರ.

ಪಥ್ಯಾಗೋಜ್ಞರಶಸ್ಯಾಕಧನ್ವಯಾಷಾಕ್ಷಿಭೇಷಜೈ:

ಕಾರ್ಯ ಪಿಬೆತ್ ಸರುಗದಾಹೆ ಕ್ರಮಾಂಕ ಮಧುಸಿತಾಯುತಭ್ರ. || ७५ ||

ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಗ್ಗಿನಮುಖ್ಯ, ಕೊಂಡೆಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಬಟ್ಟಿ ಉರುಸಣಿಗೆ ಬೇರು, ಪಾಜೋಟಿ ಕೆತ್ತೆ, ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಜೀನು ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮೂತ್ರಕ್ಕಷ್ಟು ರೋಗ ಹರ.

ವರಿವಿದಾರಿಗೋಕಣಸುಸ್ತಾಗೋಪಿಜಿಲ್ ತಥಾ ।

ಶತಾವರ್ಂ ಬೇರು, ನೆಲಕುಂಬಿ ಗಡ್ಡಿ, ನೆಗ್ಗಿನಮುಖ್ಯ, ಬಂಧಮುಷ್ಟಿ, ನಾಮದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ಮೂತ್ರಕ್ಕಷ್ಟು ರೋಗ ಹರ.

ಬೃಹತ್ಯಾದಿಗಣೈ: ಸಿದ್ಧ ದ್ವಿಗುಣಿಕೃತಗೋಜ್ಞಾರೈ: ।

ತೋರ್ಯ ಪಯೋ ವಾ ಸರ್ವಿಂದಾ ಸರ್ವಮೂತ್ರವಿಕಾರಜಿತ ॥ ७५ ॥

ಸಳ್ಳ ಕುದನೆ ಬೇರು, ಕಂಟಕಾಂ ಬೇರು, ಓರೆಲೆ ಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ಎರಡುಹಾಲು ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಖ್ಯ, ಇವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ

ಕರ್ಣಾಯವ್ನೇ, ಹಾಲೋ, ಷ್ಟುತವ್ನೋ, ಸರ್ವ ಮೂತ್ರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು
ಹೊಗೀರಾಡಿಸುವುದು.

ಆಕೃಳಾಭ್ರಫಲತ್ರಯಾಧಿರಜನೀಜಂಡವಜುನಕ್ಷಿರಿಜ |
ತ್ವಕ್ರಪಾಠಾಕತಕಾಂಜಿಮಂಥಖದಿರಾಬಷಾಸನೆಂದ್ರಹುಮೈ: ||
ಕ್ವಾಶೋವಾರಿಧಿಕಾಠಿಕಿಂ | ಶುಕಸರವೈರೇಭಿ: ಕೃತಃ ಶಿತಲಃ: ||
ಸಕ್ಷಾದ್ವಾದಿಜಲ್ತುಥಚ್ಚೂರ್ಣಸಹಿತಃ ಸರ್ವಪ್ರಸೇಹಾಪಹಾ || ೭೬ ||

ಅಂಕೋಲೆ ಬೇರು, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕಾಂತಿಕಾಯಿ
ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೇರಳೆ ಕೆತ್ತೆ,
ಬಣವು ಕೆತ್ತೆ, ಆತ್ಮಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಗೋಳಿಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಕೆನ್ನಿಗೋಳಿ
ಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಆಷ್ಟುತ್ತಮರದ ಕೆತ್ತೆ ಕಲ್ಲು ಆಷ್ಟುತ್ತಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಹಾಡೆ
ಗೆಡ್ಡೆ, ತೇಣಾಂವರಳು, ನವೋಽಳು ಬೇರು, ಕಾಢಿತರುಳು, ಅಂಬಣ್ಣಾ,
ಬೇಂಗಮರದ ತಿರುಳು, ದೇವದಾರು, ಕಡಲು ನುರೆ, ಇಷ್ಟಗಳ ಶೀತಲ
ಕರ್ಣಾಯವನ್ನು ಶಿಲಾಜತು, ಜೇನುತ್ಪಣ್ಣ, ಕಲ್ಲುದು, ಇಷ್ಟಗಳ ಜೂಣಾ
ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಸರ್ವ ವಿಧಗಳಾದ ಪ್ರಮೇಹರೋಗೀಳೂ ಹರವಾಗು
ವುವು

ಕನಕಳದಿರಧಾಶ್ರಿವೈರಿದಾರ್ವಂಸಮಂಗಾ ||
ವಿದುಲರಜನಿಪಾಠಾಚ್ಯಾತ್ವಿಜಾಭಯಾಢಃ: ||
ಪ್ರಸವರಸಸನಾಥ ತೋಥಮೇಭಿ: ಪ್ರಸಿಂಧಂ |
ಹರತಿ ಸಕಲಮೇಹಾನ् ಸಸರಾತ್ರಪರಯೋಗಾತ् || ೭೭ ||

ತೇಣಾಂವರಳು, ಕಾಢಿ ತಿರುಳು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಏಕನಾಯಕ
ಬೇರು, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ವರಜ್ಞಂಡ ಬೇರು, ಕಾನಾಂಚೆ, ಅರಸಿನ,
ಹಾಡೆಗಡ್ಡೆ, ಮಾವಿನಬೀಜದ ತಿರುಳು, ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ
ಇಷ್ಟಗಳ ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಜೇನುತ್ಪಣ್ಣ ಮೇಲ್ಲಿನ್ನಡಿ ನೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಸಕಲ
ಪ್ರಮೇಹ ರೋಗೀಗಳಿಗೂ ಹಿತಕರವು.

न्यायीवरणतर्कारिकाशुद्धिश्वपुर्नर्नवम्
श्रपथित्वा पिबेत्तोर्य विद्वाधावन्तराश्रये ॥ ७८ ॥

సణ్ణ కుదనే బేరు, నీఎమాదళ బేరు, నపోంకు బేరు, నుగ్గి బేరు, ఒట్టతెంరి, పునస్తవ బేరు, ఇప్పగళ కషాయపు అంతవిద్రుది రోగక్కు లితకర.

मुस्ताचन्दनदार्वित्क्रभूनिन्द्रोशीरवत्सकैः
सक्षेष्ट्रैः शमनः क्वाथस्तथापूयविनाशनः ॥ ७९ ॥

ಭವ್ಯಮುಸ್ತಿ, ಜಂದನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪೆ, ಪುತ್ತರಿಂಜ್ಞಂಡ ಬೀರು, ಉಮಂಜ ಕೊಡಗ್ವಾಲರಿ, ಜೀನುತ್ಪಂಥ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ವಿದ್ರುಧಿಗೆ ಹಿತವು.

वरणसैर्यकयुगमशतावरी ।
 दहनमोरटबिलविषाणिकाः ॥
 द्विषुहतीद्विकरञ्ज जयाद्वयं
 वहल्पल्लवद्भरुजाकरः ॥ ८० ॥
 वरणादिः कर्क मेदोमन्दाग्नित्वं नियच्छति
 आद्यवातंशिरःश्चलुं ग्रुलम् चान्तः सविद्रधिम ॥ ८१ ॥

ನೀವೊಫರ್ಡ್‌ ಕೆತ್ತೆ, ಕರಿಕುರಂಜ್ಜಾಯ ಬೇರು, ಬಿಳಿ ಕುರಂಜ್ಜಾಯ ಬೇರು, ತತಾವರಂ ಬೇರು, ಹಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು, ವೇರುಂಕುರುಂಬ ಬೇರು, ಬಿಲ್ಲಪತ್ತೆ ಬೇರು, ಇಟ್ಟೈಲ್ಲೈಪ್ಪು, ಚಿತ್ತಟಟಿ ಬೇರು, ಕಂಟಕಾರಂ ಬೇರು, ಕೊಂಗುರುಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ರಾಹುಬಿಜ ಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ನವೋರ್ಚು ಬೇರು, ಅಣಲೆ ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬಹೆವಲ್ಲವ, ದಭೀ ಬೇರು. ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ವಿದ್ಯಧಿ ರೂಗ್ಗ ಹರ.

लक्ष्मीनवर्बरशक्तिभया
हपुषयक्षद्वग्निकणौचैः ॥ ८२ ॥
सहपुनर्वमोरटशिभुभि
जंयति वृद्धयुदराणि श्रुतं जलम् ॥ ८३ ॥

బెట్టుభై, కిరుతేగు బేరు, ఇంపువల్లి, అణిలేకాయిసిపై, చిత్తమూలబేరు హప్పిలి, ఒఱకుంరి, తెగ్గామే బేరు, పెరుకుచుంబబేరు, నుగ్గి బేరు ఇప్పగళ కెషాయన్న వ్యాధి, ఉదర లోగి ఇప్పగళగే హతకరవు.

लगुनैरण्डयक्षाक्षीवर्षा भूहपुष्टौषधैः ।
कथितं हिंगुमद्वद्विगुलम् । नाहोदरापहम् ॥ ८४ ॥

బేట్లుల్లి, సణ్ణ హరటు బేరు, యశ్వాస్తే బేరు, పునర్వావే బేరు, బెట్టుకిరండె బేరు, ఒటిత్తుంట, కుంగు, ఇప్పగచ కెణాయవు వైద్ధి, గుల్లి, హొట్టీ ఉబ్బిసువిచె, ఉదర ఇప్పగిగే హితకెరపు.

दशमूलविश्वदारुकथितं गुरुमजिजलम् ॥
चित्रकग्रन्थिकैरण्डुशुण्ठीकार्थं च तदगुणः ॥ ८५ ॥

वर्षाभूदिलवखल्वोरुपुसहचर शुण्ठ्यग्रिमन्थैः कषायः ।
पातव्यः सप्तसारो गुदलवणकणा हिंगुभिश्चो यथार्हम् ॥
विड्बन्धं वह्निमान्धं रुजमतिमहतीं योनिहत्पार्श्वपृष्ठ ।
श्रोणीदेशोसु सद्यश्वशमयति जठराश्चीलगुलमझीहांश्च ॥ ८६ ॥

ತೇಗಾ೦ ಮೇ ಬೇರು, ಚಿಲ್ಲುಪತ್ತೆ ಬೇರು, ಹುರುಳಿ, ಸಣ್ಣಹರಳು ಬೇರು,
ಕೆಂಕುಂಜ್ಞಾ ಬೇರು, ಒಣಶುಂತಿ, ನವೋಳು ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ
ಬೆಲ್ಲ ಇಂದುಪ್ಪು, ಹಿಸ್ತಿಲಿ ಜೊಣ, ಹಂಗು ಜೊಣ, ಮೇಲ್ಲುಡಿ
ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಮಲಬದ್ದತೆ, ಅಗ್ನಿಮಂಧ್ಯ, ಯೋನಿ, ಹೃದಯ,
ಕುಕ್ಕೆ, ಬೆನ್ನು, ಪಾಶ್ಚಾಯೋಪು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೇದನೆ, ಉದರ
ಅಷ್ಟೀಳಾ, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಪ್ರೀಹರೋಗ ಕೂಡ ತಮನ.

ಕಣಾಶಾತಾಙ್ಗಾದ್ವಿಕರಬ್ಜದಾರು
ಭಾರ್ಜೀಕುಲತ್ಯಾ: ಸತಿಲೈರ್ವಿಪಕವಾಂ
ತಥಾರಸೋನೆನ ಚ ಸಿಂಹಮಭ:
ಸಹಿಂಗುಕಲಂ ಹಿತಮಂಗಳುಮೆ ॥ ೮೭ ॥

ಹಿಸ್ತಿಲಿ, ಸತಾಪೆ, ಕೊಂಗುಮರದ ಕೆತ್ತಿ, ರಾವುಬಿಜ ಮರದ
ಕೆತ್ತಿ, ದೇವದಾರು, ಕಿರುತೆಗು ಬೇರು, ಹುರುಳಿ, ಎಳ್ಳು ಕಾಳು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ
ಕಾಳು, ಹಂಗು, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ರಕ್ತ ಗುಲ್ಮಹರ.

ನಿಗುಣಭಯೇರಣಂಕಾರಣಂಕ್ಷಾರಾದ್ವಿಪುನರ್ವವಾಂ
ಪಬ್ಜಕೋಲಾಭಯಾಶಿಗ್ರಾಕುಲತ್ಯಸ್ತಾ: ಶ್ರವಂ ಜಲಮ् ॥ ೮೮ ॥
ಸಕ್ಷಾರ ಹಿಂಗುಲವಂ ಸರ್ವಶಾಲನಿವಾರಣಮ् ॥

ಕೆಂನೆಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಸಣ್ಣಹರಳಬೇರು, ಕೆಂಂಕುಂಜ್ಞಾ ಬೇರು,
ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು, ಪುನಸ್ರವೆ ಬೇರು ಎರಡುಬಗೆ, ಒಣಶುಂತಿ, ಹಿಸ್ತಿ,
ಕಾಡುಮೇಣಸು ಬೇರು, ಹಿಸ್ತಿಮೂಲ, ಚಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ
ಸಿಪ್ಪೆ, ನುಗ್ಗೆ ಬೇರು, ಹುರುಳಿ ಕಾಳು, ಈ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಯವಕ್ಕಾರ,
ಹಂಗು, ಇಂದುಪ್ಪು ಮೇಲ್ಲುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ
ಶೂಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು.

ಪಥ್ಯಾಪೂರ್ತಿಕಾಶುಣಠಿದಹನಕಣಕಣಾಮೂಲಚಬ್ಯಾಜಗಂಧಾ
ವರ್ಷಾಭ್ರಾವಿಲುಖಲುವೋರುಪುಸಹಚರಗ್ರಾಣಭಿಮನ್ಥೈ: ಕಷಾಯ: ।

सक्षारो हिंगुमिशः क्षपथति गुदजप्तीहृगल्माभ्रिसांद्या !

द्वयस्त्रीलानाहवातप्रभवकफभवं शुलजालोदरं च ॥ ८९ ॥

ಆಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ರಾವುಬಿಜ ಮರದ ಕೆತ್ತೆ, ಒಳಶುಂಠ, ಚಿತ್ರ
ಮೂಲ, ಹಿಸ್ಟಿಲಿ, ಹಿಸ್ಟಿಲಿ ಮೂಲ, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ ಬೇರು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ,
ಕುನನ್‌ವೆ ಬೇರು, ಬಿಲ್ಲುವತ್ತೆ ಬೇರು, ಹುರುಳಿ, ಸಣ್ಣ ಹರಳಬೇರು,
ಕರಿಂಕುರಂಜಿ ಬೇರು, ಒಳಶುಂಠ, ನವೋಳಳು ಬೇರು ಇವುಗಳ ಕಷಾ
ಯಕ್ಕೆ ಜವಲ್‌ಕ್ಷಾರ, ಹಂಗು ಚೂಣ ಮೇಲ್ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಸೇವಿಸಲು
ಪೀಹ, ಗುಲ್ಬಿ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ರ್ಯ, ಅಷ್ಟಿಲಾ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರಿಸುವಿಕೆ,
ವಾತ, ಕಥ, ಇವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಶೂಲ, ಜಲೋದರ ರೋಗ ಇವು
ಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರವು.

त्वचा पलाशवृक्षस्य कषायो विधिना श्रुतः ।

सनालिकेरजक्षीरः सद्यः द्वूलमपोहति ॥ १० ॥

పలాకమరద కేత్తే, విధిప్రకార కేషాయవాడి తెంగినహాలు సేంసి సేవిసలు తూల కొడలే నివ్వత్తియాగువుదు.

दशमूलपञ्चकोलत्रिफलादन्तीत्रिवत्सिद्धं ।

तोयमशेषं क्षपयेजठराण्यपिजातपभयांसि ॥ ११ ॥

దత్తమూలంగళు, పూష్టిలి, పూష్టిలిమూల, కాడుమేణసు బేరు, ఛిత్తమూల, ఒడితుంతి, ఆణెలేకాయి సిప్పె, శాంతికాయి సిప్పె, నేల్లి కాయి సిప్పె, నాగదంతి బేరు, తృగడె ఇవుగళ కెణాయచు నుహోదర రోగక్కే హితకెరవు.

निकुम्भकुम्भत्रिफलागवाक्षीसूक्

तिल्वकैः कविष्पतमन्तुपीतम् ।

सहेमदुरधं सकणं विरेकात्

जयन्युदावर्तमहोदराणि ॥ ९२ ॥

ನಾಗದಂತಿ ಬೇರು, ತ್ರಿಗಡೆ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕರಿಶೆಂಬುಪ್ಪೆ ಬೇರು, ಜರ್ಕೆರಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಕೆಮ್ಮಡಿ ಕೆತ್ತೆ, ಎಮ್ಮೆಕೆಳ್ಳಿಬೇರು, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಮಹೋದರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವು.

ಪುನರ್ನಾನಿಖಬಪಯೋಲಭ್ರಣ್ಣಿ
ತಿಕಾಸೃತಾದಾರ್ಥಭಯಾಕಾಥಃ ।
ಸರ್ವಾಙ್ಗಾಶಂ ಉರಕಾಸಂಗ್ರಹ
ಶಾಸಾಂವಿತಂ ಪಾಣ್ಣಗಂ ನಿಹಂತಿ ॥ ೯೩ ॥

ಪುನರ್ನಾವೆ ಬೇರು, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಕಾಡುಪಡುವಲ ಬ್ಳೆ, ಒಳ ಶುಂಠಿ, ಶುತ್ತಂಜ್ಯುಂಡ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಮೃತಬ್ಳೆ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಸಂಘರ್ಷಂಗ ಶೋಪ, ಜ್ಞಾರ, ಕೆಮ್ಮು, ಕೂಲ, ಉಬ್ಬಿಸ, ಇವುಗಳುಳ್ಳ ಪಾಂಡುರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವು.

ವಾಸಾಗುಛ್ವಾಚಿತ್ರಿಕಲಾಖಟ್ವಿಭೂನಿಖಬನಿಖಬಜಃ ।
ಕ್ವಾಥಃ ಕ್ಷೌದ್ರಬ್ಯುತೋ ಹಾಂತಿ ಪಾಣ್ಣಪಿತ್ತಾಸ್ಕಾಮಿಲಾಃ ॥ ೯೪ ॥

ಆಡ್ಯೋಗ ಬೇರು, ಅಮೃತಬ್ಳೆ, ತ್ರಿಫಲೆಗಳು, ಆನೆಮುಂಗು ಬೇರು, ಪುತ್ತಂಜ್ಯುಂಡ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಬೇನು ಮೇಲ್ಯಾದಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಪಿತ್ತಂಘಂಡುವಿಗೂ, ರಕ್ತಸಿತ್ತಕ್ಕೆ, ಸಿತ್ತ ಕಾಮಲೆಗೂ ಹಿತಕರವು.

ತಿನಿಣಿತರ್ಣಪರ್ಣಶಲಾಕಾ ।
ಲೋಹಪತ್ರವಿಜಯಾಪುನರ್ನಾವै: ॥
ಇಷ್ಟುಬಿಳವಸಹಿತै: ಶ್ರತಂ ಜಲಸ್ ॥
ಪಾಣ್ಣಮಾಶು ಸಗುಂ ವಿನಿಹಂತಿ ॥ ೯೫ ॥

ಹೆಣಸೆ ಎಲೆಯ ನರ, ಪುರಾಣ ಶೈಟ್ಟಿ, ಅಳೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ತೆಗ್ಗಾಗೆ ಬೇರು, ಕೆಜ್ಜಿನ ಬೇರು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತೆ, ಬೇರು, ಇವ್ವಾಗಳ ಕರ್ಕಾಯಿ ವನ್ನು ಪಿತ್ತಪಾಂಡುವಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸುವದು.

ವಾಸುಧಾರೀಯಷ್ಟಾಹ್ವಕತಕಾಮೃತವಾಲ್ಕಃ ।

ಸನಿಸ್ಮಾರ್ತಃ ಕಾಮಿಲ್ಂ ಹನ್ಯಾತ್ ಕ್ವಾಶಃ ಕ್ಷೋದ್ರಾಜಯಸಂಯುತಃ ॥ ೯೬ ॥

ಅಡ್ಡೊಗೆ ಬೇರು, ಅವ್ಯಾತಬಳ್ಳಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ತೇಷಾಂಫರಳು, ಇಂವೇರಿ ದಂಡು, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಇವ್ವಾಗಳ ಕರ್ಕಾಯಿಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ಪು, ತುಪ್ಪ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಪಿತ್ತಕಾಮಿಲಾರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವು,

ನಿಖಬತ್ವಕ್ತಿರಿಫಲಾಪದೋಲರಜನೀವಾಸಾಮೃತಾಸಾರಿಬಾ
ಇಥಾಮಾತಾಮಲಕೀಪಲಕಷಬಲಾನಿಲೀಸಿಥರಾಯಷ್ಟಿಭಿಃ ।

ಸಿಂಹೋ ಮಾಧಿಕಾಪಿಪಲೀಗಿರಿಜತುಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾತಸಂಸ್ಕೃತಃ

ಕ್ವಾಶಃ ಕುಭಂಭಾಲಿಮಕಂ ಗ್ರಾಮಯೇತ್ ಭಿಂಬನ್ದಿಂಚಿಃ ಪಂಚಪೇಃ ॥ ೯೭ ॥

ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ತ್ರಿಪಲೆಗಳ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕಾಡುವಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಅರಸಿನ, ಅಡ್ಡೊಗೆ ಬೇರು, ಅವ್ಯಾತಬಳ್ಳಿ, ನಾಮಾದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ತ್ರಾಗಡೆ, ನೆಲ ನೆಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಕುಂಬಾಳ ಬೇರು, ಕಡಿರ ಬೇರು, ನೀಲಿಬೇರು, ಓರೆಲಿಬೇರು, ಇವ್ವಾಗಳ ಕರ್ಕಾಯಿಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಜೀನುತ್ಪು, ಕಲ್ಪದ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಕಾಮಿಲಾ ರೋಗಕ್ಕೆ, ಕುಂಭಕಾಮಿಲೋಗ್ ಹಿತಕಾರಿಯು.

ಪಥ್ಯಾಪುನರ್ನವಾನಿಶಾಕಣಮೂಲವಾಹ್ನಿ
ಚಿತ್ರಾಬ್ದಜೀರಕಸುರಾಙ್ಮಾಗಧಿನಾಮ್
ಕ್ವಾಶಂ ಪಿಬೇತ್ ಶ್ವಯಶುದಣಧರಾತ್
ಜೀವೋಪ್ಯुತ್ತಿಷ್ಠತೇ ಶಿವಸಮಾಶ್ರಿತಬಾಲತುಲ್ಯಃ ॥ ೯೮ ॥

ಅಳೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಪುನರ್ನವೆ ಬೇರು, ಅರಸಿನ, ಕಾಡು ಹಿಟ್ಟಿಲಿ ಬೇರು, ಚಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು, ಜೀರೋಗೆ, ಸಂಜ್ಞಿ ಹರಳು ಬೇರು,

ಭರ್ತುನುಷ್ಟಿ, ದೇವದಾರು, ಹಿಮಿಲಿ ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆಶ್ರಿತನಾದ ವೊಕ್ಕಾಂಡೇಯನು ಯಮನ ಭೀತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದ ಹಾಗೆ ತೋಫ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯು.

ಗೋಧೂರಾರ್ಥಕವರ್ಧಭೂಪಥ್ಯಾದಾರುಮಹೌಷಿಷಧಃ ॥
ಸರಸಽನೇಷ್ಠುರೈ: ಸಿಂಹ ಲಾರ್ಯ ಶೋಫಹರಂ ಪರಮ् ॥ ९९ ॥

ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಖ್ಯ, ಹಿಮಶ್ರೀಂತಿ, ಶುನನ್ವರ್ಮೇ ಬೇರು, ಅಂತಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ದೇವದಾರು, ಒಣಶ್ರೀಂತಿ, ಬೆಳ್ಳುಭೈ, ಬಯಿಲ ಮುಖ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಣಾಯವು ತೋಫ ಹರ ವೊಡುವುದು.

ಪಟೋಲದಾರ್ವಾಪಿಷ್ಠುಮಂದತಿಕಾ
ಶ್ರಾಯನ್ತಿಕಾಯಷಿಬೃಷಾಭಯೋತ್ಯಾಮ् ।
ಜಲ ಚಿಸರ್ಪ ವಿನಿಹಂತಿ ಧಾತ್ರಿ
ಪಟೋಲಮುಸ್ತತೈಶ್ ಶ್ರತಾಭ್ರು ತಡ್ಡತ್ ॥ १०० ॥

ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಶುಭ್ರುಂ ಜ್ಯೂಂಡ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಅಂತ್ಯೋಗ ಬೇರು, ಅಂತಲೆ ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, (೧) ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಇರುವೇಂದ್ರಂಡು ಈ ಎರಡು ವಿಧಿದ ಕಣಾಯಗಳೂ ವಿಸರ್ವಕ್ಕೆ ಹಿತಕರವು.

ಮುಸ್ತಾರಿಷ್ಟಪಟೋಲದಾರುಜನಿಜ್ಞಾಖಾಬಲಾನಾಗರೈ: ।
ಶ್ರಾಯನ್ಯುತಪಲಧಂವಯಾಧಿಧನಿಕಾಭೂನಿಷ್ಬಸೆಬ್ಯಾಭ್ರಾಭಿ: ।
ಅಷ್ಟಾನಿಷ್ಬಕ್ಕುಲಕೈಶ್ ಸಕಣಾ: ಸಿದ್ಧಾ: ಕಣಾಯಾ ಮರ್ತ-
ಪಿತ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮವಿಸರ್ಪದರ್ಪಶಮನಾ: ಪ್ರಾಕ್ತಾಸತ್ಯಸ್ತೆ ಕ್ರಮಾತ್ ॥ १०१ ॥

ಭಂತ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ದೇವದಾರು, ಅರಸಿನ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಕಡೀರ ಬೇರು, ಒಣಶ್ರೀಂತಿ, (೧) ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ನೆಲಸಂಹಿಗೆ

ಗಡ್ಡೆ. ಬಳ್ಳಿಉರುಸಳಿಗೆ ಬೇರು, ಕೊತ್ತಂಬರಂ ಬೀಜ, ಪ್ರತ್ಯಂಚ್ಯಂದಬೇರಂನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಲಾಮಂಜ, ಇರುವೇರಂದಂಡು, (ಎ) ಶ್ರಫಲೆಗಳು, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, (ಒ) ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿಯುಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಒಣಶುಂತಿ ವರೇಗೆ ಇರುವ ಜೈಷಧಿಗಳ ಕಣಾಯವು ವಾತವಿಸಪರ್ಕೆಗ್ಗು ಬಾಹ್ಯಾ ಹೊದಲೆನ್ನಂಡು ಇರುವೇರಂದಂಡುವರೆಗಿನ ಜೈಷಧಿಗಳ ಕಣಾಯವು ವಿತ್ತವಿಸಪರ್ಕೆಗ್ಗು, ಶ್ರಫಲೆಯುಂದ ಹಿಪ್ಪಿಲಿವರೇಗಿನ ಜೈಷಧಿಗಳ ಕಣಾಯವು ಶೈಷ್ಯ ದಿಸಪರ್ಕೆಗ್ಗು, ಹಿತಕೆರವು.

ಜಿವಂತಿಹಿಸುವೆಲಿಕಾತ್ರಿಫಲಿಕಾವಾಸಾಮೃತಾಸಾರಿವಾ
ಶುಣ್ಣಿಯಷ್ಟಿಪಯೋದುಚಂದನಪಟೋಲೋಶಿರನಿಸ್ಮಾತಿ: ಶ್ರತಃ ||
ನಿಷ್ಕವಾಥೋಽಷ್ಟಮಶೇಷಿತೋ ಮಧುಗುಡಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾತ् ಸಂಸ್ಕೃತ:
ಪಿತಶ್ವೇತ ಜವರಿತೆನ ತಸ್ಯ ಪಿಟಕೋತ್ಪತ್ತಃ: ಪ್ರಸಙ್ಗಃ ಕುತಃ || ೧೦೨ ||

ಬುಗುಡಹಾವಿನ ಗಡ್ಡೆ, ಇಂವೇರಂ ದಂಡು, ಶ್ರಫಲೆಗಳು, ಅಡ್ಡೆಗೆ ಬೇರು, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ನಾಮುದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಒಣಶುಂತಿ, ಜೈಷ್ಯ ಮುಧು, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಚಂದನ, ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಲಾಮಂಜ, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ಪನ್ನ, ಬೆಳ್ಲ ಸೇಂಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಬೊಕ್ಕೆ, ಪಿಟಕಾ ಮುಂತಾಡ್ಡರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಪ್ರಸಂಗವು ಹಾಜುಗಾಗುವುದು?

ಶುಣ್ಣಿಬಲಾನಿಷಿಪಟೋಲಕೃಷ್ಣಃ:
ಸಧಾನ್ಯಕೈ: ಸಾಮಲಕೈ: ಸಮುಸ್ತಾತಃ ||
ಶೃತಃ ಕಬಾಯೋ ವಿನಿಹಂತಿ ಪಾನಾತ्
ಮಸೂರಿಕಾಮಷ್ಟವಿಧಾ ಮಧುಡಃ || ೧೦೩ ||

ಒಣಶುಂತಿ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಕೈಬೇವಿನ ಕೆತ್ತೆ, ಕಾಡುಪಡವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ ಕೆಂಕುಷ್ಟ, ಕೊತ್ತಂಬರಂ ಬೀಜ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಇವುಗಳ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ಪನ್ನ ಮೇಲ್ಲು ಸೇಂಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಎಂಟು ಬಗೆಯ ಮಸೂರಿಕಾ ರೋಗಿಗಳು ಶಮನ.

चन्द्रनपैटकामृतवली
सेव्यजलाम्बुदधान्यकसिद्धम्
पुष्करमुग्रविदाहविमिश्रं
स्फोटम् वेषमपोहति सद्यः ॥ १०४ ॥

जेंदन, पप्पडक, अमृत चौथी, लामूंजे, इरुवैंठ
दैंदु, भूद्रमुस्त्री, कैंडूकैंचरि चैज, शूष्मृरमुल इवुगळ
केव्वायनु दाहनुक्त्ति नैन्हैकिगळन्नु कूदलैं हैंगला॒ दि॒ सुवैदु.

पटोळत्रिकलारिष्टगुद्धचीधावनीवृजैः ।
सकरंजैः कषायोऽयं कुष्ठजिह्वज्ञकं स्मृतम् ॥ १०५ ॥

काढुपट्टवल चौथी, त्रिघैंगळु, कैंचैंविन कैत्ति, अमृत
चौथी, सृष्टुकुदन चैरु, अदेह्यैंगे चैरु, कैंडूंगुरुमुरद कैत्ति,
इवुगळ केव्वायनु कुन्नु रैंगगळगे हैंतकारियु.

खदिरारिष्टगुद्धचीपटोलदार्विदुरालभाक्वाथः ।
कुष्ठनां विनिहन्ता दैतेयानां नृसिंह इव ॥ १०६ ॥

काजीतिरुळु, कैंचैंविन कैत्ति, अमृत चौथी, काढुपट्टवल
चौथी, मुरदरसिन शिष्टै, चौथी उरुसण्गे चैरु इवुगळ केव्वा
यनु कुन्नु रैंगगळगे हैंतकरनु. नरसिंहवत्तारियाद
विष्टुवु द्युक्त्तुरन्नु विनात्तिसिद्धंते सकेल कुन्नुरैंगगळन्नु ते केव्वा
यनु हैंगला॒ दि॒ सुवैदु.

काकोदुम्बरिकावेल्लचन्द्ररेखाशृं जलम् ।
पीतं प्रधावयेत् श्विर्वं कुष्ठमौदुम्बरं तथा ॥ १०७ ॥

ವೇಂದುತ್ತಿ, ವಾಯುವಿಳಂಗ, ಕಾರ್ಕೋಸಲರಿ ಚೀಜ, ಇವ್ಯಾಗಳ
ಕರ್ಕಾಯನ್ನ ಶೈತ್ಯ, ಶೈಮುಂಬಿರ ಕುಣ್ಡ ರೋಗವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸು
ವುದು.

ಮಹಿಜಾಹಾಮುಸ್ತಕುಂಟಜಗ್ಯಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕುಷ್ಟನಾಗರೈ: ।
ಭಾಙ್ಗಿಂಕ್ಷುದ್ವಾವಚಾನಿಭವನಿಶಾದ್ವಯಫಲತ್ರಿಕೈ: || ೧೦೮ ||
ಪಣೋಲಕಡ್ಟಿಕ್ಷಾರ್ವವಿಡಙ್ಗಾಸನಚಿತ್ರಕೈ: ।
ಗತಾವರಿಶ್ರಾಯಮಾणಾಕೃಷ್ಣಾಂದ್ರಯವಾಸಕೈ: || ೧೦೯ ||
ಅಞ್ಜರಾಜಸಹಾದಾರು ಪಾಠಾಖಿದಿರಿಂದನೈ: ।
ಸಿಂಹದ್ವರುಣಕೈರಾತಾಬಾಕುಂಬಿಕೃತಮಾಲಕೈ: || ೧೧೦ ||
ಶಾಖಾಟಕಭಾನಿಭವಕರಜಾಸಿವಿಷಾಜಲೈ: ।
ಹನ್ದ್ರಾಂಬಾಹಣಿಕಾನಂತಾಸಾರಿವಾಪರ್ಪಣೈ: ಸಮೈ: || ೧೧೧ ||
ಪ್ರಾಭಿ: ಕೃತ ಪಿಬೆತ್ವಾರ್ಥ ಕೃಷ್ಣಾಗುಂಗುಲಸಂಯುತಮ् ।
ಅಷ್ಟಾದಶಸ್ತು ಕುಷ್ಟೇಷು ವಾತರಕ್ತಾದಿತೆ ತಥಾ || ೧೧೨ ||
ತಪದಂಶೇ ಶ್ಲಿಪದೇ ಚ ಪ್ರಸುಸೌ ಪಕ್ಷಘಾತಕೆ ।
ಐದೊಂದೋಷೇ ನೆಂಬ್ರರೋಗೇ ಮಂಜಿಷ್ಠಾದಿ: ಪ್ರಜಾಸ್ಯತೇ || ೧೧೩ ||

ಮುಂಜಿಣ್ಡುಕೆಂದ್ರಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕೊಡಸಿಗನ ಕೆತ್ತು, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ,
ಕೆಂಕುಣ್ಡ, ಒಣಶುಂಟಿ, ಕೀರುತೇಗು, ಕೆಂಟಕಾರಿಬೇರು, ಬಜೆ, ಬೇನಿನ
ಕೆತ್ತು, ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿನ್ನೆ, ಅಟೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿನ್ನೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ
ಸಿನ್ನೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿನ್ನೆ, ಕಾಡುಪಟವಲಬಳ್ಳಿ, ಕಟುಕರೊಹಿಣೀ, ಹೆರಿ
ಕುಗುಂಬ, ವಾಯುವಿಳಂಗ, ಬೇಂಗಕಿರುಳು, ಜೀತುಮೂಲ (ಶುದ್ಧ), ಶತಾ
ವರಿ ಬೇರು, ಭಾರ್ತಿಕ್ಷು ಹಿಷ್ಟಿಲಿ, ಕೊಡಗಪಾಲರಿ. ಆಡೆಷ್ಟೀಗೆಬೇರು,
ಗಗರದಬೇರು, ದೇವದಾರು, ಹಾಡಬೇರು, ಕಾಚಿತರುಳು, ಜಂಡನ,
ಶ್ರಾಗಡೆ, ಸೀನ್ಹಾರದಳ, ಕಿರಾತಕೆಂದ್ರಿ, ಬಾಪುಂಜೀ ಚೀಜ, ಕೊಂಗುರು
ಮರದಕೆತ್ತು, ಏತಭಲವು, ಕುಬೇವು, ರಾವುಚೀಜ, ಅತಿನಿಡಯ, ಇಂವೇರಿ

ದಂಡು, ಕಾಡುಗೈತೆ ಬಳ್ಳಿ, (ಮ. ಕಾಟ್ ವೆಳ್ಳಿರ್ಕ), ಬಳ್ಳಿಲುರುಸಣೆಗೆ ಬೇರು, ನಾಮದಬೇರು, ಪರಫಟಕ ಮುಲ್ಲು ಇವುಗಳನ್ನು $\frac{1}{4}$ ಕ್ಯಾಂಚೆ ಗಳಿಂತೆ ಸಮತೂರ್ಕ ಸೇರಿಸಿ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ, ಹಿಟ್ಲಿಜೊಣ್ಣ, ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಗುಗುಲು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಈ ವಿಧಿದ ಕುಸ್ತ್ರೀಗಳೂ, ವಾತರಕ್ತ, ಖಪದಂಶ, ಶೈವದ ಪ್ರಸ್ತುತಿ. ಪರಿಕ್ರಮಾತ, ಮೇದೋದೇಹೀನ, ಸೇತುರೇಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಜಿಷ್ವಾದಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಕರಣನವಾಗುವುದು.

ನಿರ್ಗುಣಘಿಂಬಿವಿಡಙ್ಗಂದಾರುಜನಿಸ್ತುಸ್ತಾಖುಕರ್ಣಿಕ್ಷಪೈः ।

ಭಾರ್ಣಿಂಬ್ಯಾಷಪಲಾಶಾಶಿಭ್ರುವಿಕಾಪಥ್ಯಾರಸೋನಾಂವಿತैः ।

ಕವಾಥः ಶಿಭ್ರುವಿಡಙ್ಗಂಹಿಙ್ಗಂಪುರುಮಾನ್ ಕರ್ತಿಂಶ್ರ ವಿಧಿಸಯೆತ् ।

ದಣ್ಡೋರ್ಥರ್ವಸಮಸ್ತಮಂತ್ರಕೃತಸಂಸ್ಕಾರೋ ಯಥೈಬಾಸುರಾನ್ ॥ ೧೧೪ ॥

ಈಂನೆಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಚೆತ್ತಮೂಲ ಬೇರು (ಶುದ್ಧಿ), ವಾಯುವಿಳಂಗ, ದೇವದಾರು, ಅರಸಿನ, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಇಲಿಕ್ಕೆನಿ, ಕಿರುತೇಗು ಬೇರು, ಕರಿತುಂಬೆ ಬೇರು, ಒಣತುಂಬಿ, ಕರಿಮೆಣ್ಣ, ಹಿಟ್ಲಿ, ಪಲಾಶ ಕೆತ್ತೆ, ನುಗ್ಗೆ ಕೆತ್ತೆ, ಕಾಡುಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬೆಳ್ಳಿಬ್ಳಿ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗೆ ಬಿಜ, ವಿಶಾಲರಿ, ಹಿಂಗು, ಸ್ವೇಂದುಪ್ಪು, ಇವುಗಳನ್ನು ಡೊಣಿಸಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಅಥವೆ ವಿಹಿತವಾದ ಮಂತ್ರಸಂಪೂರ್ಣವೀ ಹಿತಾಚಿಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕ್ರಮಿಗಳ ಉಪಯುಕ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿಗೂಡಿಸುವುದು.

ವಿಡಙ್ಗಂಕಾಣಾಮರಿಚನಿರ್ಗುಣಿಮೂಲಶಿಭ್ರುಭಿಃ ।

ಭಾರ್ಣಿಂಬಿಧಾಖುಕರ್ಣಿಂಬೈಃ ಕವಾಥಃ ಕೃಮಿಹರಃ ಪರಮ् ॥ ೧೧೫ ॥

ವಿಕಾಲರಿ, ಹಿಟ್ಲಿ, ಒಳ್ಳಿಮೆಣಸು, ಕರಿನೆಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಕಿರುತೇಗು ಬೇರು, ಒಣತುಂಬಿ, ಇಲಿಕ್ಕೆನಿ, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ಕ್ರಮೆ ಹರ.

ಖಲಾಸಹಂಕರೆಣಂಶುಣಂದಿರಾಸ್ನಾಸುರದ್ರುಮೈः ।

ಸಸಿಂದುವಾರಲಷ್ಣುನೈರಷ್ಟವಗೋಽನಿಳಾಪಹಃ ॥ ೧೧೬ ॥

ಕಡಿರ ಬೇರು, ಕರಿಕುಂಜ್ಞಾ ಬೇರು, ಸಣ್ಣ ಹರಧಾ ಬೇರು, ಒಂ
ಶುಂತಿ, ಕೆಂಪರಳ್ಟು, ದೇವದಾರು, ಕಂನೆಂತ್ಯಾ ಬೇರು, ಬೆಂತ್ಯಾಲ್ಕು, ಇವುಗಳ
ಕಷಾಯವು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಾಡರೊಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಶ್ರುತಿಬಲಾದ್ವಯವಾಥ: ಸರ್ವವಾನತಿಷ್ಠಿಣ: ।

ಒಂಶುಂತಿ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ದೊಡ್ಡ ಕಡಿರ ಬೇರು, ಇವುಗಳ
ಕಷಾಯವು ವಾಡ ಹರ.

ಸಸ್ರಾವ್ಯಾಧಿರಪಟೋಲಮುಸ್ತಾಹರಿತಕರೋಹಿಣಿಭಿಃ: ।

ಯಷ್ಟ್ಯಾಙ್ಗಾರಾಜಾಙ್ಗಾಂಧನಾನಾಂ ಕಾಥಂ ಪಿಷ್ಟ ಪಾಕಹರಂ ಸುಜಸ್ಯ ॥ ೧೧೭ ॥

ಕಾಳೆನುರದ ಕೆಂತ್ಯಾ, ಲಾಮುಂಜೆ, ಶಾಡುಪಟನಲ ಬೆಂತ್ಯಾ, ಭಂಡುಮುಂತ್ಯಾ,
ಅಣೆಲೆಕ್ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶುಂತುಂತ್ಯಾಂಡ ಬೇರು, ಕಟ್ಟುಕರೊಂತೆಂಬೆ, ಜೈನ್ಯಾನ್ಯಾ
ಮಧು, ಕೊಂದ ಬೇರು, ಜೆಂದನ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯವು ನುಖವಾಕೆ
ರೊಗೆ ಹರ.

ದಶಮೂಲಾಸೃತಾಮುಸ್ತಾಪರ್ಫಟೋಶರಿಷ್ವಂದನೈ: ।

ಪುನರ್ವಾಬಲಾಧಾತ್ರಿಪಟೋಲಕಟುಕಾಙ್ಗಾಯಿ: ॥ ೧೧೮ ॥

ವಾಸಾಪುಷ್ಪಲತಾಯಾಘವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿಭಿರಾಂವಿತै: ।

ಸಹದೇವಿ ಚ ಭಾರ್ಣಿ ಚ ತ್ರಿಜಾತಂ ಕಟುರಾಹಿಣಿ ॥ ೧೧೯ ॥

ಅಗ್ರಾಹಿ ಚ ರಾಸ್ತಾ ಚ ಕಿರ್ಯಾತಾ ಚ ಸಂಸುತ್ತै: ।

ಪಥ್ಯಾಬಿಭಿತಕಯುತै: ಕಲಿಙ್ಗಕಸಮಾಂವಿತै: ॥ ೧೨೦ ॥

ಚೌರಜೋಙ್ಗಕಸಂಯುತै: ಶಾತಾಙ್ಗಾಮಧುಕೈರಿಷೈ: ।

ಚೀನೋಷಣಮಜಾಜೀ ಚ ಜಾರ್ತಿಫಲಿಂದಾಂವಿತै: ॥ ೧೨೧ ॥

ತಸ್ಯಪೈಶ್ಚ ಸಮೈರೆಭಿವೈಕುಂಠಕುಸುಮಾಂವಿತै: ।

ದೇವದಾರು ನತಂ ಕುಷಂ ಜೀರಕಙ್ಗಯಸಂಯುತै: ॥ ೧೨೨ ॥

किराततिकरं वेणुं तालपञ्चवयोजितम् ।

व्याथं सञ्जिविकारेषु विशेषात्मकवातयोः ॥ १२३ ॥

कथ्यजाञ्चादिहरणं सर्वदोषहरं परम् ।

दर्शनमूलंगच्छ, अमृतं बृही, भृद्यमुष्प्र, प्रपञ्चके,
लानुंज, जंदन, वृनदवे बैरु, कृदि र बैरु, नैलीकायी
सिप्पे, कादुपदेवल बृही, कैमुकैरौहीकै, आदेष्टुगे बैरु,
कुंभुम बृही, उरुसल्लगे बैरु, विष्णुकृत्तुंत, सकदेवी, कृरु
त्तेगु बैरु, एलक्ष्मी, त्वराल पत्ति, उवंग चैक्ष्मी, कैमुकैरौहीकै,
आशुनारवेष्ट, कैंपरत्तु, कृरात्तक्ष्मी, अण्डेकायी सिप्पे, शांति
कायी सिप्पे, कैमुकैवालर, कैक्ष्मीर गद्दे, अगिलुगंध, सत्ता॒वे,
ज्येष्ठुमधु, बालमैज्जनु, ओमुकाळु, जायीकायी, जायीपत्ति,
जाजेव्वप्पे, तुळसी कुमुम, देवदारु, डंगर, अप्पूल॒ कैंकुष्टे,
मूलरु बगेय जीरंगे काळु, वृत्तुरिष्टुंद बैरिन सिप्पे, बिदिर
एले, तालपल्लव, इव्वगच्छ कैव्वयवु, सकेल विघ्नद सैन्धुपात
गच्छियु, विशेषकै कैव्वयवु, उवाद सैन्धुपात्तगच्छ उलंका
गुव कैंप, जाङ्गे, मुमुक्षादुव्वगलगे हृतकांयु.

पूरणदकोरणदबलासूतानां ।

शतावरीविश्वयुजां कषायः ।

हृत्यार्थवस्तित्रिकपृष्ठशूलं ।

निहन्ति सिन्धूस्थसितामधृः ॥ १२४ ॥

सैन्धु कैरंगु बैरु, कैरकुंजु बैरु, कृदि र बैरु, अमृत
बृही, तत्तावं बैरु, उष्मलूंति इव्वगच्छ कैव्वयवु इंदुष्टु,
सक्षुरी, जीनुमुप्पे इव्वगच्छ मैलुष्टु सै॒विसलु तृ॒दयु,
पात्तगच्छ, बस्त्र, त्रृ॒क्ष, पृ॒ष्टु इव्वगच्छ उव नै॒वन्मु हृ॒तगल॑दिनु
नुदु.

एरण्डकोरण्डनिदिग्धिकाहृता ।
 देवद्रुविश्वलहुमैः परिपक्षभम्भः ।
 पर्योग्नितं पीतवतां नराणां ।
 हस्तुक्षिनाभिवृष्णोरुज्जो निहन्ति ॥ १२५ ॥

सज्जू हरधु चैरु, कै०कृ०ज्ञा चैरु, सज्जू कृदन्ते चैरु,
 दै०वदा०रु, छ०श०तु००, चै०क्षु०३, इन्द्रियः कृलुयवु दृदय,
 दल्लीयु०, उदरदल्लीयु०, नाभीयल्लीयु०, नृ०कृ०दल्लीयु०,
 तेऽदै०गृ०ल्लीयु०, इरुव वै०दन्तै०यु०न्नु, कौ०गृ०ला०सु०प०दु.

धनदनयनशुण्ठीशिमुराज्ञोअगन्धा ।
 वरणलशुनकृष्णा॒चित्रकैरण्डकैश्च ।
 सुरतरुधनपथ्यार्बद्धैः समृतास्मः ।
 शमयति परिपीतं सार्दिताक्षेपवातान् ॥ १२६ ॥

कृ०ज्ञ०ज्ञै चैरु, छ०श०तु००, नुग्री चैरु, कै०परत्ते, चै०जै,
 नै०वा०रु० चैरु, चै०क्षु०३३, कृ०पू०लि, चै०त्र०मु०लचैरु(तुद्व), सज्जू
 हरधु चैरु, दै०वदा०रु, भृदृ०मु०क्षु०, अजै०कृ०यि० सिप्पै०, कृ०रु
 तेऽगु० चैरु, इन्द्रियः कृ०यवु० अदितै०वा०तै०क्षु०, एक्षै०पै०
 वा०तै०क्षु०, कृ०तै०कृ०रु०यु०.

प्रसारिणीमाषबलारसोन ।
 रास्नौषधैः प्रक्षवथितं तदम्भः ।
 पिबन्ति ये क्षीरसुजो जयन्ति ।
 मरुद्विकारानपवाहुकं च ॥ १२७ ॥

पृ०सा०ज्ञै०, उद्धु०, कृ०दिरै० चैरु, चै०क्षु०३३, कै०परत्ते०, छ०श०
 तु००, इन्द्रियः कृ०यवु० वा०तै०वा०तै० अपब्राह्मै० तेमु०न
 वा०दु०प०दु०.

सहचरं सुरदारु सनागरं ।
कविधितमन्मति तैलविभिन्नितम् ।
पवनपीडितदेहगतिः पिकेत् ।
द्रुतविलम्बितगो भवतीच्छया ॥ १२८ ॥

क०क०१४३ चैरु, दैवदारु, उष्णशु००, इन्द्रिय उष्ण
यद्युक्ते शुद्ध लर्जैङ्ग्ले स१०५१ सैविसलु वाऽठ शमन.

रसोनकारवीकृज्ञास्थिराभिस्साधितं जलम् ।
पीतसुन्मार्गं वातमनुलोमयति क्षणात् ॥ १२९ ॥

चैकृत्तैरु ताळु, क०ज१०८, लौहीलि, चैरु चैरु, इन्द्रिय
उष्णयन्तु वाऽठ शमन.

गन्धवर्वहस्ताचिरिविलवहुताशबिश-
पथ्यापुनर्वयवाषकभूमितालैः ।
क्वाथस्सुसैन्धवगुडः पवनस्य शान्त्यै-
वह्नेबलाय रुचये भलशोधनाय ॥ १३० ॥

सृज्जु लर्जैरु चैरु, क०र०४४४, चैत्रमुल, उष्णशु००,
अजैलैकायि सैप्पै, शुनन्दवे चैरु, चैलु उरुसैंगे चैरु, नैल
ताळुगद्यु, इन्द्रिय उष्णयद्यु इंद्रुपै, चैलु, लर्जैङ्ग्ले,
मैलुपै स१०५१ सैविसलु वाऽठ शमन वाऽढ इन्द्रिय मुल
तैरु१४८ उल०५५वाढुवद्यु.

पञ्चमूलशृतं क्षीरं वातशोणितनाशनम् ।

चैलुपत्तै, नव्वै०४४४ चैरु, अनेम्म०४४४ चैरु, क०१०६८
मुरद चैरु, वाऽढ चैरु, इन्द्रिय ताळु उष्णयन्तु वाऽठ
तैरु१४८ वन्नु वाऽठवाढुवद्यु.

राजैरण्डबलासहस्रवरीदुस्पर्शवासामृता ।

देवाह्लातिविषाधनेक्षुरशठीविश्वे: कषायः श्रुतः ।

सपिंस्तैलविशिश्चिनं प्रशरायेद्वायुं सकूलं तथा ।

जङ्गोर्हाश्रकपृष्ठपार्श्वहनुगं शोफं च बातास्तजम् ॥ १३१ ॥

कै०परत्ते, सज्जौ हरहु भैरु, कैदिर भैरु, कै०कु०ज्ञा,
भैरु, चलौ उरुसचीं भैरु, अदेव्नु०गं भैरु, अमृते चलौ
दै०वदारु, अतीविषय, भूत्वमुष्ट्यौ, चयल मुष्ट्यौ, कैज्जु०र, चलौ
शु०मि, इत्याख्य त्वायक्ते त्वप्पु, हरहै०क्त्यौ, नै०लु०कि नै०सि० सै०वि०
सलु वा०, मै०क्त्यौलु, उरु, त्रिकै, भै०न्द्रौ, वा०ज्ञौ०, हनुग्णलै०
रुव शै०वै०वन्नज्ञौ, वा० रक्तै०वन्नज्ञौ नै०वै० नै०कै०सुवै०मु०

रासनातामलकीवृषागुरुशठीविषाब्दचव्याऽसभिः ।

धात्रीभार्ङ्गीपटोलपुष्करनिशासैरीयविश्वाऽसिभिः ।

निष्ववाथो दशमूलदाहसहितः पीतः कदुण्णो नृणाम् ।

हन्यात्सैन्धव खण्डशौण्डसहितो वातं त्रिदोषोत्तरम् ॥ १३२ ॥

कै०परत्ते, नै०लनै०लै० भै०रु, अदेव्नु०गं भै०रु, आगेलु ग०दै०,
कैज्जु०र, सज्जौ हरहै० भै०रु, भूत्वमुष्ट्यौ, कौदै०मै०शीन भै०रु,
कैलु०वै०ज्ञौ भै०रु, नै०लै०कायी नै०वै०, कैरु०ते०गं भै०रु, कौदै०
पश्चवल चलौ, स्तुष्टै०रमुदै०, अरसीन, कै०कु०ज्ञौ०भै०रु, चलौ
शु०मि, चैत्तै०मुदै० भै०रु, दै०क्तमूलांगलौ, दै०वदारु, इत्याख्य
क्त्यु०क्त्यौ भै००दै०, कै०लै०सक्तै०र, नै०सि० सै०विसलु त्रिदेवै०मै०त्तर
वा० त्रै०.

रासना द्विगुणभागा स्यादेकभागास्ततः फरे ।

धन्वयासबलैरण्डदेवदारु शटीवचाः ॥ १३३ ॥

वासको नागरं पथ्या चव्या मुस्ता पुनर्नवा ।

गुद्धस्त्री वृद्धवदाहश्च शतपुष्या च गोक्षुरः ॥ १३४ ॥

अश्वगन्धा प्रतिविषा कृतमालः शतावरी ।

कृष्णा सहचरश्चैव धान्यकं बृहतीद्वयम् ॥ १३५ ॥

एसिः कुतं पिबेत्वाथं शुण्ठी चूर्णेन संयुतम् ।

कृष्णाचूर्णेन वा योगराजगुलुनाथ वा ॥ १३६ ॥

अजमोदादिना वापि तैलेनेरण्डजेन वा ।

सर्वाङ्गक्रम्ये कुबजस्वे पक्षाघातेऽवबाहुके ॥ १३७ ॥

गृष्मस्यारामवाते च क्षीपदे चापतानके ।

अन्नवृद्धौ तथाधसाने जङ्गाजानुगतेऽर्दिते ॥ १३८ ॥

शुक्रापये ऐदूरोगे वन्यायोन्यामयेषु च ।

महारास्नाद्विराख्यातो ब्रह्मणा गर्भकारणम् ॥ १३९ ॥

कै०परत्तु, छुलै०लुरु०पलै०गै० भै०रु, कै०दिरभै०रु, सै०लै०है०रु०
भै०रु, दै०वदा०रु, कै०जै०लै०र, बै०जै०, आै०लै०रै० भै०रु, उै०३१००००,
उै०लै०कौ०यी० सै०प्पै०, कौ०दु०नै०जै०सि० भै०रु, भै०दू०मू०स्पै०, पै०नै०सै०
भै०रु, अै०मू०तै०बै०, नै०दू०दा०रु, सै०ता०पै०, नै०गै०नै०मू०गै०, अै०गै०गै०धै०,
अै०विदै०यै०, कै०३०गै०मू०रै० दै०त्तु०, कै०ता०वै०भै०रु, है०पै०लै०, कै०रि०
कै०३०झै० भै०रु, कै०३०त्तु०बै०रि० चै०जै०, गै०दू०भै०रु, कै०३०गै०ভै०रु,
शै०दै०लै० कै०परत्तु० नै०जै० तै०कै०, चै०कै० चै०३०दिगै० ½ कै०३०जै०गै०३०तै०
सै०३०सै० कै०त्ता०यै० नै०दै०, है०पै०लै० जै०३०, यै०१०रै०रा०जै० गै०गै० लै०,
अै०मै०१०दा०दै० जै०३०, तै०दू०है०रु०, इै०गै०लै० रै०१०गा०नै०सा०रै०
यै०वै०दा०दै०रै०३०नै०, सै०३०सै० नै०वै०सै० तै०३०३०गै०वा०তै०, कै०पै०
वा०তै०, কৈ০বুলৈ০বাৰত, পক্ষুৰুষোত, অবচাৰুক, গৃদৃসী১, শীৱপদ,
অপত্তানক, অ০তুৰুদ্ধি, আধুন, জংশুৱাত, জানুগতনাৰত,
অদিত্যতাৰত, তুকুৰো১১, মেুৰুৰো১১, বংজিতন. যো১১সৈৰো১১
জৈৰেলুৰু, রো১১গৈ০খু সংশুৱাত, তমনসহো০দুৰুণ. মুত্তু গুৰু
কাৰণ. তাৰুকাৰাৰা সবুদি কৃষ্ণাফুৰু বুকুনী০দলৈ১ হৈৰেলুক্ষীৰুণেৰুণ.

रासनैरण डामृतोऽग्रान्वहचरचविकरामसेनाडदभार्जी ।

दीप्यानन्तायवानीवृकिमुरकूमिजिच्छङ्गेशुण्ठीबलाभिः ।

मूर्वातिक्कासमझा द्विविश्वठिवरापिष्ठलीयावश्वके:

रक्तश्रीखण्डकारगवध कटुकफलैर्वत्सवुर्शीरयुक्तः ॥ १४० ॥

सर्वे रेतैर्देशाद्विप्रयत्सम्भलवैः साधितोऽष्टावशेषः ।

क्वाथो रासनादिराढौ नहुपपदवान् कौशिकोन्हो निहन्ति ॥

सर्वाङ्गैकाङ्गवातान् श्वसनकम्लहृत्स्वेदशैत्यातितन्द्रान् ।

शूलं तूर्णि प्रतूर्णि गलगदनिखिलाङ्गव्यथाकम्पखल्लीः ॥ १४१ ॥

विश्वाची क्षीपदाभानिलनिखिल दहासूतिकारंगसुर्प्तः ।

जिह्वास्मन्धापतानं स्पुटनविग्रथनः कुबिताक्षेपकौञ्जं ।

शोकाटोपापतन्द्रार्दितखुडनहनु गृध्रसीवातशूलम् ।

वायुं श्वेष्मोत्थरोगानपि गिरितनयावल्लभेनोपदिष्टः ॥ १४२ ॥

ಕೆಂಪರತ್ತಿ, ಸಣ್ಣಹರಳುಬೇರು, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ, ಬಜಿ, ಕಂಡುರಜಾ
ಬೇರು, ಕಾಡುಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಭಡ್ಡಪುಷ್ಟಿ, ಓಮುಕಾಳು,
ವಜ್ಞೀಂಕಿ ಬೇರು, ಜೀರಿಗೆ, ನಿರ್ವಿಶದ ಬೇರು, ಮುರಾಬೇರು, ವಾಯು
ವಿಳಂಗ, ಕೆಕಾರಟಿಕೆಶ್ರಂಗಿ, ಒಣಶುಂತಿ, ಕಡಿರಬೇರು, ಪರಿಕುರುಂಬ,
ಕರಾತಕದ್ದಿ, ಹರಚ್ಚೈಂಡಬೇರು, ವಿಡಯ, ಅತಿವಿಡಯ, ಕಚ್ಚೈರ,
ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ,
ಯುವಶೂಕ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಕೊಂದರೆಕೆತ್ತಿ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಕೊಡಗ
ವಾಲರಿ, ಪುನರ್ನವೆ ಬೇರು, ಇತ್ತಗಡನ್ನು ಸಮತೂರ್ಕ ನೇರಿಸಿ ಕಷಾಯ
ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಲು, ಸರಾಂಗವಾತ, ಏಕಾಂಗವಾತ, ಶ್ವಸನ, ಕಸನ,
ಹೃತ್ತ, ಸ್ವೇದ, ತೃತ್ಯತಂದಾರ್ಥಿ, ಉಪದ್ರವವುಳ್ಳ ವಾತ, ಶೂಲ, ತೂನಿ,
ಪ್ರತೂನಿ, ಕಂಠಗ್ರಹ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರನೋವು, ಕಂಪನ, ವಿಶ್ವಾಚೀ,
ಶ್ವಿಪದ, ಅಮವಾತ, ಸೂತಿಕಾರೋಗಿ, ಅವತಾನಕ, ಕ್ಲೈಬ್ರಿ,
ಅಕ್ಷೇಪಕ ಕುಬ್ಬವಾತ, ಗೃಧ್ರಸೀ, ಇವು ಮೌದಲಾದ ವಾತರೋಗಗಳನ್ನು,

ಕರ್ಣಾದಿಕ್ಯಾದಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಅದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೆ ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮಹಾರಾಜ್ಯಾದಿ ಕಣಾ
ಯೇವೇ ಹಾವ್ಯತೀರಮಣಿನಾದ ಪರಮೀಶ್ವರನಿಂದ ಲೋಕಪಿತಕ್ಕೊಷ್ಠರ
ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

वರीಳಿಳಾರುಹಾವಾಥೋ ವಾತಶಾಣಿತನಾಶನः ।

ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಅಮ್ರುತ ಬಳ್ಳಿ, ಇವ್ಯಾಗಳ ಕಷಾಯವು ವಾತ
ಶೈಲಿಣಿತ ಕರ.

ಶತಾವರಿ ಛಿಳಾರುಹಾಮಲತವಾತ् ।
ಖಲೇಳುಕಾಣಡೆಳ್ಳುರಸಭೃತಾಭ್ರಂಭಃ ।
ಕಳಕೆನ ಯಾಷ್ಟಿಮಧುಕಸ್ಯ ಮಿಶ್ರಂ ।
ಕುನೋತಿ ವಾತಾಳಮಥಾಳಾಪಿತ್ತಮ् ॥ ೧೪೩ ॥

ಶತಾವರಿ, ಅಮ್ರುತ ಬಳ್ಳಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಕಂಬ್ಬಿ,
ಬಯಲ ಮುಖ್ಯ, ಇವ್ಯಾಗಳ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಜೀಂಣ್ಣ ಮಧು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು
ವಾತಶೈಲಿಣಿತ, ರಕ್ತವಿತ್ತ, ಶವನ ವರಾಡುವುದು.

ಉತ್ತರಾ ಪಢ್ಚಮೂಲೇನ ಶೂತ ಕ್ಷೀರ ತथಾ ಹಿತಮ् ।

ಸಜ್ಜ ಪಂಜಮೂಲ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ವಾತ
ಶೈಲಿಣಿತ ಶಮನ.

ವರಾಸನಾಭಯ: ಪತ್ರನಿಶಾಖಃ: ಸ್ಥಾವರ್ಯದೋಷಾಜಿತ् ॥ ೧೪೪ ॥

ತ್ರಿಫಲೆಗಳು, ಬೇಂಗತಿರುಳು, ಚಿತ್ತಮೂಲ (ಶುದ್ಧ), ಕಂಬ್ಬಿಣಿದ
ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ತೆಳುವಾದ ತಗಡು, ಅರಸಿನ ಇವ್ಯಾಗಳ ಕಷಾಯವು ಸೌಳ್ಳು
ರೋಗ ಕರ.

ಕಡುಕಾಮಲಗುಢಾಂಶಿಶುಷ್ಟಿಶಾಖಾಕಪಲ್ಲವೈಸಸಶಿವै: ।

ಸಿಂಧ ತೋಯ ಸಗುಂ ಪಿತಂ ಮಲಶಾಘನ ಕುರತೆ ॥ ೧೪೫ ॥

कैठुकैरैैकैषी, नैल्लिकौयी सिव्वे, आमुड बळै, उष्णशु०८,
कै०९दें जिगुरु, अ१०लैकौयी सिव्वे, इ११गळ कै१२य॒पु मूल
११२१दैनै ११०ठुव्वाडुत्तुदें.

पटोलमूलैकैरण्डदन्ति श्रेष्ठुकुम्भकैः ।

शुण्ठागुह्यचीयुक्तैश्च पूनीशम्याकपल्लवैः ॥ १४६ ॥

सासिन्धूथगुडं क्वाथं विरेकार्थं प्रशस्यते ।

कौदुपद्वल बैरु, सैल्लै कैरकै बैरु, नागद०५१ बैरु,
त्रिघैगळु, रसद०६ कैज्जीन बैरु, त्रिगळै, उष्णशु०८, आमुडबळै
कै०९देंजिगुरु, इ११गळ कै१२य॒कै बैलै, इ१०मुव्वै, कै१३८
भगे मै१ल्लै सै१०८ि सै११८ि दरै मूल११२१दैनै गै घुठन्तु ॥

अशीतिर्वातरोगेषु धान्यमर्णं सुनिवेष्येत् ॥ १४७ ॥

शुभे मुहूर्ते नक्षत्रे सुगृहे कलशं न्यसेत् ।

तस्मिन्देवतांश्च सम्भारांजिक्षिपेन्मतिमान् भिषक् ॥ १४८ ॥

तण्डुलस्य दशप्रस्थं पृथुकस्य तथैव च ।

कुलस्य तथा लाजाश्वत्वरिंशञ्च्यसेत्पुनः ॥ १४९ ॥

आठकं कङ्गुवीजानां कोद्रवस्य च तण्डुलान् ।

चतुःप्रस्थं क्षिपेत्पश्चात् द्विप्रस्थं नागरस्य तु ॥ १५० ॥

कंसं दन्तशठालूनां दीप्यकं कुङ्गवाष्टकम् ।

उल्लोदकस्य द्विशतप्रस्थं क्षिपृत्वातिरोदधेत् ॥ १५१ ॥

तस्य तद्वदनं बध्वा परितोऽप्तिं प्रवर्तयेत् ।

आससदिवसादेव मष्टमे दिवसे पुनः ॥ १५२ ॥

धान्याम्लमस्मादाकृष्य पुनरुणोदकं क्षिपेत् ।

आतुरं क्षिग्धसर्वाङ्गं तदा तत्रावगाहयेत् ॥ १५३ ॥

भाग्राणां षट्सहस्राणि परमः कालं उच्यते ।

[“ದಕ್ಷಸ್ಯೀಧಾರ್ಥಕ್ತಾಸ್ತುಭೋರ್ ದೃಷ್ಟಿಕೆಮಾರ್ ತುಚಿಭಿರ್ವಿಷಕ್,
 ಅಷ್ವಾಂಗ ಕೃಪಯು,] ಬುದ್ಧಿಮಾನ ಅಗಿರುವ ನೈಘಣ್ಯನು ಉಂ ವಿಧದ ವಾತ
 ರೋಗಗಳ ಸಿವಾರಣೆಗೋಸ್ವರ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ ಕುಭಿನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ
 ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತುಚಿಯಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಕೇಳಿಗೆ
 ತೇಣಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಾಜಿವ ಪ್ರಮಾಣಗಳಂತೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು.
 ಬೆಳತಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಕಾಳು ಪ್ರಸ್ಥಾ ೧೦, ಅವಲಕ್ಷಿ ಪ್ರಸ್ಥಾ ೧೦, ಹುರುಳಿ ಕಾಳು
 ಪ್ರಸ್ಥಾ ೧೦, ಲಾಜ (ಹೊಡಳು) ಪ್ರಸ್ಥಾ ೧೦, ನವಣಿ ಅಕ್ಷಿ (ಕಂಗು ಬೀಜ
 ತಿನಯುಂ) ಪ್ರಸ್ಥಾ ೪, ಕೋಪ್ರವ (ವರಕರಿ) ಪ್ರಸ್ಥಾ ೪, ಒಣಶುಂತಿ ಪ್ರಸ್ಥಾ ೨,
 ನಿಂಬಿ ಹುಳಿ (ಚೆರುನಾರಂಗ) ಪ್ರಸ್ಥಾ ೪, ಓಮುಕಾರು ಪ್ರಸ್ಥಾ ೨, ಇವುಗಳ
 ನೈಲಾಳಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ಥಾದಿಂದ ಬಂಧಿಸಿ (ಕಿಯಿಕೈಟ್ಟಿ) ಹಿಂದೆ
 ಹೇಳಿದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ೨೦೦ ಪ್ರಸ್ಥಾ ಬಿಸಿನಿರು ಹಾಕಿ, ಬಾಯಿ
 ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಂಕಿಹಾಕಿ ಮುಂದವಾಗಿ ಕುಡಿಸಬೇಕು.
 ಈ ಪ್ರಕಾರ ಏಷ ದಿನಗಳ ವರೇಗೆ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿದಂತೆ ಅತ ಇಂದೂಕತೆ
 ಯಿಂದ, ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಿಕಾಲ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅನಂತಪ ಎಂಟನೇ
 ದಿನ ಪ್ರಾತಿಕಾಲ ಆಗತ್ಯವಿದ್ವಮ್ಯ ಕಾಡಿ ಜಲ ತೆಗೆದು, (ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಗೆ
 ಪುನಃ ಆಷ್ಟೆ ಬಿಸಿನಿರು ಹಾಕಬೇಕು.) ಆ ಮೇಲೆ ರೋಗಿಯ ಶರೀರದ
 ಸವಾರಂಗಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯ ಕೈಲಗಳಿಂದ ಲೇಪಿಸಿ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯಾದ
 ಕಾಡಿಜಲವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀ ಮೂರುಮುಕಾಳು ಫೋಲಿಗೆ (೬೦೦
 ಮಾತ್ರ) ರೋಗಿಯನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು. ಕಾಡಿಜಲವು ಬಿಸಿಯಾರಿ
 ತಣಿದು ಹೋಗಿದಂತೆ ಪರಾಂಬರಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶರೀರವನ್ನು
 ಸ್ವೇಧಿಸಿ ಸ್ವಾನಮಾಡಿಸಿ, ಶುಚಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒರಿಸಬೇಕು.
 ಮರುದಿನ ಸವಾರಂಗ ಧಾರೆ. ಅದರ ಮರುದಿವಸ ಕಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸು
 ವಿಕೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದ ಧಾರೆಯೂ, ಇಂದ ದಿನ ಕಾಡಿಯಲ್ಲಿಂದಸುವಿಕೆ
 ಯೂ, ಕೂಡಿ ಅಂದ ದಿನಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ, ಅಗ್ನಿಬಲಕ್ಕನುಸರಿಸಿ,
 ರೋಗಾನುಸಾರ ಕಾಸಿ ಪಕ್ಕಮಾಡಿದ ತುಪ್ಪವನ್ನು, ರೋಗಿಗೆ ಸೇವನೆ
 ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ದೇಹಬಲವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ

ನೇವನೆ ವಾಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕಾಡಿಜಲದಲ್ಲಿ ಇರಿಸತಕ್ಕ ವಿಧಿಯು. ಈ ವಿಧಿಯು ಸರ್ಕಳ ವಾತವ್ಯಧಿಗಳಿಗೂ, ಮೂಲ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಅವಾಶಯದ ರೋಗರುಜಿಗಳಿಗೂ ಹಿತಕಾರಿಯು. ಕಾಡಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ದೋಷಿಯ ಪ್ರಮಾಣ (ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆಲು, ಆಗಲ ನೀ ಕೊಲು, ಅಳ ನ ಕೊಲು)

ಪಿಷ್ಪಲೀಪಿಷ್ಪಲೀಮೂಲಚಬ್ಯಚಿತ್ರಕನಾಗರೈ: ||
ಅವಾಗುರ್ವಿಪನೀಯಾ ಸ್ಯಾತ ಶುಲಫ್ಫಿ ಚೌಪಸಾಧಿತಾ || ೧೫೪ ||

ಹಿಷ್ಪಲಿ, ಕಾಡುಹಿಷ್ಪಲಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ ಬೇರು, ಚಿತ್ತ ಮೂಲ ಬೇರು (ಶುದ್ಧಿ), ಒಣಶುಂಠಿ ಇದರಿಂದ ಮಾಡಲುಟ್ಟ ಗಂಜಿಯು ಶೂಲಹರ. ದೀಪನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತಾಲಪರ್ಣಾ ಬಳಾಬಿಲ್ವै: ಪೃಖಿಪರ್ಣಾ ಚ ಸಾಧಿತಾ |
ದಾಡಿಮಾಸ್ಲಾ ಹಿತಾ ಪೇಯಾ ಕಫಪಿತಾತಿಸಾರಿಣಾಮ् || ೧೫೫ ||

ನೇಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಕಡಿರಬೇರು, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ದಾಳಿಂಬದ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇವುಗಳ ವೇಯವು ಕ್ರಘಾತಿಸಾರ, ಪಿತ್ತಾತಿಸಾರ, ಶಮನ ಮಾಡುವುದು.

ಪಯಸ್ಯಧರ್ಮೋದಕೆ ತಾಗೆ ಹ್ರಿಬೇರಾತ್ಯಲನಾಗರೈ: |
ಪೇಯಾ ರಕ್ತಾತಿಸಾರಫ್ಫಿ ಪೃಖಿಪರ್ಣಾ ರಸಾಂವಿತಾ || ೧೫೬ ||

ಅಡಿನ ಹಾಲಿಗೆ ಅಥಾಗಂತ ನೀರು ಸೇರಿಸಿ ಇರುವೇರಿದಂಡು, ನೇಲ ಸಂಸಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ಇದರ ಗಂಜಿಯು ರಕ್ತಾತಿಸಾರ ಶಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ವದಂಧ್ನಾಕಣಟಕಾರಿಭ್ಯಾ ಮೂತ್ರಕ್ಷೇ ಸಫಾಣಿತಮ् ||

ನೋಯಿಸೊಣಗು ಬೇರು, ಕೆಂಟಕಾರಿ ಬೇರು, ಫಾಟೆತವಾಗಲಿ,
ಕೆಷಾಯವಾಗಲಿ ಮೂತ್ತಕ್ಕೆಷ್ಟು) ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ವಿಡಙ್ಗಪಿಷ್ಪಲಿಮೂಲ ಶಿಶ್ರಾಭಿರ್ಮರಿಚೆನ ಚ ।

ತಕ್ಷಸಿಂಹಾ ಅವಾಗ್ಯಃ ಸ್ಥಾತ ಕೃಷಿಷ್ಠಿ ಸಸುವಾಚಿಕಾ ೧೫೩ ॥

ವಿಶಾಲರೀ, ಕಾಡುಹಿಟ್ಟಿಲಿ ಬೇರು, ನುಗ್ರೇ ಬೇರು, ಕರಿಮೆಣಸು,
ತುವಚ್ಚಿಲಕ್ಕುರ್ತಡಕ್ಕು, ಇವುಗಳ ಗಂಜಿ ಕ್ರುಮಿಗಳ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಹೋಗ
ಳಾಡಿಸುವುದು.

ದಶಮೂಲಶ್ರಾತಾ ಯೇಯಾ ಕಾಸಶಾಸರುಜಾಪಹಾ ॥ ೧೫೪ ॥

ದಶಮೂಲಂಗಳ ಕೆಷಾಯದಿಂದ ಮೂಡಿದ ಪೇಯವು ಕಾಸಶಾಸನ
ಹರ.

ತಾತ್ರಾಂತ್ರಾರಸೇ ಸಿಂಹಾ ಸ್ತೋತೋಮಾರ್ಗಾರ್ಹಜಾಪಹಾ ।

ಸಮಾಷವಿದಳಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಘೃತಕ್ಷರಿರೋಪಸಾಧಿತಾ ॥ ೧೫೯ ॥

ಕೋಣಿಯ ವ್ಯಾಂಸ ರಸದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕ್ಷೇರವಾಗಲೀ, ಹೃತ
ವಾಗಲೀ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಕಾಡುಹಿಟ್ಟು ಬೇರು, ಕಾನಾಂಜಿ ಇವುಗಳ ಕೆಷಾಯದಿಂದ
ತಯಾರಿಸಿದ ಹೃತವಾಗಲಿ ಸೈತ್ರಾತಸ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೇದನೇ ತಮಿಸಿ ತುಕ್ಕ
ಪ್ರದ್ವಿಯನ್ನುಂಟಿಸುತ್ತಾಡುವುದು.

ಧಾತ್ರೀರಸಸ್ಯ ಸ್ವರಸೆನ ರಖಾಫಲं ।

ಮಧೂಂ ಸಸಿತಂ ಪಿಬೆದ್ವಾ ।

ಸಿತಾ ಮಧೂಂ ಮಧುಂ ವಿದಾರಿಂ ।

ಮಾಂ ಚ ದುರ್ಘೈಸ್ಸಹ ಸೋಮರಾಗೇ ॥ ೧೬೦ ॥

ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಸ್ವರಸಕ್ಕು ಭಾಳೆಹಣ್ಣು, ಜೇನುತ್ತಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ, (ನ)
ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ನೆಲಕುಂಬುಳ ಗಡ್ಡೆ, ಕಾಡುಹಿಟ್ಟು ಬೇರು, (ಅ) ಇವುಗಳ

ಕರ್ಣಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ, ಈ ಎಡು ವಿಧಿದ
ಟೆಷ್ಟಿಗಳೂ ಸೋಮರೋಗವನ್ನು ನಿಪ್ತ್ತಿಪಡಿಸುವುದು.

ಧಾರ್ಮಿಕಾಷದ್ವಿದರ್ಭಾಙ್ಗಿ ಸಾಧಿತಾಖು ಸಿತಾಯುತಮ् ।

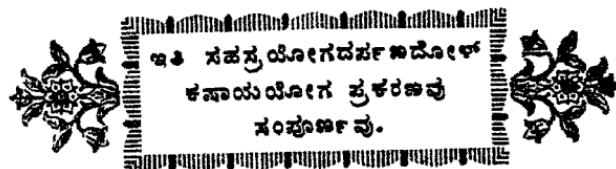
ಸೋಮರೋಗ ವಿದಾರಿಕ್ಷು ಮಾಷಯಾಂಶಿ ಶ್ರತಾಖು ವಾ ॥ ೧೬೧ ॥

ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಹ್ಯೇ, ಕಾಟುದ್ವ ಬೇರು, ದಭೀಯು, ಅಚ್ಚು
ದಭೀಯು ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಧಕ್ಕೆ ನೆಲಕುಂಬು ಗಡ್ಡೆ, ಕೆಬ್ಬಿ, ಕಾಟುದ್ವ
ಬೇರು, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು ಇವುಗಳ ಕರ್ಣಾಯವು ಕೂಡಾ ಸೋಮರೋಗ
ನಿವೃತ್ತಿ.

ಗುಢ್ಯಾರೋಹಿಣಿ ಕಾಥ: ಸಿತಾಮಖಸಮನ್ವಿತः ।

ಸಂತತಾದಿಜವರಂ ಹನ್ಯಾದ್ವಿಶೋಷಾದ್ವಾತ್ರಿಸಂಭವಮ् ॥ ೧೬೨ ॥

ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಧಕ್ಕೆ
ಜೀನುತ್ಪನ್ಮ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಸಂತತಾದಿ ವಿಷಮ ಜ್ಯೂರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ
ಪೂಷಣವು. ವಿಶೇಷತಃ ರಾತ್ರಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಜ್ಯೂರಗಳು ಕೂಡಲೇ ಉನ
ಶಮನ ಹೊಂದುವವು.

॥ वृतयोगः ॥

मुँछ यैरागगङ्गः

॥ तिक्तक वृतम् ॥

पटोलनिंबकदुकदार्चिपाठादुरालभाः ।
 पर्षटं त्रायमाणां च पलांशं पाचयेदपाम् ॥ १ ॥
 द्वयादकेऽष्टांशशेषेण तेन कषोन्निसतैस्तथा ।
 त्रायंतीमुस्तभूनिंबकलिङ्गकणचंद्रनैः ॥ २ ॥
 सर्पिष्ठो द्वादशपलं पचेत्तत्तिक्तकं जयेत् ।
 पित्तकुष्टपरिसर्पपिट्कादाहरुक्खमान् ॥ ३ ॥
 कण्टुं पांह्वामयानगंडहुष्ट्राडीव्रणापचीः ।
 विस्फोटविद्धधीगुरुमशोकोन्मादमदानपि ॥ ४ ॥
 हृद्गोगतिमिरव्यङ्ग्यहणीश्वित्रकासिलाः ।
 भगंद्रमपस्मारमुदरं प्रदरं गरम् ॥ ५ ॥
 अर्शोऽत्पित्तमन्यांश्च सुकुच्छान् पित्तजान् गदान् ।

त्रृक्तुं कु मुँछ

काढुनदवल बळौ, कैकैबैविन त्तैरांठु, कैठुकैरैरैकैल, मुरदरसीन सिव्वै, वा॒डा॒वै गङ्गै, बळौ शुरुनैलंगै बैरु, प्लाणैकै कुल्लू, भुत्तैलू इत्तु प्रैतियैरै०दु भगेयु 1-1 पल द०डै, कैख्यायैकै नै॒दु कै॒त्तु ४, कुदीसि कुत्तिै, १कै॒दनद तुप्पै पल 12, भुत्तैलू, भैद्रैमुैलू, वैत्तुरिक्कु०दै, कै॒दैगै॒ना॒लयैर, कैप्पैलि, झै०दैन, इत्तु ३ कै॒०जै, उज्जैसि ज्ञै॒ष्ट नै॒तिै कै॒लू सै॒०सिै वा॒कै॒दल्लै इै॒सिै ½ त्तै॒लै॒०दै १ त्तै॒लैै॒ वै॒०गैै॒ सै॒वै॒सिै॒दैै॒ फै॒त्तु, कै॒०जैै॒, वै॒०पैै॒ कै॒०रु, दा॒॒क, भै॒॒मु, वा॒॒०दैै॒, गै॒॒०दैै॒१ै॒,

ನಾಡೀವ್ರಣ, ಆವಚೇ, ವಿಸೇಹಿತ, ವಿದ್ರುಧಿ, ಗುಲ್ಮ, ಶೈವಿಷ, ಉನಾಡ್ಯಂ, ಕ್ಷುದ್ರೋಗ, ತಮಿರ, ಹ್ಯಂಗ, ಗ್ರಹಜೇ, ಶ್ರೀತ್ರಿ, ಕಾಮಿಲ, ಭಂಗಂದರ, ಅವಸ್ಥಾರ, ಉದರಾಮಯ, ಪ್ರದರ, ಆಶಾಸ್ಪು, ರಕ್ತಸಿತ್ತ, ಇಷ್ಟಗಂಡನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುವುದು. ಯುಕ್ತವಾದ ಪಷ್ಟುದಿಂದಿರಬೇಕು.

॥ ಮಹಾತಿಕಕಘೃತಮ् ॥

ಸಪ್ರಾಞ್ಜಲಃ ಪರ್ಪಟಕः ಶಸ್ಯಾಕಃ ಕಟುಕಾ ವಚಾ ॥ ६ ॥

ಶ್ರಿಫಲಾ ಪಶ್ಚಂ ಪಾಠಾ ಇಜನ್ಯಾ ಸಾರಿ ವೆ ಕಣೆ ।

ನಿಂಬಂಢನಯಸ್ಯಾಘ್ವಿಷಾಲಂಘ್ಯವಾಸ್ಮತಮ् ॥ ७ ॥

ಕಿರಾತಂ ತಿಕ್ಳಕ್ ಸೆಬಂ ವೃಷಾ ಮೂರ್ವಾ ಶಾತಾಧರಿ

ಪದೋಳಾನಿವಿಷಾಸುಸ್ತಾಸ್ತಾಯಂತಿ ಧನ್ಯವಾಸಕಮ् ॥ ८ ॥

ತೇರ್ಜಲೇಽಷಗುಣ ಸಾರಿ: ದ್ವಿಗುಣಾಮಲಕಿರಸಮ् ।

ಸಿಂಬ ತಿಕಾನಸಹಾತಿಕ್ ಗುಣರಸ್ಯಾಧಿಕ್ ಮನಮ् ॥ ९ ॥

ಮಾತಾತಿಕ್ತುಕ್ ಷ್ವಾಕ್

ಹಾಲೆ ಮರದ ತೊಗಾಟು, ಪರಾಟಿಕ ಹುಲ್ಲು, ಕೊಂಡೆ ತೊಗಾಟು, ಕಟುಕರೊಹಿಣೇ, ಬಜೆ, ತ್ರಫಲೆ, ಪದ್ಮಾಖಂ, ಪಾಡಾನಳಿಗಂಡ್ಯಿ. ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ನಾಮುದಬೇರು, ಝಾಲುಬಳ್ಳಿ ಬೇರು, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಅತ್ಯಿ ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಕಹಿಬೇವಿನ ಕೆತ್ತಿ, ಜಂದನ, ಜ್ಯೇಷ್ಠೇ ಮಧು, ಕಾಡುಷ್ಣಾತ ಬೇರು, ಕೊಡಗಪಾಲರಿ, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ಪ್ರತ್ಯುರಿಷ್ಟುಂಡ ಬೇರು, ಲಾಮುಂಜೆ, ಅಡ್ವೋಗೇ ಬೇರು, ಪೆರಿಕುರುಂಬ, ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಪಟವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಅತಿವಿಡಯ, ಭರ್ಪುಮುಷ್ಟಿ, ಭಾರಿಸ್ತಿ, ಪಷ್ಟುಂಗ್ರಿ ಬೇರು, ಇವು 1-1 ಪಲ, ನೀರು ಕುತ್ತಿ 32 ಕುದಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 4, ದನದ ತುಪ್ಪ ಕುತ್ತಿ 2, ಹಸಿ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ರಸ ಕುತ್ತಿ 4, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಷಾಯದ ಮದ್ಯಗಳೇ ಕಲ್ಲು. ಈ ಕಲ್ಲುದ ಮದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಣಿಸಿ ಜೊಣಿ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲು ನೇರಿಸಿ ಪಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ತಿಕ್ತುಕೆಷ್ಟುತೆದ ಗುಣಕ್ಕೆಂತ, ಈ ಮಾತಾತಿಕ್ತುಕ ಷ್ವಾತವು ಅಧಿಕವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು.

॥ गुगुलुतिककृतम् ॥

निकामृतावृष्टपटोलनिदिग्धिकानाम् ।

भागन् पृथक् दुलपलान् विषचेह्देऽपाम् ।

अष्टांशेषितरसेन पुनश्च तेन ।

प्रस्थं वृत्स्य विषचेतिपञ्चभागकल्पैः ॥ १० ॥

पाठाविडङ्गसुरदाहगजोपकुल्या ।

द्विक्षारानागरनिशामिशिच्छ्यकुष्ठैः ।

तेजोऽवर्तीमस्तिचवत्सकदीप्यकारिन ।

रोहिण्यस्त्रकरवचाकणमूलयुक्तैः ॥ ११ ॥

मंजिष्ठांतिविषया विषया यवान्या ।

संशुद्धगुगुलुपलैरपि पञ्चसंख्यैः ।

तस्मेवितं प्रधमति प्रबलं समीरम् ।

संध्यस्थिमज्जगतमन्यथ कुष्ठमादृक् ॥ १२ ॥

मार्डाब्रणार्चुदभर्गदरगंडमाला ।

जग्रूर्ध्वसर्वगदगुरुमयुद्धोत्थमेहान् ।

यशमारुचिष्ठसनपीनसकासशोफ- ।

हत्यांदुरोगमदविद्विषिवातरक्तम् ॥ १३ ॥

गुगुलुतिकृत्तुं त्वं

उक्तजीविन उत्तुं, अमृतचल्लौ, अद्येन्निग्नेभैरु, काढुपक्षवल
उत्तुं, चैराम्बुद्भैरु इत्युत्तुकृत्तुकृत्तु ५-५ पलग्न०५ सैरिसि
२५ कृत्तु, जलदल्लौ, १०प्रैने१ ८०द०५ उत्तुसि कृत्तु तिकृत्तु दनद
उत्तु कृत्तु, १, कृत्तुकृत्तु वाढाव०७ गद्दै, वायुव०५०ग, दैवदारु,
उत्तुकृत्तु, यनकृत्तु, उत्तुव०५०८ उत्तुर, उत्तुत०८, उत्तुत०८, उत्तुत०८
सत्तापै, काढुमैसिन भैरु, कृ०कृष्टै, उत्तुनूयैरु, मैसु,
कै०कैगवाल०, उत्तुकृत्तु, उत्तुमूल (तुद्धि), कै०कै०कै०कै०,
गै०गै०दगै० (तुद्धि भै०त्तु०त्तु०) उत्तु, उत्तुमूल, उत्तु, मू०उ०

ಕಡ್ಡಿ, ಅತಿವಿಡಯ, ವಿಡಯ, ಜೀರಗೆ, ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಂಜೆ ತೇ
ಮೂರು, ತುಡ್ಡವೂಡಿದ ಗುಗ್ಗಲು ಪಲ ಪದು, ಕೆಲ್ಲು ಮಾಡಿ ನೇರಿಸಿ
ಪಾಕಮಾಡುವದು. ಈ ಫ್ರೈತಪ್ಪ ಅತಿ ಪ್ರಬಲ ವಾತವನ್ನು, ಸಂದಿ,
ಅಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಞಾಗತವಾದ ವಾತವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುಸ್ತಿರೋಗ
ವನ್ನು, ನಾಡಿವೇಣಿ, ಅಬ್ಬಿದ, ಭಗ್ಗಂಡರ, ಗಂಡಮಾಲಾ, ಕುತ್ತಿಗೆಯ
ಮೇಲಿರುವ ಸಕಲವಿಧದ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಗುಲ್ಮಿ, ಆರ್ಥಿಸ್ಟ್, ಮೇಹ,
ಯಕ್ಕೆತ್ತು, ಅರುಳಿ, ಶ್ವಾಸನ, ಏನಸ, ಕಾಸ ರೋಗಗಳನ್ನು ಕೋಣ,
ಹೃದೋಗ, ಪಾಂಡರೋಗ, ಮದ, ವಿಶ್ರಧಿ, ವಾತರಕ್ಕ, ಈ ಮೊದಲಾದ
ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

॥ ಇಂಡ್ರಾಂತಘೃತम् ॥

ಪೂರ್ತಿಕದಾರ್ದಶಮೂಲಕಪಾಯಸಿಂ�ಂ ।

ಸಕ್ಷಿರಫಢಫಲಯುತ ಘೃತಮಿಂಡ್ರಾಂತಮ् ।

ವಾತಾಮಥಕ್ಷಯಮಹೌದರಗುಲಮಶ್ವಲ ।

ನಿಭನೋಜತಜ್ವರಹರ ವಲವರ್ವನಮ् ಚ ॥ ೧೪ ॥

ಇಂದುಜಾಂತ ಫ್ರೈತ

ರಾತ್ರಿಬೀಜದ ತೋಗಟು, ದೇವದಾರು. ದತ್ತಮೂಲಂಗಕು ಇವುಗಳ
ಕೆಷಾಯದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ, ಹಿಸ್ತಿಲಿ, ಹಿಸ್ತಿಮೂಲ, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ
ಬೇರು, ಚಿತ್ತಮೂಲಬೇರು (ಶುದ್ಧಿ), ಒಣತುಂಟಿ, ಇಂದುಪ್ಪು, ಇವುಗಳನ್ನು
ಕೆಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ, ತುಪ್ಪದಪ್ಪೆ ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ, ಸೇವಿ
ಸಲು ವಾತ, ಕ್ಷುಯ, ಮಹೋದರ, ಗುಲ್ಮಿ, ತೂಲ, ವಿಷನುಜ್ಞರ ತಮನ
ಮಾಡಿ ಬಲವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು.

॥ ಸುಕ್ರಮಾರಘೃತಮ् ॥

ಪಚೆತಪುನರ್ವವತುರಂ ತಥಾ ದಶಾ ಪಲಾ: ಪೃಥಕ್ ।

ದಶಮೂಲಪಯಸ್ಯಶಾರ್ಗಾಷಿಂಡಶಾತಾಖಾಂ ॥ ೧೫ ॥

द्विदर्भेशरकासेक्षुमूलपोटगलान्विताः
वहेऽचाष्टमभागस्ये तत्र त्रिंशत्पलं गुडान् ॥ १६ ॥
प्रस्थमेरंडतैलस्य द्वौ घृतात्पयसस्तथा ।
आवपेताद्विपलांशं च कृष्णातन्मूलसैधवम् ॥ १७ ॥
यष्टीमधूकमृद्धीकायवानीनागराणि च ।
तत्सिद्धं सुकुमाराख्यं सुकुमारं रसायनम् ॥ १८ ॥
वातातपाख्यानादिपरिहार्येष्वयंत्रणम् ।
अथोज्यं सुकुमाराणामीश्वराणां सुखात्मनाम् ॥ १९ ॥
नृणां श्वीवृद्धभरुणामलक्ष्मीकलिनाशनम् ।
सर्वकालोपयोगेन कांतिलावण्यपुष्टिदम् ॥ २० ॥
वृद्धिविद्विधिगुलमार्शोयोनिरोगानिलार्तिषु ।
शोफोदरसुरद्वीहाविक्षिवर्षेषु चोत्तमम् ॥ २१ ॥

సుకుమార ఫ్లోడ

పునర్వాచే బేరు, తులా 1 (పల 100) దళమూలంగా
ప్రత్యేక ప్రత్యేక 10 పల. బుగుడికొవిన గడ్డె, అశ్వగంధి, సం
కఠము బేరు, తఱావరం బేరు, దభీఁ బేరు, అష్ట్య దభీఁ బేరు:
ఆమబేరు, కుటబేరు, కెబ్బిన బేరు, బెట్టు కెరండె బేరు, ఇప్పగా
10-10 పల కెబాయక్కె నీరు 150 కుత్తి, కుదిసి ఒత్తి సి కుత్తి 17½గే
గుడ పల 30, కఠమేళ్లె ప్రస్తు 1, దనదతుపు, ప్రస్తు 2, కాలు ప్రస్తు 2
కెల్లుక్కె, కిస్సి, కాడుకిస్సిలి బేరు, ఇందుప్పు, జీస్తు మధు, ఇప్పె
తరుము, దూడ్చె, కురాతాణి ఓము, తుంతి 2 పలదంతె సేరిసి ఒం
గిసి జోడీ వూడి కెల్లు సేరిసి సువాకెదల్లిలిసి సేవిసబేకు
నేవిసిదరె, సౌండయిఁవన్నె, రసాది ధాతు ప్రోఫెషణెయన్నె,
బుడ్డిగె స్ఫురణతక్కెయన్నె, ఆరోగ్యలాభవన్నె, తరింగుక్కె ఆశ్వధిక
తక్కెయన్నె, సుస్ఫుష్టు స్ఫురవన్నె, ఇంద్రియబలవన్నె, ఉంటు
నూడువుదు, బాలకరు, వ్యాయస్తురు, స్త్రీయరు ఎంచ భేద

ವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಸರ್ವ ಕಾಲದ್ವೀಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಅಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಕಲಿ, ಕಲ್ಬಣಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಕಾಂತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪುಷ್ಟಿಯುರಾರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸ್ವೀಯುವುದು. ವೃದ್ಧಿ, ವಿಶ್ರಧಿ, ಗುಲ್ಮಿ, ಆಶ್ರಮಾ, ಯೋನಿಶೈಲ, ಸಮಸ್ತ ವಾತಶೈಲ, ಮೇಣ್ಣ ಶೈಲ, ಶೋಷ, ಉದರ, ಖಾಡ, ಶ್ಲೀಹಾ, ಮಲಶೋಧನೆ ಸಂ ಇಲ್ಲವಿರುವಿಕೆ, ಮುಂತಾದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸುಕೋಮಲವಾದ ಈ ಸುಕುಮಾರಪ್ರಫುಲ್ಫು ಆತ್ಮತ್ವಮುರಸಾಯನವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೊಂದಿರುವುದು.

॥ ಇಕ್ಷುದೂರ್ವಾದಿಧೃತಮ् ॥

ಇಕ್ಷುದೂರ್ವಾಮೃತಾಧಾತ್ರಿ ಶಿಂಘಾ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಜ್ಞವೇ ।
ಸ್ವರಸೆ ನಾಳಿಕೆರಾಮ್ಬು ಪಯೋಯುಕ್ತಃ ಸುಕಳಿಕತೈ ॥ ೨೨ ॥
ಚಾತುರ್ಜಾತಪಯೋಽಕ್ಷಮುಕುಳಾಂಭುಪಯೋಧರै: ॥
ಸಾರಿವೋಶಿರಯಷ್ಟ್ಯಾಙ್ಗಸಿತಪೇಲಾಹಿಮಾಮಯै: ॥ ೨೩ ॥
ಸಿಂಹಂ ಘೃತಂ ನರ್ವ ಸಭ್ಯಕ್ ರಕ್ಷಪಿತ್ತಹರಂ ಪರಮ् ।

ಇಕ್ಷುದೂರ್ವಾನಾಈದಿ ಘೃತ್ಯಂತ

ಕೆಬ್ಬಿ, ಕರಂಕೆ ಹುಲ್ಲು, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ನಸುಗುಷ್ಣಿ ಬೇರು, ನೀರಾರಿಲೆ, ಇವುಗಳ ಸ್ವರಸ ಕುತ್ತಿ 1, ದನದ ತುಪ್ಪ ಕುತ್ತಿ $\frac{1}{2}$ ಎಷನೀರು ಕುತ್ತಿ $\frac{1}{2}$, ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ $\frac{1}{2}$, ಏಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಲವಂಗ ಜೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲ ಪತ್ತಿ, ನಾಗಕೇಸಂ ಆತ್ಮಿ, ಅಶ್ವಿಭ್ರ, ಗೋಳಿ, ಕಿಸ್ತಿ ಗೋಳಿ ಇವುಗಳ ಚಿಗುರು, ನಾಮುದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಲಾಮಂಜೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಜಂಡನ, ಕಂಕುನ್ನ, ಇವುಗಳು ಕೈಂಜಿ 10ನ್ನು ಒಳಗಿಸಿ ಜೊಂಬ ಮಾಡಿ ಕೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಹಾಕ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಸಿ, ಕೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ಪುಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ರಕ್ತಾಂತ ರೋಗವು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವುದು.

॥ ಧಾರ್ಮಾದಿಧೃತಮ् ॥

ಧಾತ್ರೀವಿವಿದಾರಿಇಷ್ಟಾಧರಿಣಿಂ ।
ಕೂರ್ಮಾಂಡಕಾನಾ ಸ್ವರಸೆಷು ಸರ್ಪಿಃ ।

क्षीरेण सार्वं विपचेत्सुपिष्टैः ।
 मृद्धीकथृथाहृयचंदनैश्च ॥ २४ ॥
 एतसुसिद्धं सितया विमिश्रम् ।
 निवारयेच्छीघ्रमस्वदराणि ।
 पांडवामये पितृकृते हितं स्यात् ।
 वैत्ते च गुलमेऽस्थिविनिसुतौ च ॥ २५ ॥
 वंभा च पीत्वा लभते च गर्भं, शीश्रं चिह्नयदपि वातरकम् ।
 अन्यांश्च पितृप्रभवान् विकारान्, मूर्छमदोन्मादमदात्ययादीन् ॥ २६ ॥

कृष्णद्वयिकृष्ण

कृष्ण नैलीकायी रस, कुण्डलिला गद्धैय रस, कृष्णन रस
 भृत्यावरं रस, कृष्णारुद्र रस, इश्वरक शुरस कुत्तु 2, दन्त
 भुष्टु कुत्तु 1, कृलुलु कुत्तु 2, कृलुकै दृक्षै, जैष्टु मधु
 लैंदन, चैूंजै 8-8 नै१०१८ प्राक्ते व्याकृति इष्टिसंकुरी नै१०१८
 नै१०१८लु, अशुग्निर रै१०१८, विकृत्वांदु, विकृत्वालै, विकृत्वासुर
 वातरक्तु, विकृत्वादिंदुंष्ठाद वै१०१८लै, मुद, उन्नारुदः
 मुदाभ्यैयगैरुग लैकर. वृष्णविनद स्त्रीयरु नै१०१८दरै गभै
 उ१०४गानुन्दु.

वाराहादिवृतम् ॥

वाराहाः कंदतोये वृत्तमसृतसर्म सेव्यमानाविपक्वम् ।
 नारीजहान्सुधोरं हुतवहसदृशं व्याधिमस्थुद्धवं वा ॥ २७ ॥
 व्राक्षामाषाश्वगंधा कदलिकलयुतं शर्करावाक्षिमिश्रम् ।
 देवेन स्वर्गमैत्री विहितमनुपमं स्वर्गसीमंतिनीनाम् ॥ २८ ॥

वाराहाकृष्णद्वयिकृष्ण

नैलठारि गद्धैय शुरस कुत्तु 2 (कृष्णायुदली), भुष्टु
 कुत्तु, अर्ध, व्याकृत्वाकृति इष्टिसंकुरी, दृक्षै, उद्धै, अशुगैंद
 लै१०१८ल, नै१०१८दै१०१८न, कृलु नै१०१८ स्त्रीयरु नै१०१८दरै अग्नि

ಸಾರದ ಮೈದಲಾದ ರೋಗಿಗಳು ಈಮನ. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಉದೀಯನಾದ ಇಂತ್ರನಿಂದ ದೇವನಾಂಯರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿಪ್ರಾಯಿಂದ ಗೋಂಡುರ ಅನುಹನುವಾದ ಈ ಶ್ಲೋಡನೆ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

॥ ಮೋಡಕತ್ವಗಾದಿಧೃತಮ् ॥

ಮೋಡಕತ್ವಕುಲಾಟ್ಕಾಂತಾಲಿನ್ಗುಂಡಿಕಾಜಪಾ ।

ವಿಪರ್ವೇತಪಾದಾಧಿಷ್ಠಿತ ತೆನ ಪ್ರಸ್ಥ ಧೃತಾತ್ಪರೇತ ॥ २९ ॥

ಕುಹಳಯಾಶ್ಚ ಜಪಾಪುಣಾದ್ವಸೇನ ಪರಸಾ ಯುತಮ् ।

ಅಶಗಂಧಾವರೀಕೃಣಾಮೃದ್ವಿಕಾಯಾಷಿಂದನೈ: ॥ ३० ॥

ಸಿಸಾತ್ಮುಖ್ಯಾದ್ರಿಜಯುತೈ: ಕಲಕೈರೆತಾಂಶ್ಚ ಸಾಧಯೇತ् ।

ಅಸುಗದರೆ ನಿಹಂಘಾಸ್ತದಸ್ಥಿಕ್ಷಾರ್ವ ಚ ದಾರುಣಮ् ॥ ३१ ॥

ಮೈಂದಕ್ತುಗಾದಿ ಶ್ಲೋಡ

ಕೆಂಂಗಾರ ಜೆಕ್ಕೆ, ಕಡಿರಬೀರು, ತಾತ್ರಾವಲ ಬೀರು, ಕೆಂಂಬನ ಬೀರು, ಇಂದ್ರ ಪ್ರತೀಯೋಂದು ಬಗೆಯೂ 1-1 ಪಲ, ನೀರು ಕುತ್ತು ನಿ, ಬತ್ತು ಸು ಕುತ್ತು, 1½, ಕೆಂನೆಕ್ಕೆ ಬೀರು, ಬಿಳಿ ದಾಸಾಂ ಬೀರು, ತಂಗಿನ ಪುನ್ನು, ಬಿಳಿ ದಾಸಾಂ ಪುನ್ನು, ಇಂಗಾಂ ಸ್ವರಸ ಕುತ್ತು ½, ದನದ ತುನ್ನು ಕುತ್ತು ½, ಕೆಳ್ಳುಕ್ಕೆ, ಅಂಗುಗಂಧಿ, ತತ್ತಾವರಂ, ಹಿಂಣಿ, ಧಾಕ್ಕೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮೆಧು, ಜೆಂದನ, ಸಕ್ಕರೆ, ಎಲಕ್ಕೆ, ಕಾವಿಮಣ್ಣ ಇಂಗಾಂ ಕೆಳ್ಳು ಸೇಂಸಿ ಕಾಸಿ ಇಳಿಸಿ, ಸೇನಿಸಿದರೆ ಅಂಡುಗ್ಗಾರ, ಅಣ್ಣಿಸಾರವ ಈಮನ.

॥ २ ವಾರಾಣಾದಿಧೃತಮ् ॥

ವಾರಾಣಿಕಿಂದಸದಿರಜಂಲಮೋಡಕವಲಕಳಾತ್ ।

ತುಲಾಂ ಪರೇತ ಸಬಲಾತ್ಕೃಣಾತ್ಕುರ್ಭೇಡಭಸಃ ಪುಜಃ: ॥ ३२ ॥

ಪಾದಸಿಷ್ಟ ಕಾಯೇಡಸಿನ್ ಧೃತಪ್ರಸ್ಥ ವಿಪಾಚಯೇತ् ।

ಸ್ವಾನಿಣಣಾಸಾವರ್ಯಾಸ್ತಾರ್ಯಂ ಕ್ಷಿರಂ ಚ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ् ॥ ३३ ॥

कपिथफलिनीधान्यधन्वयाषकशेषकम् ।

पादाफलव्रयाआस्थिशिलाद्वदे रसाभजनम् ॥ ३४ ॥

खर्जुरं कट्टफलं शुंगी मृदूवीका रसचंदनम् ।

अंबष्टका मोचरसं समंगा पक्षकेसरम् ॥ ३५ ॥

कट्टवङ्गवत्सकामंता धातकी मधुकाभ्यनम् ।

दाढिमातिविषामुस्ता लोध्रं बिलवं सगैरिकम् ॥ ३६ ॥

पिष्ठलीमश्वगंधं च सारिशोशरिपुङ्ड्रैः ।

तस्विद्वं सितयोपेतं मधुमात्रासमन्वितम् ॥ ३७ ॥

सर्पिंजयेयोनिरोगं पानवस्त्यादियोजितम् ।

३८ नै वाराहावृदि घुडे

नैलताळि गङ्गै, काढि तिरुभु, नैरार्द्धि त्वागच्छु, कर्तिंगार
केत्तु, केतिरच्छुरै कर्णाय, नैरार्द्धि श्वावरै, केत्तावरै रन, कालु,
कैलृक्षु, कैपित्तृ, नैरार्द्धि हून, कैलृत्तृ०चरू, वज्जृ०र्द्धि चैरु, कै०
भद्रुमुक्षु, वाढावलि गङ्गै, त्रृफलैगङ्गै, वाविन हृण्णैनैमालगिन
चौजै, कैलृत्तृ०वै०जै चैरु, रसांजन, अज्ञारै, कु०चुलु चैरु,
इलृ०त्तृ०, द्वाक्षु, रक्तृ०ज०दृ०न, बिलृ०चै०चै त्वागै०चै, अलद
मंयै०, परक्षु०दृ० चैरु, तावरै कु०सु०मु, आनैमु०गु० चैरु,
कै०दृ०गै०वॉ०लृ०, अ०कै०लै०कॉ०यै० सै०पै०, धातै०कै० कु०सु०मु, ज्यै०न्तु० मू०धु०,
अ०ज०नै०लृ०, द्वालृ०बै० सै०पै०, अ०तै०दृ०यै०, भद्रुमुक्षु, वाै०त्वाै०चै०
कैै०त्तु०, बिलृ०पै०त्तु० चैरु, कावि८ मै०लृ०, है०पै०लृ०, अै०गै०गै०धै०, ना८मु८
चै०नै० सै०पै०, ला८मै०जै०, पु००दै०रै०कै० चै०भै०, कै०लृ० नै०रै०सै० वाै०कै०वॉै०
गाै०सै० सै०नै०त्तु०पै० सै०रै०सै० वाै०नै०लै०न्यै०दै०गै०लै०दै० यै०नै०

॥ वृषवृत्तम् ॥

समूलपत्रांकुरपलुवस्य वृषवृत्तम् स्वरसे विषकम् ।

तन्पुष्टपक्लकं वृत्तमाशु हन्यात् समाक्षिकं श्वासमशेषकासम् ॥ ३८ ॥

ವೃಷಭಂತ

ಅದೆಶ್ವರೀಗೆಯ ಬೇರು, ಎಲೆ, ಜಿಗುರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾಡಿ, ಅದೆಶ್ವರೀಗೆ ಎಲೆಯ ಸ್ವರಸವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅಡಲೋಡಕ ಪುಷ್ಟಿ ಕೆಲ್ಪ ಹಾಕಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ ಹಾಕೆಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾವಿಧದ ಶ್ವಾಸಕಾಸ ರೋಗಗಳು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವನು.

॥ २ वृषभतम् ॥

समूलमस्तकं क्षुण्णं वृपपष्टगुणेऽभासि ।

पक्ष्वाष्टशावशोपेण घृतं तेन विपाचयेत् ॥ ३९ ॥

तत्पुण्यकद्वं तच्छीतं सक्षोद्रं पित्तशोणितम् ।

पित्तगुल्मज्वरशासಕासहृदोगकाभिलाम् ॥ ४० ॥

तिमिरअमवीसर्पस्वरसाद्यन्त नाशयेत् ।

२१ನೇ ವೃಷಭಂತ

ಅದೆಶ್ವರೀಗೆಯ ಬೇರು, ದಂಡು, ಎಲೆ ಇವನ್ನು ಜೆನ್ನೂಗಿ ಜಜ್ಜಿ ಅಷ್ಟ ಗುಣಜಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಪುಷ್ಟಿವನ್ನೇ ಕೆಲ್ಪ ಮಾಡಿ, ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಹಾಕೆ ಮಾಡಿ ಶೈತಿವಾದ ಮೇಲೆ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪಿತ್ತತೀರ್ಥೀಂತೆ, ಪಿತ್ತಗುಲ್ಮಾ, ಶ್ವಾಸಕಾಸ, ಹೃದೇಶ್ವರೀಗೆ, ಕಾಮಿಲಾ ರೋಗ, ತಿಮಿರ, ಭೃಮು ವಿಸರ್ವ, ಸ್ವರಸಾದ ಇವುಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರಿಯು.

॥ निर्गुण्ड्यादिघृतम् ॥

निर्गुण्डीपत्रनिर्यासे साधितं कासजित् घृतम् ॥ ४१ ॥

ನಿರ್ಗುಣಂಡಾದಿ ಫೃತ

ಕರ್ನನೇತ್ತಿ ಎಲೆಯ ಸ್ವರಸದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಫೃತವು ಕಾಸರೋಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ.

॥ दशांगधृतम् ॥

चिरिविल्वविडङ्गवहिहिस्ता ।
 त्रिफलाद्योषसपन्विते कषाये ।
 अमृतावृषकंटकारिकानीं ।
 विपचेत्सर्पिरनुत्तमं दशांगम् ॥ ४२ ॥
 क्षयगुलमारुचिशूलकासाहिका ।
 गुदजानां च विनाशनं प्रधानम् ।

दृश्यांगे झूँडे

आवृथा कुरु, वायुविश्यांगे, जित्रमुखल (शुद्ध). ज्ञेय महांसि, अज्ञेयक्तायी, शांकिक्तायी सिप्पे, नेल्लिक्तायी सिप्पे, कं मैजासु, कौपीली, शुंठि, इवुगळे कंलु, अमुँडबलु, अदेख्या । बीरु, कंठक्तांगळे कंक्षायदल्लि झूँडे वाक्तव्यादि संविश्य द्युय, गुलु, आरुचे, शूल, कैमुळु, कौक्खा, अर्त्तस्त्री इवुग विनाशनकृत्ते पुरान.

॥ शशवासादिधृतम् ॥

शशवासारसक्षीरे पृथगाढकसंमिते ।
 दाहवेणाश्वरंधाबदहरिदा जीवकर्षभौ ॥ ४३ ॥
 मधूलिकाकणारास्नाशृङ्गीभाङ्गीसगोस्तनाः ।
 काकोली क्षीरकाकोली नागरं मधुकं सिताः ॥ ४४ ॥
 पृथिपर्णीमाषपर्णीपिष्टैः प्रस्थं घृतात्पचेत् ।
 घृतं तच्छशवासारुयं क्षयकासञ्चरापहम् ॥ ४५ ॥

तत्त्वासादि झूँडे

मैलद महांस पल 16, अदेख्यांगे बीरु पल 16 इवुगळन्नु 32 कुक्ति नीरोनल्लि कुदिसि, बत्तुसि कुक्ति 8कृत्ते दनः

ಬುಷ್ಟ 1 ಕುತ್ತಿ, ದನದ ಹಾಲು 4 ಕುತ್ತಿ ಹಾಕಿ, ಕೆಲ್ಲುಕ್ಕೆ ದೇವದಾರು, ವಿಶಾಲರ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಭಂಡಮುಷ್ಟಿ, ಮರದರಸಿನ, ಜೀವಕ, ಎಡವಕ, ಕರಜ್ಞಾಲಿ, ಹಿಣ್ಣಿ, ರಾಸ್ತೆ, ಕೆಕ್ಕಾಟಕ ಶ್ರೀಗಿ, ಕೆರುತೇಗು ಬೇರು, ದಾರ್ಕ್ಯು, ಕಾಕೋಳಿ, ಶ್ರೀರಕಾಕೋಳಿ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಸಕ್ಕರೆ, ಒರೆಲೆ ಬೇರು, ಕಾಟುಬ್ಬ ಬೇರು, ಇವು ಕ್ಕೆಂಜಿ 1-1ರಂತೆ ಹಾಕಿ ಒಣಿಸಿ, ಜೋಣವೂಡಿ ಕೆಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ, ನೇವಿಸಿದರೆ ಕ್ಕೊಯರೋಗನನ್ನು, ಕಾಸವನನ್ನು, ಜ್ಞರವನನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಕಾಕಮಾಞ್ಯಾದಿಘೃತಮ् ॥

ಕಾಕನಾಞ್ಯಾದಿಹರಸೆ ಯಷ್ಟಿಕಲುಕ ಗ್ರಸಾಧಿತಮ् ।

ತೈಲ ಘೃತ ವಾ ಯಾನೆನ ಸ್ವರಸಾದಹರಂ ಪರಮ् ॥ ४६ ॥

ಕಾಕನೂಜಾಜ್ಞಾದಿ ಸ್ಪೃಂಡ

ಕೆಂಂಡಾಲಿಯನ್ನು ಚೈನಾಗ್ನಿ ಜಜ್ಞಿ ತೆಗೆದ ಸ್ವರಸದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಕೆಲ್ಲು ಹಾಕಿ, ಹ್ಯಾಂಡವಾಗಲಿ, ತೈಲವಾಗಲಿ, ಪಾಕವೂಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸೇವಿ ಸಿದರೆ ಸ್ವರಸಾದ ರೋಗನನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಲಶುನ ಘೃತಮ् ॥

ತುಲಾಂ ಲಶುನಕಂದಾನಾಂ ದಶಮೂಲ ಹರಿತಕೀಮ್ ।

ದಾರ್ಘ್ಯತಿಕಹುಸ್ಪರ್ಶಪಾಠೆಂದ್ರವಂಥಿಕಾನ್ ॥ ४७ ॥

ಕಪಾತವಙ್ಞಾದ್ರವಳಿ ವನಸ್ಪರಣಕಂಡಕಸ್ ।

ದಶಸಂರ್ಯಾಪಲಾನೆತಾನ್ ನಿಷ್ಕವಾಧ್ಯ ತಥಾಡಕಸ್ ॥ ४८ ॥

ವಿಪಾಚಯೆತ ಸುಪಿಷ್ಟೈಸ್ತು ಕಳಕೈರ್ಧಪಲೋನಿಸತ್ತಿ: ।

ಪಂಚಕೋಲಕವಿಶೈಲಾಜೀರಕಾಜಾಜಿಸೈಧವೈ: ॥ ४९ ॥

ಪಾಠಾಹಿಂಗವಾಸಮಗುಸಾಭಿಖಿಫಲಾಮಧುಕೆಕ್ಷಾಭಿಃ: ।

ಚತುರ್ಣೇನ ತಕ್ರೇಣ ಕ್ಷಾರೇಜ ದ್ವಿಗುಣೇ ಚ ॥ ५० ॥

निशावैकुंठचाङ्गेरीस्वरसेन भिषग्वरः ।
तत्पीतमात्रं दुर्नाम गुरुमश्चक्षुहरं परम् ॥ ५१ ॥

लक्ष्मन घृष्णुते

बैद्युती 100 पल, दक्षमुलालग्नि, अजैलैकाया सिघ्रौ, दैनं
दारु, कैरांगन् मुरद कैत्तु, पञ्जूरंग, पादावलिग्न्तु, कैराडग
वालरि, कादुकैप्पी बैरु, बैष्ट्यु जरंदे बैरु, इंद्रुवल्ली,
कादुकैनै (शुद्ध), 10-10 पल, ७०द्यु आङ्गके तुप्पु, उज्जुलंगि,
कैप्पी, कादुकैप्पी बैरु, कादुमेणसिन बैरु, जित्रुमुल,
एलक्ष्मी, जिरिगे चिमुकालु, इंद्रुप्पु, कादेग्न्तु, कैंगनु, नमु
ग्निन्नु बैरु, त्रिकैलैग्नि, ज्यैश्वर्मधु, कैच्छु, कैल्लु, तुप्पुद
नाल्लु वालु मञ्जुगी, द्वैर, एरदु वालु, यसि अरसिन, तुंबे
क्कु, शुभैयारिले इव्वग्न्तु झुरन्त ७०द्यु वालु सैरिसि, सैविसलु
अर्त, गुल्लु, ठूल ठर.

॥ दार्ढीबलादि वृत्तम् ॥

दार्ढीबलागोक्षुरपृश्चिपर्णी ।
मायूरीकाकौटजवल्कलैश्च ।

क्षीरश्रवाञ्च च तथाकठिलु ।

मुख्यचाथ्य तोयेऽष्टमशेषतेऽस्मिन् ॥ ५२ ॥
बृतं पचेत् क्षीरयुतं सुपिष्ठैः ।

कल्कैरिमैश्चांदनदीष्यकुष्ठैः ।

अभीरुयष्टीजलपञ्चकोलैः ।

इयामास्थिराश्रीफलदारुचिश्वैः ॥ ५३ ॥
काष्मर्यतिकाळजन तोयैश्च ।

व्याघ्रीपयस्यातिविषालवज्जैः ।

चाङ्गेरीकायाश्च रसेन मिश्रं ।

आयन्तिकायाश्च सुसिद्धमेतत् ॥ ५४ ॥

निषेद्यमाणां विधिवद्विहन्यात् ।

गुदाकुरान् रक्तभवान् क्षणेन ।

दा॒वी॑८ बला॒दि घृ॒ड

मुरदरसि॒न सिप्पे॒, कै॒दरचै॒रु॒, नी॒गी॒नमू॒ळु॒, मू॒ळै॒लै॒चै॒रु॒,
देवै॒द्वृ॒ लै॒त्तु॒रै॒ चै॒रु॒, कै॒दै॒गै॒पौ॒लै॒चै॒रु॒न॒ मै॒लै॒न॒ सि॒प्पे॒, ना॒लृ॒
मुरद॒ तै॒रु॒, तै॒गै॒मै॒ चै॒रु॒ पृ॒तियै॒० द॒ १॒ प॒ल॒, ४॒ कू॒त्तु॒
कै॒शा॒यै॒दल्ल॒ बृ॒त्ति॒सि॒ कू॒त्तु॒ १॒ कै॒, दै॒नै॒ तै॒प्प॒ कू॒त्तु॒ अ॒धर॒, का॒ल॒
कू॒त्तु॒ ८॒, शै॒लै॒या॒० लै॒ मै॒त्तु॒ बै॒गै॒ इ॒त्तु॒गै॒ सृ॒रस॒ कै॒दिसि॒, कै॒लै॒कै॒
जै॒० द॒न॒, ३॒मू॒का॒कै॒, आ॒प्पै॒र॒ कै॒० कै॒३॒, तै॒ठा॒व॒र॒ चै॒रु॒, जै॒३॒
मू॒ध॒, कै॒स्त्र॒, कै॒स्त्र॒ मू॒ल॒, का॒दै॒मै॒सि॒न॒ चै॒रु॒, जै॒त्तु॒मू॒ल॒
(तु॒द्धि॒), उ॒ष्ण॒त्तु॒० थ॒, त्र॒गै॒, ३॒रै॒लै॒ चै॒रु॒, बै॒लै॒पृ॒त्त॒, दै॒वदा॒रु॒,
कै॒० चू॒कू॒मू॒रद॒ चै॒० न॒ सि॒प्पे॒, कै॒रा॒उ॒कै॒द्वृ॒, अ॒० जै॒नै॒कै॒लृ॒, भृ॒द॒
मू॒श्व॒, कै॒० कै॒र॒कौ॒०, चू॒गै॒हू॒वै॒न॒ गै॒द्वृ॒, लै॒० गै॒कै॒कै॒, कै॒० ज॒ १॒
रै॒० तै॒ सै॒० सि॒, उ॒ष्ण॒गै॒ जै॒कै॒ वै॒० कै॒० सै॒० सि॒, तै॒ घृ॒डै॒० नै॒०
विधि॒त्तु॒कौ॒र॒ सै॒० वै॒० दै॒० रै॒० तै॒० सै॒०, कै॒० घृ॒डै॒० तै॒० नै॒०

॥ पाठाकरंजादि घृतम् ॥

पाठाकरञ्जयुभाग्निशरपुंसोष्वधांवुदम् ॥ ५५ ॥

चित्त्वामूलप्रवालस्य कौटजस्य च वलकलम् ।

कृष्णामूलं यवार्षं च क्वाथयित्वा तु तद्रसे ॥ ५६ ॥

घृतमार्दकचार्ङ्गेरीरसतकपयोन्वितम् ।

सिद्धं सवस्सकैर्यष्टीभार्गीकटवङ्गवत्सकैः ॥ ५७ ॥

हिंगुग्रातिविषाव्योषबलाविलवसुरद्रुमैः ।

एलालवङ्गमृद्धिकादीप्यसिंघृथजीरकैः ॥ ५८ ॥

कोलचंद्रनधान्यैश्वसर्वातिसारनाशनम् ।

పాతాకరెంజాది ఘృత

పాడావళి బేరు, కోంగుమరద తొగలు, రావుబీజద తొగలు, ఒణతుంరి, జిత్రముషల బేరు (తుద్ది), తరఫుంఖ బేరు, భద్రముష్టి, హణసేమరద జేరిన మేలిన సిప్పె, కోడసిగన బేరిన సిప్పె, కాడుషిప్పి బేరు, పజ్జెరంగి బేరు ఇవుగళ కెషాయుక్కు నీరు 12 కుత్తి బత్తిసి కుత్తి తుప్ప కుత్తి 1, హసితుంరి, పులియారిల రస, మజ్జిగే, కాలు, కుత్తి 1-1రంతె సేరిసి, కల్చుక్కు కోడగ పాలరి, జ్యోష్ట్రమధు, కిరుతేగు బేరు, ఇంగు, ఆతివిడయ, కేరమేణసు, ఖిప్పలి, తుంరి, కడిరబేరిన సిప్పె, బిల్పవత్తె బేరు, దేవదారు, ఎలక్కు, లవంగఱైక్కే, దూర్మై, అయివోదచె, ఇందుప్పు, జేరిగే, బుగరి బీజ, జెందన, కోత్తంబరి, ఇవుగళన్ను జూబీసి, కల్చు కొంక పాకమోది సేవిసలు నశల విధద ఆతిసార ఉప తమన హోందుపుదు.

॥ २ పాఠాకరమ్జాది ఘృతమ్ ॥

పాఠాచథయకరమ్జయుగమశారపుసాగమ్యభద్రుంఠిరసై: ।
సిద్ధ సైధవపంచకోలకవిషాద్వివక్షారాహించాద్విభి: ।
సాజాజీద్వయదౌష్యకై: శృతమజా ద్వాషా రసెనాద్రేకాత् ।
చాఁఁయోశ రసెన వాఁఁజననం గులమగ్రహయోతకమ్ ॥ ५९ ॥

మత్తెత్తుందు పాతాకరెంజాది ఘృత

పాడావళి బేరు, కాడుమేణసిన బేరు, కోంగుమరద తొగలు, రావుబీజమరద కేత్తె, తరఫుంఖ బేరు, జిత్రముషల బేరు, (తుద్ది) భద్రముష్టి, ఒణతుంరి, ఇవు ప్రతియోందు పల 1-1, కషాయుక్కు నీరు కుత్తి 8 బత్తిసి కుత్తి 2క్కు, ఇందుప్పు, ఖిప్పి, ఖిప్పిముషల, కాడుమేణసిన బేరు, జిత్రముషల (తుద్ది), ఒణతుంరి, విడయ యిన

क्षूर, सज्जा क्षूर, छंगु, केरीमेणासु, अज्ञाति, जीर्णगे, छम्मु
क्षात्तु, इत्यु क्षृंजे २८०७े २८०८े चौष्टीसि दृथु स१०५६, शुभयज्ञार०८े रस,
हस्तिंशु०८े रस, वेनसरु, कुत्ति, अधृद०८े कौदिसि, डुप्पु कुत्ति १न्दू
वा कर्मादि स११८८ला, गुल्मु रै११८८, गुक्कण्ठ१ रै११८८८८न्दू कौ११८
लादिसि अग्नि चलनन्दू०८८८८वर्गादुव्युद्म.

॥ वस्त्यामयांतक घृतम् ॥

दार्ढीमधूकमस्त्याक्षिपत्तमापाशागभेदकः ।
बृहत्यंशुमतीद्वंद्ववसारि वेष्टुकशेषुकः ॥ ६० ॥

कपोतवङ्गेभुरकं वसुकं शिश्रुवालकम् ।
चाराही धरणं द्राक्षा भद्रा यष्टि पलंकषम् ॥ ६१ ॥

पृथक् त्रिफलिकं क्षुण्णां सर्वतुल्यं तु गोक्षुरम् ।
द्रोणेऽपां विपचेचत्र पादशिष्टे परिस्तुते ॥ ६२ ॥

प्राक्षिप्य सर्पिषः प्रस्थं दत्त्वा क्षीरं वरीरसम् ।
धाक्षींविवरसं चापि नालिकेरोदकं तथा ॥ ६३ ॥

कूपमांडोर्वारुकजलं स्तेहद्विगुणितं पृथक् ।
द्रव्यैः सुपिष्टैः संयुक्तमेतन्मुद्वर्गितना पचेत् ॥ ६४ ॥

परुषकोत्पलं तुटीमधूकहिमदाहभिः ।
त्रिफलापिप्पलीकौतीश्वङ्गिवैरस्सैधवैः ॥ ६५ ॥

हस्तिपिप्पलयपामार्गमञ्जिष्टापश्चकेसरैः ।
युस्ताकुस्तुबरीलोध्रहयगंधापुनर्नवैः ॥ ६६ ॥

स्वयंगुसेष्टुरफलैर्वार्धपश्चकश्वङ्गिभिः ।
शिलाजात्वर्धभागैस्तैः सिद्धं तत्सेवितं घृतम् ॥ ६७ ॥

मूत्रकृच्छ्रूणि सर्वाणि शर्करामश्मरीमपि ।
पानवस्त्यादिभिर्युक्तो नाशयेन्नाश्र संशयः ॥ ६८ ॥

ಶೇಮನವೂಡುವುದು. ವಾತ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಣದಿಂದುಂಟಾದ ಪ್ರಮೇಹ, ಉದಾನತ್ರೇ, ಗುಲ್ಬು, ಅಗ್ನಿಪಾಂಡ್ಯ, ಗ್ರಹಣೀ, ಅರ್ಚಸ್ಸು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋವು. ತುರಿಸುವಿಕೆ, ತಲೆನೋವು, ಬಸ್ತೀ, ಮೂತ್ರಾಶಯದಲ್ಲುಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ತ ರೋಗಸಮಾಹಿಗಳನ್ನು ಮಹಾದೇವನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ ನಿಂದ ಉಕ್ತವಾದ ಈ ಭಸ್ತ್ರಾಯಾಂತಕ ಘೃತವು ಗುಣ ಮಾಡುವುದು.

॥ ಶ್ರೀಕಂಟಕ ವೃತ್ತಮ् ॥

ಕ್ವಾಥೋ ಶ್ರೀಕಂಟಕೈಲಾಸಿರಿಜನ್ತುಶಿಲಾಭೇದಯರ್ಥಾವರಿಣಾಮ् ।

ಇರ್ಮಿದ್ರಾಕ್ಷಾಂಬುಶಾಂಡಿವಸುಕವಸಿರಕಾಶೋಜ್ಞಸತ್ಯಾಜ್ಞಿಕಾನಾಮ् ॥ ೭೦ ॥

ಕಳಕೈ: ಸಿಳಿಂ ಸುಂದುರಂ ಹರತಿ ಘೃತಮಿದಂ ಸೋವರೆತಂ ಮೂತ್ರದೋಷಾನ् ।

ಮೇಹಾನ್ ಕೃಢಾಣಿ ಸರ್ವಾಷ್ಟಾನಿಲಮಧಿ ತಥಾ ಶರ್ಕರಾಮಃಸರ್ವಿ ಚ ॥ ೭೧ ॥

ಶ್ರೀಕಂಟಕ ಘೃತ

ನೆಗ್ಗಿನಮುಖ್ಯ, ಎಲಕ್ಕು, ಕೆಲ್ಲುದ್ದ, ಪಾಣಾಣಭೇದಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಶಾತಾವರೀ, ದಭೀ ಬೇರು, ದಾತ್ರಾಷ್ಟ್ರೀ, ಇರ್ವೇಂದ್ರಂದು, ಹಿಷ್ಪಿಲಿ, ತಾತಾರವಲ್ಲಿ ಬೇರು, (ನೆಗ್ಗಿನಮುಖ್ಯ ಪಾಣಾಂತರ) ಅತ್ಯಿ ಹಿಷ್ಪಿಲಿ, ಕುಶಿ ಬೇರು, ಕೆಳ್ಳಿನ ಬೇರು, ವಿಾನಂಗಾಣಿ, ಈ ಮದ್ದುಗಳೀ ಕಣಾಯಕ್ಕು, ಕೆಲ್ಲುಕೆಳ್ಳು ಸೇರಿಸಿ, ದಂಡ ತುಪ್ಪ, ಅಪ್ಪೆ ಹಾಲು ಕೂಡಾ ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿ ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮೇಹಗಳು, ಮೂತ್ರಕೃಷ್ಣ, ಅಶ್ವಂಹ, ಈ ರೋಗಗಳು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವುವು.

॥ ಶತಾವರ್ಥಾದಿ ವೃತ್ತಮ् ॥

ಅತಾವರ್ಥಾ: ಶಿಂಧ್ರಾಯಾ: ಸ್ವರಸತ್ಯಾಢಕ ಪೃಥಕ್ ।

ಘೃತಪ್ರಸಥಧ್ಯಂ ಕ್ಷಾರೇ ದ್ವಿಗುಣಂಪಿ ಪಚಾದಿಸೈ: ॥ ೭೨ ॥

ವಿಧಾರೀಚಂದನತ್ತುಕಾಮಾಘ್ರಾಂತಿಭಿ: ।

ಕಂಜರುಕೆರ್ವಾಸ್ವಾಂತಿಂ ತುಖ್ಯದ್ವಿಜಕಣಂತಪಲೈ: ॥ ೭೩ ॥

पत्तमापत्तरमुस्तैश्च काकोक्यादिगणेन च ।
 मिद्दु तु शीतले तस्मिन् वृत्तार्धं मधु निक्षिपेत् ॥ ७४ ॥
 मध्वर्थं शर्कराचूर्णं क्षिप्त्वा न्माथ्य निधापयेत् ।
 निहंति मूत्रकृद्धाणि मूत्रदोषांश्च शर्करास् ॥ ७५ ॥

कडा वयोर्दि घृते

कडा नं बैरन्नू जज्जि तेगेद स्पूरस कुत्ति 4, नसुगुन्नू
 बैरन्नू जज्जि तेगेद रस कुत्ति 4, दनद तुप्पु कुत्ति 2, हालु
 कुत्ति 4, कल्पकृष्णविदारंगद्दै, चंदन, तुगार्क्कीरी, दार्ढी, जैन्नू
 वाघु, कर्णभद्रमुख्षी, सौते चिज. चिदिरुप्पु, काविमल्लू, खिप्पीलि.
 नैलसंनीगद्दै, चंरीलेत्तुमर, विनानंगाठै, भद्रमुख्षी, काकेन्नू
 छादि गंज (भुगुडि यूविन गद्दै, काकेन्नूलि, क्षीर काकेन्नूलि,
 मैदा, मुहामैदा, काटुद्दु बैरु, हैसरु बैरु, जीवर,
 मुख्भक) इति प्रतियोगद्यु बगे चैंजि 2 जूलीसि, कल्पु काके,
 परकदल्लिलिद डरुवाय, जैनुतुप्पु कुत्ति 1 अदर अधार००
 सकृदैयन्नू सैरीसि मुद्दनवाडि सैविसलु, मुहत्तुक्तुच्छु, रैन्नूग
 वन्नू, मुहत्तुदेवेन्नू रैन्नूगगळन्नू, शक्तरा, आश्चूरि रैन्नूगवन्नू,
 कैन्नूगथा दि सुव्वद्यु.

॥ आकुल्यादि वृत्तम् ॥

आकुलीवीजकतकपारंतीमूलरातिभिः ।
 मेहारिमूलामलकभद्रकिंश्चकवल्कलैः ॥ ७६ ॥
 वृश्चीवांशुमतीद्वंद्वगोक्षुरैः ववथिते जले ।
 सिद्धं सुदुरार्धं तु वृत्तं शतावर्म्माज्यकलकवन् ॥ ७७ ॥
 शर्करासहितश्रैतत्सेवनान्मेहनाशनम् ।

ಅಕುಳಾಡಿ ಫ್ರೆಡ್

ಅವೀರಕುರು, ತೇತ್ತಾಂಪರಳು, ತೆಳ್ಳಿ ಬೇರು, ಅರಸಿನ, ಎಕನಾಯಕ
ಬೇರು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿನ್ನೆ, ಚೆರ್ಹನ್ನೆಳ ಬೇರು, ಮುರಿಕಿನ ಕೆತ್ತು, ತೊಳ್ಳಿ ಮೆ
ಬೇರು, ಓರೆಲೆ, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿ ನಮ್ಮೆನ್ನು, ಶತಾವರೀ ಫ್ರೆಡಕ್ಕೆರುವ
ಬೈಷಧಿಗಳು ಇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳುವಾಗಿರುವುದು. ಸಹ್ಕುರೆ ಕೂಡಾ ಹಾಕಿ ಪ್ರಮೇಹ
ಗಳಿಗೆ ಕೂಡುವುದು.

॥ ಧಾರ್ವಂತರಘೃತಮ् ॥

ದಶಮೂಲ ಅಠಿ ದಂತಿ ಸುರಾಹ್ನಾ ದ್ವಿಪುನರ್ವವಮ् ॥ ೭೮ ॥

ಮೂಲ ಸುಖಾರ್ಕಯಾಃ ಪಥ್ಯಾ ಭೂಕಂಬಮರ್ಹಕರಮ् :

ಕರಂಜವರಣಾಂಮೂಲಂ ಪಿಪಲ್ಯಾಃ ಪೌಷ್ಟಂ ಚ ಯತ್ ॥ ೭೯ ॥

ಪೃಥಗ್ರದಶಾಖಲಪ್ರಸಥಾಂತ್ಯವಕಾಲಕುಲಶಥತಃ ।

ತ್ರಿಂಂಬಣಗುಣಿತे ತೋಯೆ ವಿಪಚೇತ ಪಾದವತಿನಾ ॥ ೮೦ ॥

ತೆನ ದ್ವಿಪಿಷಲಿ ಚಬ್ಯವಚಾನಿಚುಳರ್ಹಿಷೈಃ ।

ತ್ರಿವೃಂಢಿಭಙ ಕಂಪಿಳ್ಳಿ ಭಾಙ್ಗಿ ವಿಶ್ವೇಶ ಸಾಧಯೇತ ॥ ೮೧ ॥

ಬೃತ್ ಪ್ರಸಥಂ ಜಯೇಸರ್ವಾನಮೇಹಾನ್ ಪಿಟಕಾಚಿತಾನ್ ।

ಪಾಂಡುವಿದ್ವಿಭಿಗುಲಮಾರ್ಶಿಂಶಾಷದ್ವಾಷಾಫಗರಾದ್ವಮ् ॥ ೮೨ ॥

ಕುಷ್ಟಾಂಮಾದಾವಪಸ್ಮಾರ ಧಾರ್ವಂತರಮಿದಂ ಘೃತಮ् ॥ ೮೩ ॥

ಫಾನ್ನುಂಡರ ಫ್ರೆಡ್

ದಶಮೂಲಂಗಳು, ನಾಗದೆಂತೇ ಬೇರು, ಕಂಜನ್ನಿರ, ದೇವದಾರು,
ಶುನರ್ವನೆ ಬೇರು, (ಎರಡುವಿಧ) ಕಳ್ಳಿ ಬೇರು, ಎಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಅಣಲೀಕಾಯಿ
ಸಿನ್ನೆ, ಭೂಕೆದಂಬ, ಭಲ್ಲಾಡೆಕ, ಕೊಂಗುಂಪುರದ ಕೆತ್ತು, ನೀಮಾರ್ಧಳ
ಬೇರು, ಹಳ್ಳಿ, ಪುಷ್ಪರಮೂಲ, ಇನ್ನ ಬೇರೆ ಹತ್ತುತ್ತು ಪಲ. ಯಂನಧಾನ್ನು
ಒಂಗಂ ಹಳ್ಳಿ, ಹುರುಳಿ, 30 ಪಲ. ಅನ್ನನೂಂಟ ಜಲಸೇರಿಸಿ, $\frac{1}{4}$ ನಾಡಿ

ಹೊಟ್ಟಿ, ಅತ್ಯ ಹೊಟ್ಟಿ, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ ಬೇರು, ಬಜೆ, ಕಾನಾಂಚೆ, ತುಂಬೆ ಬೇರು, ತ್ರಾಗಡೆ, ವಾಯುವಿಶಂಗ ಬೀಜ, ಕೆಂಬಿಪ್ಪುಲಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕೆರು ಡೇರು, ಒಳತುಂಳೆ, ಪ್ರಸ್ಥಫ್ಯಾತವನ್ನು ಹಾಕಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಲು ಹಿಟಿಕ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮೇಹ, ಪಾಂಡು, ವಿದ್ರುಧಿ, ಗುಲ್ಬು, ಅರ್ಕ, ಬೀಗು, ಗರೋದರ, ಮುಂತಾದಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಾಷ್ಟಧ.

॥ ಪರ್ಯಾದಿ ಘೃತಸ್ಮಾ ॥

ಪರ್ಯಾದಿಸೋನಮುಂಡಾಶಕ್ರಲ್ತಾಯಕ್ಷದ್ವಕ್ಸರಸೆ ।

ಕೃಷಣಾದ್ವಿಜಿರಕೈ: ಸಾಧಂ ಚಿತ್ರಾತ್ಮಲಸಮನ್ವಿತಂ ಸಿಂಹಸ್ಮ ॥ ೮೪ ॥

ಬೃಹಿಹರಂ ಚೋಹಿಷುಂ ಸಪದಿ ಪ್ರಲೇಪಪಾನಾಭಯಾಸ್ಮ ॥ ೮೫ ॥

ಘರ್ಣಣಾದಿ ಘೃತಂ

ಪಾವಿಟ್ಟೆ ಬೇರು, ಬೆಂಕ್ಕುಟ್ಟೆ, ಮುತ್ತುಳ್ಳೆ, ಇಂದ್ರವಲ್ಲಿ, ಕಯಿಂಜೆ ಕ್ಕುರು, ಹೊಟ್ಟಿ, ಜೀರ್ಗೆ, ಸಣ್ಣಹರಳೆಣ್ಣೆ ಕೂಡಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಘೃತವು ವಿದ್ರುಧಿಗೆ ಹಿಡಿಕೆರವು.

॥ ವರಣಾದಿ ಘೃತಸ್ಮಾ ॥

ವರಣಚಿಶಬಲೇಂದ್ರಲತಾಭಯಾ ।

ಹಪುಷಯಕ್ಷದೃಗಾಂಖಿಕಣೌಷಧै: ।

ಕಬಣಜೀರಕಹಿಂಕುಬಲಾಜಟಾ ।

ಮರಿಚಿಚಬ್ಯಸುರಾಢುಸದೀಪ್ಯಕೈ: ॥ ೮೬ ॥

ಘೃತಸ್ಥಾರ್ಖಾತ್ಮಲಸಮನ್ವಿತಂ ಲಕಲವೃಢಾಯದರಾಮಯ ಗುಲ್ಮನುತ್ ।

ವರಣಾದಿ ಘೃತಂ

ನೀರ್ಮಾರ್ದಿ ಬೇರು, ಸಣ್ಣಹರಳು ಬೇರು, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಇಂದ್ರವಲ್ಲಿ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಬೆಟ್ಟುಕೆರಂಡೆ ಬೇರು, ಕಯಿಂಜ ಬೇರು, ಹಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು, ಹೊಟ್ಟಿಲಿ, ತುಂಳೆ, ಇಂದುಪ್ಪು, ಜೀರ್ಗೆ, ಇಂಗು, ಕಡಿರ

ಬೇರು, ಜಟಾಮಾಂಸಿ, ಕಾಡುಕರಿಮೆಣಸು ಬೇರು, ದೇವದಾರು, ಓಮು
ಕಾಳು, ಹರಳಿಳ್ಳ ಈ ಬಗೆಯ ಮಹ್ನತನ್ನನ್ನು ಜೊಣಿಸಿ, ಕಳ್ಳ ಹಾಕಿ
ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಲಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ವ್ಯಾಧಿ, ಉದರ, ಗುಲ್ಬ ಇಂಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ.

॥ ಪುನರ್ನಾಡಿ ವೃತಮ् ॥

ಪುನರ್ನಾಸ್ಯಾರ್ಥತುಲಾಂ ತುಲಾಂ ಸ್ಫೋಕ್ಯಾಭುಜಙ್ಗಮಾನ् ।
ದಶಮೂಲಸ್ಯ ಪಂಚಾಶಾತ್ ಪಲಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಸ್ಯ ಚ ॥ ೮೭ ॥
ತಾರ್ವಂತಿ ತೋಯೆ ನಿಷ್ಕಾಶ್ಯ ತೇನ ಪ್ರಸ್ಥ ವೃತ್ತಾನ ಪಂಚತ್ ।
ಪುರಂಡತೈಲಯುಕ್ತ ವಾ ಕೃಷ್ಣಾತನ್ಮೂಲಸೈಷವೈಃ ॥ ೮೮ ॥
ಯಷ್ಟಿಮಧ್ಯಕ್ಷಮಧ್ವಿಕಾಯಾನಿಕಿಷ್ಠಭೇಷಜೈಃ ।
ಪುತೈರ್ಹಿಂಕ್ವಾದಿನಾ ವಾಪಿ ಪ್ರತಿವಾಪಂ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ತೆ ॥ ೮೯ ॥
ಸುದರ್ಘಂ ಸಾಧಿತಂ ತಚ್ಚ ಶ್ವಲಗುಲಮೋದರಾಪಹಮ् ।

ಪುನರ್ನಾಡಿ ಘೃತ

ಪುನರ್ನಾಡಿ ಬೇರು ೫೦ ಪಲ, ಪುಡಯಾವ, ಎಲತ್ತುಂ, ದಶ
ಮೂಲಂಗಾಳು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಕಾಳು, ಇಂಗಳ ಕಂಜಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತ ತುಪ್ಪ,
ಎರಂಡತ್ತೈಲ, ದನದ ಹಾಲು, ಕಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹಿಸ್ತಿಲಿ, ಕಾಡುಹಿಟ್ಟಿ ಬೇರು,
ಇಂದುಪ್ಪು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧ್ಯ, ದ್ವಾಕ್ಷಿ, ಜೀರಿಗೆ ಕಾಳು, ಒಣತುಂತಿ, ಇಪ್ಪೆ
ತಿರುಳು, ಇತ್ತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಂಜಿ $3\frac{1}{2}$ ಯಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೊಣಿಸಿ,
ಕಳ್ಳ ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಹಿಂಗಾಳ್ಳಿಡಿ ಕಳ್ಳ,
ಕಾಡುಹಿಟ್ಟಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಶಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು (ಶುದ್ಧ),
ಎಲಕ್ಕು, ಅಯಂಹೋದಕ, ಇಂಗು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ತೂಲ, ಗುಲ್ಬ,
ಮಹೋದರ ಈ ರೋಗಾಗಳನ್ನು ವಿನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು.

॥ ಶ್ವಲಾರಿ ವೃತಮ् ॥

ಸ್ಫೋಕ್ಯಾಭುಜಙ್ಗಮಾದಾಯ ಸ್ವರಸಂ ಯಂತ್ರಾದಿತಮ् ॥ ೯೦ ॥
ಅತುರ್ಗುಣರಸೆ ತಸ್ಮಿನ್ ವೃತಪ್ರಸ್ಥ ವಿಪಾಕ್ಯಾತ್ ।
ಡಿಷಂಚಮೂಲಸ್ಯ ರಸೈ ಪ್ರಸ್ಥ ಪ್ರಸ್ಥ ಪ್ರಾಪಯೇತ್ ॥ ೯೧ ॥

अत्र कल्कानिमात् द्रव्यालकापिंकाणि भिषग्वरः ।
 पंचाभिर्वर्णयुक्तं त्रिकटुत्रिफलान्वितम् ॥ ९२ ॥
 कारवीकटुरोहिण्यौ मातुलुंगफलं तथा ।
 द्विक्षारं हिङ्गुलवणमेलाचव्याजसोदकम् ॥ ९३ ॥
 सूर्वर्वाका काकजिह्वां च देवदारु कटिलुकम्
 वज्रं शूर्पमूलं च विषमुष्टश्च पतकम् ॥ ९४ ॥
 एतत् शूलरिकं नाम घृतमात्रेयनिर्मितम् ॥ ९५ ॥

ಶೂಲಾರ್ಥಿ ಘೃತ

ಪುಡಯಾವ್ (ಅಲಿತ್ತುಡಿ) ಇದರ ಸ್ವರಸ ಪ್ರಸ್ಥ 4. ದಶಮುಂಚ
 ಕವಾಯ ಪ್ರಸ್ಥದಂತೆ, ದನದ ತುಪ್ಪ ಪ್ರಸ್ಥ 1, ಕೆಲ್ಲುಕ್ಕೆ ವಿಳಯುಪ್ಪು,
 ಮರಕೆಲ ಉಪ್ಪು, ಬೆಡಿಯುಪ್ಪು, ಕಾರುಪ್ಪು, ಜಾರುಪ್ಪು. (ಪಂಚ ಲವಣ
 ಗಳು) ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಸ್ಟಿಲ, ತುಂಟಿ, ಅರೀಲೆಕಾವೈ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾವೈ ಸಿಪ್ಪೆ,
 ನೆಲ್ಲಿಕಾವೈ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕರಂಜೀರಿಗೆ, ಕಟುಕರೊಡಿಂಟೆ, ಮಾತುಲುಂಗಫಲ,
 ತವಕಾವೈರ, ತುವಚಿನಲಕಾವೈರ, ಇಂಗು, ಇಂದುಪ್ಪು, ಎಲಕ್ಕೆ, ಕಾಡು
 ಮೆಣಸಿನಬೇರು, ಓಮು ಕಾಳು, ದಾರುಕ್ಕೆ, ಹೆರಂಕುರುಂಬಿ, ದೇವದಾರು,
 ತೆಗ್ಗುಮೆ ಬೇರು, ಜತುರಕ್ಕುಳ್ಳಿ ಬೇರು, ದೊಡ್ಡೆಂತತ್ತರಣೆ ಬೇರು, ಕಾಟ್ಟಪ್ಪು
 ಯಿಲ ಬೇರು (ಕರಿಲ್ಲುಕ), ಇಶ್ವ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಬಗೆ, ಕೈಂಜೆ $1\frac{1}{2}$ ಯಂತೆ
 ಸೇರಿಸಿ, ಜೂಣಿಸಿ, ಕಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕೆದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಅತಿಕೆಲಣ
 ಶೂಲರೊಗನನ್ನು ಈ ಶೂಲಾರ್ಥಿ ಎಂಬ ಘೃತವು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು,
 ಎಂದು ಪೂಜ್ಯಪಾದರಾದ ಅತ್ಯಮಹಿಂಸಾಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟುರುವುದು.

॥ ಆರ್ದ್ರಕಘृತಸ್ ॥

तथಾರ್ದ್ರಕಸ्य ಸ्वರಸे विपक्वं ।
 तत्कल्पकमाऊर्यं सपयश्च तद्वत् ॥ ९६ ॥

ಆದ್ವರ್ತಕ ಹೃಡ

ಹಸಿಶುಂತಿ ರಸ, ದನದ ತುಪ್ಪ, ದನದ ಹಾಲು, ಆಯಾ ಪ್ರವಾಣ
ದಂತ ಸೇರಿಸಿ, ಕೆಲ್ಲಾಣಿಹೃಡೈ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕಲ್ಪವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕ
ದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಈ ಹೃಡವನ್ನು ಸೇವಿಸಲು, ಕಾಮಿಲಾರೋಗ, ಪಾಂಡುರೋಗ,
ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಕಲ್ಯಾಣಕಘೃತಸ್ ॥

ವರಾವಿಶಾಲಾವದ್ರೀಲಾದೇವದಾರ್ಮಲವಾಲುಕೈ: ।
ದ್ವಿಸಾರಿಬಾಧಿರಜನೀದ್ವಿಸಿಥರಾಫಲಿನಿನತೈ: ॥ ೯೭ ॥
ಬೃಹತೀಕೃಷ್ಣಮಂಜಿಷ್ಟಾನಾಗಕೇಸರದಾಡಿಮೇ: ।
ವೆಳ್ಳತಾಲೀಸಪತ್ರೈಲಾಮಾಲತೀಸುಕುಲಾತ್ಪಲೈ: ॥ ೯೮ ॥
ಮದಂತಿಪದಾಕಹಿಮೈ: ಕಂಂಬಿಂಬಿ: ಸರ್ಪಿಂಬಿ: ಪಚೆತ್ ।
ಪ್ರಸಥಂ ಭೂತಗ್ರಹಂನ್ಮಾದಧ್ವಾಸಾಪಸಾರಪಾಷಂಜಿತ್ ॥ ೯೯ ॥
ಪಾಂಡೊ ಕುಷ್ಠ ವಿಷೆ ಶೋಪೆ ಮೇಹೆ ಮೋಹೆ ಜ್ವರೆ ಗರೆ ।
ಅರೇತಸ್ಯಖಪಂಜಿಸಿ ದ್ವಿಂಪಹತಚೇತಸಿ ॥ ೧೦೦ ॥
ಅರೇಧಸಿ ಸ್ತಖಲದ್ವಾಚಿ ಸ್ಮृತಿಕಾಮೇಽಳ್ಪವಾಚಕೆ ।
ಬಳಪಮಾಙ್ಗಲ್ಯಮಾಯುಧ್ಯ ಕಾಂತಿಸೌಭಾಗ್ಯಪುಷ್ಟಿದ್ಮ ॥ ೧೦೧ ॥
ಕಲ್ಯಾಣಕಮಿಡಂ ಸರ್ಪಿಂಬಿ: ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪುಸವನೆಪು ಚ ।

ಕೆಲ್ಲಾಣಿಕ ಹೃಡ

ಶ್ರುಫಲೆಗಳು, ಕಾಡುಸೂತೆ ಬ್ಲ್ಯಾ, ಸಳ್ಳು ಎಲಕ್ಕೆ ದೇವದಾರು, ಏಲ
ಹಾಲುಕೆ, ನಾಮುದ ಬೇರು, ಹಾಲುಬ್ಲ್ಯಾ ಬೇರು, ಆರಸಿನ, ಮರಂದರಸಿನ
ಸಿಹ್ನೆ, ಓರೆಲೆ ಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ನೇರಳೆ ಹ್ನೆ, ಡಗರ, ಸಳ್ಳು
ಕುದನೆ ಬೇರು, ಕಂಕುಹ್ನೆ, ಮಂಜಿಹ್ನೆ ಕೆಡ್ಡಿ, ನಾಗರೇಸರ, ದಾಳಿಂಬ
ಸಿಹ್ನೆ, ವಿಶಾಲಂ, ಭಾಲೀಸಂಭತೆ, ಏಲಕ್ಕೆ, ಮಾಲತೀ ಹ್ನೆ, ನೆಲಸಂಹಗೆ

ಗಂಡ್ರೆ, ನಾಗದಂತಿ ಬೇರು, ಪದ್ಮಕಾಷ್ಟ, ಜಂದನ, ಇಪ್ಪಣಿ ಕರ್ನ ತೂಕೆ ಗಳಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೊಜ್ಞವೂಡಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ ಪ್ರಸ್ಥ 1 ರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಹಾಕಮೂಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಭೂತ ಏಡೆ, ಗ್ರಹ ಏಡೆ, ಶ್ವಾಸ, ಅಪ ಸಾತ್ರ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಕುಷ್ಟರೋಗ, ವಿಷ, ಶೈವಂ, ಮೇಹ, ಮೋಹಣ ಜ್ವರ, ಧಾತುಕ್ಷೇಜತೆ, ಸ್ವಷ್ಟಿಜಾರ್ಥವ, ಮೇಧಾಶತ್ತೀವಿಹೀನಷ್ಟು, ಮಿನ್ನಿನ ಭಾಷಣ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಬಲದಾಯಕ, ಕಲಾಜಿಕಾರಕ, ಅಯುಷ್ಟ ಕಾಂತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈ ಕಲಾಜಿಕಿಷ್ಟುತ್ವ ಅತಿ ಶೀಳ ತಮವಾಗಿದೆ.

॥ ಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಘೃತಮ् ॥

ಪುಂಜೋ ದ್ವಿಸಾರಿವಾದೀನಿ ಜಲೆ ಪಕ್ಕಬೈಕ ವಿಶಾತಿಮ್ ॥ ೧೦೨ ॥

ರಸೆ ತಸ್ಸಿನ ಪರ್ವತಸರ್ಪಿಃ ಗೃಹಿಷ್ಠಿರಚತುರ್ಣಿಮ್ ।

ವೀರಧಿಮೆದಾಕಾಕಾಲಿಕಪಿಕಚ್ಛಿವಿಖಾಣಿಭಿಃ ॥ ೧೦೩ ॥

ಸೂರ್ಯಪರೀಯುತ್ತರೇತೆರ್ಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಕ ಸ್ಮರತಮ್ ।

ಬ್ರಂಹಣ ಸತ್ತಿಪಾತನಂ ಪೂರ್ವಸ್ಮಾದಧಿಕಂ ಗುಣಃ ॥ ೧೦೪ ॥

ಮಹಾಕಲಾಜಿಕಾ ಫ್ಲೈತ

ಕೋವ ಬೇರು, ಕಾಡುಹುರುಳಿ ಬೇರು, ಮೇದ, ಮಹಾಮೇದಾ ಕಾಕೋಳಿ, ಕ್ಷೀರಕಾಕೋಳಿ, ನಾಗಸೂಳಿಗು ಬೇರು, ವಿಷಾಳಿಕಾ ಬೇರು, ಉಳ್ಳಿನ ಬೇರು, ಹಿಸರು ಬೇರು, ಕಾಡುದ್ವಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಹೆಸರು ಬೇರು, ಒಂದೇ ಕರುಹಾಕೆದ ದನದ ಹಾಲು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಸಾಂಭಾಡಿಗೆಂದ ಹಾಕಮೂಡಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಮಹಾಕಲಾಜಿಕಾ ಫ್ಲೈತ.

॥ ಕೂಜಾಂಡಕಘೃತಮ् ॥

ಕೂಜಾಂಡಕ ಸಮಾದಾಯ ಜಲದ್ವಾಗೇ ವಿಪಾಚಯेत್ ।

ಚತುರ್ಭಾಗಾಡವಾಶಿಷೇ ತು ಕಲಕದ್ರಬ್ಯಾಣಿ ಪೇಷಯेत್ ॥ ೧೦೫ ॥

जीवंतीं मुद्भूपर्णीं च मुख्तां पर्षटकं तथा ।
 रासनां शुठीं च भाङ्गीं च पिष्पलीं मधुयष्टिकाम् ॥ १०६ ॥

सैधवं पिष्पलीमूलं चित्रकं हस्तिपिष्पलीम् ।
 पृथगर्धपलान्येतान्यतस्सर्पिश्चतुर्गुणे ॥ १०७ ॥

क्षीरे चेक्षुरसे तद्वच्छनैर्मद्भग्निना पचेत् ।
 एतस्सर्पिः पीयमानं सर्वक्षयविनाशनम् ॥ १०८ ॥

विशेषात्पित्तजं शोषं गुलमं सविपमज्वरम् ।
 इति कूर्मांडकवृत्तमेतद्वय बलप्रदम् ॥ १०९ ॥

कौश्लांडक घृते

कौश्लांडवन्नम् तेगेदु देश्रैजजलदल्लि प्राचेवादि, नाल्युनै
 १०दुप्रालु उल्लिदम्भैर्ल, बुगुडिक्कोविनग्द्वै, चाढुहैसरु जैरु,
 भृत्रमुप्पी, पप्फैक्क, कै०परत्तै, ऊष्ठै०रि, किरुत्तै॒गु जैरु,
 कैप्पी, ज्यै॒ङ्कुमुधु, इ०दुप्पु, कैप्पीमुल, जित्तुमुल, गजहिप्पी,
 अन्ने पृथक्यै००दु बगेयु १२पलग्भ०३ कैल्यवादि सै०१८जै॑कै०.
 नाल्युप्रालु कालु, अङ्गै॑ कैच्छिन रस. कै घृतवन्नम् वृद्धिरि
 यी०द प्राचेवादि, सप्त चूयरै॒गग्गिग्गा, गुल्मु विष्मुज्जुर
 गिग्गा कै॒च्छिल्लि शमन. कै कौश्लांडकघृतवृ नष्टु॒वागियु
 बलप्रदवागियु इदै.

॥ महाकूर्मांडकवृतम् ॥

कूर्मांडक विदारीक्षु वासा धात्री शतावरी ।
 रंभा श्वदंष्ट्रा जीवंती वाजिगंधा महाबला ॥ ११० ॥

सारिबा जलमेतेपां प्रस्थं प्रस्थं पृथक् पृथक ।
 नाळिकेरोदकं प्रस्थं द्विप्रस्थं गोघृतस्य च ॥ १११ ॥

अजानां च पथःप्रस्थं कलकद्रव्याणि पेषयेत् ।
 द्राक्षादाडिमखर्जूरधान्वजीरकचंदनम् ॥ ११२ ॥
 यष्टी त्रिजातं सुस्ता पञ्चकोलं लवङ्गकम् ।
 विड्ग्नश्चपि तक्षोलं पश्चोद्धरवालकम् ॥ ११३ ॥
 रजनी त्रिफला कुष्ठं सारिवा नागकेसरम् ।
 कौती यवानि वासारच्यं मरीचं कृष्णजीरकम् ॥ ११४ ॥
 एतानि समभागानि कलकीकृत्य विपाच्येत् ।
 नववक्षेण देवेन विपचेत् भिषगुत्तमः ॥ ११५ ॥
 औद्रप्रस्थं विनिक्षिप्य दिनपूर्वं वृतं पिबेत् ।
 उवरकासक्षयश्चासवातरक्तविपार्तिजित् ॥ ११६ ॥
 रक्तगुब्दं रक्तपित्तमस्थिस्त्रावं च शोणितम् ।
 मूत्रकूच्छाइमरीपांडुकामिलामेहनाशनम् ॥ ११७ ॥
 अन्यांश्च पित्तजान् रोगान् वातजानपि नाशयेत् ।
 माङ्गल्यं पूजितं श्रेष्ठं बलधातुविवर्धनम् ॥ ११८ ॥
 नराणां वीर्यवृद्धिं च तथा स्त्रीणां ततोऽधिकम् ।
 वंच्यानां लभते गर्भं गर्भिणीनां च शस्ते ॥ ११९ ॥
 महाकूपमांडकं सर्विरश्चिभ्यां निर्मितं पुरा ।

मुङ्का कौशल्यांडकं झूँड

कौशल्यांडकं रस, नैलकुंभुगद्दैयं रस, कैच्छिनं रस,
 अदेह्नैर्गं रस, कसी नैल्लिकायी रस, शतावरीं रस, कदलेभालैय
 गद्दैयं रस, नाशुमैलागु, ज्ञेन्द्रियै, अक्षुगंधि, देहद्दै कैकर जैरु,
 नामूद जैरु, (अप्विगच्छ कृष्णाय) पूर्णैर्कं पूर्णैर्कं च०देह०द्यु
 पूर्ण, नाशकैर्नैर्नैदकं पूर्णै 1, दनदत्तुपूर्णै 2, अदिनकालु
 पूर्णै, कलुद्धैर्ज्ञेगच्छ—दत्तुपूर्णै, दाख०धि सिप्पै, अजकर,

ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ, ಜೀರಕೆ, ಜಂದನ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ನಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ ಜೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರೆ, ಘೇದುಮುಷ್ಟಿ, ಹಿಣ್ಣಿ, ಕಾಡುಹಿಣ್ಣಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಮೆಳಿಸಿನ ಬೇರು, ಜಿತ್ತಮುಳ್ಳಲ (ರುಧಿ), ಒಣಶುಂಠಿ, ಲವಂಗ, ವಾಯುವಿಳಂಗ, ತಕ್ಕೊಳ್ಳಲ, ಪದ್ಮಕಾಷ್ಟ, ಲಾಮಂಡ, ಎಲವಾಲುಕ, ಅರಸಿನ, ಅಣಿಳೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಆವ್ಯೋ ಕಂಕುಷ್ಟ, ನಾಮುದು ಬೇರು, ನಾಗಕೇಸಂ, ಅರೇಣಕೆ, ಅಯವೋದಕೆ, ಆಡೆಷ್ಟೀಗೆ ಬೇರು, ಕೆರಿ ಮೇಣಸು, ಕರಿಜೀರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕಮಾಡಿ, ಗಾಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದುಪುಸ್ಥಿ ಜೀನುಭುಪ್ಪು ಸೇರಿಸಿ, ಜೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಜ್ಞರ, ಕಾಸ, ಕ್ಷಯ, ಶ್ವಾಸ, ವಾತರಕ್ತ, ಅಸ್ತಿಸ್ತಾವ, ಮೂತ್ರಕ್ಷಣ್ಣ, ಅಶ್ವರಿ, ಪಾಂಡುರೋಗ, ಕಾಮಿಲಾ, ಮೇಳ, ಸತ್ತದಿಂದುಂಟಾದ ಸಕಲ ರೋಗಗಳೂ, ವಾತರೋಗಗಳೂ ಈಮನವಾಗಿ ವೀಯುವ್ವುದ್ದಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಮಹಾಕೊಣಕ್ಕಂಡ ಫ್ಲೂಟವೆ ವಂಧಾಷ್ಟ್ರೀಯರಿಗೂ, ಗಭೀರಿಯರಿಗೂ ಹಿತಕರವು.

॥ ಜೀವಂತ್ಯಾದಿ ಘೃತಸ್ ॥

ತುಳಾಂ ಪಚೆತ್ ಜೀವಂತ್ಯಾ ದ್ವಾರೇಽಪಾಂ ಪಾದಶೋಖಿತೆ ॥ ೧೨೦ ॥

ತತ್ಕಾಥೆ ದ್ವಿಗುಣಕ್ಷಿರಿಂ ಘೃತಪ್ರಸರಂ ವಿಪಾಚಯೇತ್ ।

ಅರೌಂಡರಿಕಿಕಾಕೋಕಿಂ ಪಿಪಲಿಲೋಬ್ರಸೈಘರೈಃ ॥ ೧೨೧ ॥

ಶಾತಾಙ್ಘಾಮಧುಕದ್ವಾಕಾಶಿತಾದಾರುಫಲತ್ರಯैಃ ।

ಕಾರ್ಣಿಕैರ್ನಿಂಶಿ ತತ್ಪಿತಂ ತಿಭಿರಾಪಹರಂ ಪರಸ್ ॥ ೧೨೨ ॥

ಜೀವಂತಾಷ್ಟದಿ ಫ್ಲೂಟ

ಖುಗುಡಿಹೊವಿನ ಗಡ್ಡೆ 100 ಪಲನನ್ನು 32 ಕುತ್ತಿ ಜಲದಳ್ಳಿ ಬ್ರತ್ತಿಸಿ, ಕುತ್ತಿ 8ನ್ನು ಗಾಳಿಸಿ ಇಳಿಸಿ, ಫ್ಲೂಟ ಪುಸ್ಥಿ 1, ದನದ ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ 2 ಕೂಡಾ ಹಾಕಿ, ಕೆಬ್ಬಿ, ಕಾಕೋಳೀ, ಹಿಣ್ಣಲಿ, ಹಾಜೋಟಿ ಕೆತ್ತಿ, ಇಂದುಪ್ಪು, ಸತ್ತಾಪೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ದ್ವಾಕ್ಷೆ, ಸಕ್ಕರೆ, ದೇವದಾರು, ಶ್ರಘಳಿಗೆ, ಇವು

ಗಳು ಕೈಂಜಿ 3-5ರಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಚೂಡಿಸಿ, ಕೆಲ್ಪಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕ ದಲ್ಲಿಸಿ, ಸೇವಿಸಲು, ತಮಿರ ರೋಗನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಪಟೋಲಾಡಿ ಘೃತಕ್ರಿ ॥

ಪಟೋಲಾನಿಬಕಟ್ಕಾದಾರ್ವಿಸೆಭಯವರಾಖ್ರಾಃ ।

ಸಧನ್ವಯಾಷತ್ರಾಯಂತಿ ಪರ್ಯಂಟ ಪಾಲಿಕ ಪೃಥಕ್ ॥ ೧೨೩ ॥

ಪ್ರಸಥಮಾಂಲಕಾನಾಂ ಚ ಕವಾಶಯೆದರ್ಮಂಡಭಸಃ ।

ತದಾಢಕೆಽರ್ಧಲಿಕುಚೈ ಘೃತಪ್ರಸಥ ವಿಪಾಚಯೇತ್ ॥ ೧೨೪ ॥

ಸುಸ್ತಾಭುನಿಬಯಷ್ಠಯಾಹ್ವಕುಟಜೋದೀಢ್ಯಂಚಂದನೈ ।

ಸಪಿಪಲಿಕೈಸ್ತತಪರಿಃ ಗ್ರಾಣಕರ್ಣಾಕ್ಷಿರೋಗಾಜಿತ್ ॥ ೧೨೫ ॥

ವಿಂದಾಧಿಜವರದುಷಾರ್ವಿಸರ್ಪಾಪಚಿಕುಷ್ಟಂತ್ ।

ವಿಶಾಷಾಢ್ಯಾಕುತಿಭಿರನಕಾಂಬ್ಯಾಣಾಂಲಾಹಂತ್ ॥ ೧೨೬ ॥

ಪಟೋಲಾಡಿ ಘೃತ

ಕಾಡು ಪಟವಲ, ಕಹಿಬೇವಿನ ಜೇಕ್ಕೆ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಮರದರ ಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಲಾಮುಂಜ, ತ್ರಿಫಲೆಗಳು, ಅಡ್ಡೊಗೆ ಬೇರು, ಬಳ್ಳಿಲುರುಸಳಿಗೆ ಬೇರು, ಭಾಲ್ಪು, ಪರ್ಪಟಕ, ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಲ 1ರಂತೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಪ್ರಸ್ಥ 1, ಇವುಗಳನ್ನು ಕಣಾಯಮಾಡಿ ಗಾಳಿಸಿ, ಘೃತ ಪ್ರಸ್ಥ 1ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಭದ್ರಮುಕ್ಕಿ, ಪ್ರತ್ಯಂಜ್ಯೋಂಡಬೇರನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಜೀಷ್ಟ ಮಧು, ಕೊಡಗಪಾಲಂ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು, ಜಂದನ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದುಬಗೆಯೂ ಕೈಂಜಿ ತಿರಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೂಣಿಮಾಡಿ, ಕೆಲ್ಪ ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ, ಈ ಘೃತವನ್ನು ಸೇವಿಸಲು, ಮೂಗನು, ಕೆವಿ, ಕೆಣ್ಣು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗಗಳೂ, ವಿಂಧಿ, ಜ್ವರ, ದುಷ್ಪಲು, ವಿಸರ್ವ, ಅಪಚಿ, ಕುಷ್ಟ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು. ವಿಶೇಷತ್ವ ಶುಕ್ಕ ರೋಗ, ತಮಿರ ರೋಗ, ರಾತ್ರಿ ಕೆಣ್ಣುಕಾಣದಿರುವಿಕೆ, ಉಷ್ಣವಿದಗ್ಧ, ನೇತ್ರ ದಾಹ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶಮನಮಾಡುವುದು.

॥ विफलादि घृतम् ॥

त्रिफलाष्टपलं ववाथ्यं पादशोषं जलाढके ।

तेन तुल्यपथस्तेन त्रिफलापलकलकवान् ॥ १२७ ॥

अर्धप्रस्थे घृतात्सिद्धं सितया माक्षिकेण वा ।

युक्तं पिबेत्तात्तिमिरी तद्व्युक्तं वा वरारसम् ॥ १२८ ॥

त्रिफलादि फूड

त्रिफलैंगः च१४ तेर्गेदूर्दल सिन्हे पल ४, केष्ठायुक्ते न१८
 कुक्ति ४ कुदिशि कुक्ति २, दनद तुप्तु कुक्ति अर्ध, कालु कुक्ति २,
 च१४ सुलिद आदै त्रिफलै पल १न्तु छोलिसि कल्पु व्यादि, प्राचे
 व्यादि इलिसिद फूडक्ते सक्तुरै, जैनु तुप्तु स१०सि स११सलु, (त्रिफ
 लैंग वस्तुगाळिड ज्ञात्वा वन्नु स१०सचम्पुदु) तिमिर रौग्नावृ
 ष्टप्तमन लौगंदुव्युदु.

॥ क्षीरिद्वमादिघृतम् ॥

क्षीरिद्वमाकुरं सुंडीं गोजिह्वां जलकंदकम् ।

कारस्करातसीलोब्रशंबराणां च पल्लवम् ॥ १२९ ॥

वारंती सुकुलं दूर्वां क्षोदयित्वा तु तद्रसे ।

क्षिस्त्वा तद्विगुणं क्षीरं तथा तालघटीरसम् ॥ १३० ॥

सर्पिः पिबेत् सूक्षमपिष्टैर्दार्दीर्यष्टिद्विचंदनैः ।

जातीमुकुलौलोत्थलाक्षाकलकसंयुतैः ॥ १३१ ॥

मंदपाके परिस्त्रान्य शुद्धे पात्रे निधापयेत् ।

तर्पणाश्च्योतनैरेतज्ज्वेत्रोगविनाशनम् ॥ १३२ ॥

नालूव्यारादि फूड

नालुव्य व्यर्गः पल्लव, व्युक्तिभू, लौन्तुगाठै, न१८र्धै,
 कारस्तुर (तुधू), आग्न्तु तुप्तु, लौधू छैक्ते, तेप्तु इव्वागः च१४,

ತೆಣ್ಣಿ ಮೊಟ್ಟು, (ವಾರಂತೀ ಮುಕುಳಂ) ಕಡಿಕೆಹುಲ್ಲು ಇವುಗಳು ಹಲ 1ರಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಕ್ಷಮಾಧವಾಡಿ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಜಂದನ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಜಾಜಿಮಲ್ಲಿಗೆಮೊಗೆ, ಕಾವಿಮಣ್ಣ, ಕೋಲರಗು, ತೇಣಾಂಪರಳು ಹಾರೆ ಕೆಲ್ಲುವಾಡಿ, ಮಂದ ಹಾಕೆದಲ್ಲಿಳಿಸಿ, ಶುದ್ಧವಾತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು. ಆ ಮೇಲೆ ತರ್ವಾತಾ, ಆಶೇಷ್ಯೋತ್ನಾದಿಗಳಿಂದ ನೇತ್ರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿತಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

॥ ಗೋಪಾತ್ಮಜಾಡಿ ಘೃತम् ॥

ಗೋಪಾತ್ಮಜಾಕಸಲಂಚಂದನಸೆಬ್ಯಕೃಷ್ಟ ।
ಭೀರಿದ್ರುಮಾಙ್ಕರಬಿಸಾತ್ಯಲಕಂಡಭಿಶ್ರಮ ।
ದೂರ್ವಾರಸೆ ಜಯತಿ ಸಾಧಿತಮಾಜಯಮಾಞ್ಜು ।
ಭೀರೆಣ ಸಾರ್ಥಮಿಹ ಸರ್ವವಿಸಂಪರ್ಮಸುಭ್ರಮ ॥ ೧೩೩ ॥

ಗೋಪಾತ್ಮಜಾಡಿ ಘೃತ

ನಾಮುದಬೆರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ತಾವರೆ ನಾಳ, ಜಂದನ, ಲಾಮಂಜೆ, ಕಂಕುಷ್ಟ, ನಾಲ್ಕು ಮರಗಳ ಫಲ್ಲುವ, ತಾವರೆ ಕುಂಶಮ, ನೇಲಸಂಪಿಗೆ ಗಳ್ಡೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಜೊಳ್ಳವಾಡಿ, ಕೆಲ್ಲು ಕೂಡಿಸಿ, ಕಡಿಕೆಹುಲ್ಲು ಇದನ್ನು ಜಜ್ಞಿ ತೆಗೆದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ದನದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ನಿಯುಕ್ತ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಹಾಕೆದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ವಿನಿಸಲು ಸರ್ವ ವಿನರ್ವ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗುವುದು.

॥ ತಾಲೀಸಾಡಿ ಘೃತಮ् ॥

ತಾಲೀಸಂ ಹೀಬೆರ ಚ ಮಜಿಷಾಂ ಸಾರಿಬಾಂ ತಥಾ ।
ಮಧುಕ ಚಂದನಂ ಲೋಬಂ ಕುಳ್ಳಮಂ ಹರಿಚಂದನಮ् ॥ ೧೩೪ ॥
ತಶ್ವಿರ ಪಶ್ಚಂ ಚೈವ ಮಾತುಲುಫಳಂ ವಚಮ् ।
ಶತಾಙ್ಘಾ ನಾಗಪುಷ್ಟಂ ಚ ಪೀತವಾರು ಹರಿದ್ರಕಮ् ॥ ೧೩೫ ॥

एतानि समभागानि कलं दृष्टदि पेषितम् ।
नवनीतं पचेत्यस्थं कलकैरेभिः शनैर्भिषक् ॥ १३६ ॥
एतन्मुखगतं श्विन्नं सिध्मानि पिटकास्तथा ।
तथाब्यङ्गविकारं च क्षिप्रमेतद्व्यपोहति ॥ १३७ ॥

ठालीसादि घुँडे

ठालीसपत्ते, छ०व१० दंदं, मुंजिष्ठे कृद्वि, नामदब्द१०न
सिप्पे, ज्यौष्ठे मधु, जंदन, लौद्धज्जेत्ते, कुंकुमकैसरि, रक्ते
जंदन, लामंजे, पद्मकाष्ठे, मातुलुंग फलद तिरुं,
सत्तावे, नागकैसर, मुरदरसिन सिप्पे, आरसिन इवागङ्गन्नु सम
त्तोक्ते स१०सि, चंडालकैसि, कल्प स१०सि नाक्तमादिद नवनीतन्,
मुशगड शैक्तरैगंगङ्गन्नु, सिद्धगङ्गन्नु, विषका व्यंगादि
विकारगङ्गन्नु हौंगलाक्तिसि, सुवलावज्ञागङ्गन्नु युवद्युम्।

॥ गृहण्यांतकवृतम् ॥

पाठाच्यकरञ्जयमशरपुंखागन्यवद्शुटीरसे ।
सिद्धं सैधवपञ्चकोलकविषद्विक्षारहिंवांजुभिः ।
साजाजीद्वयदीप्यकैर्वृतमजादध्ना रसेनाद्रका ।
भार्ज्ञ्यांश्च रसेन वह्निजननं गुलमग्रहण्यांतकम् ॥ १३८ ॥

गुँडकालूंठके घुँडे

हाडावले गँडे, चाढेमैलसिन जीरु, कैलांगुर मरद
कैत्ते, रावृष्टिज मरद कैत्ते, शरवूंश जीरु, जित्रमूलजीरु
(तुद्ध), भूषुमूस्तु, उलूंमूलि इवागङ्गु प्रतियोगंदु बगेयो 2
फलदंठे जैनालूं जज्जे, 16 कुत्ते नीरनल्लि चुदिसि, 4 कुत्तियुल्लि

ಸಿಲ್ಲಿಸಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ ಕುತ್ತಿ 1, ಆಡಿನ ವೋಸರು ನೀರು ಕುತ್ತಿ 1, ಈ ಶುಂಠಿ ರಸ ಕುತ್ತಿ 1, ಪ್ರಾಳಿಯಾರಿಲೆ ರಸ ಕುತ್ತಿ 1 ಕೆಲ್ಪುಕ್ಕೆ ಇಂದುಷ್ಟೆ
ಹಿಸ್ತಿಲಿ, ಹಿಸ್ತಿಲಿನೂಲ, ಕಾಡುಮೆಣಿಸಿನ ಬೇರು, ಚಿತ್ತಮೂಲ ಬೇರು
(ಶುದ್ಧಿ), ಒಣಶುಂಠಿ, ಅತಿವಿಡಯ, ಯವಕ್ಕೂರ, ಸಜ್ರಕ್ಕೂರ, ಇಂಗ್
ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ಜೀರಂಗೆ, ಕುರಾಶಾಣೆ, ಓಮುಕಾಳು ಇನ್ನೆ ಬೇರೆಬೇರೆ
ಕ್ಯೊಂಜೆ 1ರಂತೆ ಕೆಲ್ಪುವೊಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕೆದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು ಆಗ್ನಿಬಿ
ವನ್ನು ವರ್ಧಿಸಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಜೋಗೆ, ಗ್ರಹಣಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಟುತ್ತಿರುವಿನುವುದು

॥ ಬಾಹ್ರಿಘೃತಮ् ॥

ಫ್ರೌ ಪ್ರಸ್ಥಾ ಸ್ವರಸಾತ್ ಬಂಧ್ಯಾ: ಘೃತಪ್ರಸ್ಥಂ ಚ ಸಾಧಿತಮ् ।

ವ್ಯಾಷಶ್ಯಾಮಾತ್ರಿವಿಂತಿಶಿಂಖಪುಷ್ಟಿನ್ಯಾಪ್ತುಮೈ: ॥ ೧೩೯ ॥

ಸಸಸಲಾಕ್ರಮಿಹರೈ: ಕಲಿಕತ್ತರಕ್ಷಸಂಮಿತೈ: ।

फಲವೃಢ್ಯಾ ಪ್ರಯುಜೀವ ಪರಂ ಮಾತ್ರಾ ಚತುಷಪಲಮ् ॥ ೧೪೦ ॥

ತನ್ಮಾದಕುಷಾಪಸ್ಮಾರಹರಂ ವಂಧ್ಯಾಸುತಪ್ರದಮ् ।

ವಾಕ್ಸರಸಸ್ಮृತಿಮೇಧಾಕ್ಷಾಢಂಬ್ಯ ಬಾಹ್ರಿಘೃತಂ ಸಮೃತಮ् ॥ ೧೪೧ ॥

ಅಪರಭಾರ್ತಿಂತ್ರೀ ಷ್ಣೃತ

ಬಾರ್ತಿಂತ್ರೀ ಸ್ವರಸ 2 ಪ್ರಸ್ಥ, ಷ್ಣೃತಪ್ರಸ್ಥ 2, ಕರಿಮೆಣಿಹು, ಹಿಸ್ತಿಲಿ
ಶುಂಠಿ, ತ್ರಿಗಡೆ. ಕರಿತ್ರಿಗಡೆ, ನಾಗದಂತ ಬೇರು, ಶಂಖಪ್ರಷ್ಟು ಬೇರು
ಕೊಂದೆಮರದ ಬೇರು, ಹಾಲೆಮರದ ಕೆತ್ತಿ, ವಾಯುವಿಳಂಗ ಇವುಗಳನ್ನು
ಜೊಂಟೆಸಿ, ಕೆಲ್ಪು ಸೇರಿಸಿ, ಸುಪಾಕೆದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಉನ್ನಾಡು
ಕುಣ್ಣು, ಅಪನ್ನಾರು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಟುತ್ತಿರುವಿಸಿ, ವಾಕ್ ಸ್ವರ, ಸ್ಕೃತಿ
ಮೇಧಾತಕ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾದ್ದಿ ಸುವುದು.

॥ ಅಷಂಗಘೃತಮ् ॥

ಚಂಡುಲೆಖಾಮಂಙ್ಕಿ: ಶಂಖಪುಷ್ಟಿಶತಾವರಿ ।

ಬಾಹ್ರಿಸಾಸ್ಮಾತಾಬಂಧ್ಯಾಕಲ್ಕಿಕಲ್ಕಿಕಲ್ಕಿತ್ಯಪಲಾಂಶಿಕಾ: ॥ ೧೪೨ ॥

अष्टाङ्गं विषचेतसर्पिः प्रस्थं क्षीरं चकुरुणम् ।
तत्त्वीत धन्यमायुष्यं वाङ्मेधासमृतिबुद्धिकृत् ॥ १४३ ॥

अष्टाङ्गं द्वृडं

धज्जे, अङ्गुठक्के, वेत्तुली, शैंचपुष्ट्यद चैरु, शैडावरि,
लैंचायी सिप्पे, अमुडभृजी, भारुक्की इवग्नि केल्ले वर्गादि,
ल्लू वालु कालु सैरिसि, फुडवन्नू वाक्केवर्गादि इल्लै सैनि
अय्युल्लै, चुद्धि, वार्का, स्कृल्लै इवग्निगे विशेषं डम्.

॥ सारस्वतघृतम् ॥

त्रिफला लक्ष्मणानंता समझा सारिबा वचा ।
ब्राह्मी पाठा द्विवृहती द्विस्थिरा द्विपुनर्वा ॥ १४४ ॥
सहदेवी रवेवंली पथस्या गिरिमल्लिका ।
तोयकुमे पचेदेतत् पलांशं पादशोषितम् ॥ १४५ ॥
तेन कौती वचा कुष्ठकृष्णसैधवसर्वपैः ॥
निरुक्तसुरुपवत्साया संयुक्तं पथसा च गोः ॥ १४६ ॥
पुष्ययोगे घृतप्रस्थं सहेमशकलं शृतम् ।
पानाभ्यंजनभोजयेषु समृतिमेवाकरे परम् ॥ १४७ ॥
रक्षोद्वं च विषम्बं च सारस्वतमिदं घृतम् ।

सौरक्षुडं द्वृडं

त्रिफलेग्ज्ञ, अमुडभृजी, वेत्तुरंगैरु, परज्जेंगैरु, चैरु,
उद्देवैरु, धज्जे, भारुक्की, वाडावर्गी, स्कृल्लै कुदनै चैरु, केंच
चैरु, छरेलै चैरु, मुडरेलै चैरु, पुनर्नन्दै चैरु, शैंडै
र्नन्दै चैरु, सक्केवै, लक्ष्मी चैरु, चुगुडि योविन गद्दै,
गिल्लै चैरु इव शुभियेंद्रू 1 पलग्नैरु सैरिसि, 16

ಕುತ್ತಿ ಜಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಸಿ, 4 ಕುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ ದನದ ತುಪ್ಪ
ಕುತ್ತಿ, 1 ಕ್ಕೆ ಕುಂಡಿಕೆ, ಬಜೆ, ಅವ್ಯೋ ಕೆಂಕುಣ್ಣ, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಇಂದುಮ್ಮು,
ಕೊಡಗವ್ಯಾಲಂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಂಜೆ 2ರಂತೆ ಚೂಳೆಸಿ, ಕಲ್ಲು ಸೇಂಸಿ,
ರೋಗಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಕೆರು ಹಾಕಿರುವ ದನದ ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ, 2,
ಸಹಾ ಸೇಂಸಿ, ಪುಷ್ಟಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಘೃತವನ್ನು ಇಳಿಸಿ, ಶುಧಿನಾಡಿದ
ಸುವರ್ಚಂ ಅಣಿಗಳನ್ನು ನಿಯುಕ್ತಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇಂಸಿ ಪಾನನಷ್ಟು
ಲೀವನಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿ, ಸ್ತುತಿ, ಮೇರಫಾಶಕ್ಕಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿ,
ಸ್ನಾರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ವಿಷ, ರಾಕ್ಷಸ. ಏಶಾಚಾದಿ ಬಾಧಿಗಳನ್ನು
ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಈ ಘೃತವೇ ಸಾರಸ್ವತ ಘೃತವು.

॥ २ सಾರಸ್ವತ ಬೃತಮ् ॥

ಅಜಾಕ್ಷಿರೇಽಭಯಾಧ್ಯಾಷಪಾಠೋಗಾಶಿಗ್ರಸೈಧವೈः ।

ಸಿಂಹ ಸಾರಸ್ವತ ಸರ್ಪಿ: ವಾಖಾಧಾ ಸ್ಮರತಿವಹಿಕೃತ ॥ १४८ ॥

ಮತೈಶ್ವಂದು ಸಾರಸ್ವತ ಘೃತ

ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿನ್ನೆ, ತುಂಟಿ, ಕರಂಮೆಣಸು, ಹಿಟ್ಟಿಲಿ, ಹಾಡಾವಲಿ
ಗಳ್ಳೆ, ಬಜೆ, ನುಗೆಬೇರು, ಇಂದುಪ್ಪು ಇವುಗಳನ್ನು 2 ಕೈಂಜೆಗಳಂತೆ
ಸೇಂಸಿ, ಚೂಳೆಸಿ, ಕಲ್ಲು ಸೇಂಸಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ ಕುತ್ತಿ $\frac{1}{2}$, ಅಡಿನ
ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ $\frac{1}{2}$ ಸೇಂಸಿ, ಹಾಕಂಡಲ್ಲಿಭಿಸಿ ಗಾಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಬುದ್ಧಿ
ವಾರ್ಕ, ಮೇರಫಾಶಕ್ತಿ, ಸ್ತುತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು.

॥ ಸಮಜಾದಿ ಬೃತಮ् ॥

ಸಮಜಾಧಾತಕಿಲಿಭ್ರಕುಟಭಾಙ್ಗಿಯೈ: ।

ಮಹಾಸಾಂಕುದ್ರಸಹಾಸುಂದರಿಳವಶಲಾಢಭಿ: ॥ १४९ ॥

ಸಕಾರ್ಪಸಿಫಲೈಸ್ತೋಯ ಸಾಧಿತೈಸ್ಸಾಧಿತಂ ಬೃತಮ् ।

ಕ್ಷಿರಂ ಮಸ್ತುಯುತಂ ಹಂತಿ ಶಿಂಬಿಂ ದಂತೋಽಽವಾನ् ॥ १५० ॥

ವಿವಿಧಾನಾಮಯಾನೆತಹೃಳಿಕಾಇಯಪನಿರ್ಮಿತಮ् ।

ಸಮಂಗಾದಿ ಘೃತ

ಪರಜ್ಞೋಽಧಬೇರು, ಧಾತಕೀರ್ಕನುಮ, ಪಾಜೋಹಿತಿ ಕೆತ್ತಿ, ಆನೆ
ಮುಂಗುಬೇರು, ಕಡಿರಬೇರು, ದೊಡ್ಡ ಕಡಿರಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ, ಓರೆಲೆ
ಬೇರು, ಸಣ್ಣ ಲೆಸರು ಬೇರು, ಬಿಲ್ಲುವತ್ತಿ. ಹತ್ತಿ ಬೀಜ ಈ ಕೈವಿಷಿಗಳಿಂದ
ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಘೃತ ಮತ್ತು ಮೊಸರುನಿರು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕ
ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಸಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಉಂಟಾಗುವ ಚಾಲದಲ್ಲಿ
ಸಂಭವಿಸುವ ವಿವಿಧವಾದ ರೇಣುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಮಹಾಪೈಶಾಚಿಕವೃತ್ತम् ॥

ಜಡಿಲಾ ಪೂರ್ವಾ ಕೆಶಿ ಜಾರದಿ ಭರ್ಕಂಡಿ ವಚಾ ।

ಆಯಮಾಣಾ ಚಚಾ ವಿರಾ ಚಾರಕ: ಕಂಡುರೋಹಿಣಿ ॥ ೧೫೧ ॥

ಕಾಯಸಥಾ ಸುಕರಿ ತ್ವಾ ಅತಿಳತ್ವಾ ಪಲಂಕಷಾ ।

ಮಹಾಪ್ರಥಮದಂತಾ ಚ ವಯಸಥಾ ನಾಕುಲೀ ದ್ವಯಮ् ॥ ೧೫೨ ॥

ಕಟಂಭರಾ ವೃಶಿಕಾಳಿ ಶಾಲಿಪಣಿ ಚ ತೈ: ಶತಮ् ।

ಸಿಂದ ಚಾತುರ್ಥಿಕೋನಮಾದಗ್ರಹಾಪಸ್ಮಾರನಾಶನಮ् ॥ ೧೫೩ ॥

ಮಹಾಪೈಶಾಚಿಕಂ ನಾಮ ಘೃತಸೇತಾಧಾಸ್ವರೂಪಮ् ।

ಬ್ರಾಹ್ಮಿಭೇಧಾಸ್ಮೃತಿಕರಂ ಬಾಲಾನಾಂ ಚಾಙ್ಗವರ್ಧನಮ् ॥ ೧೫೪ ॥

ಮಹಾಪೈಶಾಚಿಕ ಘೃತ

ಜಡಾಪೂರ್ವಾಂಸಿ, ಅಳೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಮಾಂಸೀ, ಓಂಲತ್ತುಮರ,
ನಸುಗುನ್ನಿಬೇರು, ಬಜೆ, ಬಾಕ್ಕು, ನವೋಽಳುಬೇರು, ಅಗಿಲುಗಂಧ,
ಕೆಳ್ಳಿರ, ಕಂಡುಕರೋಹಿತಣಿ, ಕಾಕೋಳಿ, ನೆಲತ್ತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಕೊತ್ತಂಬಾಲ,
ಸತ್ತಾವೆ, ಕೆನ್ನೆಲರಗು, ಶತಾವರಂ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಓರೆಲೆಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ
ಬೇರು, ನೆಲಸಂಧಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ತೇಲ್ಲಿಡೆ ಬೇರು, ನವರೆಬತ್ತುದ ಸಸಿಯ ಬೇರು,
ಈ ಮದ್ದುಗಳಿಂದ ಪಾಕಮಾಡಿದ ಘೃತಾಚಿಕ ಘೃತವು ಬುದ್ಧಿ, ಶೃಂತಿ,
ಮೇಧ, ಬಾಲಕರ ಉಂಗನಧನ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರ.

॥ महत्पञ्चगव्यवृतम् ॥

द्विपञ्चमूलनिकलाद्विनिशाकुटजत्वचः ।
सप्तपर्णमधामार्गं नीलिनीं कदुरोहिणीम् ॥ १५५ ॥

शास्याकपुष्करजटाफल्गुम्बुद्धुरालभाः ।
द्विपलाः सलिलद्वोणे पक्षवा पादावशेषिते ॥ १५६ ॥
भार्जिपाठाडकीकुंननिकुंभव्योष्टोहिष्टैः ।
मूर्वा भूतीकभूर्विभ्रेयसीसारिबाह्यैः ॥ १५७ ॥

मद्यत्वं शिनिकुक्लैरक्षांक्षैः सर्पिषः पचेत् ।
प्रस्थं तद्वत् द्रवैः पूर्वैः पञ्चगव्यमिदं वृतम् ॥ १५८ ॥
जरापस्मारजठरभगंदरहरं परम् ।
शोफार्द्दैः कामिलापांडुगुल्मकासग्रहापहम् ॥ १५९ ॥

मुलङ्गुञ्जगन्धौ घृते

दत्तमुलगच्छु, त्रिफलेगेऽ, आरसिन, मुरदरसिन सिष्टै,
कौदकिसिंग्नचेऽरनमुलिनिष्टै, हालैमुरदकेत्तु, उत्तुरज्ञ, नीलि
चेऽरु, कृष्णकर्माकैष्ट, कौलैचेऽरु, शुद्धैरमुल, जडान्नांसि,
काढुअत्तुबेऽरु, वज्ज्यैरंगिचेऽरु इवुगच्छु प्रतियोंदु एर
दैरदु पलगच्छै, चूंदु देत्रैष जलदल्ली पादांशु चत्तुसि,
करुत्तेगचेऽरु, पाढुरावै चेऽरु, त्वागर्जेऽरु, त्रिगदे, नाग
दैन्ति चेऽरु, करिमेष्टसु, कैष्टै, तुंति, चेष्टुकरंदे चेऽरु, वैं
कुरुंभ, प्रातियुष्टत्तु, पृत्तुरञ्ज्ञूंदेचेऽरन सिष्टै, अत्तुहिष्टै,
नामुदचेऽरु, हालुबल्लैचेऽरु, धात्तेक्षुसुम, चित्तमुलचेऽरु
(शुद्धि), नीक्षेदुंभु इवु प्रतियोंदु अच्छुप्रमाणदैन्ति दनद
संगठेऽरु, हालु, दधि (गोमुत्रुं गोमयं क्षीरं संक्षिप्तं
दधि च रौजना । उदंगमेऽनान्तुं गल्लूं पवित्रं सवेदा

गवां॥) गौमुखात्, भुप्त, इत्यगस्तु पुरुषः, इदु पंजगन्यै लृग्निः
रौरा, ज्युर, अपनारुर, उदरधगोदर, शैक्षु आश्रम्स्तु, चामीला,
प्रांडु, गुलु चास, ग्रुक्षब० ध के रौरा गुरु बक्ष औडक्करन्तु।

॥ सर्वामयांतकवृतम् ॥

बलामूलशतं ग्राह्यं दशमूलशतं तथा ।

शतावर्या गुद्धच्याश्र द्राक्षा मधुक दारु च ॥ १६० ॥

माषाश्वर्गांधां चैर्दं कुलत्थं बदरं यवाः ।

भूपीलु वैजयंती च मधुशिशुपुनर्नवाः ॥ १६१ ॥

वरणं सिद्धुवारं च सामं चार्कप्रसारिणीः ।

हिंस्ताकुलत्थवहिं च हृपुषा च त्रिवृद्धचा ॥ १६२ ॥

सैरिं च महावृक्षो मोरटार्जुनमेव च ।

रास्ता कार्पासवीजं च भद्रदारु महाबला ॥ १६३ ॥

करञ्जद्वयकैर्दंडगुणी च तृणपञ्चकम् ।

एषां पृथक् पञ्चपलं जले खारी चतुष्टये ॥ १६४ ॥

अष्टभागावशिष्टे तु वृतप्रस्थं च योजयेत् ।

तिलैत्वैलं चतुःप्रस्थं प्रस्थयेरंडसंभवम् ॥ १६५ ॥

देवदारु वचा कुष्ठं चरकं चंदनं तथा ।

मांसी रास्ता शताह्वा च शैलेयागुरु चोरकम् ॥ १६६ ॥

काकोलीक्षीरकाकोली जीवकर्षभकानुभौ ।

मेदा चैव महामेदा पत्तझं रक्तचंदनम् ॥ १६७ ॥

मधुकोशीरमस्त्रिष्ठा कौती व्याघ्रनस्तं तथा ।

त्रिग्रंधां नागपुष्पं च तगरं पश्चकं तथा ॥ १६८ ॥

तुग्गनगंधा मसिष्ठा हिंगु सौभाजनं तथा ।

कुष्ठं मधुक लोध्रं च चिङ्गं सर्जगुगुलु ॥ १६९ ॥

एवां निष्कं पृथक् पिष्ठा शनै मृद्दप्तिना पचेत् ।
 क्रोडा वरिष्ठतं सम्यक् स्वनिगुसं निधापयेत् ॥ १७० ॥
 नस्ये पाने तथाम्यज्ञे वस्ताचेतत्तु पूजितम् ।
 आक्षयवाते शिरःकंपे खलाये खञ्जससके ॥ १७१ ॥
 मन्यास्तंभे हनुस्तंभे ग्रीवास्तंभे च जिह्वके ।
 आक्षेपके शिरोरोगे पक्षाघाते तथादिते ॥ १७२ ॥
 ऊस्तंभे करस्तंभे तथा शास बलासके ।
 योनिश्चूले बस्तिश्चूले हृच्छूले च तथैव च ॥ १७३ ॥
 कुक्षिश्चूले पार्श्वश्चूले कंठश्चूले विशेषतः ।
 विंशतिः श्लेष्मदोषेषु अशीतिर्वातरोगके ॥ १७४ ॥
 चत्वारिंशत् पित्तेषु सर्वरोगान् जयेदिदम् ।
 सर्वज्वरक्षयोन्मादशासापस्मारपाप्मजित् ॥ १७५ ॥
 सर्वामयांतकं नाम सिंहः शुद्धसृगान् यथा ।

स्नानमुण्डांडकं झूँड

कंडिरबैरु पल 100, दृश्मुकालगळु पल 100, शत्रावं, अमुँडबैरु, धार्त्रै, ज्येष्ठमुधु, दैवदारु, उद्धु, अश्विगळि, सळ्ळुकर्त्तु चैरु, घुरुळ, बुग़रिच्च, गोळि, नैलनारंग, भातारावल चैरु, नुग्गे चैरु, शुननाव चैरु, नैवारादळकैत्तु, कंरियनैक्कु, सौंदर्यवल्ल, एक्कुदद मुखल, पुरांजलि, वांसि, घुरुळ, चित्रुमुकाल (कुद्दि), चैक्कुकरंडचैरु, त्रिग़दचैरु, बज्जे, कंरकुरिज्ज, कौंदोचैरु, वैरंकुरुंच, बुलुप्पु, अरत्तु, हत्तु, चिच्च, मुरदरसिन स्पै, दोळ्डु कंडिरबैरु, कौंदोगुरुमुरद कैत्तु, रावुच्चिच्च मुरद कैत्तु, सळ्ळुकरळचैरु, इंश्तुंति, शुक्लपंच मुकालगळु, अ कौंदो तैर्लिद एलालु मुद्दुगळु चैरैचैरै ५ पल गळैड सैरिंसि 256 कुत्तु नै१०नल्ल (4 क्वां जलदल्ल) ४नै१

ಒಂದಂತ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ದನದ ಫ್ರೆತ ಕುತ್ತಿ 1, ತಿಲತ್ತೆಲ ಕುತ್ತಿ 4, ಹರಳಿಕ್ಕೀ ಕುತ್ತಿ 1, ಕಲ್ಲುಕ್ಕೆ ದೇವದಾರು, ಬಜಿ, ಕಂಕುನ್ನ, ಜರಳ, ಜಂದನ, ಜಟಾ ಮಾಂಸಿ, ಅರತ್ತಿ, ಸತಾವೆ, ಕಲ್ಲುದ, ಆಗಿಲುಗೆಂಥ, ಕಚ್ಚ್ವಿರ, ಕಾಕೋಳಿ, ಕ್ಕೀರಕಾಕೋಳಿ, ಜೀವಕ, ಮುಷಭಕ, ಮೇದ, ಮಹಾಮೇದ, (ಅಭಾವೆನಂತ ವಿದಾಯೆಂತ್ಯಗಂಥಾ ವಾರಾಹೀ ಜ ಕ್ರಮಾತ್ಮ ಕ್ಕೀಪೇತ್ತಾ) ಜಪ್ಪಂಗ, ರಕ್ತ ಜಂದನ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಲಾಮುಂಜ, ಮಂಜಿನ್ನ ಕಡ್ಡಿ, ಆರೇಜುಕ, ವಾತ್ಸಪ್ರ ನಬಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ತೆ, ನಾಗಕೇಸರಿ, ಪದ್ಮಕೇಸರಿ, ತಗರ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಮಂಜಿನ್ನ ಕಡ್ಡಿ, ಇಂಗು, ನುಗ್ಗೆ ಕೆತ್ತಿ, ಕಂಕುನ್ನ, ಇಪ್ಪೆ ತರುಳು, ಹಾಚೋಣಿ ಕೆತ್ತಿ, ವಾಯುವಿಳಂಗ, ಜಂಜಲ್ಯ, ಗುಗ್ಗುಲು, ಇತ್ತಿ ಬೇರೆಬೇರೆ 1 ಕೈಂಜಿ ಪ್ರಮಾಣಗಳಂತೆ ಜೊಳೆಸಿ, ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಮೃದ್ವಿನ್ನಿಲಿಯಂದ, ಹಾಕರೂ ಇಂಗಿ ಅಳಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಂದ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಂಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ, ಬಸ್ತಿವಿಧಿ, ನಸ್ಯ—ಈ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ, ಅಧ್ಯವಾತ, ಶಿರಿಕೆಂಪ, ಕುಲಾಯ, ಖಂಜ, ಮನ್ಯಾ ಸ್ತುಂಭ, ಹನುಸ್ತುಂಭ, ಗ್ರೀವಾಸ್ತುಂಭ, ಜಿಷ್ಟುಕ, ಅಕ್ಕೇಪಕ, ಶಿರೋರೋಗಿಗ, ಪಕ್ಕಾಘಾತ, ಅದಿತ, ಉರುಸ್ತುಂಭ, ಯೋನಿಶೂಲ, ಕುಕ್ಕಿಶೂಲ, ಪಾಕ್ಷ್ಯಾಶೂಲ, ಕಂಲಶೂಲ, ವಿಶೇಷತಃ ವಿಶಂತಿಕ್ಲೀಷ್ಯದೋಷಗಳಿಲಿಯೂ, 40 ವಿಧದ ಪಿತ್ತದೋಷಗಳಿಲಿಯೂ, ಅಶೀತಿ ವಿಧದ ವಾತದೋಷಗಳಿಲಿಯೂ, ಸರ್ವಜ್ಞರ, ಕ್ಕೆಯ, ಉನಾತ್ಯದ, ಅಪಸ್ತಾರ, ಕರಸ್ತುಂಭ, ಶಾಷ್ವತ, ಬಲಾಸಕ ಮುಂತಾದ, ಹಾವಕಮರ್ಗಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ರೋಗಗಳಿಲಿಯೂ, ಮೃಗರಾಜನಾದ ಕೇಸರಿಯು, ಜಿಂಕೆ, ಮೊಲ, ಪಶು ಮೊದಲಾದ ಕ್ಕೆಪ್ರ ಮೃಗಗಳನ್ನು ವಿನಾಶಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸರ್ವಾಮಯಾಂತಕ ಫ್ರೆತವು ಸರ್ವವಿಧದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀನೃಪನಿಸಿರುವುದು.

॥ ಜಾತ್ಯಾದಿ ಬೃತ್ತಮ್ ॥

ಜಾತೀಕಿಂಶ್ಚಕಪರ್ವಾರ್ಥಸುಷವಿಮಾಯುರಿಕಾಭದ್ರಿಕಾ ।

ನಿರ್ಗುಣಿಸ್ತುಕುಞಿಕಾಕಟ್ಟಿಕಿಕಾದ್ವಾನಿಶಾಂ ರಸೆ ।

सर्विः सिद्धमनेन सुक्षमवदनमसाश्रिताः साधिणो ।
गंभीराः सुरुजो ब्रह्माः सगतिकाः शुध्यन्ति रोहन्ति च ॥ १७६ ॥

ज्ञात्युदि द्वृते

ज्ञाजिमुद्दीर्गे एते, किंदृकैवल्ये, परप्रचक्षमल्लु, पुलाळ्लुनि
एते, सृल्लु शुद्धुरक्षे, जैरक्षाभ, केरियनेत्तु एते, मृदुमुकुंडक्षीक्षे,
केटुकर्त्तरैक्षीक्षे, कृदके ल्लुल्लु, इत्युगाभ रस्तगाभल्लु प्राक् प्राक्षिद
द्वृतेषु वृक्षादिगणिगेहि क्षेतकाऽयम् ॥

॥ २ त्रिफलादि घृतम् ॥

त्रिफलात्रिवृताकाथे सक्षीरं कहुवं हविः ।
किस्वा कंपिल्यस्त्वुम्यां क्षीरं तावच्च विक्षिपेत् ॥ १७७ ॥
समालोङ्घ शनैर्धीमानस्त्रुनागोमयाप्निना ।
पचेत् बिंदुघृतं नाम्नाऽन्नेयेण प्रपूजितम् ॥ १७८ ॥

मुत्तेत्रौदमु त्रिफलादि द्वृते

त्रिफलेगाभ, त्रिगांडे, केषाय, कालु, तुप्पे, कैंपिल्ल, सूक्ता,
इत्युगाभ कालु द्वृतेष्वै सैरिसि डुगेश्वरेष्वै शमनः ॥

॥ नालिकेरघृतम् ॥

केरीस्त्वुक् पयसा युक्तं सक्षीरं साधितं घृतम्
त्रायन्ती स्वरसे सम्यक् शोफगुलमोदसपहम् ॥ १७९ ॥

नालिकैर द्वृते

तेंगिन कालु, सूक्ता पयसीस्त्रु, भारतीस्त्रुरस, इत्युगाभु
प्रतियोदमु कुत्ति १८०ते सैरिसि दनद भुप्पे कुत्ति १, दनद

ಉ ಕುತ್ತಿ १, ಕೂಡಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಸಿ ಗಾಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು
ಇಷ್ಟ, ಗುಳ್ಳು, ಉದರ ರೋಗಿಗಳು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವುದು.

॥ ವಿರೆಚನಾಬೃತಮ् ॥

ಕಾರ್ಯನ ಕಲ್ಕನ ವಿರೆಚನಾನಾಮ् ।

ಸರ್ಪಿಃ ಶ್ರವಂ ಸ್ನುಕ್ಪರಯಸಾ ಸಮೇತಮ् ।

ವಿರೆಕಯೋಗಾತ್ ಸಕಲೋದರಣಿ ।

ಪ್ರಣಾಶಯೆಜ್ಯೋತಿರಿವಿಂಧಿಕಾರಮ् ॥ १८० ॥

ನಿಕುಂಭಕುಂಭತ್ರಿಫಲಾಗವಾಕ್ಷರಿ

ಸ್ನುಕ್ಶಾಙ್ಕಿಂಬಾನೋಲಿನಿತಿಲ್ವಕಾನಿ ।

ಶಾಮ್ಯಾಕಕಂಪಿಳ್ಳಿಹೇಮದುರ್ಘಾ ।

ದುರಧಂ ಚ ಮೂರ್ತಂ ಚ ವಿರೆಚನಾನಿ ॥ १८१ ॥

ವಿರೇಜಕನ ಧ್ವಂತ

ನಾಗದಂತ, ತ್ರಿಗಂಡೆ, ತ್ರಿಘಂತೀಗಳು, ಗಾವಾಷ್ಟ್ಯ, ಸ್ವಾಕ್ಷರ, ಶಂಖಪುಷ್ಟಿ
ಇ, ನೀಲಿ ಚೀರು, ತಿಳ್ಳುಕ, ಕೊಂಡೆ, ಕಂಷಿಲ್ಲಕ, ಹೇಮದುಗ್ನ, ದನದ
ಇ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಇಳ್ಳಿಗಳು ವಿರೇಜಕನಿಗಳು. ಇಳ್ಳಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ಕಲ್ಪ
ಇ ಸ್ವಾಕ್ಷರ ಹಯಸ್ಸಿನೀಂದ ಡಯಾರಿಸಿದ ಧ್ವಂತವು, ವಿರೇಜಕನೆ
ಇ, ಉದರ ರೋಗವನ್ನು ತಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

॥ ಪಞ್ಚಗಬ್ಯಬೃತಮ् ॥

ಸಿಂಧು ವರ್ವಲಾತ್ರಿಫಲಾವಿಡಙ್ಗ ।

ಯಷ್ಟ್ಯಾಙ್ಕಾಂಡಿಕಡುರೋಹಿಣಿಭಿಃ ।

ದ್ರಾಕ್ಷಾಹರಿದ್ರಾಧ್ಯಭದ್ರಮುಸ್ತಾ ॥

ಸಪಾಡಮಂಜಿಷ್ಟವೃಷಾಘಿಕಲ್ಕैಃ ॥ १८२ ॥

ಸರ್ಪಿಂದ್ರಧಿಕಾರಿಪುರಿಷಮೂತ್ರೈ ।

ರ್ಗವಾಂ ಸಮಸ್ತैರಿತಿ ಪಞ್ಚಗಬ್ಯಮ् ।

रक्षोद्गमायुष्यमतीवधन्यम् ।
 मेधास्मृतिश्रीप्रतिभाकरं च ॥ १८३ ॥
 नष्टस्वराणां विगतप्रजानां ।
 खीणां च पथ्यं विगतार्त्तवानाम् ।

प्र० जगन्नृ फूडे

बजै, एलक्ष्मी, त्रिघैर्लिङ्गं, वायुविळंगं, ज्यैश्वर्णुमधु, क्षेत्रलि
 केषुकर्मीहीरै, द्वार्कै, अरसिन, मुरदरसिन सैम्पै, भृद्रमुख्यै,
 वाढावै चैरु, मुंजिष्ठै कट्टी, आदेश्वरै चैरु, चित्तमुल
 (शुद्ध), इत्युगच्छ उल्लुदल्ल दनद डुप्पै, वैष्णवरुसीरु, क्षैर, सैगजै
 नीरु, गैरेमुक्तु, ऊ ५ बगीगंगन्नै सै१०सै वा उदल्लै उसि
 सैविसल्ल, भूठै, ग्रुकै, प्र॑दाविगंगन्नै लै११गंलादसि, उयुष्वाभी
 वै॒द्धै, मै॑धासृ॒तै, प्र॑तिभात्कुंगच्छै११युष्वुदल्लै दै, स्पूरभै०गै,
 मै॒क्षु॒ल्लै दै॒क्षु॒युरु, नव्वात्तै॒वै॒ष्वै॒वरु ऊ ५ फू॒डै॒दै॒सै॒वनै
 यै॒०दै॒कू॒डै॒कू॒रागै॒वरु.

॥ ब्राह्मीघृतम् ॥

समूलपञ्चमुद्दृत्य प्रक्षालय च वारिणा ।
 उल्लखले तु संकुच्य रसः साधु निपीडयेत् ॥ १८४ ॥
 चतुर्गुणरसे तस्मिन् धृतप्रस्थं विपाचयेत् ।
 हरिद्रामलकी चैव त्रिवृता च हरीतकी ॥ १८५ ॥
 युतेषां पलिका भागा स्मृतशेषस्तुकर्षिकाः ।
 पिप्पल्योऽथ विडङ्गानि सैंधवं शक्करा वचा ॥ १८६ ॥
 एतत् प्राशितमात्रेण वारिवशुद्धिस्तु जायते ।
 एतत् ब्राह्मीघृतं धन्यं सरस्त्वा विनिर्मितम् ॥ १८७ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಿಕ್ತಾ ಫ್ಲೈಡ್

ಬ್ರಹ್ಮಿಯ ಸ್ವರಸ ಪ್ರಸ್ಥ 4, ಫ್ಲೈಡ ಪ್ರಸ್ಥ 1, ಅರಸಿನ, ನೆಲ್ಲಿ
ಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ತುಗಡೆ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ವಾಯು
ವಿಳಂಗ, ಇಂದುಪ್ಪು, ಪಂಚಸಾರ ಬಜೆ, ಇಪ್ಪಗ್ಗು ಹೈಂಜಿ ತೆರಂತೆ ಕಳ್ಳು
ಸೇಂಟಿಸಿ ಪಾಕೆದಲ್ಲಿಒಂದಿ, ಗಾಳಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ವಾಕ್ ಶುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗು
ವುದು. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಿಪ್ಪೈಡ್ ಸರಸ್ವತೀ ದೇವಿಯಿಂದ ಲೋಕೆಹಿಡೆ
ಕೊನ್ನೇಸ್ವರ ಹೇಳಲ್ಪಡ್ಲಿರುವುದು.

॥ ವಿಡಙ್ಗಾಡಿ ಘೃತಮ् ॥

ವಿಡಙ್ಗಪಾಙ್ಗಲಮೂಲಗುಂಠಿ ।

ಪಲಾಂಡುಸಿಂಧಾತ ಪಯಸಸ್ಸುಜಾತಮ् ।

ದ್ವಾರಿಪ್ರಮಥಾತ್ರ ಸಸುತ್ಥಿತವಂ ಯತ ।

ಸಸೈಶವ್ಯ ತಜ್ವವನೀತಮಧಾತ್ ॥ ೧೮೮ ॥

ವಿಂಧಕೋಷಾನಿಲ ಪಿತ್ತಗುಲಮ ।

ಹೃದಾಮಯ ತ್ವಾರ್ತಿವಿನಾಶನಾಯ ।

ನಿಂದಂಗಾಡಿ ಫ್ಲೈಡ್

ವಾಯುವಿಳಂಗ, ಸಳ್ಳಿ ಹರಭು, ಉಣಿತುಂತಿ, ನೀರುಳ್ಳಿ, ಹಾಲು,
ಪೊಸರು, ಬೆಳ್ಳಿ, ಇಂದುಪ್ಪು ಈ ಫ್ಲೈಡನು ಮಲಬಂಧ, ಕೋಣ್ಣ ವಾತ,
ಗುಲ್ಳು, ಕ್ಲುದೊಂಗ, ಅಂತ್ರರೊಂಗ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಶ್ವಲಘೃತಮ् ॥

ಅಪಾಮಾರ್ಗಸ್ಯ ನಿರ್ಯೂಹೇ ಘೃತಂ ವೈಯೋ ವಿಪಾಕ್ಯಾತ ।

ಪಿಪಲೀಕಲ್ಕಸಂಯುಕ್ತ ಪರ ಶ್ವಲವಿನಾಶನಮ् ॥ ೧೮೯ ॥

ಶೊಲಕ್ಕೆ ಫ್ಲೈಡ್

ಸಳ್ಳಿ ಉತ್ತರಣೆಯ ಕಂಷಾಯಕ್ಕೆ ಹಿಸ್ತಲಿ ಕಳ್ಳು ಹಾಕಿ ಪಕ್ಕೆ
ಮಾಡಿದ ಫ್ಲೈಡನು ಶೊಲ ವಿನಾಶನ ಮಾಡುವುದು.

॥ मर्मक्षतघृतम् ॥

भद्रिकास्वरसे सर्पिः पक्कं क्षीरसमन्वितम् ।
जलप्रसादनं कव्वकं सितथा च विमिश्रितम् ॥ १९० ॥
सर्वमर्मक्षतोत्थानां रुजां प्रशमनं परम् ।

मुमुक्षु डक्कै फूँड

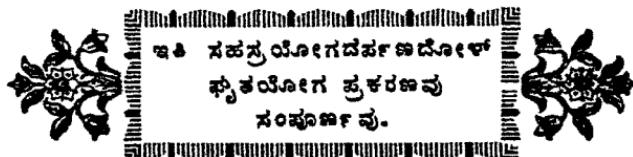
जैरूपुङ्ग सुरसदल्लि हालु सै१०सि तैषांवरेणु कैल्लु हां
पाके व्हाकि सक्कूरे सै११सि सैविसलु मुमुक्षु डक्कै कैठकैरवु.

॥ बलादि घृतम् ॥

बलाचित्ररसे सिद्धं सर्पिः क्षीरं चतुर्गुणम् ॥ १९१ ॥
जीरकद्वयमृद्धिकामधुकेन समन्वितम् ।
समीरणाविकारग्नं कासहिकांश्रनाशनम् ॥ १९२ ॥

बलादि फूँड

कैडिर बैरु, सैच्छु करेणु बैरु कैलायदल्लि तुप्पु, हाल
नालु भागे हाके, जै१०गे, कै११गे, दाक्कै, जै१२गे मुधु, कै
सै१३सि शाके व्हाकि, येउक्ते पुव्हाळिंद सै१५सुव्वदरिंद व्हाय
पै१६, कैम्मु, अ०त्रुवैदन नाशव्हादुव्वदु.

॥ अथ तैलप्रकरणम् ॥

त्वेतमुक्तरणम्.

॥ धन्वंतरं तैलम् ॥

बलामूलकषायस्य भागाः षट् पयसस्तथा ।
यवकोलकुलत्थानां दशमूलस्य चैकतः ॥ १ ॥
निष्काथभागो भागश्च तैलस्य च चतुर्दशा ।
द्विमेदादारुमजिष्ठाकांठिद्वयचंदनैः ॥ २ ॥
सारिवाकुष्टतगरजीवकर्षभसैधवैः ।
कालानुसार्यशैलेयवचागुरुपुनर्नवैः ॥ ३ ॥
अश्वगंधावरीक्षीरशुक्लायष्टीवरारसैः ।
शताह्नासूर्पपण्येलात्वकूपत्रैः श्लेषणकलिकतैः ॥ ४ ॥
पक्वं सृद्धिना तैलं सर्ववातविकारजित् ।
सूतिकाबालमर्मास्थिक्षतक्षीणेषुपूजितम् ॥ ५ ॥
ज्वरगुलमग्रहोन्मादमूत्राघातांत्रवृद्धिजित् ।
धन्वंतरेरभिमतं योनिरोगक्षयापहम् ॥ ६ ॥

फान्तु०डर० त्वेतम्

केदिर चैरु पल २४न्तु० २४ कुत्ति० न१०नल्लि० कुदिसि०, चत्तु०सि०
६ कुत्ति०, कालु कुत्ति० ६, युवफान्तु०, चुग०च०ज०, कुरु०, दृश्य०
मुलाल०ग०च०, इच्छुग०च० प्रुतिय०द०द० कै०ज० ७७न्तु० जैनाल्लि० जज्ज०
कैवाय्य०कै० न१०१० कुत्ति० ४ चत्तु०सि० कुत्ति० २, एक्षु०कै० कुत्ति० १,
मै०दा०, मुक्ता०मै०दा०, दै०व०दा०रु०, मू०ज०न्तु० कैद्व०, कैकै०१०१०,

ಕ್ಷೀರಕಾಕೋಳೀ, ಜೆಂಡನ್, ನಾಮದ ಬೇರು, ಕೆಂಕುಪ್ಪು, ತಗರ, ಜೀವಕ, ಖುಸಭಕ, ಇಂಡುಪ್ಪು, ಮೆಂತೆಕಾಳು, ಕೆಲ್ಲಾರು, ಬಜೆ, ಆಗಲುಗಂಧ, ಪುನರ್ವರ್ವನೆ ಬೇರು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಸೆಲಕುಂಬುಳ ಗಡ್ಡೆ, ಜೈಪ್ಪೆ ಮಥು, ಶ್ರಿಘಟೆಗಳು, ಸರುಂಬದ, ಸತಾಪೆ, ಕಾಡು ಉದ್ದಿನ ಬೇರು, ಕುಡು ಹೆಸಂನ ಬೇರು, ಎಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ ಜೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರೆ, ಇಪುಗಳು ಕೆಲ್ಲು ಕೈಂಜಿ $1\frac{1}{2}$ ಯುಂತೆ ಜೊರ್ಫಸೆ, ಸೇಂಸಿ ಮಂದಾಗ್ನಿಯುಂದ ಪಾಕ ಮಾಡಿ, ಗಾಳಿಸಿ ಸೇವನಾಸೇಚನಾದಿಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಕಾರದ ವಾತ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ, ಸೂತಕಾರೋಗೀ, ಬಾಲರೋಗೀ, ಮವಾರಗತರೋಗೀ, ಕ್ಷುತಕ್ಷೀಣರೋಗೀಗಳಿಗೂ, ಜ್ಯಾರ, ಗುಲ್ಬು, ಗ್ರಹ ಉನ್ನಾದ, ಮೂತ್ರಾ ಫಾಡ, ಮಮರೋಗೀ, ಅಸ್ತಿಸ್ತಾವ, ಅಂತ್ರವ್ಯಾದಿ, ಯೋನಿರೋಗೀ, ಕ್ಷಯರೋಗೀ, ಈ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅತೀವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರವಾಗಿ ಗುಣಾಧಿಕ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದೆಂದು ಭಾಗವಾನ್ ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಧನ್ಯಂತರಿ ಮಹಿಂಗಳಿಂದ ಈ ಧಾರ್ಮಾಂತರ ತ್ಯೇಲದ ಯೋಗವು ಹೇಳಲ್ಪಡಿಸ್ತಿರುವುದು.

॥ ಶ್ರುತಾಬಲಾತೈಲಸ್ ॥

ಬಲಾಮೂಲಾತ್ಪಲಶಾತಂ ಕೃಷ್ಣಿಖಾ ಜಲೇ ಪಚೆತ್ ।
ಚತುರ್ಭಾಗಾವಶಿಷ್ಟಸಿನ् ತತ್ಕಳಕ್ ದಶಭಿಃ ಪಲೈ: ॥ ೭ ॥
ತैಲಾಢಕ ವಿಪಕ್ತಾಂಯ ದ್ವಿಗುಣಾಕ್ಷರಿಸಂಯುತಸ್ ।
ಪುತಞ್ಜ್ಞಾಢಬಲಾತೈಲಂ ವಾತರೋಗವಿನಾಶನಸ್ ॥ ೮ ॥

ತೆದ್ದಬಲಾ ತೈಲ

ಕಡಿರ ಬೇರು ಪಲ 100ಕ್ಕೆ 100 ಕುತ್ತಿ ನೀರು ಹಾಕಿ ಜತು ಭಾರಗಾವ ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 25ಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಳ್ಳೆ ಕುತ್ತಿ 4 ಅದೇ ಕಡಿರಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಪಲ 10 ಕೆಲ್ಲು ಹಾಕಿ ತೈಲದ ಎರಡು ಹಾಲು ದನದ ಹಾಲು ಸೇಂಸಿ ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸೇವನಾಸೇಚನಾನಸ್ವಾಭ್ಯಂಜನ ಬಸ್ತಿವಿಧಿ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲು 80 ವಿಧದ ವಾತನಿಕಾರ ಗಳಿಗೂ ಈ ತೈಲವು ಅತಿ ಹಿತಕಾರಿಯು.

॥ क्षीरबलातैलम् ॥

बलामूलात्पञ्चपलं क्षीरपिण्ठं च योजयेत् ।
क्षीरे चतुर्गुणे तैलप्रस्थं मृद्गश्चिना पचेत् ॥ ९ ॥
एतत् क्षीरबलातैलं वाताशीति विनाशनम् ।

क्षीरभला डैल

कैदिर बैरिन मैलिन सिम्मै लमु फलगङ्गन्मू क्षीरदल्लि
जैनगूरि अरेदु कडला कुक्ति 4 रल्लि डैल कुक्ति 1 न्मू केलु सैरिसि,
मृद्गश्चिना पैराक्तव्यादिद दुर्भला डैलद उपयोगिन्द 80
विधिद वाडरैरागङ्गमू उपयोगमून हेंग०मुव्यु ।

॥ क्षीरबलावर्तनातैलम् ॥

बलाकषायकल्काभ्यां तैलं क्षीरसमं पचेत् ॥ १० ॥
सहस्रशतपांकं तद्वातासृग्वातरोगनुत् ।
रसायनं सुख्यतमर्मिद्वियाणां प्रसादनम् ॥ ११ ॥
जीवनं बृहणं स्वर्यं शुक्रासृग्वदोषनाशनम् ।
कुपिते मार्गसंशोधान्मेदसो वा कफस्थ वा ॥ १२ ॥
आतिबृद्ध्यानिले शस्तमादौ स्वेहनबृहणम् ।
कृत्वा तत्राङ्गवातोक्त वातशोणितकृततः ॥ १३ ॥
भेषजं स्वेहनं कुर्याद्यत्र रक्तप्रसादनम् ।
प्राणादिकोपे युगपद्यथोद्धिष्ठं यथामयम् ॥ १४ ॥
यथासक्तं च भैषज्यं विकल्पं स्याद्यथोल्बणम् ।
नीते निरामतां सामे स्वेदलङ्घनपाचनैः ॥ १५ ॥
रूक्षेरालेपसेकाद्यैः कुर्यात्केवलवातनुत् ।

ಕ್ಷೇರಬಲಾವತ್ತೆನಾ ತೈಲ

ಕಡಿರ ಬೇರು ಪಲ 16 ಕೆಣಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುತ್ತಿ 16 ಕುದಿಗಳಿಗೆ ಬುತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 4, ಸ್ಪೃಜ್ಞವಾದ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಿ 1, ದನದ ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ 1. ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ನಂತರ ಕೆಲ್ಲುಕ್ಕೆ, ಕಡಿರಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಹಿ ಪಲ 1ನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಡಿರ ಬೇರಿನ ಕೆಣಾಯದಲ್ಲಿ ನುಣ್ಣಗೆ ಅರೆದು ಕೆಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಿ ನೊರು 100 ಸಲ, 1000 ಸಾವಿರ ಸಲ ಅವತ್ತೆನಾ ರೂಪದಿಂದ ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸ್ಪೃಜ್ಞವಾದ ಪಾತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಭರುವಾಗಿಟ್ಟು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಸೇಜನ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಲೇಪನದಿಂದಲೂ, ನಸ್ಯವಿಧಿಯಿಂದಲೂ, ಬಸ್ತಿವಿಧಿಯಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ವಿಧದ ವಾತರಕ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಅಶೀಲ ವಾತ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ಶಮಿಸುವುದು. ರಸಾಯನಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಕ್ಷೇರಬಲಾ ತೈಲವು, ಜಾನೀನೇಂಡ್ರಿಯ ವ ಕೆಮೇರ್ಚೆಂಡ್ರಿಯ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನೂ, ಜೀವಧಾರಣಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸಕಲ ಧಾತುಗಳ ಪೋಣಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಸುಸ್ವರಕ್ಕೆ ಹಿತವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರತಿಯೋವನ ಜೀವಿತಾಧಾರಭೂತವಾದ, ಶುಕ್ರ ರಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸತಕ್ಕ ದೋಷನಿವಾರಣೆಗಳನ್ನೂ ಉಂಟಿಮಾಡಿ, ಓಜಸ್ವನ್ನು ಅಭಿವರ್ದಿಸಿ, ಶೈಫ್ಲತಮ ರಸಾಯನವೆನಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಾಗಿರುವುದು.

॥ ಕೆತಕ್ಯಾದಿ ತೆಲಮ್ ॥

ಕೆತಕಸೂಲಬಲಾತಿಬಲಾನಾ

ಯಾಹ್ಯಾಳೆ ರಸೆನ ವಿಪಕ್ಷಮ् ।

ತೆಲಮನಲ್ಪತ್ರುಷೋದಕಯುಕ್ತಮ् ।

ಮಾರ್ಹತಮಸ್ಥಿಗಂ ವಿನಿಹಂತಿ ॥ ೧೬ ॥

ಕೇತಕಾಂಡಿ ತೈಲ

ಕೇದಕಿ ಬೇರು, ಕಡಿರ ಬೇರು, ದೊಡ್ಡ ಕಡಿರ ಬೇರು, ನುಗ್ಗಿ ಬೇರು, ಇವುಗಳ ಕೆಣಾಯ ಮಾಡಿ ಆ ಕೆಣಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನೀರು, (ಕಾಂಚಿಕ)

सैरिसि, इदक्षे मुमूळे हेतुलक्ष्मी सैलु सैरिसि, लक्ष्मी नानाद
क्षेत्र, असौयत्वा उपाधाद वार्षर्योगनन्दा क्षेत्रादिसुन्दरू.

॥ चिचादि तैलम् ॥

चिचायाः पत्रवाये तु शिखुसर्जाजिकः पञ्चत् ।
पञ्चभिलेकर्णयुक्तं तेलं सर्वाङ्गवातनुत् ॥ १७ ॥

जैंजडादि डैल

कुजसै एतेय उष्णायुदली नगै उत्ते, जैंजडलु, कौ०जैक,
ज०मूलु, बैंडियुलु, नगरकूल उलु, वैंयुलु, कारुलु,
जैन्हगै उलु कार्क वार्क वार्दि जैक, सैंजन वार्दुवृद०द
सवार्द०ग वार्दु उपठमून हैंज०दुवृद०दु.

॥ प्रभंजनविमर्दनतैलम् ॥

बलाशतावरीशिप्रलवणार्ककरञ्जकाः ।
एरुंडश्वेव कोरुंडो वाजिंगधा प्रसारिणो ॥ १८ ॥
पञ्चमूलं वरिष्ठं च तैस्समैः वविथिते जले ।
पादावशेषिते दद्यात्तेलस्यार्द्धादकं भिषक् ॥ १९ ॥
क्षीरं तद्विगुणं दद्यात् तत्समं दधिकान्जिकं ।
तगरामरकुष्ठलाशुटीसर्षपचोरकान् ॥ २० ॥
उत्पलाथञ्जनेनीलिश्लक्षणपिष्टान् समावपेत् ।
शताह्नाकुष्ठसिवृथराज्ञाकालानुसारिका ॥ २१ ॥
वचा सचित्रकं मांसो सरलं कटुरोहिणी ।
प्रत्येकं कार्धिकान् भागान् प्रतीवापाय पंडितः ॥ २२ ॥
तत्संभारेण सूदृग्निसिद्धं तिलजमादरात् ।
पानाभ्यञ्जनगृहूषे विधेयं वस्तिकर्मणि ॥ २३ ॥
अशीति वातजान् रोगान् हन्यादाशु सुदारुणान् ।
एतत्तेलं महावीर्यंभावेयप्रमुखैः पुरा ॥ २४ ॥
निर्मितं नाम तं चापि प्रभञ्जनविमर्दनम् ।

ಪ್ರಭಂಜನ ವಿಮುದ್ರನ ತೈಲ

ಕಡಿರ ಬೇರು, ಶತಾವರಿ, ನುಗ್ಗಿ ಬೇರು, ನೀವೊಫಾದಳ ಬೇರು, ಎಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಸಣ್ಣ ಹರಳು ಬೇರು, ಕರಿಕುರಿಜ್ಞಾ ಬೇರು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ ಪ್ರಸಾರಿಣೀ, ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಮೂಲ, (ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ), ನವೋಽಳು ಬೇರು ಪಾದಿಂ ಬೇರು, ಕುಂಬಾಂಶುರದ ಬೇರು, ಅನೆಮುಂಗು ಬೇರು), ಇನ್ನ ಗಳ ಕಣಾಯವಿಟ್ಟು, ಪಾದಾವಶೇಷ ಮಾಡಿ ಎಳ್ಳಿಣಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ತೈಲದ ದ್ವಿಗುಣ ಹಾಲು ಕೂಡಿಸಿ ತೈಲದಪ್ಪೇ ಕಾಂಜಿಕ ಜಲ ಮತ್ತು ಮೊಸರುಹಾಕಿ, ಕಂಳುಕ್ಕೆ ತಗರ, ದೇವದಾರು, ಎಲಕ್ಕೆ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಸಾಸಿನ ಕಾಳು, ಕಂಚ್ಚಿನ್ನರ, ಸತಾವೆ, ನೆಲಸಂಪಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ಅಂಜನ ಕಂಲ್ಲು, ನೀಲ ಬೇರು, ಕಂಕುಣ್ಣ, ಇಂದುಪ್ಪು, ರಾಸ್ಕೆ, ಮೆಂತೆ, ಬಜೆ, ಚಿತ್ರಮೂಲ ಶುದ್ಧಿ, ಜಟಾಮಾಂಸಿ, ಜರಳ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಂಲ್ಲು ಸೇರಿ ಹಾಕದಲ್ಲಿಇಸಿ ಸೇಡನೆ, ಪಾನ, ಅಭ್ಯಂಜನ, ಗಂಡೂಷ, ಬಸ್ತಿಕಮೂರ್ದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ 80 ವಿಧದ ವಾತರೀಗಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಸುವುದು. ಈ ಪ್ರಭಂಜನವಿಮುದ್ರನ ತೈಲವು ಆತ್ಮೀಯಾದಿ ಖಿಂಡಿಂಗವರಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

॥ ೨ ಚಿಳ್ಳಾದಿ ತೈಲम् ॥

ಚಿಳ್ಳಾಮಾಡಕಸಾರಿಣಿವರಣಕಸ್ತುರಭಾಜುರಂಭಿರಿಕಾ ।

ಜರ್ವಿಶಿಶಾತಪತ್ರಗೃಜನರಸೆ ದಧಯಾಭಳಜುಕಾನ್ವಿತೆ ।

ಸಿಂಹಾರ್ಥೋಽಮರದಾಖಿಶಿಭುಲವರ್ಣವಿಶಾಂವಿತैः ಕಡಿಕತ್ವैः ।

ತೈಲ ಸಿಂಹಮಶಾತಿವಾತವಿಳ್ಳಿತಿಂ ಚಿಳ್ಳಾದಿಶಿಂಗ್ರಂ ಹರೆತ್ ॥ ೨೫ ॥

ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಂಜಾದಿ ತೈಲ

ಹುಣಸೆ ಎಲೆ, ಸಣ್ಣ ಹರಳು ಎಲೆ, ಪ್ರಸಾರಿಣಿ, ನೀವೊಫಾದಳ ಎಲೆ, ಕಳ್ಳಿ ಎಲೆ, ಎಕ್ಕೆ ಎಲೆ, ಅಮುಚೆ ಕೂಡಿ, ನಾರಂಗ ಎಲೆ, ಮುರಕ್ಕೆಲ, ನುಗ್ಗಿ ಎಲೆ, ಮೊಸರುನೀರು, ಜುತ್ತಪ್ಪುಳಿ, ಸಾಸಿನ ಕಾಳು, ದೇವದಾರು, ನುಗ್ಗಿ ಬೇರು, ಇಂದುಪ್ಪು, ಒಣಶುಂಠಿ, ಎಳ್ಳಿಣಿ, 80 ವಿಧದ ವಾತ ಹರ.

॥ परिणत केरी क्षीरादि तैलम् ॥

परिणतकेरीक्षीरे ।

जंबीरफलोदकेन तुलितेन ॥

क्षणदासुरधूमश्रुतं ।

तैलं ह्यपदाहुकं जयति ॥ २६ ॥

पूरिष्ठड दैवीरी शूरादि शृ़ुल

तैंगिनकायी क्षालु मुत्तु निंबेमुळे रसचै शृ़ुलवन्नु
सै१०४ अरसिन, औंजेल्यु केल्यु क्षारे पाकेदल्लीसि सै१४८८लु
अपचाहुके रौंगावु निष्टुक्त्यागुव्युदु.

॥ देवदारु बलादि तैलम् ॥

देवदारुबलारास्नामांसीसर्षपनागरैः ।

बलाकषायसंसिद्धं तैलं सर्वाङ्गवातजित् ॥ २७ ॥

“सवार्णं वा॒ठक्षु॑ दै॒वद॑दा॒रु॑ बुला॑दि शृ़ु॑ल”

कंदिर चै१०८ कूळायदल्ली, तिलशृ़ुलवन्नु सै१०४, दै॒वदा॒रु,
कंदिर चै१०८, रास्तु॑ जडाव्या॑०४, सौ॒सीवे॑ चाल्लु॑, उष्ण॒त्तु॑०८ केल्यु॑
सै१०४, पाकेदल्ली॑४४ सै१४८८ वा॒दुव्युद॑०८ सवार्णं वा॒ठक्षु॑ दै॒वद॑दा॒रु॑ वा॒ठ
गु॒जवागु॒व्युदु.

॥ २ बलागुदूर्घ्यादि तैलं ॥

बलागुदूर्घ्याः क्वाथेन तैलं क्षीरसमन्वितम् ।

चंद्रतोशीरथृ॒घ्याहृ॒सुस्ताकल्कैः पचेत् पुनः ॥ २८ ॥

सिद्धमेतद्वातरकं रक्षपित्तं शिरोरुजम् ।

वातपित्तकृतान् रोगानाम्बुद्य हन्यात् सुपूजितम् ॥ २९ ॥

ಪುಂಡ್ರೋಂದು ಬಲಾಗುಡೊಜ್ಞಾದಿ ಶೈಲ

ಕಡಿರ ಬೇರು, ಅನ್ಯುತ ಬಳಿ, ಕ್ಷಮಾಧಾರ್ಚೈ ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ನೇರಿಸಿ 2 ಪಾಲು
ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ, ಚೆಂದನ, ಉತ್ತಿರ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಭಂದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಚೂರ್ಣ
ಮಾಡಿ ಕೆಲ್ಲು ನೇರಿಸಿ ಹಾಕ ಮಾಡಿದ ಬಲಾಗುಡೊಜ್ಞಾದಿ ಶೈಲವು ವಾತ
ರಕ್ತ, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ತಲೆವೇದನೆ, ವಾತಪಿತ್ತ ದೇಹಂಷಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ರೋಗ
ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶೈಲಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯತಮವೇನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು.

॥ ಶ्रಿಮಿಶ्रಿತ ತೆಲಮ್ ॥

ವರೀಬಲಾಸೃತಾಕವಾಯೆ ತೈಲ ಸಿದ್ದ ಏಃ ಸಸಮ್ ।
ಚಂದನಾಶ್ರಿರಕ್ಷಾಳದ್ವಲಿಕತ ವಾತರಕನ್ತ ॥ ೩೦ ॥

ತ್ರುಮಿತ್ರಿಂಭಂ ಶೈಲ

ಠತಾವರಿ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಅನ್ಯುತ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಕಣಾಯಕೈ ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ
ನೇರಿಸಿ ಶೈಲದಷ್ಟೇ ಹಾಲು ಕೂಡ ಹಾಕಿ, ಚೆಂದನ, ಉಮಂಜ, ಕಂಕಂಷು,
ಭಂದ್ರಮುಷ್ಟಿ ಕೆಲ್ಲು ನೇರಿಸಿ ಹಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ, ಸೇಜನೆ ಮಾಡುವುದಿಂದ ವಾತ
ರಕ್ತಹರ.

॥ ಬಲಾಶಗಂಧಾದಿ ತೆಲಮ್ ॥

ಬಲಾಶಗಂಧಾಲಾಕ್ಷಾಣಿಂ ಕವಾಯೆ ಪಾದಂಶಶೋಷಿತೆ ।
ತೆಲಪ್ರಸ್ಥಂ ಪಚೆಢೀಮಾನ್ ದಧಿಮಸ್ತು ಚತುರ್ಗುಣೆ ॥ ೩೧ ॥

ರಾಸನಾಂದಿನಮಜಿಷ್ಟಾಕೂರ್ವಾಮಧುಕಚೋರಕೈಃ ।
ಸಾರಿವೋಶ್ರಿರಜಲದಕ್ಷಾಗುರುಸುರಬ್ರಮೈಃ ॥ ೩೨ ॥

ಹರಿದ್ರಾಕ್ರಸುದ್ರಾಕೌಶಿಶಾತಾಙ್ಗಾಪಯಕೇಸರैಃ ।
ಕವಾಯೆಃ ಸುಮಂಬುತೈರೇಭಿಃ ಕಾರ್ಣಿಕೈಶ್ರ ಸುಪೇಷಿತೇಃ ॥ ೩೩ ॥
ಶಾನೈರ್ಬ್ರಹ್ಮಿನಾ ಪಾಷ್ವಾ ಗಾಢಯೇಜಾಜನೆ ಶುಭೇ ।
ಪ್ರಶಸ್ತ ತಿಥಿನಕ್ಷತ್ರೇ ತತ್ತೈಲ ಶಿಲಯೇಜಾರಃ ॥ ೩೪ ॥

तेन सर्वज्वरोन्मादक्षयकामादयो गदाः ।
नश्याति विविधां चैव चातरोगानसंशयः ॥ ३५ ॥
अशिख्यां निर्मितं तैलमेतत्पुष्टिकरं परम् ।

बलाशृगंधादि त्रैल

केदिर बैरु, अशृगंधि, केलैलरगु उक्षायक्षे एक्षेण्णे
सैरिसि नाल्लु वा लु वैलसरुसिरु कैलाडा कार्के केल्लुक्षे
केंपरत्ते, जेंदन, मुंजेस्तु केंट्टि, करंके हुल्लु, ज्येष्ठेमधु,
केज्जुर, नामुद बैरु, लामुंचे, भद्रमुष्यि, केंकुस्तु, आगलु
गंध, दीवदारु, अरसिन, कुमुद गद्दे, अरेणुक, सत्ताहै,
ठावरी कुसुम, इत्तु मुरुरु मुरुरु कैंयंजि तूरक सैरिसि केलु
कार्के मुद्दुग्रीयुंद पक्षे वौदि इल्लितुद्वाद वा तुदल्लि भद्रु
वागिष्ट्टु शुभ दिन, शुभ नक्षेत्रुदल्लि सैजनादि विधिगालिंद
लुवयोगिसिद्धल्लि सवर्ज्जुर, उनाड, कुय, केमुनु व विविधवाद
वातरेणगांगु निवारक्षेयगांगुत्तुवे. का त्रैलवृ अश्विनिकुम्वार
रिंद उक्तवाद बलाशृगंधादि त्रैलवागिरुदु.

॥ बलाशृग्यादि तैलम् ॥

बलाशृग्यादि सुरपादपार्वा ।

क्वाथे पचेसैलभैमशकलैः ।

जटादथं चंदनकुंकुरुक्ष ।

नताश्वरंधासरलैः सराज्जैः ॥ ३६ ॥

एतसुदाहं घरुजं सद्योक्षम् ।

रक्काकुर्गं वातगदं निहंति ॥ ३७ ॥

बलागुड्होक्त्रुदि त्रैल

केदिर बैरु, अमुड बैरु, दीवदारु उक्षायदल्लि जडा
वौरांसि, केंकुस्तु, जेंदन कुंदल्लि क, एक्षेण्णे सैरिसि ठगर, अशृ

ಗಂಡಿ, ಜರ್ಜ, ಕೆಂಪರತ್ತು, ಕೆಲ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ ಸೇಜನೆ ಮಾಡುವುದಂದ ಸರ್ವವಿಧಿದ ವಾತಶೋಷಣೆಯ ರೋಗಿಗಳು ಉಪಕರುವನ ವಾಗುವುನ್ನ.

॥ ಕಾರ್ಪಾಸಾಸ್ಥ್ಯಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಕಾರ್ಪಾಸಾಸ್ಥಿಬಲಾಮಾಷಕುಲತ್ಥै: ಕವಥಿತೆ ರಸೆ ।

ಬದರದಾರುಬಲಾರಾಜಾಕೃಷ್ಣಸರ್ಷಿಪನಾಗರೈ: || ೩೮ ||

ಶತಾಙ್ಗಾಪಿಪಲೀಮೂಲಕಬ್ಯಾಶಿಗ್ರಾಪುನರ್ನವೈ: ।

ಕವಿಕತೆ ಸೈಲಮಾಜೆನ ಕ್ಷಿರೇಣ ಸಹಿತ ಪಚೆತ್ || ೩೯ ||

ತತ್ಪಾನನಾವನಾಭ್ಯಙ್ಗ್ಯಾಗಾತಸರ್ವಾಭಿಲಾಪಹಮ् ।

ವಿಶೋಷಾದಪಬಾಹುಂ ಚ ಪಕ್ಷಾಭಾತಮಥಾರ್ದಿತಮ् || ೪೦ ||

ಕಾಪಾರ್ಥಾಸಾಸ್ಥ್ಯಾದಿ ತೈಲ

ಹೆತ್ತಿ ಬೀಜ, ಕಡಿರ ಬೇರು, ಉದ್ದು, ಹುರುಳಿ, ಕೆಷಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಅದಿನ ಹಾಲು ಸಹ ಕೂಡಿಸಿ, ಬುಗರಿ ಬೀಜ, ದೇವದಾರು, ಕಡಿರ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕೆಂಪರತ್ತು, ಕೆಂಕುಷ್ಟು, ಸಾಸಿನೆ ಕಾಳು, ಸತಾವೆ, ಹಿಷ್ಟಿಲಿ ಮೂಲ, ಕಾಡುಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ನುಗ್ಗೆ ಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶುನನ್ನವೆ ಬೇರು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿದ ಈ ಕಾಪಾರ್ಥಾಸಾಸ್ಥ್ಯಾದಿ ತೈಲವು ಪಾನ, ನಾವನ, ಅಭ್ಯಂಗದಿಂದ ಸರ್ವ ವಾತ ವಿಕಾರ ವಿಶೇಷಣಿತಃ ಅಪಬಾಹುಕ ವಾತ, ಪರಾಪ್ರಾಯಾತ ವಾತ, ಅದಿರ ವಾತಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೋಗಿಲಾಡಿಸಿ ಮುಶವನ್ನೀಯುವುದು.

॥ ಲಾಕ್ಷಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಲಾಕ್ಷಾರಸಸರ್ಮ ತೈಲ ತೈಲಾತ್ಸಸ್ತು ಅಸುರ್ಯಾಣಮ् ।

ಅಶ್ವಗಂಧಾನಿಶಾದಾರುಕೌಶಿಷ್ಟಾಬ್ದಾರ್ಚಂದನೈ: || ೪೧ ||

ಸಮುರ್ವರೋಹಿಣಿರಾಸಾಶತಾಙ್ಗಾಮಧುಕೈ: ಸಮೈ: ।

ಸಿಂಹ ಲಾಕ್ಷಾದಿಕ ನಾಮ ತೈಲಮಭ್ಯಙ್ಗಜನಾದಿದಮ् || ೪೨ ||

सर्वज्वरक्षयोन्मादक्षासापमारपाप्मजित् ।
यक्षराक्षसभूतश्च गर्भिणीनां च शस्यते ॥ ४३ ॥

लाक्ष्मी त्रैल

कौलरीन क्षेत्राय तेर्गदु एक्षेष्ट्रेयन्नु सै१०सि, नालु
पालु व्हौसरुनीरु सै१०सि कैल्पुक्ते अश्वगंधि, आरसिन, देवदारु,
अरेणुक, कै०कुङ्कु, भृद्रमुष्णि, जै०दन, पै०कुरु०बि, कै॒पुक
रै०कै०है०, कै०वर्त्तु, सत्तापे, जै०न्नुमधु, कै॒ल्पु सै१०सि वा॒क
व्हा॒दि॒द ते लाक्ष्मी त्रैलद सै॒जै॒नै॒यि०द स॒व॒ज्ञु॒र कै॒यु॒
लन्नाद, श्वौसक्ता॒स, अव्वा॒र, भू॒तै॒ष॑दा॒दि ना॒ना॒ वि॒धदै॒र॑
ग॑लु उ॒प॒श्चम॒न हौ॒०दु॒प॒व॒.

॥ आरनाळादि तैलम् ॥

आरनाळाडके तैलं पादसर्जरसे श्रतम् ।
प्रभूते खजितं तोथे ज्वरदाहार्तिसुत्परम् ॥ ४४ ॥

उरनाळादि त्रैल

का०जि॒के जल कु॒त्रि, ४कै॒ (का॒दि॒वै॒ळ॑०) ए॒क्षेष्ट्रे॒ कु॒त्रि, १न्नु॒
सै१०सि॒ १०दु॒ सै१०रु॒ जै०जै॒ ज्हो॒ण॑ व्हा॒दि॒ हा॒के॒ वा॒के॒ व्हा॒दि॒
जै॒सि॒, सै॒जै॒ना॒दि॒ वि॒धि॒ग॑०द॒ जै॒र, दा॒क, वा॒तरै॒, व्हौ॒दला॒दु॒व॒
ग॑लु॒ नि॒व॒त्ति॒या॒ग॒प॒व॒.

॥ पिंडतैलम् ॥

समधूच्छिष्टमन्जिष्टसर्जरससारिवम् ।
पिंडतैलं तदभ्यंगाद्वातरक्तरुजापहम् ॥ ४५ ॥

प्र०द त्रैल

ना॒मु॒द बै॒रन्नु॒ जै॒ज्जु॒ क्षेत्राय व्हा॒दि॒ मू॒ंजि॒न्नु॒ कै॒द्व॒य॒नु॒
कै॒ल्पुक्ते॒ सै१०सि॒ वा॒त्र॒दि॒ वा॒के॒क्ते॒ जै॒नु॒मू॒य॑ण॑, जै॒०जै॒ल्पु॒नै॒न्नु॒

ಇಟ್ಟು ಆ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಂಗ ವೂಡುವುದಿಂದ ಈ ಹಂಡತ್ತೆಲವು ವರಂ
ರೋಗವನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ತೆಕರಜಾಡಿ ತೈಲಮ್ ॥

ತೆಕರಜರಸವಿಂಶತಿಭಾಗे ।
ಪಕ್ವಲ್ಯಾತೈಲಮಭಯಾಪತಿವಾಪಮ್ ॥
ಹಾಸಮಾಙ್ಗ ಪಿನಿಹಂತಿ ನರಾಣಾಮ್ ।
ಮೆಘಬುಂದಭಿಂಬ ಮಾಹತವೇಗ: ॥ ೪೬ ॥

ಛೀಳರೆಜಾಡಿ ತೈಲ

ಗರುಗ ಸ್ವರಸಭಾಗ 20ಕ್ಕೆ, ಅಳೆಲೆ ಶಾಯಿಯ ಜ್ಞಾಣವನ್ನು
ಕ್ಷಯ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕವೂಡಿದ ತೈಲದಿಂದ, ಪ್ರಬಲವಾದ ವಾಯುವಿನ
ವೇಗದಿಂದ ಮೇಫುವ್ಯಂದವು ದೂರವಾಗುವೆಂತೆ, ಶೂಧರೋಗಗಳು
ವೂಡುವುದುವು.

॥ ಪಜ್ಚಬಲಕಾಡಿ ತೈಲಮ್ ॥

ಪಜ್ಚಬಲಕನಿಶಾಗಾಗೋಪಿಕಶಯ ತಿಲಜ ಪಞ್ಚತ್ ।
ರಂಭಾದಿಕಂಡಸಧುಕತ್ವಕ್ಸೇಷ್ಯಾಸಯಚರ್ದನ: ॥ ೪೭ ॥
ರಕ್ಕಪಿತ್ತಾತ್ಮರೆ ಕುಷ್ಠ ವಿಸರ್ಪೆ ಕ್ಷುದರವರ್ಯಾಪಿ ।

ಹಂಡವಲ್ಯಾಡಿ ತೈಲ

೯ ಬಗೆಯ ಕೆತ್ತೆಗಳು, ಅರಸಿನ, ನಾಮುದ ಬೇರು, ಆಯಾ ಪ್ರಮಾಣ
ಗಳಿಂದ ಸೇರಿಸಿ ಜಿಜ್ಞ ಕಣಾಯ ಮಾಡಿ ಎಳ್ಳಿಕ್ಕೆ, ಕದಳೀಬಾಳೆ ಗಡ್ಡೆ,
ಅಂಬಲ್ ಗಡ್ಡೆ, ನೈದಿಲೆ ಗಡ್ಡೆ, ನೆಲಸಂಪಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ. ತಾವರೆ ಗಡ್ಡೆ, ಜೀವ
ಮುಧು, ಲವಂಗಚ್ಚೆ, ಲಾಮಂಡ. ಅ. ಕಂಕುಷ್ಟ, ಚಂದನ ಈ ಬಗೆಯ
ದೈಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ಕು ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇಜಿಸಲು, ರಕ್ತಸಿತ್ತುಳ್ಳಣ

ಮುತ್ತು ಕ್ಲೇಂಡ್‌ಡಿಂಡ ಕ್ರೊಡಿದ ಕುಷ್ಟೆಗ್ಗಳೂ, ನಿಸರ್ವ ರೋಗ್ಗಳೂ
ನಾಶವಾಗುವುದು.

॥ ದಿನೇಶವಲಯಾದಿ ತೈಲम् ॥

ದಿನೇಶವಲ್ಲಿರಜನೀದಿನೇಶ |

ಬ್ಯಾಧಾತಕಕ್ಷೀರಮಹಿಳಹಾಣಾಮ् ।

ಕವಾಯೆನ ಕಲಕೆನ ಪಚೆತ ತೈಲಂ ।

ತವಗ್ರಾಷಣಾಸ್ತಯೇರವರ್ಣಕಾರೀ ॥ ೪೮ ॥

ದಿನೇಕವಲ್ಲಾದಿ ಶೈಲ

ವೆಂಬಾಡ, ಅರಸಿನ, ಎಕ್ಕುಗಿಡದ ಬೀರು, ಕೊಂಡೆ ಕೆತ್ತು, ನಾಲ್ಕು
ಮುರಗೆ ಕೆತ್ತು ಸೇರಿಸಿ ಜಜ್ಞಿ ಕ್ರಾಯ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳೆಳ್ಳಿಯನ್ನು
ಕ್ರಾಡಿಸಿ, ಕ್ರಾಯದ ಮುದ್ದುಗಳನ್ನೇ ಕ್ಲುಪ್ಪಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ, ಪಾಕದಲ್ಲಿ ಉಸಿ
ಸೇಳನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೂಗೋಳಿಷಾಗು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಶಂಕು
ಅಧಿಕ ಕಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

॥ ೨ ಲಾಕ್ಷಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಲಾಕ್ಷೀಶಾರಿಬಲಾಕ್ವಾಥೇ ಜಲೇ ದ್ವಿಪ್ರಸ್ಥಮಸ್ತुಕೆ ।

ಪೃಶಿಪರ್ಣಾವಿಷಾಂಘಂ ದ್ವೇ ಹರಿಂದ್ರ ಶಾಸಾವರಿ ॥ ೪೯ ॥

ಜೀವಕರ್ಣಭಕೌ ರಾಸ್ತಾ ಸರಳ ದೇವದಾರು ಚ ।

ಮುಸ್ತಾ ವಿದಾರಿ ಭಂಜಿಷಾ ವಾಳುಕಾಗುರುಖರಸಕಮ् ॥ ೫೦ ॥

ಕುಷಂ ಲೋಹಿತಯಷ್ಟಾಂ ಚ ಮಧುಕ ದ್ವೇ ಚ ಸಾರಿಬೇ ।

ಅನಂತಾಮಲಕಿಂಶೂರ್ಮಾರ್ಮಯೂರಂ ಶಿಶಿರದ್ವಯಮ् ॥ ೫೧ ॥

ಅಶ್ವಗಂಧಾ ಕಣಾ ಕೌತಿ ತಿಕ್ತಾ ಇಯೋನಾಕದ್ವಿಷ್ಯಕಮ् ।

ಪಾಠಾಂ ಭಾಙ್ಗಿ ಚ ಸಂಪಿಷ್ಯ ತೈಲಪ್ರಸಂ ವಿಪಾಚಯೇತ್ ॥ ೫೨ ॥

ತತೋ ಮಂದಾಭಿನಾ ಪರಬ ತೈಲಮಭಯಂಜನಾದಿನಾ ।

ಅಗಿಲುಗೊಂಡ, ಜೆಂಜೆಲ್ಪು. ಕೆಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಸೈಂಧವಲವಣ, ಕೋಲರಗು, ಅಂಜನಕಲ್ಲು, ಕೆಂಡಿಬೆಳ್ಳೆ, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ತಗರ, ಈ ಬಗೆಯ ಮದ್ದಗಳನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಜೂಣವೂಡಿ ಎಳ್ಳೆಳ್ಳೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಎಳ್ಳೆಳ್ಳೆಯ ಆರುಹಾಲು ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಕ್ಕೆವೂಡಿ ಇಳಿಸಿದ ತ್ಯಳವನ್ನು ಸೇಚಿಸುವುದರಿಂದ ಜ್ಞರ್ತಾಗೂ, ಜ್ಞರ್ತದಿಂದುಂಟಾದ ದಾಹ ಶೀತಾದಿ ವಿಕಾರಗಳೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು.

॥ ಭೃಂಗಾಲಕಾರ್ಡಿ ತೈಲಮ् ॥

ಭೃಂಗಾಲಕ್ರಿಷ್ಣಾಭ್ರಿಖಿಂಖಾಲಿಪುನರ್ಬಾಃ ।
ಸ್ಥೂರ್ಜಕ್ ಸಿಂಧುವಾರಂ ಚ ಕಪೋತಾತಾಮಲಕಯಷಿ ॥ ೫೬ ॥
ಕುಂಡಲಿ ಕಾಸಮರ್ದಂ ಚ ದ್ವಾದಶೌಷಂ ರಸೆ ಪಚೆತ ।
ತ್ರಯೋದಶಾಂಶತಿಲಂ ಕಲಕರೇಭಿರ್ವಿಪಾಚಯೇತ್ ॥ ೫೭ ॥
ಪಿಪ್ಪಲ್ಯಾಭಿವಚಾವತ್ಸಕೋಲಾಂಥಿಕತೋಯದೈ ॥
ವಿಶಾಲಾತಿವಿಷಾಕೌತೀಚಳ್ಳುಷಣಜೀರ್ಖै ॥ ೫೮ ॥
ಭಾಙ್ಗಿಸೂರ್ವಾಮಹಾನಿಂಬಫಲದೀಷ್ಯಕಸರ್ಷಷೈ ।
ಹಿಙ್ಗುತ್ಕಾವಿಂಡಙ್ಗಾಶ ತತ್ಸಿಂಹ ತಿಲಂ ಜಯೇತ್ ॥ ೫೯ ॥
ಕಾಸಂ ಪಞ್ಚವಿಂಧ ಶಾಸಮಶೇಷಂ ಜಯತಿ ಕ್ಷಣಾತ್ ॥

ಭೃಂಗಾಲಕಾರ್ಡಿ ತೈಲ

ಗಗರಸಮೂಲ, ಎಳ್ಳೆಗಿಡದ ಮೂಲ, ಆಡೆಳ್ಳೆಗೆ, ಸಣ್ಣ ಕುದನೆ ಬೇರು, ತೇಲುಡಿಬೇರು, ಪುನರ್ಜವೆಬೇರು, ಪನಜ್ಜಿಕೆತ್ತೆ, ಕರಂನೆಕ್ಕೆ, ತೇಣಾಂವರಖು, ನೆಲನೆಲ್ಲಿಬೇರು, ಅಮ್ಮಾತಬಲ್ಲಿ, ಹೊನ್ನಾವೀರ ಇವುಗಳ ಕಂಳಾಯಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳೆಳ್ಳೆ ಸೇರಿಸಿ ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಜಿತ್ತಮೂಲ (ಶುಂಧಿ), ಬಜೆ, ಕೋಡಗಹಾಲರಿ, ಬುಗರಿ ಬೀಜ, ಹಿಪ್ಪಿಲಿಮೂಲ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ನುತ್ತುಗಂಗ, ಅತಿವಿಡಯು, ಅರೇಣುಕೆ, ಕಾಡುಕರಂಮೇಣಸಿನಬೇರು, ಒಳಶುಂಠಿ, ಕರಂ ಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಕಿರುತೇಗು, ವೆಂಕುರುಂಬಿ, ಬೇವಿನಕೆತ್ತೆ, ಓಮುಕಾಟು, ಸಾಸಿವೆಕಾಳು, ಇಂಗು, ಪುತ್ತಂಜ್ಜುಂಡಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ವಾಯುವಿಳಂಗ, ಕಲ್ಲು ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ಸೇಚಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಕಾಸರೋಗಗಳೂ ಶಾಷ್ಮಸರೋಗಗಳೂ, ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವನವು.

॥ कच्चूरादि तैलम् ॥

कच्चूरहेमरजतारिधनेद्रवहर्णी, सौरीथकरलतिकावलभद्रश्वर्णी ।

इद्वाकुकूलरजनीहरिपर्णिकास्तुकृ, धर्माशुगोगरिपुरक्षतिकापमाग्नैः ॥ ६० ॥

कीटारिकेतिकसुरस्यशुगमिजिहा, द्रोणेपिधानरससिद्धविशुद्धतैलम् ।

अवर्यकेवलयगदपञ्चमहीरुहणा, मक्षाभयामलकवर्णवतीशुगानाम् ॥ ६१ ॥

क्वाथे पचेत् गदफलत्रयकालयावद्, मञ्जिष्ठान्वितकषायगणैश्च पिष्टः ।

पक्वं विगात्य शशिजे सकले च कुषे खम्भ्यज्यतां सति विषेषतएव भिज्ञैः ॥ ६२ ॥

कैज्ञेन्न रादि त्रैल

कैज्ञेन्न रादि, उन्नेत्तु, वैलैलभैरु, वै०१य्युलै३१, उलिंज्ञ
बै३१, कै०१८०३१भैरु, क्वागैलबै३१, कै॒५८८४८५कै३१०१,
जै०१८०३१भैरु, गग्स, इक्षुवैकुम्नूल, पै॒५८८४८५कै३१०१,
उरसीन, मु॒५८८४८५कै३१०१, कै॒५८८४८५कै३१०१, ए॒५८८४८५कै३१०१,
वै३१०१, स॒५८८४८५कै३१०१, वै०१८०३१, कै॒५८८४८५कै३१०१, अ॒५८८४८५कै३१०१,
आ॒५८८४८५कै३१०१, तु॒५८८४८५कै३१०१, भ॒५८८४८५कै३१०१, इ॒५८८४८५कै३१०१, तै॒५८८४८५कै३१०१,
ग॒५८८४८५कै३१०१, वै०१८०३१, वै॒५८८४८५कै३१०१, ना॒५८८४८५कै३१०१, ना॒५८८४८५कै३१०१,
कै॒५८८४८५कै३१०१, आ॒५८८४८५कै३१०१, श॒५८८४८५कै३१०१, आ॒५८८४८५कै३१०१, नै॒५८८४८५कै३१०१,
सै॒५८८४८५कै३१०१, अ॒५८८४८५कै३१०१, वै॒५८८४८५कै३१०१, इ॒५८८४८५कै३१०१, इ॒५८८४८५कै३१०१,
कै॒५८८४८५कै३१०१, त्रै॒५८८४८५कै३१०१, कै॒५८८४८५कै३१०१, भै॒५८८४८५कै३१०१, भै॒५८८४८५कै३१०१,
उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१,
उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१, उ॒५८८४८५कै३१०१,

॥ गुगुल्वादि तैलम् ॥

गुगुल्लमरीचविडङ्गैः सर्षपकासीससर्जरसमुस्तैः ।

श्रीवेष्टतालगंधैर्मनःशिलाकुष्ठकंपिष्टैः ॥ ६३ ॥

उभयाहरिद्रासाहितैश्चकिकतैलेन मिश्रितैरेभिः ।

दिचकरकराभितसैः कुष्टं गृष्टं च नष्टं च ॥ ६४ ॥

ಗುಗ್ಗಾಲ್ಪಾದಿ ತೈಲ

ಗುಗ್ಗಾಲು, ಕರಂಮೆಣಸು, ವಾಯುವಿಳಂಗೆ, ಸಾಸಿವೆಕಾಳು, ಕಾಸೀನ
ಚಂಚಲ್ಯಾ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕಂಡಿವೆಣ್ಣೆ, ತಾಲ, ಗಂಧಕ, ಮನ್ತ್ರಿಲೆ,
ಕಂಕುಷ್ಟು, ಕಂಬಿಪ್ಪಾಲೆಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಇವು ಪ್ರತಿ
ಯೋಂದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೊಣೆಸಿ ಎಣ್ಣೆಯೋಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸೂರ್ಯ
ಕಿರಣಗಳಿಂದ ಬಿಸಿಮಾಡಿದ ತೈಲವು ಕುಷ್ಟುರೋಗವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ.

॥ ಏಲಾದಿ ತೈಲम् ॥

एಲायुग्मतुस्तककृष्टफलिनीमांसीजलध्यामकं ।

स्पृಹಾचौರಕचोचपत्रतगರथौಣेयजातिरसाः ।

शुक्तिर्व्याघ्रनखोऽमराह्लमगुरुःश्रीवासಕं कुकुमम् ।

चಂಡಾಗುಗುಲುದೆವಧೂಪಖಪುರಾ: ಪುಞ್ಜಾಗನಾಗಾಹ್ಲಯम् ॥ ६५ ॥

एಲಾದಿಕೋ ವಾತಕಫೌ ವಿಷಂ ಚ ವಿನಿಯಂತ್ರಿತಿ ।

ವರ್ಣಪ್ರಸಾದನ: ಕಂಫೂಪಿಟಿಕಾಕೋಠ ನಾಶನ: ॥ ६६ ॥

ವೀಲಾದಿ ತೈಲ

ವಲಕ್ಕೀ, ಸಣ್ಣುವಲಕ್ಕೀ, ಕಂಡಿಬೆಣ್ಣೆ, ಕಂಕುಷ್ಟು, ನೇರಳೆತ್ತುಷ್ಟು, ಜಡಾ
ಮಾಂಸಿ, ಇರುವೇರಿದಂದು, ನಾಮುಸುಕರ್ಕುಲ್ಲು, ಜೊನಕೆಹುಲ್ಲು,
ಕಂಜೆಣ್ಣಿರ, ವಲಕ್ಕೀ, ತಮಾಲಪತ್ರಿ, ತಗರ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಮುತ್ತು
ಸಿಪ್ಪೆ, ವಾಣಿಷ್ಟನಶ, ದೇವದಾರು, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ತಿರುವಟ್ಟಪತ್ರ,
ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ನೆಲಸಂಪಿಗಿಣ್ಣೆ, ಗುಗ್ಗಾಲು, ಚಂಚಲ್ಯಾ, ಕಂಡಿ
ವೆಣ್ಣೆ, ಪುನಾಂಗ, ನಾಗಕೇಸರಿ, ಈ ವೀಲಾದಿ ಗಳವು ವಾತ, ಕರ್ಷ, ವಿಷ,
ತುಂಸುವಿಕೆ, ಫಿಡಕೆ ಹೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಾಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ನಿಶೋಶಿರಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ನಿಶೋಶಿರಬಲ(ಕ್ವಾಥೆ ತೈಲಮೆಲಾದಿಕಲ್ಕವತ್ ।

ಸಿಕ್ಕಿಮಭ್ಯಙ್ಗಯೋಗೆ ಪಿಡಕಾಮೆಹಸ್ಸುದ್ದನಮ् ॥ ६७ ॥

ನಿಶೋಽತೀರಾದಿ ತ್ಯೈಲ

ಅರೆಸಿನ, ಲಾಮುಂಚ, ಕಡಿರಬೇರು, ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳುಣ್ಣೆ ಸೇರಿಸಿ
ಲಾದವಗಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇವಾದ ಚೈಷಿಂಗಿಂಜನ್ನು ಕೆಳ್ಳು ಸೇರಿಸಿ ವಕ್ಕೆವಹಾಡಿ
ಇಳಿಸಿದ ತ್ಯೈಲವು ಅಭ್ಯಂಗಯೋಗದಿಂದ ಮೇಹವಿಡಕಾದಿ ಮೇಹರೋಗ
ಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸುಖವನ್ನೀಯುವುದು.

॥ ಅಷ್ಟಪತ್ರ ತೈಲಮ् ॥

ವಿಲ್ವ ಕಾರಸ್ಕರದಲ್ಲಿ ಅಮರ ಶಕ್ವಳ್ಳಾರಿ ।

ಸಾಸೃತ ನಾಗವಲ್ಯಾಂ ಪಟೋಲಾಮಲಕ ತಥಾ ॥ ६८ ॥

ಆಸುತ್ಯ ದ್ವಿಗುಣ ಕ್ಷीರ ತೈಲಪರಸ್ಥ ವಿಪಾಚಯೇತ ।

ಅಷ್ಟಪತ್ರಮಿದಂ ತೈಲ ಶಿರೋರೋಗ ವಿನಾಶನಮ् ॥ ६९ ॥

ಅಷ್ಟಪತ್ರ ತ್ಯೈಲ

ಬಿಳ್ಳಪತ್ತೆ ಎಲೆ, ಕಾಸಕ್ಕನ ಎಲೆ, ಭ್ಯಂಗರಾಜ ಎಲೆ, ಇಂಣುವಲ್ಲೀ
ಎಲೆ, ಅನ್ಯಾಂಭಳ್ಳಿ ಎಲೆ, ನಾಗನಲ್ಲಿ ಎಲೆ, ಕಾಡುಪಟನಲ ಎಲೆ, ನೆಲ್ಲಿ ಎಲೆ
ಇಂತ್ಯಾಗಲು ಪ್ರಸ್ಥ 1ರಂತೆ ಸ್ವರಸ ಸೇರಿಸಿ ತ್ಯೈಲಪ್ರಸ ವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಆದರ
ದ್ವಿಗುಣ ಕಾಲನ್ನು ಸಹಾ ಸೇರಿಸಿ, ಸೇಜನೆ ಮಾಡುವುದರಂದ ಸಕಲ
ಶೋರೋಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸುಖವನ್ನೀಯುವುದು.

॥ ದಾರ್ಮಿಸ್ವರಸಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ದಾರ್ಮಿಸ್ವರಸಯಂತಾಙ್ಗ ಗೃಹಧಮನಿಶಾಂವಿತಮ् ।

ತೈಲಮಭ್ಯಜನಾತ ಪಕ್ವ ಮೆಢ್ರೋಗ ನಿವಾರಯೇತು ॥ ೭೦ ॥

ದಾರ್ಮಿಸ್ವರಸಾದಿ ತ್ಯೈಲ

ಮರದರಸಿನ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಗೃಹಧೂನು (ಹೋಗೆ
ಕರಿ), ಇಂತ್ಯಾಗಳ ಕೆಲ್ಲಿನನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ತ್ಯೈಲದ ಅಭ್ಯಂಜನ
ದಿಂದ ಮೇಧಾರೋಗವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

॥ अमृतोत्तर तैलम् ॥

गुह्यस्याविपचेकाथे तैलं क्षीरसमन्वितम् ।
 चंदनोशीरकुष्ठाबद्सारिबामलकात्पलैः ॥ ७१ ॥
 कल्कैरेभिः शिरोदाहं पित्तगुद्ममपिजवरम् ।
 प्रमेहं विनिहत्याशु नाम्नैतदमृतोत्तरम् ॥ ७२ ॥

अमृतैर्मूलैर्दुर्लभैः

अमृतैर्भूत्यैर्मूलैर्दुर्लभैः तैलं सैरिसि अम्बुदे काला
 रुद्रादिसि ज्ञेयदन, लामूलजे, कैंकुण्डे, भृद्यमूल्ये, नामूदजीरु,
 शैलीकायीसिव्ये, नैलक्षण्यैर्गद्यै, इत्युग्रं कैल्यवेन्यु सैरिसि वैराक्ष
 रुद्रादि शैलसि सैरेजनैवाद्युद्योरिंद्र नैकलविधद डैलिद्वाक, पीत्तु
 रुलु, ज्युर, दाक, प्रमेहक वैदेदलादुम्बुद्गामु नौरेवागुत्तुने.

॥ २ चंदनादि तैलम् ॥

चंदनोदीच्यनक्षद धात्रीयष्ट्याह्वासारिबाः ।
 सवलास्सलिङ्गद्वोणे पृथगदशपलोनिमताः ॥ ७३ ॥
 पक्त्वा कषाये सक्षीरे क्षिपेत् ब्राह्मीवरीरसम् ।
 कुमारीनालिकेरंबु तैलमानं पृथक् पृथक् ॥ ७४ ॥
 प्रपौडरीकमञ्जिष्ठा धातकी पद्मकेसरम् ।
 कुमुदोलपलशाल्क मृणालविसपद्मकम् ॥ ७५ ॥
 अनंताकुशकासेषु क्षीरिश्वरं सवलकलम् ।
 गणं च जीवनीयाखयं कवाथे द्रव्याणि पेषयेत् ॥ ७६ ॥
 ग्रस्थं च दत्त्वा तैलस्य शनैमृद्धग्निना पचेत् ।
 एतत्तेलप्रशमयेद्वाहमूर्छाशिरोग्रहान् ॥ ७७ ॥
 कामिलाभाद्वरोगं च रक्तपित्तं च नाशयेत् ।
 ग्रदरं पित्तचित्रंशं विसर्पं पित्तचैकृतम् ॥ ७८ ॥
 अभ्यङ्गपाननस्याद्यैर्तिवज्रमिवासुरान् ।

ಮತ್ತೊಂದು ಚಂಡನಾದಿ ತೈಲ

ಚಂಡನ, ಇರಿವೆರಿದಂಡು, ಲಾಮಂಡ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ
ಮಧು, ನಾಮದಬೇರು, ಕಡಿರಬೇರು, ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಯ, ಹಾಲು,
ಲಭೀಷ್ಠಿ, ಬಾಹ್ಯಿಸ್ಪರಸ, ಶತಾವರಿಸ್ಪರಸ, ಜೋಽಳಿಸ್ಪರಸ (ಕುಮಾರಿ)
1 ಪ್ರಸ್ತು, ಎಳನಿರು ಇವಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಣ್ಣಿಯ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿ
ಕೂಡಿಸಿ ಕೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಪುಂಡರೀಕ, ಮಂಜಿಷ್ಟುಕಡ್ಡಿ, ಧಾತಕೀಕುಸುಮ, ಪದ್ಮ
ಕೇಸರ, ಕುಮುದ, ನೀಲಗಂಪಿಗಾಡ್ಡಿ, ತಾವರೆನಾಳ, ಪದ್ಮಕಾಷ್ಠ, ಪಣ್ಣಿ
ರಂಗಬೇರು, ಕುಶಬೇರು, ಆಟದಭೀಂಬೇರು, ಕಬ್ಬಿ ಈ ಮೂರರ
ಬೇರುಗಳು ನಾಲ್ಕು ಮರಗಳ ಜಿಗುರು, ಲವಂಗಜೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೀಯ
ಗಣ, (ಬುಗುಡಿಕೂವಿನಗಾಡ್ಡಿ, ಕಾಕೋಳಿ, ಕ್ಷೀರಕಾಕೋಳಿ, ಮೇದಾ, ಮಹಾ
ಮೇದಾ, ಸಣ್ಣಹೆಸರುಬೇರು, ಕಾಡುದ್ದುಬೇರು, ಜೀವಕ, ಶುಷ್ಪಭೇಕ) ಇವು
ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಮುದು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಪಕ್ಕವಾಡಿ ದಾಹ, ಮೂಳಭೀ, ಶಿರೋ
ಗ್ರಹ, ಕಾಮಿಲಾ, ರಕ್ತತಿತ್ತ, ಭಾರ್ತಾತ್, ಅಂದ್ರವಾತ, ಪ್ರದರ, ಶಿತ್ತವಿಭೂಂಶ,
ವಿಸರ್ವ, ಸತ್ತವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಂಗವಾನನಾವನಗಳಿಂದ ಹೊಗೆ
ಉಡಿಸುವುದು.

॥ ಮಾಧಾದಿ ತೈಲम् ॥

ಮಾಷಸುಙ್ಗಬಲಾಸಿಳಿಂ ತೈಲं ಸರ್ವಶಿರಾರ್ತಿನ್ತುತ್ ॥ ೭೯ ॥

ಮಾಷಾದಿ ತೈಲ

ಉದ್ದು, ಹೆಸರು, ಕಡಿರಬೇರು, ಇವುಗಳಿಂದ ವಾಡಿದ ತೈಲವು
ಶಿರೋರೋಗಳಿಗೆಹರು.

॥ ತುಳಸೀಸ್ವರಸಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ತುಳಸೀಸ್ವರಸೆ ಸಿಳಿಂ ಕುಂಡುರಖಸಮಾಳಿತಮ् ।

ಘೂತಿನಾ ಸಂಭ್ರತಂ ಹನ್ಯಾತ್ತಲಂ ದೃಷ್ಟಜಲಸ್ತುತಿಮ् ॥ ೮೦ ॥

ತುಳಸೀಸ್ಪರಸಾದಿ ತೈಲ

ತುಳಸೀಸ್ಪರಸಕ್ಕೆ ಕುಂಡಿಲ್ಲ ಕೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಎಳ್ಳಿಷ್ಠಿ ಕೂಡಾ ಹಾಕಿ
ಮುದುವಾಕದಲ್ಲಿ ವಾಡಿದ ತೈಲದ ಸೇಜನೆಯು ಮೂಗಿನಿಂದ ಬರುವ

मुग्धोऽधीयुक्ते शूरायं सत्रव, मुहूर्जलसत्रवनन्नु कौदा गुण
पृष्ठिसुभृदेः.

॥ तिंत्रिणीस्वरसादि तैलम् ॥

तिंत्रिणीस्वरसे तैलप्रस्थं सम्यक् पचेत् भिषक् ।
अत्र कलंकं प्रवक्ष्यामि सर्ववातहरश्च यत् ॥ ८१ ॥

३० कृष्णैर्नुर्तमादि शैल

क्षुणसै लैयं द्युरन्तं प्राप्तु २ कृष्णैरप्तु ½ सै१०५८ वाडकर
गाढ़ाद वद्युग्धन्नु कैल्पनै१०५८ पांडमादि शैलनु कैवियल्लै
७०४४गानव लालूडरद रै११८गानन्नु कै११८लादिसुवृद्धम्.

॥ कुष्टांतक तैलम् ॥

द्वात्रिंशद्वाकुचीबीजं जलद्वेणे विपाचयेत् ।
चतुर्भागावशेषं तु कषायमवतारयेत् ॥ ८२ ॥
पूते तस्मिन् कथाये तु विकांतं च रसं तथा ।
पृथक् पृथक् पञ्चनिष्ठं चतुर्विशश्च निष्ठकम् ॥ ८३ ॥
गंधकं चैव संयोज्य नागवल्लीरसेन तु ।
याममात्रं सुपिष्ठ्वा तु सूक्ष्मं दृष्टिं डोलयेत् ॥ ८४ ॥
तैलप्रस्थं पचेत्सम्यक् शनैर्द्व्यावाहयेत् ।
यावत् चिङ्गणतां याति तत्त्वैलमवतारयेत् ॥ ८५ ॥
धान्यमध्ये तु निग्वनेत् पक्षद्वयमुपेक्षया ।
शुभे मुहूर्ते नक्षत्रे सकलं तैलमुत्तमम् ॥ ८६ ॥
लेहयेत्यातस्थाय मानवोऽमरतां बजेत् ।
क्षीराञ्चाशी परिहरन् व्यायामादीन् जितेन्द्रियः ॥ ८७ ॥
प्रलेपात्सर्वकुष्टानि नाशयेत्सहजानि च ।
कुष्टांतकमिदं नामना तैलमात्रेयनिर्मितम् ॥ ८८ ॥

ಕುಣ್ಣಂತರ ತೈಲ

ಕಾಕೋರ್ಚಲರಿಬೀಜ ಪಲ 32, ಕ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನೀರುಕುತ್ತಿ 32, ಸೇರಿಸಿ, ಕ್ರಾಯದ 1/4 ಅಂಶ ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ ಕಿನ್ನ ಗಾಳಿಸಿ ತುದ್ದಮಾಡಿದೆ ಮೇಲೆ, ಅದೇ ಕ್ರಾಯಕ್ಕೆ, ಮೂರು ವಿಧದ ಕಾಂತಗಳನ್ನು (ಅಯು ಸಾಘಂತ, ಸಹಯರ್ಕಾಂತ, ಜಂದ್ರಕಾಂತ), ರಸವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ 5-5 ಕ್ಕೆಂಜಿಗಳಂತೆ ತೆಗೆದು, ಹಾಗೆಯೇ 24 ಕ್ಕೆಂಜಿ ಗಂಥಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ, ನಾಗವಲ್ಲಿರಸ (ವೀಕ್ಷದೆಲೆಯ ಸ್ವರಕ) ದಿಂದ ಒಂದು ಯಾಮವಯಗಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರೆದು, ಅದಮೇಲೆ ಹೀಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕುತ್ತಿ ಎಳ್ಳಿಷ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿ, ವೀಕ್ಷದೆಲೆಯಿಂದ ಮರ್ದಿಸಿದ ಜೊಣವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಮೃಷ್ಣಗ್ರಿಯಿಂದ ಕೊಡಿದ ಒಳೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಸಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕ್ರಮದಂತೆ ಮರ್ದಿಸುತ್ತಾ, ‘ಚಿಕ್ಕಣ’ ಹಾಕವಾಗುವಾಗ ಒಲೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಲಿಸಿ, ಸ್ವಾಭಾವಾದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಭದ್ರತದರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟು, ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತ, ಶುಭನಕ್ಷತ್ರ, ತಾರಾಬಲಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿ, ಧಾನ್ಯರಾಶಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು, ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗೆ ಮಿತಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿ, ನಂತರ ಕ್ಕೀರದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಭುಂಜಿಸಬೇಕು. ಈ ಬೈಷಣಾಮೃತವನ್ನು ಸೇವಿಸುವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ದೇಹಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿದೇ ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂದ್ರಿಯಸಿಗ್ರಹಣಣವನಾಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವತ್ತಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು, ದೇವತೆಗಳಂತೆ ತೇಜಸ್ಸಿಯಾಗುವನು. ಮತ್ತು ಈತ್ಯಲವನ್ನು ತರಿರದ ಬಹಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ, ಸರ್ವವಿಧದ ಕುಣ್ಣರೋಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ವಿಶೇಷತಃ ಸಹಜ ಕುಣ್ಣರೋಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ರೋಗದಿಂದ ಬಿಳುವೇರಿದ ರೋಮರಾಜಿಗಳನ್ನೂ, ಶ್ವಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಬೆಂಕೆ ಬಿದ್ದು ಉಂಟಾದ ಶ್ವಿತ್ರಕೆಲೆಗಳಂತಿರುವುದನ್ನೂ ನಿವ್ಯತ್ತಿಪಡಿಸಿ, ಸುಶಾಖಿವ್ಯಾದಿಯನ್ನೀಯುವುದು. ಈತ್ಯಲವು ಪೂಜ್ಯಪಾದರಾದ ಅತ್ಯೇಯ ಮಹಿಂಗಳಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

॥ त्रिफलादि तैलम् ॥

एकाबाकुचिकीटहन्तुवरके, रावेदितावैद्यके ।

रन्योरुष्करतेजनीहरियवैर्युक्ता फलानां त्रयैः ॥

अश्वेणामलकेन लोहितकाया चान्यापिसङ्कीर्तिता ।

त्रीण्येतानि फलत्रयाणि शरणं कुष्ठानुराणां नृणाम् ॥ ८९ ॥

त्रिफलादि तैल

त्राक्षेऽर्थल०, विशाल०, नीरक्षुर्क्षुरु, इत्यु मुशरु भगेयं
मुद्युग्धु कौदि १; गृष्णद गृरु, ज्वर्षुन्तुय०, कौद्गोप्तुलय०
इत्यु कौदि १; श०त्रैक्षाय०, नैल्लैक्षाय०, अष्टैलैक्षाय०, इत्युग्धु
मुशरु कौदि १, क्ष विधक०द कौदिसि प्राक्षव्यादिद तैलन्,
कुष्ठुर्लैक्षय०दवरीग आक्षि क्षड्दाय॒क्षेव०.

॥ सहचरादि तैलम् ॥

समूलशाखस्य सहाचरस्य ।

तुलां समेतां दशमूलतश्च ।

पलानि पञ्चाशदभीरुतश्च ।

पादावशेषं विपचेद्वट्पाम् ॥ ९० ॥

तत्र सेव्यनखकुष्ठहिमैला ।

सृक्षिप्रियकुन्नलिकांबुशिलाजैः ।

लोहितानलदसुराह्वैः ।

कोपनामिसितुरुष्कनतैश्च ॥ ९१ ॥

कंपाक्षेपस्तंभशोषादियुक्तान् ।

गुह्मोन्मादौ पीनसं योनिरोगन् ।

तुल्यक्षीरं पालिकैस्तैलपात्रं ।

सिद्धं कृष्णचून् शीलितं हंसि वातान् ॥ ९२ ॥

ಸಂಹಜರಾದಿ ತ್ಯೇಲ

ಕರಿಕುರಿಂಜ್ಞಾಬೀರೂ ಎಲೆಯೂ ಕೂಡಿ ಪಲ 100, ದಶಮೂಲಗಳು ಪಲ 50, ಶತಾವರಿಂಬೀರು ಪಲ 50 ಸೇರಿಸಿ ಕಷಾಯವಿಟ್ಟು ಪಾದಾವ ಶೇಷ ಬತ್ತಿಸಿ; ಎಳ್ಳೆಳ್ಳೆ ಸೇರಿಸಿ, ಎಳ್ಳೆಯವ್ಯೇ ಹಾಲು ಕೂಡ ಹಾಕಿ ಲಾಮುಂಚೆ, ನಾಗಾಗುಣ (ನಖಿಂ) ಕೆಂಕುಷ್ಟ, ಜಂದನ, ಎಲಕ್ಕು, ಜೋನಕ ಹುಲ್ಲು, ಸೇರಳಳಿಪ್ಪು, ಮಾಂಸಿವಿಶೇಷ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು ಕಲ್ಲುದ, ಮಂಜಿಷ್ಟು ಕಡ್ಡಿ, ಜಟಾಮಾಂಸಿ, ಅಗಿಲುಗಂಥ, ದೇವದಾರು, ತಿರುವಟ್ಟಪಶ್ಚ, ಸತಾಹೆ, ಕುಂಡಿಲ್ಲಿಕ, ಭಾಗರ, ಇವುಗಳ ಕಳ್ಳು ಸೇರಿಸಿ ಹಾಕಮಾಡಿದ ತ್ಯೇಲವು ಸಕಲ ವಿಧದ ವಾತರೋಗಾಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಕರಂಭಶಾಕೋಡಾದಿ ತೈಲम् ॥

ಕರಂಭಶಾಕೋಡವರಾನಿಶಾನಾಂ ।

ಗ್ರಾಂಭಿನಕಾಲ್ಯಾಪಕಚಿತ್ರಕಾನಾಮ् ।

ದಂತೀಯುತಾನಾಂ ಕವಥಿತೆ ಕಷಾಯे ।

ಗ್ರಾಂಭಿನಕಳಂ ತಿಲಜಂ ಪಚೆತ್ ॥ ೯೩ ॥

ಆಕ್ರೂಪಮಿಥ್ಯಾಸ್ವರಸೈರೂಪೇತಂ ।

ಸಪಾದಚಿತ್ರಾಭವತೈಲಮೆತತ್ ।

ಶ್ರೀಪಾದನಾಶಾಯವಂತಿ ತೈಲಮ् ।

ಘೃತं ತು ಪಿತ್ತಪ್ರಭವೆ ವಿಕಾರೆ ॥ ೯೪ ॥

ಕರಂಭಾಕೋಡಾದಿ ತ್ಯೇಲ

ಉಮ್ಮುತ್ತುದಬೀರು, ಜೆರುಪರುವಬೀರು (ಶಾಕೋಡ), ತ್ರಫಲೆಗಳು, ಅರಸಿನ, ಪುಳಿಯಾರಲೆ, ಅಳೂಪಗಡ್ಡೆ (ಕರಳ್ಳೆಂಬಿನ್ ಗಡ್ಡೆ), ಇವುಗಳ ಸ್ವರಸ, ಸಳ್ಳಿಹರಳ್ಳೆ ಇವುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ತ್ಯೇಲವು ಶ್ಲೀಪದರೋಗಾಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಏತೆತ್ತುಇಳ್ಳಿ ಶ್ಲೀಪದರೋಗಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಸ್ವರಸಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಫ್ಲೂತನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಅತಿ ಹಿಡಿಯಾಗಿ.

॥ वचादि तैलम् ॥

वचाहरीतकीलाक्षाकटुरोहिणीचंद्रनैः ।
निर्गुणीस्वरसैः सिद्धं तैलमाश्वपचीं नयेत् ॥ ९५ ॥

వచ్చాది త్వీల

ಕರನೆಕ್ಕಿಯ ಸ್ವರಗಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಣಿ ಸೇರಿಸಿ ಬಜಿ, ಅಂಥಲೆಕಾಯಿ, ಕೋಲರಗು, ಕಟುಕರೊಹಿಟೆ, ಚಂದನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ವನೇರಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಸಿ ಸೇರಿಸಲು, ಅಪಚೀರೋಗವು ದೊರಸಿರಿಯುವುದು.

॥ त्रिफलादि तैलम् ॥

त्रिफलामृतवल्यौ च केतक्यसनकौ बलाम् ॥
 एरुंडमिन्द्रवल्लीं च जलद्रोणे विपाचयेत् ॥ ९६ ॥
 रसेन तेकराजस्य हठस्य स्वरसेन च ।
 तैलप्रस्थं पचेद्धीमान् द्विगुणक्षिरसंयुतम् ॥ ९७ ॥
 कल्कं च कुष्ठयष्ट्याह्नपश्चकोशीरचंदनैः ।
 मुस्तैलापत्रमांसी च हयगंधामृता बला ॥ ९८ ॥
 सारिबामरकुष्ठं च लवज्ञनतचोरकान् ।
 उत्पलाद्यज्ञनेनालीशुक्षणपिण्डान् समावपेत् ॥ ९९ ॥
 शिरोरोगप्रतिश्यायौ विशेषेण विनाशयेत् ।
 खालित्यं चैव पालित्यं केशानां भज्जनं तथा ।
 त्रिफलाद्यमिदं तैलमूर्खजस्त्रगदापहम् ॥ १०० ॥

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ଦିତ ପ୍ରକାଶନ

ಶ್ರೀಫಲೆಗಳು, ಅನ್ವಯತ್ವಬಹುದ್ದಿ, ಕೇತಕೇನುಂಳ, ಬೇಂಗಳಿರುಳು, ಕಡಿರುಳು, ಸಣ್ಣಹರಳುಬೇರು, ಇಂದ್ರಾವಲ್ಲಿ, ಇವುಗಳು ಪಲ 2ರಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕುತ್ತಿ 16, ಒತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ, 4ಕ್ಕೆ ಬ್ರಂಗರಾಜರವ

ಕುತ್ತಿ 1, ಹಸಿನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿರಸ ಕುತ್ತಿ 1, ಈ ರಸಗಳಿಗೆ ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಕುತ್ತಿ 1,
ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ 2ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಕಲ್ಪಕ್ಕೆ-ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಜಂದನ, ಕಂಕಂನ್ನ
ಉಮಂಜ, ಭರ್ದುಮುಷ್ಟಿ, ಏಲಕ್ಕೆ, ಪಕ್ಕೆಲೆ, ಮಾಂಸಿ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಆಮೃತ
ಬಳ್ಳಿ, ಕಡಿರಬೇರು, ನಾಮದಬೇರು, ದೇವದಾರು, ಲವಂಗಜಕ್ಕೆ. ತಗರ,
ಕಜ್ಞಿರ, ನೆಲಸಂಪಿಗಣ್ಣೆ, ಆಂಬಲಗೆಣ್ಣೆ, ಸ್ನೇಹಿಲಗಣ್ಣೆ, ಕಂಕಾವಳಗಣ್ಣೆ,
ತಾವರೆವಳಯಂ, ಅಂಜನಕಲ್ಲು, ಆಮರಂಬೇರು ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು,
ಕೈಂಜಿ 2ರಂತೆ ಸೇರಿಸಿ ಜೂರ್ಜಮಾಡಿ ಕಲ್ಪಸೇರಿಸಿ ಪಕ್ಕವಾಡಿದ
ತಿಫಲಾದಿತ್ಯಲವು ಶೋರೋಗೋಗ, ಪ್ರತಿಶ್ಯಾಯ, ಅಲಿತ, ಪಲಿತ, ಕೇಶ
ಭಂಜನ, ಉಧ್ವಾಜತ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಅಸನಬಿಲವಾದಿ ತೆಲಮ್ ॥

ಅಸನಬಿಲವಬಲಾಮೃತಪಾಚಿತೆ ।

ಮಧುಕನಾಗರಕತ್ರಿಫಲಾನ್ವಿತೆ ॥

ಪಯಾಸಿ ತೆಲಮಿಡಂ ಪಯಸಾ ಪಚೆತ್ ।

ನಥನಕರ್ಣಶಿರಾಹಿತಸುತ್ತಮಮ್ ॥ ೧೦೧ ॥

ಅಂಧನಬಿಲ್ಲಾದಿ ತ್ಯೈಲ

ಬೇಂಗತಿರುಳು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ರತಿರುಳು, ಕಡಿರಬೇರು, ಆಮೃತಬಳ್ಳಿ, ಈ
ಮಧುಗಳ ಕಷಾಯಮಾಡಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಒಜತುಂಠಿ, ತ್ರಿಫಲೆಗಳಸಿನ್ನೆ,
ಇವುಗಳ ಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು, ಹಾಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾಡಿದ
ತ್ಯೈಲದ ಸೇರೆನೆಯಿಂದ ನಯನರೋಗ, ಕೂರ್ಜರೋಗ, ಶೋರೋಗೋಗಳು
ನಾಕವಾಗುತ್ತವೆ.

॥ ನಾಗರಾದಿ ತಲಮ್ ॥

ನಾಗರಸ್ಯ ತುಳೆ ದ್ವೇ ಶು ಸ್ಯಾತುಲಾಚಿತ್ರಕಸ್ಯ ತು ।

ದೇವದಾರುತದರ್ಥ ಸ್ಯಾಸದರ್ಥ ದ್ವಿಕರಘಜಕಮ್ ॥ ೧೦೨ ॥

ಮುಸ್ತಾರಿಮೆದವಿಫಲಾಙ್ಗನೀಬಂಸ್ಯಾರ್ಕಗುಗುಳುಃ ।

तदर्थमिति संगृहा द्विदोषे सलिले पञ्चेत् ॥ १०३ ॥

तैलादकं विपक्तव्यं कार्षिकैः कलिकैतैरिमैः ।

शटीपुष्करशार्ङ्गेष्टाहपूषापिपलीत्रयम् ॥ १०४ ॥

भार्द्धी रास्ना मधुचिष्ठुष्टु निशाद्यवचांबुदम् ।

चातुर्जीतं च मञ्जिष्ठाचंदनाग्रहूपद्मकैः ॥ १०५ ॥

मांसीलोधावराकैर्दिगणं भीरसंयुतम् ।

तत्पवं विनिहृत्याश्च मखजानु सकलामयान् ॥ १०६ ॥

पात्राभ्यव्यवहारं दृष्टिभिः ।

ನಾಗರಾದಿ ತ್ವಿಲ

ఒట్టుతుంపి పల 200, చిత్రముల పల 100, దేవదారు పల 50, కొంగుమురదకేత్తి, రావుబిజదకేత్తి పల 50, భద్రముష్టి, అంమేడ (కంపేలత్తెని), తృఫలిగఁ, భత్తి, నాగదంతిబీరు, ఎక్కుగిడద బీరు, గుగ్గలు ఇవు ఎల్లాకూడి 25 పల, 32 కుత్తి కెవాయదల్లి బత్తిసి 8 కుత్తిగే, 4 కుత్తి తైల, కజ్జుర, పుష్పర ముల, కెరజ్జులీ, బెట్టుకరండేబీరు, హట్టలి, హట్టలిముల, అత్త హప్పలి, కిరుతేగు, కెంపరత్త, జీనుమయణ, అరసిన, మరదరసిన సిహే, భద్రముష్టి ఎలశ్చై, లవంగజశ్చై, తమాలపత్తి, నాగశేసరి, మంజిష్టకెడ్డి, జందన, అగిలుగంధి, పద్మకాష్ట, మాంసి, వాచోటికేత్తి, తృఫలిగఁ, కంకుష్ట, ఎక్కుగింత ద్విగుణకాలు, ఇవుగళ తైలవన్ను పాన అభ్యుంజన, గండొవ, విధిగళింద ఉప యోగిసిద్దల్లి ఎల్లా ముఖరోగఁ నివారణయాగుపుపు.

॥ मन्जष्टादि तैलम् ॥

मन्दिरावजनसारिवाडकटुकातकोलजातीफल ।

श्रीकंठत्रिकलाजटातगरस्ययष्टिचातुर्जातकैः ।

सौर्गीरागुरुचोरयुग्मभृगनाभीदुष्यलंभोविसे: ।

तैलं नेत्रशिरोतिहारि सप्तयः सिद्धं कुमारीरसे ॥ १०७ ॥

वंशजैश्वादि त्रैल

लैलेलिरस (कुम्हार) कुत्ति, 4रल्ल लैलैज्ञे कुत्ति, दनद
हालु कुत्ति, 4न्नु सैरिसि, कल्पुक्ते-मुंजैन्न कट्टि, अंजनकल्पु,
नामुदब्बैरनसिप्पे, भूषुमुप्पे, केमुकरैरैसिणि, तत्केन्द्रील, जायी
कायी, कैंदिवेत्ति, अणीलैकायीसिप्पे, नेल्लिकायीसिप्पे, शांति
कायीसिप्पे, जटावर्हांसि, डगर, कैंकुन्न, ज्यैन्नुमधु, एलक्ते,
लवंगज्ञे, तवर्हालपत्ति, नागकैरसि, लामुंजे, अगिलु,
केच्छुर, अद्विकज्ञुर, पुलुगु, वृश्चिकपूर, नेलसंसिगे
गज्जे, इरुवैरिदंदु, तावरीकुसमु, इवु तैलै आधर आधर
प्रकार कल्पु सैरिसि वाक्षवर्हादि गाळिसि कृष्णकैलैवृदरंद
नैत्तुरैरैगगडु श्रीरैरैरैगगडु शमन.

बलाहादि तैलम् ॥

बलाहाद्यतासुद्धमाषकवाथे तिलोद्धवम् ।

पक्वं शिरोरुजं हंति चंदनामययष्टिभिः ॥ १०८ ॥

बलाहादि तैल

कैदिरब्बैरु, नेल्लिकायी, अमृतंबृष्टि, हैसरु, उद्धु इव
गरु क्षुधक्ते लैलैज्ञे सैरिसि जंदन, कैंकुन्न, ज्यैन्नुमधु, कल्पु
हाके सुपाक्षंद इलिसिद त्रैलवन्नु सैजिसुवृदरंद
श्रीरैरैगगडु नाशवागुवृ.

भृङ्गामलकादि तैलम् ॥

भृङ्गःमलकरसप्रस्थे ।

तैलप्रस्थं पलं च मधुकस्य ।

शीराढ़के विपक्वं बलाका ।
 मपिकोकिलां कुख्ने ॥ १०९ ॥
 अंधमनं धं कुख्ने ।
 बधिरमबधिरं तथा ।
 चलदंतमुपचित ।
 पीनोरस्को भवति नरो मासमान्रेण ॥ ११० ॥

भृ०ग०म०लक०दि भृ०ल

भृ०ग०रा०ज (गग्फ०समु०ल), ड०म० जैजै तैगैदै स्मू०ट०स० क००३०२, कैसि नैलौका०यि० रै० क००३०२ कै० एै०है० कै०कै० १ सै०१०८ि० कै०लू०कै० जै०१०४०म०धू० तै०लै० १४नू० जै०लै०८ि० सै०१०८ि०, प्रा०कै०लै० ६८ि० वै०ग०स०म०है०तै०१०४०पै०यै०१०८ि०८०८ि० तै०१०१०८ि० लै०१०१०८ि०८०८ि० सु०सू०र० वै०नै०, कै०रु०दै०नै० नै०तै०दै०नै०वै०नै०, बै०रै०नै० तै०१०८ि० दै०नै०वै०नै०, कै०लू०गै०रै० सै०१०८ि० तै०१०८ि० दै०नै०, कै०रै०दै०नै०

॥ बलाधात॒न्यादि तै०लम् ॥

ए०को भागो बलाधात॒न्योरु०दू॒च्यास्तु तद॒र्धकम् ।
 उशीरस्य तद॒र्धं स्यात्तद॒र्धं हिस्वेरकम् ॥ १११ ॥
 तद॒र्धं चंदनं यष्टि प्रसूनं बकुलस्य च ।
 द्रोणेऽपां साधयेत्सम्यक् चतुर्भागावशेषिते ॥ ११२ ॥
 अत्र कल्कं प्रदातव्यं मधुका चंदनद्वयम् ।
 कुष्ठमुत्पलमठं च सारिबा च त्रिजातकम् ॥ ११३ ॥
 जातीफलं च तक्षोलं कर्पूरं च शतावरी ।
 जीवर्कर्षभौको मेदा मृद्गीका कुंकुमं तथा ॥ ११४ ॥
 लामज्जकं च शालूकं चोरकद्वयपुष्करम् ।
 नागपुष्पं नखं स्पृका मञ्जिष्ठा कदुरोहिणी ॥ ११५ ॥
 अञ्जनं सरलं दारु चंपकं मृगनामिकम् ।
 मधूकपुष्पं इयोनाक त्रिफला फलिनी मिसि॒ः ॥ ११६ ॥

मुस्तागुरु तथा मांसी तगरं पश्चकेसरम् ।
 कषायस्य समं क्षीरं ससमामलकं तथा ॥ ११७ ॥
 दत्ता तद्वच्छतावर्यस्तैलप्रस्थं विपाचयेत् ।
 एतत्तेलं निहत्याशु पानाम्यवज्जननावैः ॥ ११८ ॥
 शिरोनेत्रगतान् रोगानन्यानिपत्ताऽनिलोद्धवान् ।
 अङ्गदाहे शिरोदाहे नेत्रदाहे च शस्यते ॥ ११९ ॥
 क्षतक्षयहरं वृज्यं रक्मांसबलप्रदम् ।
 ऊर्ध्वजनुगतान् रोगान् विशेषेण विनाशयेत् ॥ १२० ॥

४४ उपधारात्रुंदि शैल

४४ उपधारात्रुंदि शैल, नैलीकायिसिष्टे, इव भाग I, अदर आर्द्धभाग मृत्युभृत्य, अमृत्युभृत्य आर्द्धभाग लामुंजे, लामुंजेद आर्द्धभाग इरुवैरिदंडु, इरुवैरिदंडिन आर्द्धभाग जंदन, श्रेष्ठं मुधु, रींजिष्टेष्टु, इवुगलन्सु काकि 16 कुत्ति क्षवायिवन्सु रादावशीन (4 कुत्ति) न्यादि अदक्षे १०मु कुत्ति लृष्टेक्ष्ये हाकि, 4 उत्ति दनद कालु, अष्ट्यै नैलीकायिरस, मुत्तु अष्ट्यै शत्रावरि स, इवुगलन्सु सैरिसि, कल्युक्षे—ज्येष्ट्यै मुधु, जंदन, रक्षे १०दन, क०कुष्टु, नैलसंसिगे गद्ये, भद्रमुष्टु. एलक्ष्ये नामुद १६, लवंगजेक्षे, त्वरालपत्ति, जायिकायि, त्वेक्ष्यैल, पञ्चेष्टु प्रौढर, शत्रावरिभैरु, जैवके, युष्मभके, मैदाओ, दारुक्ष्ये, १०कुमुक्षेसरि, लामुंजे, नैर्गद्ये, क्षज्ञिद, आदविक्षज्ञिर, वृष्टुरमुहाल, नागक्षेसरि, नागुण, नामुक्षक्षमुल्लु, मुंजिष्टु उद्दिश्ये. क्षटुकरेहीक्षे, अ०जनकेल्लु, जरळ, दैवदारु, संसिगे ष्टु, शृणुगु, इष्टेक्ष्ये, चौनक्षमुल्लु, अर्णीलेकायि सिष्टु, ए०त्कायि सिष्टु, नैलीकायि सिष्टु, नैरक्षेष्टु, सत्रापे, देहद्वृद्धुमुष्टु, अगिलुगंध, मै०सि, तगर, तावरीक्षमुम, क्षै०जि र०ते आरेदु सैरिसभैक्षु. ए शैलवृष्टु सैविसुवृदक्ष्यै लै०सु

ವುದಕ್ಕೊಂಡು ನ್ನುಕ್ಕೊಂಡು, ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ರೈಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ರೋಗಗಳನ್ನು, ಪಿತ್ತರೋಗಗಳನ್ನು ತಾತದಿಂದುಂಟಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲುಡಿಸುವುದು. ಶರೀರದಾನೇತ್ತಿದಾಹ, ತೀರೋದಾಹ ಜಳ್ಳಿಗಳಗೂ ಷ್ಯಾಯಕ್ಕೊಂಡು ಹಿಡಕಿಟ್ಟು. ಅಭಿಧರಂದ ದೇಹಬಲವೂ, ರಕ್ತಬಲವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

॥ ತುಂಗಡುಮಾಡಿ ತೈಲಸ್ ॥

ತುಂಗಡುಮಸ್ಯ ತರುಣಸ್ಯ ರಸೆ ಸುಗಂಧಃ ।

ಲಾಮಜಾಯಾಷಿಮಧುಕೋತಪಲಂಚಂದನಾಮಸ್ ।
ಕಲ್ಕೆನ ದುರ್ಘಸಾಹಿತೆನ ವಿಪಕ್ವಮೆತೆ ।

ತೈಲ ಶಿರೋನಯನತಪರ್ಯಮರ್ಪಣೆ ॥ ೧೨೧ ॥

ತುಂಗದ್ವಿಮಾಡಿ ಡೈಲ

ಎಳೆಸೀರು ಕುತ್ತಿ 4 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಳ್ಳೆ ಕುತ್ತಿ 1, ದನದ ಹಾಲು ಕು. 4 ಕೂಡಾ ಸೇರಿಸಿ, ಕಳ್ಳುಕ್ಕು ನಾಮದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪು, ಲಾಮಂಡ. ಜ್ಯೋಮಧು, ನೆಲಸಂಫಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ಜಂದನ ಇವು ಕೈಂಜಿ 8ರಂತೆ ಜೂಜೀರ್ಚೆ ಕಳ್ಳುಕಾರೆ ಪಕ್ಕಿಮಾಡಿದ ಡೈಲವು ತೀರೋದೋಗಳಿಗೂ ನಯನರೌಗಳಿಗೂ ಆಗಿನ ಹಿಡಕಾರಿಯು.

॥ ಚಂದನಾಡಿ ತೈಲಸ್ ॥

ಚಂದನ ಮಧುಕ ಕುಷ್ಠಮಥಗಂಧಾ ಸುರದುಮಸ್ ।

ಅಶ್ವಿರಮುತಪಲ ಮಾಂಸಿ ಪಶ್ಚಾಗುಳ ನಿಶಾ ಬಲಾ ॥ ೧೨೨ ॥

ಹ್ಯಾಬರ ನಾಗಕುಸುಮ ಸ್ಪೃಹಾಭಿಜಿಷ್ಟಸಾರಿವಾ: ।

ತಗರ ಸ್ವಾಗಾನಾಭಿಶ್ರಾ ಶತಪುಷ್ಪಾ ಹರೇಣುಕಸ್ ॥ ೧೨೩ ॥

ಸೂಕ್ಷಮೈಲಾಬಂ ತ್ವಚಾ ಚೌರ ಬರ್ಬರ ತೈ: ಸುಕಲಿಕತ್ತಿಃ ।

ಕೆತಕಿಮೂಲಜಬವಾಯೆ ಸಕ್ಷಿರ ತಿಲಜಂ ಪಚೆತ್ ॥ ೧೨೪ ॥

ತದಭ್ಯಙ್ಗಾದಿಭಿಸ್ತೈಲ ವಾತಶಾಣಿತನಾಶನಸ್ ।

ಜೆಂದನಾಡಿ ಡೈಲ

ಜೆಂದನ, ಜೈಂಬುಮಧು, ಕಂಡುಳ್ಳು, ಅಳ್ಳುಗಂಧಿ, ದೇವದಾಶಾಮಂಡ, ನೆಲಸಂಫಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ಜಟಾಮಾಂಸಿ, ತಮಾಲಪತ್ರೆ, ಆ

గంధ, అరసిన, కడిరబేరు, ఇరువేందండు, నాగకుస: నాముఁ కెయుల్లు, మంజస్తు తెద్ది, నామదబేరు, తగోర, పుణి: సతాపే, ఆరేణుక్, సళ్ళ ఎలశ్చీ (జిచ్ఛీలా), భద్రముష్టి, కజ్జ కిరుతేగు బేరు, ఇవుగళు ప్రతియోందు కైంజి 2రంతే జూణువ కల్ప సేరిసి, కేభకేముల కొఱాయ (స్వరస కుత్తి 4), ఎళ్ళైణ్ణే 1 కూడిసి దనద కాలు కుత్తి 4 హాకి, పూడవూడ త్తే అభ్యంగాది విధిగాంద వాతశోణిత రోగవన్న హోగలావుదు.

॥ అమృతాది తైలమ్ ॥

అమృతాక్వాథసంసిద్ధ తైలం చందన సర్షపై: ॥ १२५ ॥

సారిచోశిరకుషాబ్దధాత్రీసోపలతస్కరై: ।

కల్పక్రీవా వాతపిత్తాసశిరారోగహరం పరమ్ ॥ १२६ ॥

అమృతాది త్తేల

అమృతబళ్ళ కొఱాయ కుత్తి 4రల్లి ఎళ్ళైణ్ణే కుత్తి 1 సే కెల్పుక్కే జందన, సాసివే, నామదబేరిన సిష్టే, లామంజ, కంకుష్ట, భద్రముష్టి, నేల్లికాయి సిష్టే, నేలసంపిగే గడ్డె, కంజ గడ్డె. ఇవుగళన్న కైంజి 4½ యంతే జూణుసి కల్ప సేరిసి తయ సిద త్తేలద సేచనేయింద వాతరక్త, పిత్తరక్త, శిరోరి. ఇవుగళు శమన.

॥ దుర్ఘూరాది తైలమ్ ॥

దుర్ఘూరపత్రస్వరసే తథీజి: శ్లష్టణచ్ఛార్ణితి: ।

పవం తైలం నిహంత్యాశ్చ కండ్ కెశచ్యుతిన్ నృణామ్ ॥ १२७ ॥

దుధూరాది త్తేల

ఉమృత్తపత్తస్వరస, మత్తు ఆదర బీజగాన్న కల్ప: సేరిసి తయారిసిద త్తేలద సేచనేయింద తలేతురిసువికే, కూదలు బీళువిచే ఇవుగళు శమనవాగి, శిరోరోగాగఢ్లు ఖితకూంయాగువుదు.

॥ जीमूतादि तैलम् ॥

जीमूतभृंगकरवीरनिशाकर्नीलयः ।
तेषां रसे तिलजमंकरसेन तुल्यं ।
कार्यासमूलसहितं सृदुवह्निपक्व ।
मर्वाक्सकेशपतनं विनिहंति कंडूम् ॥ १२८ ॥

जी१मूतादि तैलम्

कैलभैविन एलैयु रस, भृ१०ग्राज रस, कै१११र रस, कै१५
अरसीन रस, एक्सीदिद एलैयु रस, अमुरि एलैयु रस, कै१५
भै१८१, आ मुमुग्गु प्रृथियै१०दर सूरस कुत्ति ११०ते कै१६३
ठंयारिसीद त्यै१८१ प्रृथियै१०दर सूरस कुत्ति ११०ते कै१६३
कै१११ग्गाडिसुव्युद्युम्.

॥ नीलीभृंगादि तैलम् ॥

नीलीभृंगरजःशतक्रतुलताधात्रीफलानां रसे ।
क्षीरैराढकनालिकेरमहिषीधेनूद्धवैः साधितम् ।
तैलं तत्पयसैव पिष्टलुलित्यष्ट्याहगुञ्जाव्यनैः ।
केशान् सञ्जनयेत्तलेऽपि करयोरास्तामकेशं शिरः ॥ १२९ ॥

जी१११भृ१०ग्रादि तैलम्

अमुरिलै, भृ१०ग्राज, इ१०द्रृवल्लि (लयिल्लाब्लै), कैसि नै११
कायी, इपुग्गु प्रृथियै१०दर सूरस कुत्ति १, एक्सीक्सै, कुत्ति १
अदिनकालु, तै१११नकालु, एम्मै१११ कालु, दनद रालु इ११
प्रृथियै१०दर सूरस कुत्ति ११०ते, जै१११मुधु, म१०जै१११ च१११, अ१११
कल्लु इ१११ कै१११ १२१०ते नुक्किगे आरेदु कै१११ कै१११ व्यादिसि प्रा१११
दलीलिसि तलैगे दै१११वृद११०द कौदलु बरुव्युदकै१११, तलैय
कै१११रुजै१११ निल्लु वृदकै१११ फै१११कारियु.

॥ अंकोलादि तैलम् ॥

अंकोलवीजमरिच्चकुष्ठः कल्पीकृतैभिषक् ।
पचेत् ब्रुकुलपत्रस्य जंबीरस्य रसाढके ॥ १३० ॥
तैलप्रस्थं शिरोऽभ्यङ्गात् शिरः कुष्ठविनाशनम् ।

अ० शैलेशदि शैल

अ० कैश्चैलभीज, करिमेणासु, क० कूप्तु अप्तु कै० ज्ञै० ज्ञै० १२००:
भृशगळ चल्लु, रै० ज्ञै० पञ्चासुरस कूप्ति २, नै० बै० है० लै० रस कूप्ति
भृशगळै० दिग्गै० लै० कूप्ति १, कौडा हारी, पाकेदलीलै० सिद्ध शैल
वन्नम् डलीग्दलु डलै० यै० लै० तु० रसविकै० यै० ग्लादि सुन्दरु

॥ नीलीनिर्गुड्यादि तैलम् ॥

नीलीनिर्गुडिकाभृंगदुधररजससितथा ॥ १३१ ॥
कोशातकी च चिन्चाकौं तेहां सारे चतुर्गुणे ।
त्रिजातबाकुचीकुष्ठैैलं सम्यग्विषाचितम् ॥ १३२ ॥
ससरात्रप्रयोगेण कपालाशौ विनाशनम् ।

११ शैलेशैल० शैलदि शैल

अ० मू० एलै०, क० नै० लै० एलै०, छू० ग० रा० जै० (ग०), दु० ध० ए०
पञ्चै० (ग० मू० तु० एलै०), कै० सै० रै० सै०, सै० रै० कै० एलै०, हू० जै० एलै० रै०
एक्कै० गै० दै० एलै० यै० रसै०, भृ० पृ० तृ० कै० यै० दै० मै० कू० पृ० ½, कै० लै०
एलै० शै०, लै० वै० गै० जै० चै०, डै० वै० लै० पञ्चै०, कौ० कै० ए० ए० लै०, क० कू०
वै० रै० तै० भृ० गै० नै० शै० यै० ए० सै० कै० लै० हू० है० ए० कै० ए० १ कौ० दि०
डै० यै० ए० सै० शै० लै० वन्नम् डलै० यै० लै० यै० लै० यै० वै० वै० वै० वै० वै० वै०

॥ नीलीनिशादि तैलम् ॥

नीलीनिशेकुदीक्षीरवल्कवैकुंटजे रसे ।
तैलं सजंबीररसे कपालव्याधिनुत् शतम् ॥ १३३ ॥

ನಿಂಲೆನೆಶಾದಿ ತೈಲ

ಅಮರಿ ಎಲೆ, ಹಸಿ ಅರಸಿನ, ಇಂಗುಡಿವಲ್ಲಿಲ, ನಾಲ್ಕುಮರಗಳ
ಕೆತ್ತು, ತುಂಬೆ ಇನ್ನುಗಳ ಸ್ವರಸ, ನಿಂಬಿಯೆಂಬ ರಸದಿಂದ ಪಾಕಮಾಡಿದ
ತೈಲವು ಕಪಾಲಾಶಸ್ವಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯು.

॥ ವಚಾಲಶುನಾದಿ ತೈಲम् ॥

ವಚಾಲಶುನಾದೋಷಾಭಿರ್ಬಿಳವಪತ್ರರಸೆ ಶ್ರತಮ् ।
ತೈಲ ಶ್ರವಣದೋಷಙ್ಮಿ ವಿಶೋಷಾಪ್ಯಬ್ರಹ್ಮನಾಶನಮ् ॥ ೧೩೪ ॥

ವಜ್ರಾಲಂಕುನಾದಿ ತೈಲ

ಬಜೆ, ಬೆಂಕ್ಕುಳ್ಳಿ, ಅರಸಿನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪ ಕೊಡಿಸಿ, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತೆಯ
ಸ್ವರಸದಿಂದ, ಪಾಕಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ತೈಲವು ಕಿವಿನೋಷ್ಟ, ಕಿವಿಯಿಂದ
ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಪೂರ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಾಡುವುದು.

॥ ನಿರ್ಗುಡೀರಜನ್ಯಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ನಿರ್ಗುಡೀರಜನ್ಯಾಬಿಳವಸ್ಲುಹಾಲ್ಕರಸೆ ಶ್ರತಮ् ।
ರಸಾನದಾಖಿಳವಾಭ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವಸೇಧಜಕಲಿಕತಮ् ॥ ೧೩೫ ॥
ತೈಲ ಶ್ರವಣದೋಷಙ್ಮಿ ವಿಶೋಷಾಪ್ಯಬ್ರಹ್ಮನಾಶನಮ् ।

ನಿಂಂಂಂಡಿರಜನ್ಯಾದಿ ತೈಲ

ಕರಿನೋಳ್ಳಿ ಎಲೆಯ ರಸ, ಹಸಿ ಅರಸಿನ, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತೆ ಎಲೆಯ ರಸ,
ಕೆಳ್ಳಿ ಎಲೆಯ ರಸ, ಎಕ್ಕೆಗಿಡದ ಎಲೆಯ ರಸ, ಇಂಗುಡಿ ಸ್ವರಸಕ್ಕೆ ಒಂ
ಶುಂಬಿ ಕಲ್ಪಹಾಕೆ ಪಾಕಮಾಡಿದ ತೈಲವು ಶ್ರವಣದೋಷ, ಕಿವಿಯಿಂದ
ಪೂರ್ಯ ಬರುವಿಕೆ, ಇನ್ನುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಅರಿಸೆದತ್ವಗಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಅರಿಸೆದತ್ವಚಾ ಗ್ರಾಹಂ ನಂ ಪಲಶತಂ ಭವತ್ ॥ ೧೩೬ ॥

न्यद्वोधोदुर्बराश्वथपुश्वलकाच्छसं तथा ।
 अतुद्रैणे जले पक्त्वा चनुभागाऽवशेषिते ॥ १३७ ॥
 तेलाढकं पचेत्तत्र काथिकैः कलिकत्तरिमैः ।
 यष्टीत्रिजातमज्जिष्ठागायत्रीलोभ्रकट्टले ॥ १३८ ॥
 श्रीरिवृज्ञारिमेदत्वक्स्मुस्तागुरुहिमद्वयै ।
 कर्पूरजातीतकोलमांसीधातकिगौरिकैः ॥ १३९ ॥
 मृणाळमिसिवैदेहीपश्चकेसरकुञ्जमैः ।
 लाक्षासमझाबृहतीबिल्वमध्यसुरद्वयैः ॥ १४० ॥
 शैलेयं सरङ्गं स्पृक्षा पलाशरजनीद्वयैः ।
 प्रियङ्कुतेजिनीपार्थत्रपुञ्जफलत्वयैः ॥ १४१ ॥
 कालेयपुञ्जरजटाव्याग्रीमदनसंयुतैः ।
 जाते चिक्कणपाके तु परिस्नाव्य निधापयेत् ॥ १४२ ॥
 तन्नस्यपानगंद्वयकस्यभ्यङ्गेषु योजयेत् ।
 सुखजानामयान् हंति विशेषाद्वंसरोगाजित् ॥ १४३ ॥

ಅರಿಮೇದಭ್ರूಗಾಡಿ ತೈಲ

‘ಅರಿಮೇದೋನಿಟ್ಟಿದಿರೆ, ಇಡ್ಯಮರ್ತಿ’ ದುರ್ಗಂಥಕಾಳಿಗೆ ತಿಂಬಿಗೆ ಅರಿಮೇದ
 ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಹೊಸ ಅರಿಮೇದ ಜೆಕ್ಕೆ (ಕರಂವೇಲತ್ತೆಣ್ಣಲಿ) ಪಲ 100, ಅಶ್ವ
 ಗೋಳಿ, ತೀನ್ನಿಗೋಳಿ, ಅಶ್ವಭ್ರೂ, ಇನ್ನಗಳ ಜೆಕ್ಕೆ ಪಲ 100, ಜತುದೊರ್ವೀಣ
 '64 ಕುತ್ತಿ) ನಿರ್ವಿನಲ್ಲಿ ಜತುಭಾರಗಾವಶೀಳ ಮಾಡಿ ತೈಲಪುಸ್ತ 4, ಜೀವ್ಯತ್ತೆ
 ಮುಧು, ಏಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗಜೆಕ್ಕೆ, ಡಮಾಲಪತ್ತಿ, ಮಂಜಿಷ್ಟು ಕಡ್ಡಿ, ಕಾಚಿ
 ತರುಳು, ಪಾಚೋಟಿ ಕೆತ್ತು, ಕುಮಿಳು ಬೇರು, ನಾಲ್ಕುಮರಗಳ ಕೆತ್ತು, ಅರಿ
 ಮೇದ ಕೆತ್ತು, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಚಂದನ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಪಣ್ಣಿ
 ಕರ್ಪೂರ ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ತಕ್ಕೊನ್ನೀಲ, ಮಾಂಸಿ, ಧಾತಕೀಕುಸುಮ,
 ಕಾವಿಮಣ್ಣ, ತಾವರೆ ದಂಡು, ಸತಾಪೆ, ಹಿಷ್ಟಿಲಿ, ತಾವರೆ ಕುಸುಮ,
 ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ಕೋಲರಗು, ಪರಜ್ಞುಂಡಬೇರು, ಸಣ್ಣ ಕೆಂಟಕಾರಿ

ಬೇರು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಕೆತ್ತಿ, ದೇವದಾರು, ಕಲ್ಲಾರು, ಜರಳ, ಜೋನಕಹುಲು
ಪಲಾಶ ಕೆತ್ತಿ, ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ನಾಟೆಲು, ಚೆಪ್ಪೆನ್ನಯುರಿ,
ಬಣಾಪ್ಪೆ, ಶರಪುಂಬಿ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿ
ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಪುಷ್ಟಿರಮೂಲ, ತಾವರದೆಂಡು, ಸಣ್ಣ ಕುದನೆ ಬೇರು, ಜೀನು
ಮಯಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಂಡಿ ತೆರಂತೆ ಈ ಜೈವಧಿಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ಪಿಸುವಾಡಿ
ಸೇರಿಸಿ ಒಿಕ್ಕುಣಿ ಪಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ ನಸ್ಯ, ಪಾನ, ಗಂಡೂಷ, ಶೀರೋಬಸಿ,
ಅಷ್ಟುಂಗಾದಿ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ
ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿಗಳೂ ವಿಶೇಷತಃ ದಂಡರೋಗಳೂ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವವು.

॥ ಪುಂಖಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಪುಂಖಾಧ್ಯಾತ್ಮಾಕಳಕಸಿಂಹ ತೈಲ ದ್ವಿಜಾರ್ಥಿನುತ್ ।

ಶ್ರಂಭಾದಿ ತೈಲ

ಶರಪುಂಬಿಬೇರು, ಇದರ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ ಕೆಲ್ಪ
ಹಾಕಿ ಪಾಕವಾಡಿದ ತೈಲವು ಕೆಲ್ಲುನೋವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿಲಾಡಿಸು
ವುದು.

॥ ರಾಮಾಧಿ ತೈಲಮ् ॥

ರಾಮಠಲವಣಿಪತ್ತಂ ತೈಲ ತಜಾಲಿಕೆರಸ್ಯ ।

ವಿಧಿನಾ ಸಪಯಃಸಿಂಹ ರದ್ಶುಜಾಗಾಂಶು ನಾಶಯತಿ ॥ ೧೪೪ ॥

ರಾಮಾಧಿ ತೈಲ

ಇಂಗಃ, ಇಂಡಪ್ಪೆ ಇವರದು ಬಗೆಗಳ ಕೆಲ್ಪ ಸೇರಿಸಿ ಎಳ್ಳಿಸ್ತೂ, ನಾಲ್ಕಿ
ತೇರತ್ತೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕವಾಡಿದ ತೈಲವನ್ನು ಕೆಲ್ಲುನೋವು
ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊಂದುವುದು.

॥ ಅಂಘಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ಅಂಘಾದಾನಿಂಬನಿರ್ಗಂಡಿಸ್ತಾಸೆನ ವಿಪಾಚಿತಮ् ।

ನಿಶಾಕಳಕಯುತ ನಳಭೋಷ್ಟರೋಗವಿನಾಶನಮ् ॥ ೧೪೫ ॥

ಅಂರ್ಯಂಡಾದಿ ತೈಲ

ನೆಲನೆಲ್ಲಿಬೇರು, ಕೆಹಿಬೇವು, ಕರಿಯನೆಕ್ಕೆ ಇವುಗಳೆ ಸ್ವರಸಕ್ಕೆ ಅರ
ಸಿನ ಕಟ್ಟ ಕೂಡಿಸಿ ಹಾಕಮಾಡಿದ ತೈಲವು ಓಷ್ಣ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಹಿತ
ಕರವು.

॥ ೨ ದಿನೇಶವಳ್ಳಾದಿ ತೈಲम् ॥

ದಿನೇಶಾಖಾಸಿಸ್ವರಸೆ ವಿಪಕ್ಷಂ ।
ತಜ್ಞರ್ಮಕಲ್ಕೆನ ಪುನರ್ವಸ್ಯ ॥
ಸಾರೆ ಚ ತೈಲ ಬ್ರಣರೋಪಣಾರ್ಥ ।
ಪ್ರಶಾಸ್ತಮಿತ್ಯೇತ ಇಡನಿತ ತಜಾಃ ॥ ೧೪೬ ॥

ನುತ್ತೊಂದು ದಿನೇಶವಲ್ಲಾದಿ ತೈಲ

ವೆಂಬಾಡಸ್ವರಸ, ಅದರ ಕೆತ್ತಿಯ ಕಟ್ಟ, ತೆಗ್ಗಾಮೆ ಕಷಾಯ ಈ
ತೈಲವು ನೃಣಾರೋಪಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಉಪಕಾರಿಯು.

॥ ದೂರ್ವಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ದೂರ್ವಾಸ್ವರಸಕಳಾಭ್ಯಾಂ ಸಿದ್ಧ ತೈಲ ಬ್ರಣ ಹಿತಮ् ।

ದೂರ್ವಾದಿ ತೈಲ

ದೂರ್ವಾಸರಸದಲ್ಲಿ (ಕಡಿಕೆಹುಲ್ಲು), ಅದರ ಕಟ್ಟವನ್ನೂ ಕೂಡ ಎಣ್ಣೆ
ಸೇರಿಸಿ ಹಾಕಮಾಡಿದ ತೈಲವನ್ನು ನೃಣಗಳಿಗೆ ಹಂಚುಲು ಕೂಡಲೇ ಉನ
ಶಮನಹೊಂದುವುವು.

॥ ತಿಲಾದಿ ತೈಲಮ् ॥

ತಿಲಯಷ್ಯಾಹ್ಯಾಃ ಕಲಂ ಮಹಿಷಿಕ್ಷಿರಸಂಯುತಮ् ।
ಶೀರ್ಯಸಾಣೀಷು ಕೇಶಾಷು ಕೇವಸ್ಥಾಪನಮುಕ್ತಮಸ್ ॥ ೧೪೭ ॥

ଶିଳାଦି ତୃତୀୟ

ଏଥୁକାହିଁ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମୁଧୁ ଭର୍ଗାଳ କେଲ୍ପୁ ସେଠି, ଏମୁହାଲୁ
କୁନ୍ଦା କାହିଁ ପାଇମାଦିଦ ତୃତୀୟ ଡଲେକୁନ୍ଦଲଗାଳୁ ଶ୍ରୀରାଧା,
କେତେପଣନାଗଦେ ଛରଲିକୁ କିତକାରିଯୁ.

॥ ନାଗରାଦି ତୈଲମ୍ ॥

ନାଗରସୈଧଵମାଗାଧିମୁଖତା ।

ଗୋକୁରବାସାଲଗୁନେସ୍ତୈଲମ୍ ॥

ଅର୍କସୁପର୍ଣ୍ଣରସେନ ବିମିଶ୍ର ।

କର୍ଣ୍ଣରୂପ ଶତକାରି ନିହାନ୍ତ ॥ ୧୪୮ ॥

ଶାଗରାଦି ତୃତୀୟ

ଚଣତୁଳି, ଶିଂମଦୁଲୁ, କୁମିଳି, ଭର୍ତ୍ତନମୁଷ୍ୱୁ, ନେଗ୍ରିନମୁଷ୍ୱୁ,
ଆଦେଶ୍ଵରୀଙ୍କ ବେରୁ, ବେଳୁଲୁ ଭର୍ଗାଳ କେଲ୍ପୁ, ଏକ୍ଷୁଗିରିଦିଦ ଏଲେଯ ଶ୍ରୀରାଧ
ଦଲ୍ଲି ପାଇମାଦିଦ ତୃତୀୟଦିନ ଡଲ୍ଲିକେନ୍ଦ୍ରୀକିରଣଗାଳୁ ତମନ
ପାଗାନୁହୁ.

॥ ଅଣୁତୈଲମ୍ ॥

ଜୀବନ୍ତି ଜଲଦେବଦାରୁଜଳଦତ୍ତକ୍ରସେତ୍ୟଗୋପୀହିମ ।

ଦାର୍ଢିତ୍ୱଳମୁଖକଲ୍ପନାଗୁରୁଵରାପୁର୍ବାହ୍ନବିଲ୍ଲବୋତ୍ପଳମ୍ ॥

ଘାଵନ୍ୟୌ ଶୁରଭି: ସଥିରେ କୃମିହରଂ ପତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ରେଣୁକମ୍ ।

କିଞ୍ଜଲକ କମଳାହ୍ୟ ଶତଗୁଣେ ଦିନ୍ୟେଽଭ୍ୟାସି କ୍ଵାଥ୍ୟେତ ॥ ୧୪୯ ॥

ତୈଲାଦ୍ରିସଂ ଦଶଗୁଣ ପରିଶେଷ ତେନ ।

ତୈଲ ପଚେଷ ସଲିଲେନ ଦଶୈବ ବାରାନ୍ ॥

ପାକେ କଷିପେଷ ଦଶମେ ସମଭାଜଦୁରବ୍ ।

ନସ୍ୟ ମହାଗୁଣମୁଶାସ୍ୟଣୁତୈଲମେତତ ॥ ୧୫୦ ॥

ಅಣು ತೈಲ

ಬುಗುಡಿಕ್ಕೊವಿನ ಗಡ್ಡೆ, ಭಿಂದುಮುಷ್ಟಿ, ಇರುವೇರಿದಂಡು, ದೇವದಾರು, ಲವಂಗಾಕ್ಕೆಚ್ಚೆ, ಲಾಮುಂಚೆ, ನಾಮುದ ಬೇರು, ಚಂದನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಕರಿಭಿಂದುಮುಷ್ಟಿ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಪುಂಧ ರೀಕೆ ಕಬ್ಬಿ, ನೆಲಸಂಹಿಗೆ ಗಡ್ಡೆ, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಕಂಟಕಾರಿ ಬೇರು, ಕುದನೆಬೇರು, ಸುರಭಿಬೇರು(ಚಿಟ್ಟಂತಿನ ಬೇರು), ಓರೆಲಿಬೇರು, ಮೂರೆಲಿ ಬೇರು, ವಿಶಾಲರಿ, ತಮಾಲಪತ್ತಿ. ಎಲಬ್ಬಿ, ಅರೇಣುಕ, ತಾವರೆಕುಸುಮ, ಕಡಿರಬೇರು, ಇಪುಗಳನ್ನು ಈ ದೈವಧಿಗಳ ಶತಗುಣ ದಿವ್ಯಜಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ, ಎಣ್ಣೆಯ ಹತ್ತುಪಾಲು ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕುದಿಸಿ, ಕುದಿಸಿದ ಕಣಾಯಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಮುಂಚಿನಂತೆ ಸೇರಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ದೀತಿಯಂದ ಹತ್ತು ಸಲ ಕುದಿಸಿ ಬತ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನಾಗಿ ಹತ್ತನೇ ಸಲ, ಎಣ್ಣೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಡಿನ ಹಾಲು ಕೂಡಿಸಿ ಸುಪಾಕೆಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ ಗಾಳಿಸಿ ಸ್ಪೃಜ್ಣವಾದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶೀರೋರೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಸ್ಯವಿಧಿಯಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಶಮನವಾಗುವುದು.

॥ ಸಹದೇವಾದಿ ತೈಲम् ॥

ಸಹದೇವಾದಿ ತೈಲ ಸಾಧಯೇನ್ಮತಿಮಾನ್ ಭಿಷಹ್ ।
ಪತ್ರಫಲಕಲ್ಕಂ ಸಕ್ಷಿರ್ ಸರ್ವಜರಹಂ ಪರಮ್ ॥ ೧೫೧ ॥

ಸಹದೇವಾಶ್ವದಿ ತೈಲ

ಸಹದೇವಿ ರಸಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆ ಸೇರಿಸಿ ಪಡೆಂಗ ಕಲ್ಲು ಹಾಕ ಪಾಕಮಾಡಿ ಹಣ್ಣುಲು ಜ್ಞಾರ ಶಮನ.

॥ ಬಣರೋಪಣ ತೈಲಮ् ॥

ಸಹಾಖಾಕರ್ಕಜೆ ದುರ್ಘತೆ ಮಧುಬ್ಳಿಷ್ಟೆನ ಸಾಧಿತಮ್ ।
ತೈಲ ಸಹಾರ್ಥಯಾಗೇಣ ಮುಷ್ಟಬಣವಿರೋಪಣಮ್ ॥ ೧೫೨ ॥

ವ್ರಾರೋಪಣ ತೈಲ

ಕೆಳ್ಳಿಯ ಹಾಲು, ಎಕ್ಕುಗಿಡದ ಹಾಲು ಇವುಗಳ್ಲೂ ಎಳ್ಳಿತ್ತೆಯನ್ನು
ನೇರಿಸಿ ವಾತ್ರಪಾತೆದಲ್ಲಿ ಜೀನಮಯಿಣಿನನ್ನು ಬೆರಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ;
ತೈಲವನ್ನು ದುಷ್ಪ್ರಯುಣಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ಹಳ್ಳುತ್ತದೆಂದ
ಕೂಡಲೇ ಗುಣವಾಗುವುದು.

॥ ಬಲಾತೆಲಭ್ರ ॥

ಬಲಾಶತಂ ಛಿಶ್ರಹಾಪಾದं ರಾಸ್ನಾಷ್ಟಭಾಗಿಕಭ್ರ ।

ಜಲಾಢಕಶತೆ ಪಕಸ್ವಾ ಶತಾಂಗಸಥಿತೆ ರಸೆ ॥ ೧೫೩ ॥

ದಾಧಿಸಸ್ತವಿಕ್ಷುನಿರ್ಯಾಸಶುಕ್ತಸ್ತೇಲಾಢಕಂ ಸಮೈ: ।

ಪಚೆದಾಜಪಯೋಽರ್ಥಾಂ ಕಲ್ಕಿರೆಭಿ: ಪಲಾಂಬ್ರತೈ: ॥ ೧೫೪ ॥

ಶಾಂತಿಸರಳದಾರ್ಥೇಲಾಮಂಜಿಷ್ಟಾಗುರುಂಬನೈ: ।

ವರ್ತಮಾಕಾತಿಬಳಾಮುಸ್ತಾಸುಧ್ಯಪರ್ಣಿಹರಣುಭಿ: ॥ ೧೫೫ ॥

ಯಧ್ಯಾಹ್ವಸುರಸಬ್ಯಾಗ್ರಿಣಾನಖರ್ಬಕಜೀವಕै: ।

ಪಲಾಶಾರಸಕಸ್ತೂರಿನಾಳಿಕಾಜಾತಿಕೊಳಕै: ॥ ೧೫೬ ॥

ಸ್ವಪಕಾಕುಂಬುಮಜೈಲೆಯಜಾತಿಕಂಡುವಚಾಂಬುಭಿ: ।

ಸ್ವಕ್ರಂತುರುಷಕರ್ಪಂ ತುಂಬುರುಶ್ರಾನಿವಾಸಕै: ॥ ೧೫೭ ॥

ಲವಙ್ಗನತತಕಕೋಲಕುಷಮಾಸಿಪ್ರಿಯಙ್ಗಭಿ: ।

ಸ್ವಯಂಬೇತಗರ್ಧಾಗಾವಚಾಮದ್ವನಕಷ್ಠಾವै: ॥ ೧೫೮ ॥

ಸನಾಗಕೆಭರೈ: ಸಿಂಧೈ ರ್ದಯಾಞ್ಜಾನಾವತಾರಿತೆ ।

ಪತ್ರಂ ಕಣಕ ನತಃ ಪೂರ್ತ ವಿಧಿನಾ ತಪ್ರಪೂರಿತಭ್ರ ॥ ೧೫೯ ॥

ಕಾಸಂ ಶಾಸಂ ಜವರಂ ಸೂಳಿಂ ಛರ್ದಿ ಗುಲಮಂ ಕಾತಂ ಕಥಭ್ರ ।

ಶ್ರೀಹಂಕಾರಪದಾರಮಲಕ್ಷಮೀ ಚ ಪ್ರಣಾಶಯೆತ್ ॥ ೧೬೦ ॥

बलातैळमिदं श्रेष्ठं वातव्याधिविनाशनम् ।

पाने नस्ये उच्चासने उभ्यजने च ।

खेहाः काले सम्यगेते प्रयुक्ताः ॥

दुष्टान् वातानाश्च शार्णतिं नयेयुः ।

वंश्यानार्यपुत्रभाजश्च कुर्याः ॥ १६१ ॥

द्वोद्दृ बलात्यैल

कैदिरबीरु पल 100. अन्नुत्तबली पल 25, कैंपरत्ति पल 12½ इवन्नु जैनाग्नि जड्डी 400 कुत्ति जलदली कैवाय बत्तिसि कुत्ति 4 आगुवाग गालिसि तैगेदु, 4 पुस्त लक्ष्मीक्ष्मी अदक्षे संयागि वौसरुनीरु, कैच्छीनरस, चुक्कुप्पुलिय रस काकि 2 पालु आदिन कालु कौदिसि, कैल्लुक्के कैजेक्कुर, जेरच, देवदारु, एलच्ची, मुंजिस्तु कृद्दि, आगुलागौंध, जंदन, पद्मुत्र, द्वोद्दृ कैदिरबीरु, भृद्रमुष्टि, काढुद्वु बीरु, आरैलुच, ज्यैर्ष्टु मुधु, तातारावला बीरु, वाष्पुनवि, जैवक, चुप्पेच, वलात, पुलागु, कैल्लुद, जाजिमल्लिग, कैटुकरैरैहिज्जे, इरुवैरिदंदु, लवंगजेक्के, कैंदिल, कैपुरार, तिरुवट्टपत्त, बज्जे, कैंदिजेक्के, लवंग, तर्गर, तकेल्लैल, कैंकुस्तु, मरांसी, नामुरकेमुल्लु, कैंभृद्रमुष्टि, जायिपत्ति, बिलुपत्तेकायी, लवंगजेक्के, कैत्तुंचिरि, तावरीदंदु, नैरैरैप्पुप्पु, तूजिनाग, नागकैसं इवन्नु सैरिसि जूलार मरादि कैल्लु कौदिसि मुंदाग्नियिंद पाकमरादि गालिसि अदमैरी पात्रपाकक्षे पच्छैलि जूलारकाकि अति जागरूकैत्तैयिंद भृद्र वागिट्टु पृयुक्ते पृवाणानुसार सैविसलु कास, शृणुस, ज्ञुर, मुम्भार, वमन, गुल्लु, व्युष, भू॑क, शै॒फ, अप्पारूर, अलक्ष्मी इन्द्रगळन्नु उपशमन वौदुवृद्धुद ई बलात्यैलवृ हौंदे

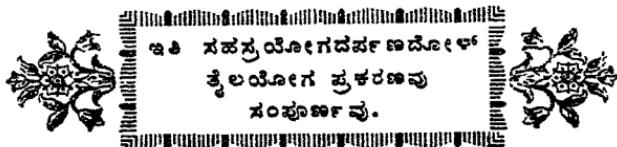
ಸೂಚಿಸಿದ ಬಲಾತ್ಮೇಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಾತರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸು
ಪ್ರದರಲ್ಲಿ ಎನ್ನೊಂದು ಪಾಲು ಶ್ರೀಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು. ಪಾನದಲ್ಲಿ, ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ,
ಅಳ್ಳಂಗದಲ್ಲಿ, ಅನುವಾಸನದಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿ
ಸಿದರೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ದುಷ್ಪ್ರವಾತರೋಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವೆದಲ್ಲದೆ,
ಪುತ್ತೆತ್ತುತ್ತುತ್ತು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುವ ಬಂಜಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದರ
ನೇವನೇಯಿಂದ ಪುತ್ತುವತಕಿಯಾಗುವರು. ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಶಯಗಳು
ಕರ್ಮೋದೀಕರಿಸಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಸಿಕ್ಕಣಿ ದ್ರವವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನ
ಪಡಿಸುವುದಾದರೆ, ಈ ಮಹಾಬಲಾ ತ್ಯಾಲವು, ಸ್ವೇಹ ಸ್ವೇದ ವಿಧಿಗಳಿಂದ
ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಿಸ್ಪಂಥಯವಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

॥ ಪ್ರಸಾರಿಣಿ ತೈಲम् ॥

ಪ್ರಸಾರಿಣಿತುಲಾಕ್ವಾಯ ತೈಲಪ್ರಸರ್ಥ ಪಯಸಸಮಮ् ।
ದ್ವಿಮೇದಾಮಿಸಿಸಂಜಿಷ್ಟಾಕುಷಾರಾಸ್ನಾಕುರ್ಚಂದನೈः ॥ ೧೬೨ ॥
ಜೀವಕರ್ಧಭರಕಾಕೋಳಿಯುಗಾಳಾಮರದಾಸುಭಿಃ ।
ಕಲ್ಕೈವಿಂಪಾಚಯೇಸ್ವರ್ಮಾರೂಪಾಶನಮ् ॥ ೧೬೩ ॥

ಪ್ರಸಾರಿಣಿ ತ್ಯಾಲ

ಶ್ರುತಾರಿಣಿ 100 ಪಲ, ತ್ಯಾಲ ಕುತ್ತಿ 1, ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ 1, ಮೇದಾ,
ಮಹಾಮೇದಾ, ಸತಾಪೆ, ಮುಂಜಿಷ್ವಕಡ್ಡಿ, ಕಂಕಣ್ಣ, ಕೇಂಪರತ್ತಿ, ರಕ್ತ
ಜಂದನ, ಜೀವಕ, ಖುಂಭಕ, ಕಾಕೋಳಿ, ಕ್ಷೀರಕಾಕೋಳಿ, ದೇವ
ಧಾರು ಈ ಎಲ್ಲ ಚೈಷಂಧಿಗಳನ್ನು ಉಪ್ಯಂತ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಕಮಾಡಿ ಇಳಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ
ತಯಾರಿಸಿದ ತ್ಯಾಲವು ಸಕೆಲ ವಿಧದ ವಾತರೋಗಗಳಿಗೂ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿ
ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

॥ अथ चूर्णप्रकरणम् ॥

१७७७ छ न लु के ठ छ लु

॥ सुदर्शन चूर्णम् ॥

चिफला रजनीयुग्मं कंठकारीयुगं शठी ।
 त्रिकदु ग्रंथिकं मूर्वा गुह्यची धन्वयासकः ॥ १ ॥
 कटुका पर्षदो मुस्तं त्रायमाणा च बालकम् ।
 विंबः पुष्टकरमूलं च मधुयष्टी च वत्सकम् ॥ २ ॥
 अवार्नीद्रयवो भाङ्गी शिशुवीजं सुराष्ट्रजा ।
 व वा त्वक् पक्षकोशीरं चंद्रमातिविपावला : ॥ ३ ॥
 सालिपर्णी पुष्टपर्णी विडङ्गं तगरं तथा ।
 चित्रको देवकाष्ठं च चच्चं पत्रं पटोलजम् ॥ ४ ॥
 जीवकर्षभक्तौ चैव लवङ्गं चंशलोचना ।
 पुण्डरीकं च काकोली पत्रकं जातिपत्रकम् ॥ ५ ॥
 तालोसपत्रं च तथासम्भाग नि चूर्णयेत् ।
 सर्वचूर्णस्य चार्धीयां कंसतं निक्षिपेत् सुधीः ॥ ६ ॥
 पृतसुदर्शन नाम चूर्ण दोषत्रयापहम् ।
 ज्वरांश्च निखिलान् हन्याच्चात्र कार्या विचारणा ॥ ७ ॥
 पृथग्दंडागंतुजांश्च धातुस्थान्विनाशज्वरान् ।
 सञ्चिपातोद्धर्वाश्रापि मानसान्वपि नाशयेत् ॥ ८ ॥
 गतिरज्वरेकाहिकादिन्मोहं तंद्रां अमं लृषां ।
 श्वासं कासं च पांडुं च हृद्रोगं हंति कामलाम् ॥ ९ ॥

त्रिकपुष्टकटीजानुपार्श्वालनिवारणम् ।

शीतांशुना पिषेद्धीमान् सर्वज्वरनिवृत्तये ॥ १० ॥

सुदर्शनं यथाचक्रं दानवानां विनाशनम् ।

तद्वज्वराणां सर्वेषामिदं चूर्णं प्रणाशनम् ॥ ११ ॥

सुदर्शनं चूर्णं

त्रिघलेगळु, आरसिन, कैंठकाठि बीरु, कैलूटी बीरु, कैजैफ्फिर, कैंठमेणसु, हौप्पुलि, बैठत्यैंलि, हौप्पुलिमुल, हैंरि कैरुंबि, अप्पुत्तेबैल्लीस्त्तें, आकीरेबीरु, कैट्टुकैरीहैलि, पवर्षटिके कैल्लु, भृत्यमुष्ट्टु, भृत्यैल्लु, इर्वैरिदंदम, कैहैबीविन जैच्चें, पुष्टुरमुल, ज्यैंन्नेंमधु, कैलैंगपालरि, जीरिगे, इंद्रियव, कैरुत्तेगु, नुगे बीज, सुराष्ट्रलवण,(कैवरंमुख्ल्लु,) बैजे, लवंग जैच्चें, पद्मकाष्ट, लामुंजे, जैंदन, अतिविदय, कैदिरबीरु, कौदुंदम्म, कौदुंदम्म, कौदुंदम्म, वा॒युवै॒शंग, भृत्यर, जैत्तुमुल (शुद्ध), देवदारु, कौदुंदम्म कैरेमेणसिन बीरु, कौदुंदम्मपट्टीलद एली, जैवक, खुषभैक, लवंग. वंशलै॒शन, पुंडरीक, कौकै॒लै॒, तमा॒लपत्ति॒, जौति॒पत्ति॒, डॉलै॒सपत्ति॒ इत्तुगळु पृथियोंदु बिगेयु॒ त्तेलै॒ ब॑ंदै॒ंद॑र॑ंत॑ते॒ अ॑ एल॑ल॒ मुद्दुगळु एरदु॑ पा॑लु॒ कैरा॑त्त॑क्कै॒द्दि॒ इ॑ष्टुन्नु॒ व॑स्तु॑गा॑ल॑त्त॑ चू॑र्णं॒मा॑दि॒,— वा॑त्त॑ ज्यू॑र, प॒त्त॑त्त॑ज्यू॑र, कै॒फ॑ज्यू॑र, वा॑त्त॑सि॒त्त॑ज्यू॑र, वा॑त्त॑कै॒फ॑ज्यू॑र, प॒त्त॑त्त॑ज्यू॑र, आ॒ग॑ंतु॑ज्यू॑र, धा॑तु॑ग॑त्त॑ज्यू॑र, वि॑षम॑ज्यू॑र, स॒न्निवा॑त्त॑ज्यू॑र, दि॑नबि॑ट्टु॒ बरु॑व एक॑हि॒कौ॑दि॒ज्यू॑रगळु, व॑म॒ह॑त्त॑त्त॑द॑, भृ॑मु॒, श॑आ॑स, कौ॑स, वा॑ंदम, छ॑द्द॑र॑ग, कौ॑मु॑ला॒, त्रि॑क, प॒त्त॑न्न॒, वा॑त्त॑प॑रि॒ न॑म॒ह॑त्त॑ इ॑व॑ व॑ह॒दला॑द र॑म॒॑ग॑ग॑ल्लि॒ अ॑ति॑व फ॑ल॒ कौ॑रि॑यु॒. कै॑दिसि॒ आ॑रसि॒द ज॑लद॒ अ॑नु॑वा॑न॑दिंद॒ स॑वि॑स॑लु॒

ಸಕಲ ವಿಧದ ಜ್ಯೋತಿಂಗಳು ಉಪಶಮನ ಹೊಂದುವುದು. ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರವು ದಾನವರನ್ನು ವಿನಾಶಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯನಾದ ಜೂಣವು ಅತ್ಯಂತ ಫಲದಾಯಕವು.

ಸಕಲ ಜ್ಯೋತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗಿಡುವ ಕಂಚ್ಯಾರಾದಿ ಜೂಣ

ಕಂಚ್ಯಾರಿಗಡ್ಡೆ, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟ, ಜೀರ್ಣಮುಧು, ಇರವೇರಿದಂಡು, ಭದ್ರಮುಹ್ಯಿ, ಕಡಿರಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿ, ಸಹಸ್ರವೇದಿ, ಜಂದನ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಲಾಮುಂಜ, ಹುಣಸೆ ಎಲೆಯ ದಂಡು, ಮಂಜಿನ್ನಕಡ್ಡಿ, ದೇವದಾರು, ಹೊದಳು, ಕಲ್ಪದ, ಕಂಡಿ ಬೆಣ್ಣೆ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಹಷ್ಟೆಕರ್ಪೂರ ಈ ಬಗೆಯ ಮದ್ವಗಳನ್ನು ಸಮಶೂಕ ತೆಗೆದು ನಸ್ತಿಗಾಳಿತ ಜೂಣಿಸಿ, ನಾರೀಸ್ತನ್ಯದಿಂದ (ಮೊಲೆ ಹಾಲು) ಅರೆದು ಉತ್ತಮಾಂಗಕ್ಕೆ ಹಷ್ಟುವುದರಿಂದ ಕಿರಿವಾದ ಜ್ಯೋತಿ, ನೇತ್ರರೋಗ, ತಲೆನೊಷ್ಟೆ, ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮ ಇವುಗಳು ಶಮನ ಹೊಂದುವುವು.

ಸನ್ನಿಹಾತಜ್ಯೋತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗಿಡುವ ರಾಸಾಯಾದಿ ಜೂಣ

ಕೆಂಪರತ್ತೆ, ಅಂಶುಗಂಧಿ, ದೇವದಾರು, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ರಕ್ತ ಬೋಳ, ಜಂಚಲ್ಪ, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟ, ಬಿಜೆ, ಕಾವಿಕಲ್ಲು, ಅರಸಿನ, ಜೀರ್ಣಮುಧು, ಕಡಿರಬೇರಿನಸಿಪ್ಪೆ, ಭದ್ರಮುಹ್ಯಿ, ಒಣತುಂತಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಖಿಪ್ಪಲಿ, ವಿಟ್ಟದಿರ(ಅರಮೇದ), ಸಹಸ್ರವೇದಿ, ಇರವೇರಿದಂಡು, ಲಾಮುಂಜ, ಅಫೀಮು, ಜಂದನ, ಹುಣಸೆಲೆಯ ದಂಡು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಧಿಗಳನ್ನು ಸಮಭಾಗ ತೆಗೆದು ಜೂಣಿಸಿ, ನಾರೀಸ್ತನ್ಯದಿಂದ ಮದಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಣ್ಣ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಸಕಲ ವಿಧದ ಸನ್ನಿಹಾತಿಗಳೂ ತಲೆವೇದನಸೆಯೂ ಪ್ರತಿಮನವಾಗುವುವು.

ಸನ್ನಿಹಾತ ಜ್ಯೋತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಥಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಕಂಚ್ಯಾರಾದಿ ಜೂಣ

ಕಂಚ್ಯಾರಿಗಡ್ಡೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ಮಂಜಿನ್ನಕಡ್ಡಿ, ಜೀರ್ಣಮುಧು, ಜಂದನ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಕಲ್ಪಾರು, ಕಲ್ಪದ, ಸಹಸ್ರವೇದಿ, ಕಟುಕ

ರೇಣಹಿಂ, ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ರಾಸ್ಯೈ, ಹುಣಸೇವಲೆಯ ನಾರು, ನಾಮದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ಜಂಜಲ್ಯಾ, ಭಿಂಬಮುಷ್ಟಿ, ಕಂಡಿಬೆಳ್ಳೆ, ಕೆಡಿರ ಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹೊದಳು, ಕುಂಡಿಲೆ, ಇಂವೇರಿಂಡಂಡು, ಕಂಕುಷ್ಟ, ರಕ್ತಬೋಽ, ಅಪೀಮು, ಕಾವಿಕಲ್ಲು, ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಭಾಗ ತೆಗೆದು ಜೂರ್ಜವೂಡಿ, ನಾರಿಸ್ತನ್ನುದಿಂದ ಆರೆದು ತಲೆಗೆ ಲೇಷಿಸುವುದರಿಂದ, ವಾತಪಿತ್ತದೋಷಗಳಿಂದುಂಟಾದ ತಲೆನೋವು, ಜ್ಞಾರ, ಬುಧಿಭೃಮೆ, ಹಿಧಾತ್ರು, ನೇತ್ರರೋಗ, ಪೀನಸ, ಕಫರೋಗ, ಕರ್ಜರೋಗ, ಸನ್ನಿಹಾತ ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನು ನಿವಾರಿಸಿ ಸುಖಶಾಂತಿಯನ್ನೀಯುವುದು.

॥ ಅತಿಸಾರೆ ಲಬ್ಧಗಂಗಾಧರ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಮುಸ್ತಾಂಬಿಂದ್ರಾಯವಂ ಬಿಲಿಂ ಲೋಬ್ರಂ ಮೋಚರಸं ತಥಾ ।

ಧಾತರ್ಕಿಂ ಚೂರ್ಣಯೆತಕ್ರಾಂತಾಭ್ಯಾಂ ಪಾಯಯೆತಸುಧಿಃ ॥ ೧೨ ॥

ಸರ್ವಾತೀಸಾರ ಶಾಸನ ನಿರೂಪಿ ಪ್ರವಾಹಿಕಾಮ् ।

ಲಬ್ಧಗಂಗಾಧರಂ ನಾಮ ಚೂರ್ಣ ಸಂಗ್ರಾಹಕ್ ಪರಮ् ॥ ೧೩ ॥

ಅತಿಸಾರೆಂದಲ್ಲಿ ಲಘುಗಂಗಾಧರ ಜೂರ್ಜ.

ಭಿಂಬಮುಷ್ಟಿ, ಕೊಡಗಪಾಲರಿ, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತೆ, ಪಾಜೋಣಿಕೆತ್ತೆ, ಅಲದ ಮಯಣ, ಧಾತಕೀಕುಸುವು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಭಾಗ ಸೇರಿಸಿ, ಪುರಾತನ ಬೀಳು ಕೂಡಿಸಿ ಮಜ್ಜಿಗೆಯ ಅನುಪಾನದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಈ ಲಘುಗಂಗಾಧರ ಜೂರ್ಜವು ಪುರಾಹಿಕಾರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

॥ ಅತಿಸಾರೆ ವೃದ್ಧ ಗಂಗಾಧರ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಮುಸ್ತಾರಲುಕಶುಂಠಿಭಿಧಾತಕಿಳೋಧ್ರವಾಲಕೈ: ।

ಬಿಲಿಂ ಮೋಚರಸಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಪಾಠಿಂದ್ರಾಯವವಸಸಕೈ: ॥ ೧೪ ॥

ಆಂಧ್ರಾಂಬಿಂ ಪ್ರತಿವಿಷಾ ಲಜಾಲುರಿತಿ ಚೂರ್ಣತಮ್ ।

ಕ್ಷೌದ್ರತಂಬುಲಪಾನೀಯै: ಪಿತೈರ್ಯಾತಿ ಪ್ರವಾಹಿಕಾ ॥ ೧೫ ॥

सर्वातीसारग्रहणीप्रशामं याति वेगतः ।
बृद्धगङ्काधरं चूर्णं सरिद्वेगविबंधकम् ॥ १६ ॥

अतिसारदल्लि वृद्धगंगाधरं ज्ञेयम्

भृद्धमुक्ति, इन्द्रमुंगं चैरु, छष्टुंगं, धात्केशमुम्,
प्राचेऽप्ति केत्तु, अ०व०१०द०५, बिल्लुपत्ति, अलद मयूर,
प्राचान्ति चैरु, अ०द०४०५, कौडगपालरि, प्राविनकायिय
जृजिन तिरुक्कु (प०७) अतिविषय, लज्जालु (नाचिकेमुक्तु) इति
गङ्कन्मु ज्ञेयसि, आक्षीत्तेऽलिद न०१०न आनुप्रानदिंद सैविनलु,
अतिसार, नुवाकुक्का, ग्रुङ्केर०१०गङ्कु निवारज्जेयागुप्तु.
अ ज्ञेयम् नदिय वैगद०५०५ अतिसारादिगङ्क वैग
वन्मु निल्लिमुव वृद्धगंगाधरं ज्ञेयवागिरुप्तुम्.

॥ रक्षपित्ते चंदनादि चूर्णम् ॥

चंदनं नलदं रोधमुशरि वद्यकेसरम् ।

नागपुष्पं तथविल्वं भद्रमुस्तं सशर्करम् ॥ १७ ॥

हीवेरं चैव पाठा च कुटजस्य फलं त्वचम् ।

शङ्खवेरं विषा चैव धातकी च रसान्वजनम् ॥ १८ ॥

आम्रास्थि जंबुसारं च तथा मोचरसः स्मृतः ।

निलोत्पलं समंगा च सूक्ष्मैला दाढिमत्वचः ॥ १९ ॥

चतुर्विशतिमेतानि समभागानि कारयेत् ।

तंडुलोदकं संयुक्तं क्षौद्रेण सह योजयेत् ॥ २० ॥

चलतां चामगभौर्णा स्तंभनं परमुच्यते ।

अश्विभ्यां विहितं पूर्वं रक्षपित्तविनाशनम् ॥ २१ ॥

हितं लोहितपित्तभ्यो शशीस्तु लोहितेषु च ।

तमो मूच्छोपसृष्टानां तृष्णानां च दापयेत् ॥ २२ ॥

ರಕ್ತಪಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಜೆಂಡನಾಡಿ ಜೂರ್ಣವು

ಜೆಂಡನ, ಲಾಮಂಡ, ಲೋಧ್ರಜೆಕ್ಟ್, ಇಂವೆರಿಂಡಂಡ್, ಪಡ್ಡಕೇಸರ್, ನಾಗಕುಸುಮ, ಬಿಲ್ಲಿಪತ್ತಿ, ಭದ್ರಮುಕ್ಕಿ, ವಾಡಾವಳಿಬೀರು, ಕೊಡಗ ಪಾಲರಿ, ಸಣ್ಣಕೊಡಸಿಗನಕೆತ್ತೆ, ಶುಂಟಿ, ವಿಡಯ, ಧಾತಕೀಕುಸುಮ, ರಸಾಂಜನ, ಮಾವಿನಕಾಯಿಯ ಬಳಗಿನ ತಿರುಳು, ನೇರಳೆತ್ತೆ, ಆಲದ ಮಯಣ, ನೆಲಸಂಪಿಗೆಗಡ್ಡೆ, ವರಚ್ಚುಂಡಬೀರು, ಸಣ್ಣ ಏಲಕ್ಕಿ, ದಾಳಿಂಬ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಂಡೆ ಹೇಳಿದ 24 ಬಗೆಯ ಮದ್ದಗಳನ್ನು ಸಮಶ್ವಾಕ ನೇರಿಸಿ ಜೂರ್ಣವಾಡಿ, ಅಕ್ಕಿತ್ತೊಳೆದ ನಿರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೀನುತ್ಪದೋಂದಿಗೆ ಕೊಡಸಿ, ಸೇವಿಸಲು ಜಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಮಗಭಾವನನ್ನು ಸ್ತುಂಭನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ತದಿತ್ತದಲ್ಲಿ, ರಕ್ತತ್ವಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ, ಮೂರಭಾರೋಗಿದಲ್ಲಿ, ಖಾಯಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಜೂರ್ಣವು ದಿವ್ಯಾನಂಧವು.

॥ ರಾಜಯಕ್ಷಮಣಿ ಚೂರ್ಣಸೃತಯೋಗಮ् ॥

ತಾಲೀಸಪತ್ರ ಮರಿಂ ಪೃಥಗಧಪಲಂ ಭವೇತ् ।

ದ್ರಾಕ್ಷಾಯಾಶ ಪಳಂ ತದ್ವತ ಪರುಷಕತಕಾಹ್ಲಯಾನ् ॥ २३ ॥

ಬಳಾಮೂಲं ಚ ಪಲಿಕ್ ಪಿಷ್ಪಲಯಾಶ ಪಲಂ ಭವೇತ् ।

ಕುಂಠಿಪಲತ್ರಯ ಚೈವ ಚಬ್ಯಕಾಂಶ ತ್ರಿಜಾತಕಮ् ॥ २४ ॥

ಕणಾಮೂಲಂ ತಥೈವಾಸ್ಯ ಶರ್ಕರಾಯಾಶ್ಚತ್ತುಷಪಲಮ् ।

ಭಾಂಗೀಪಲದ್ವಯ ಚೈತತ್ ಸುಳಷಂಚೂರ್ಣಾನಿ ಕಾಸಯೇತ् ॥ २५ ॥

ಮಧುನಾಬಲಿಹೇತ್ ಪ್ರಾತಃ ಶೋಷಮೇಕಾದಶಾಂಚಿತೆ ।

ಹರೇಂಬೂರ್ಣಸೃತಮಿದಂ ಸರ್ವಬ್ಯಾಧಿವಿನಾಶನಮ् ॥ २६ ॥

ರಾಜಯುಕ್ತಾಂತ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಜೂರ್ಣಾವನ್ನು ಡಯೋಗವು

ತಾಲಿಸಪತ್ತು, ಕಂಮೇಣಸು ಇವು ಪಲ ಅಧರಧರ, ದ್ವಾರ್ಕೆ ಪಲ $\frac{1}{4}$ ಪರೂಷಕ, ತೇಷಾಂಪರಳು, ಕಡಿರಬೀರು, ಹಿಷ್ಪಲಿ ಇವುಗಳು ಪಲ

ಒಂದೇಂದು. ಒಣತುಂಟಿ, ಅಣಿಲೆಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ಕಾಡುಕರಿಮೇಣಿಸಿನ ಬೇರು, ಏಲಕ್ಕು, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲ ಪತ್ತೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿನೂಲ, ಇವು ತೊಳೆ 1ರಂತೆ, ಕಿರುತೇಗುಬೇರು ಪಲ 2, ಈ ಬಗೆಯ ಮದ್ವಗರನ್ನು ಜೆನಾಜಿ ಒಣಿಸಿ, 4 ಪಲ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ನೇರಿಸಿ, ತೊಳೆ 1ರಂತೆ ಜೀನುತ್ಪಂಪದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು ಕ್ಷಯರೋಗ ದಿಂದ ಕೂಡಿದ 11 ವಿಧದ ಉಪದ್ರವಗಳನ್ನು ಸರ್ವವಿಧದ ವಿವರಗ್ಗೆ ನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವುದು.

ದೊಡ್ಡ ಕೆಪೂರ ರಾದಿ ಜೊಣ

ಶುಭ ಪಜ್ಞೆ ಕೆಪೂರ, ಜಾಪತ್ತೆ, ಬಾಲಮೇಣಸು, ಕೆಸ್ತ್ರಾರಿ, ಜಂದನ, ಮಾಯಿಕಾಯಿ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು, ವಶ್ನಿನಾಭಿ (ಶುಭಿ), ಹೊದಳು, ಜಾಯಿ ಕಾಯಿ, ಅಂಜನಕೆಲ್ಲು, ಪಾಡಾವಳಿಬೇರು, ಜೀರಿಗೆ, ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ಒಣತುಂಟಿ, ಕರಿಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಅಫೀಮು, ರಾಸ್ನೆ, ಕಂಕುಣ್ಣ, ಪಾಚೋಟಿ ಕೆತ್ತೆ, ತ್ರಿಗಡೆ, ನಾಗಕೇಸರ. ದೊಡ್ಡಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಲಾಮುಂಡಿ, ಆಶಾಳೀ, ಬಜೆ, ದೇವದಾರು, ಜೀಎಷ್ಟೆಮಧು, ಕಿರಾತಕಡ್ಡಿ, ಕಜ್ಞಾರಗಡ್ಡೆ, ಶುತ್ತರಿಂಜ್ಞೆಂಡಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ತಮಾಲಪತ್ತೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಪಾಣಾಳಭೇದಿ, ಅಗಳುಗಂಥ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಏಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ ಸ್ವಿಂಧನ ಲವಣ, ಸತಾವೆ, ಮೆಂತೆಕಾಳು, ತಕ್ಕೊಳ್ಳುಲ, ರುಡ್ರಾಷ್ಟು, ಅತ್ಯಹಿಪ್ಪಲಿ, ಈ ಬಗೆಯ ಚೈವಧಿಗಳನ್ನು ಸಮತ್ವಕ ತೆಗೆದು, ಜೆನಾಜಿ ಜೊಣಮಾಡಿ ಜೊಣದ ಸಮಭಾಗ ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ ಸಹ ಕೂಡಿಸಿ, 3 ಪಾವಲಿತೊಕದಂತೆ ಜೀನುತ್ಪಂಪದೊಂದಿಗೆ ನೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ವಾಯುಕ್ಕೊಳ್ಳಿಬ್ಬ, ಭುರ್ಣ, ಹಿಕ್ಕು, ಕಾಸ, ಎದೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೋವು, ಹಿತ್ತು, ಗುಲ್ಬು, ಕಘಶೂಲ, ಪಾಂಡು ಮೊದಲಾದ ಹೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಿಲಾಡಿಸುವ ಈ ಕೆಪೂರ ರಾದಿ ಜೊಣವು ಶ್ರೀಎಂಬುಗುಣಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು.

॥ ಸಿತೋಪಲಾದಿ ಚೂರ್ಣम् ॥

ಸಿತೋಪಲಾ ಷೋಡಷ ಸ್ಯಾದಷ್ಟಾ ಸ್ಯಾಧಂಶಾರೋಚನಾ ।

ಪಿಪಲಿ ಸ್ಯಾಷತುರ್ಖರ್ಷಾ ಸ್ಯಾದೇಳಾ ಚ ದ್ವಿಕಾರ್ಷಕಾ ॥ २७ ॥

एकः कर्षस्त्वचः कार्यशूर्णयेत्सर्वमेकतः ।
 सितोपलादिकं चूर्णं मधुसर्पिर्युतं लिहेत् ॥ २८ ॥
 श्वासकासक्षयहरं हस्तपादांगदाहजित् ।
 यंदाङ्गिं सुसजिह्वां वाश्वशूलमरोचकम् ॥ २९ ॥
 ज्वरमूर्धवंगतं रक्तपित्तमाशु व्यपोहति ।

३५ श्लोक१८८ ला॒दि झै॒षण

कैल्पु और कैरूरे 16 भाग, वैंशलीजना 8 भाग, कैल्पु 4 भाग,
 एलकै 2 भाग, लवंगजैकै 1 भाग कैलादिसि जैनद्वौ छैषणसि,
 रैष्ट्रिगानुनार उनुपानविश्वेष्टदिंद सैविसलु श्वास, रास,
 कैरूर, कैसु-पाद-अंगदाक, मुंदागौ, पाश्वास्त्रैन्द्रेषु, अरुचै,
 ज्वूर, शौद्धुर्गडरकुष्ठित्, कै रैष्ट्रिगार्थु कैरुद्देलै उपश्चमुन
 कै॒१०मु॒ष्टु॒।

॥ पांडुरोगे खंडसमक चूर्णम् ॥

त्रिफलाब्योषविलवाडपिप्पलीमूलचित्कैः ।
 त्वगेलापत्रचिकातिंतिडीकाम्लवेत्सैः ॥ ३० ॥
 समांशैर्धातुमाक्षीकं सवैस्तुल्यं प्रदापयेत् ।
 लोहचूर्णं समं तैश्च सर्वैः खंडं समांशकम् ॥ ३१ ॥
 चूर्णितं मधुना लेह्णं वटकान् वा समाक्षिकान् ।
 भक्षयित्वा यथासात्म्यसञ्जुपानं प्रयोजयेत् ॥ ३२ ॥
 नाशयेत्कुष्ठमालस्यं प्रमेहोदरकामलाः ।
 पांडुरोगं तथा कासं हलीमकशिरोरुजम् ॥ ३३ ॥
 प्रसेकमर्हति भूच्छां हलासं भंदवहिता ।
 रक्तपित्तं परीसर्पं श्वयशुं च नियच्छति ॥ ३४ ॥

ವಾಂಡುರೋಗದಲ್ಲಿ ಖಂಡಸವುಕೆಜೊಣ

ಶ್ರೀಹಳ್ಳಿಗಳು, ಕರಿಮೆಜಾಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂತಿ, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿಬೇರು, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಚಿತ್ತಮೂಲ(ಶುದ್ಧಿ), ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ಎಲಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ತಿ, ಕಾಡುಕರಿಮೆಜಿನಬೇರು, ಮಣಸೆಕೆತ್ತಿ, ಅಮ್ಲವೇತಸ (ಬುನಪ್ರೋಳಿ), ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮದ್ದಗಳ ಸಮಭಾಗ, ಶುದ್ಧಧಾತು ಮಾತ್ರಿಕ, ಸಮಭಾಗ ಶುದ್ಧ ಲೋಹಜೊಣ, ಈ ವೊದಲು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮದ್ದಗಳ ಸಮಶೂಕ ಕೆಲ್ಲಾಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ರೋಗಾನು ಸಾರ ಅನುಪಾನವಿಶೇಷದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಕುಷ್ಟರೋಗ, ಆಲಸ್ಯ, ಪ್ರಮೇಹ, ಉದರ, ಕಾಮಿಲಾ, ವಾಂಡುರೋಗ, ಕಾಸ, ಹಲೀಮುಕ, ಶೀರೋವೇದನೆ, ಪ್ರಸೇಕ, ಅರುಳಿ, ಮೂಫಾರ್, ವಹ್ನಿಮಾಂಡ್ಯ, ರಕ್ತಾತ್ಮಿಕ, ಪರಿಸರ್, ಶೈಯಧು ಈ ವೊದಲಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.

॥ ಶೋಫರೋಗ ಪಾಠಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಪಾಠ ಸಕೃಷ್ಟಾ ಗಜಪಿಷ್ಪಲಿ ಚ ನಿಡಗಿಧಕಾದಿಗಾರಚಿತ್ರಕೌ ಚ ।

ಸಪಿಪ್ಪಲಿಮೂಲಮಜಾಜಿರಾತ್ರಿಸುಸ್ತಂ ಚ ಚೂರ್ಣ ಸುಖತೋಯಾತಿತಸ್ ॥

ಹನ್ಯಾತ್ತನಿದೋಷ ಚಿರಜಂ ಚ ಶೋಂಕ ಕೃಷ್ಣ ಚ ಚೂರ್ಣಸ್ಯ ಹಿ ಸುಪ್ರಯೋಗಾತ್ ॥ ೩೫ ॥

ಶೋಽಳ್ಳರೋಗದಲ್ಲಿ ವಾಢಾದಿಜೊಣ

ನಾಡಾವಳಿಬೇರು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಗಜಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಿರುತೋಗು, ಒಣಶುಂತಿ, ಚಿತ್ತಮೂಲ(ಶುದ್ಧಿ), ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಜೀರಿಗೆ, ಅರಸಿನ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಇಂಗಳನ್ನು ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಯಾ ಬೇರೆ ಅನುಪಾನವಿಶೇಷದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಶ್ರದ್ಧೋಽಂತ್ರಕವಾದ, ಬಹಳಕಾಲದಿಂದಿರುವ, ಶೋಽಳ್ಳ, ಕುಷ್ಟ, ಇಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಕುಷ್ಟರೋಗ ಪೃಥುನಿಂಬಂಚಕ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಕಾಲೆ ತವ್ಹ ಛಡಃಸಾರ್ವಿಜಕುಸುಮೈನಿಂಬಸಯ ತುಲ್ಯಾಂಶಕै: ।

ಕರ್ತವ್ಯ ಚೂರ್ಣಮದ: ಕಡ್ಡಾತ್ರಿಕನಿಶಾಧಾಜ್ಯಾಳಿಪಥಾಯುತೈ: ॥

पञ्चारिष्ठमिदं पयोमधुवृत्तैरुष्णांशुना वा पुमान् ।
र्पात्वा कासगरप्रमेहपितिकाकुष्टादिभिर्मुच्यते ॥ ३६ ॥

कुञ्जे रीढ़े दलि घुँघुपी० बह० जैके ज्ञान-

के कौबीैव न कैलै, एलै, अरुकू, बीज, कुसुमा इन्द्रगङ्गने लाल
सम्हार० कै सै० रै०, अदकै चैंपै० शु, कैपूल, शै० रै०, अरसै०,
नैलै० कौयीै० पै०, शै० तै० कौयीै० पै०, अणै० तै० कौयीै० पै०, इन्द्रगङ्ग
ज्ञान-वन्धु मु० जै० चै० नै० दै० दै० नै० वै० शै० वै० शै० वै० वै० वै० वै० वै० वै०
ज्ञान-वन्धु दै०
कै० दै०
कै० दै०
कै० दै०
कै० दै०
कै० दै०
कै० दै०
कै० दै० दै०

॥ महाखांडव चूर्णम् ॥

मरिचं नागपुष्पाणि तालीसं लवणानि च ।
ग्रत्येकमेकभागाः स्युः पिप्पलीमूलचित्रकैः ॥ ३७ ॥

त्वक्कणा तिंतिडीकं च जीरकं च द्विभागिकम् ।
धान्याम्लवेत्सौ विश्वं भद्रैला बद्राणि च ॥ ३८ ॥

अजमोदा जलधरः ग्रत्येकं स्युस्त्रिभागिकाः ।
सर्वैषधिचतुर्थांशं दाढिमस्यफलं भवेत् ॥ ३९ ॥

द्रव्येभ्यो निखिलेभ्यश्च सिता देयार्धमात्रया ।

महाखांडवसंज्ञं स्यान्नूर्णमेतत्सुरोचनम् ॥ ४० ॥

अशिदीसिकरं हृद्यं कासातीसारनाशनम् ।

हृद्रोगकठजठरमुखरोगप्रणाशनम् ॥ ४१ ॥

विषूचिकां तथाध्मानमश्चो गुल्मकृमीनपि ।

छार्दि पञ्चविषां आसं चूर्णमेतद्व्यपोहति ॥ ४२ ॥

మహాబాండవ జూలై

కేరంమేళసు, నాగుచేసర, తాలిసపత్తి, పంజెలవణగాలు,
ఈ ఎల్లా మద్దగాలు తొలి 1 రంతె, క్రష్ణులమూల, చిత్రుమూల(శుద్ధి),
లవంగజెచ్చె, క్రష్ణులి, యుణసేకెత్తె. జీరిగే, ఇప్పుగలేలైల్లా తొలి
2 రంతె, కౌత్రంబం బీజ, అమ్మువేతెస (పునపుఁఁ), ఒళశుంఠి.
ఎలక్కు, బుగరి బీజ, ఓముక్కాలు, భద్రుముష్టి, ఇప్పుగాలు తొలి
3 రంతె కూడిసి, దాళంబసిపై తొలి 10, సకెల జైషధిగా
ఆధ్యాత్మిక సచ్చురేయన్ను కూడిసబేకు. ఈ “మహాబాండవ
జూలైపు” ఆగ్నిదివసం, కాస, ఆతిసార, హృద్యోగి, జంతరేణిగా,
జంతరేణిగా, ముఖరేణిగా, విసూచికా, ఆధ్యాత్మిక స్నాన, ఆశ్రమం, గుల్మ,
పంజెనిధి భద్రిరేణిగా, శ్రవ్యసరేణిగా, ఈ డరద సకెల రేణిగాళన్ను
నిస్సంతయవాగి గుణమాండవుదు.

॥ గ్రహణిరోగే లవఙ్గది చూర్ణమ् ॥

లవఙ్ శుభకర్పురమేలాత్వఙ్నాగాకేసరమ् ।
జాతీఫలముశీరం చ జాగరం కృష్ణజీరకమ् ॥ ४३ ॥

కృష్ణగురుస్తుగాశీరి మాంసి నీలాంతపం కణా ।
చందనం తగరం వాలం కఙ్గాలం చెతి చూర్ణయెత् ॥ ४४ ॥

సమభాగాని సచ్చాణి సర్వభ్యోఽధ్యా సితా భవేత् ।
లవఙ్గాథమిదం చూర్ణం రాజార్హ వాహ్నిపనమ् ॥ ४५ ॥

రోచనం తప్పణం కృష్ణం క్రిందాపం బలప్రదమ् ।
హండోగం కంఠరోగం చ కామం హికాం చ పీవసమ् ॥ ४६ ॥
యశ్మాణం తమకం శాసమతీసారమురఃశతమ् ।
ప్రమేహారుచిగుల్మాదీన్ గ్రహణిమయి నాశయెత् ॥ ४७ ॥

ಗ್ರಹಣತೇ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಲವಂಗಾದಿ ಜೂಣ

ಲವಂಗ, ಶುಧಿ ಪಚ್ಚೆಕಪೂರ್ವ, ಏಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗಚ್ಚೆ, ನಾಗಕೇಸರ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಲಾಮಂಡ, ಒಣಶುಂರಿ, ಕಂಜೀರಿಗೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ವಂತಲೋಚನ, ಜಟಾವೊಂಸಿ, ನೆಲಸಂಹಿಗೆಗಡ್ಡೆ, ಸಣ್ಣಹಿಪ್ಪಲಿ, ಚಂದನ, ತಗರ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು, ತಕ್ಕೊಲ್ಲ, ಇವ್ವಾರ್ಥನ್ನು ಸಮಾಭಾಗ ಕೂಡಿಸಿ, ಜೂಣದ ಅಧಾರಂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಲವಂಗಾದಿ ಜೂಣವನ್ನು ಜೀನುತ್ಪಾದಿಂದ (ರೋಗಾನುಸಾರ ಆನುಪಾನವಿಶೇಷದಿಂದ) ಸೇವಿಸಲು ಅಗ್ನಿದೀಪನ, ಅರುಜಿ, ಹೃದ್ರೋಗ, ಕಂತರೋಗ, ಕಾಸ, ಹಿಕ್ಕಾ, ಹೀನಸ, ರಾಜಯಕ್ಷಮ್ಮ, ಶ್ವಾಸ, ಅತಿಸಾರ, ಉರಕ್ಕುತ, ಶ್ರಮೇಹ, ಗುಲ್ಫು, ಗೃಹಣೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಸುರೂಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನಿಯುವುದು.

॥ ಅಷ್ಟಾರ್ಥ ॥

ತ್ರಿಕಟ್ಟಕಮಜಮೋದಾ ಸೈಂಬವಂ ಜಿರಕೆ ದ್ವೇ ।

ಸಭಧರಣಾಧತಾನಾಮಷಸೋ ಹಿಂಗುಭಾಗಃ ॥

ಪ್ರಥಮಕವಲಭೋಜ್ಯಃ ಸರ್ಪಿಷಾ ಚೂರ್ಣಕೋಽಯಂ ।

ಜನಯತಿ ಭೃಶಮಾಞ್ಜಿಂ ವಾತಗುಲಮಂ ನಿಹಂತಿ ॥ ೪೮ ॥

ಅಷ್ಟಾಜೂಣ

ಒಣಶುಂರಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಓಮುಕಾಳು, ಜೀರಿಗೆ, ಕಂಜೀರಿಗೆ, ಇವ್ವಾರ್ಥಿಲ್ಲವನ್ನು ಸಮಾಭಾಗ ಕೂಡಿಸಿ, ಇವ್ವಾರ್ಥಿ 8ನೇ ಭಾಗ ಶುಧಿಮಾಡಿದ ಹಿಂಗನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಆ ಜೂಣವನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ತುಪ್ಪಿದಿಂದ ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಸ ಅನ್ನವನ್ನು ಮೊದಲು ಭುಂಜಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಈ ಜೂಣದ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಜರರಾಗ್ನಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನೆಡಿ, ವಾತಗುಲ್ಯವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಸ:—ಧರಣೇ ಧ್ವತಾ= ಧರಣಧ್ವತಾ, ಸಮಾಖ್ಯತೇ ಧರಣಧ್ವತಾ= ಸಮಧರಣಧ್ವತಾಃ ॥ —ತೇಷಾಂ= ಸಮಧರಣಧ್ವತಾನಾಂ ॥

ಒಟ್ಟುತ್ತಂತ ಕೈಂಜಿ 7, ಕರಿಮೆಣಸು ಕೈಂಜಿ 5, ಹಿಪ್ಪಲ ಕೈಂಜಿ 9, ಅಯವೇಡಕ ಕೈಂಜಿ 2, ಸೈಂಧವಲವಣ ಕೈಂಜಿ 5, ಜೀರಗೆಕಾಳು ಕೈಂಜಿ 9, ಕರಜೀರಿಗೆ ಕೈಂಜಿ 6, ಇಂಗು(ಶುದ್ಧವಾಡಿವ) ಕೈಂಜಿ 8. (ಕಲವರ ಅಥವಾಯ ಹೀಗೆಯೂ ಇರುವುದು.)

॥ ಕುಕ್ಕೆಟಿ ಲವಣ ॥

ಕಾಡುಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಕಾಡುಹಿಪ್ಪಲಿ ಬೇರು, ತುಢ್ವ ಮಾಡಿದ ಚಿತ್ರಮೂಲದ ಬೇರು, ಒಟ್ಟುತ್ತಂತಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ತ್ರಿಗಡಿ, ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು 3 ವಲಗಳೆಂತೆ ಕೊಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಜ್ಜಿ 16 ಕುತ್ತಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿಕುದಿಸಿ ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 4ರಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಗಂಡುಕೋಳಿಯ ಜರ್ಮನ್ ವೇಳದಲಾದ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತುಢ್ವ ಮಾಂಸ ಪಲ 16ನ್ನು ವೇದಲಿನ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ 16 ಪಲ ಸೈಂಧವಲವಣ, ಅಪ್ಪೇ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಹಾಲನ್ನು, ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು, ದನದ ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಪಾಕವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂತಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಹಿಂಗು, ಜೀರಗೆ, ಏಲಕ್ಕೆ ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಂಜಿ 3 ರಿಂತೆ ವಸ್ತುಗಾಳಿತ ಜೂಜಾವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುವಾಕದಲ್ಲಿಳಿಸಿ, ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲ ಕೈಂಜಿ 3 ರಿಂತೆ ಸೇವಿಸಿ, ಕುಡಕಲೆ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ವಾತ, ಗುಲ್ಮ, ಶೂಲ, ಹೊಟ್ಟೆಉಬ್ಬಿಂಸಿ ಬರುವಿಕೆ, ತೂಸಿ, ಪ್ರತ್ಯಾನಿ, ಅಷ್ಟೀಲಾ, ಬಸ್ತಿಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ನೊಷು, ಈ ಸರ್ವವಿಧಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ “ಕುಕ್ಕೆಟಿ ಲವಣ”ವೆಂಬ ದಿವ್ಯಾಷಧವು ನಿವಾಂಸುವುದು.

॥ ತುಕಾಡಿ ಚೂರ್ಮಂ ॥

ತುಗಾತಿಂತ್ರಿಣಿಲಾಜೈಶ್ವ ಕೋಲಬ್ಯಾಷಾತ್ರೀಜಾತಕೈ: ।

ಸಚಂದ್ರೈಮೌದಕ ರುಖ್ಯ ಕ್ರಮಾತ್ಮಿಗುಣಶರ್ಕರಮ् ॥ ೪೯ ॥

ಛರ್ಯಸ್ಕ್ರ ಪಿತ್ತಹೃದ್ವೋಗಕಾಸಕ್ಷಯಜವರಾಪಹಮ् ।

ತುಕಾಡಿ ಜೂಜಾ

ತುಗಾತ್ರೀ, ಹುಣಸೆ, ಹೊಡಳು, ಬುಗರಿ, ಒಟ್ಟುತ್ತಂತಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಏಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗಜೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರಿ, ಪಚ್ಚೆ ಕಪೂರ

ಇವು ಸಮಭಾಗ, ಇವುಗಳ 2 ಪಾಲು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿ
ನಲು ಈ ಜೂಜ್‌ವು ರಕ್ತಫಲ, ಭದ್ರ, ಹೃದ್ವರ್ಗ, ಕಾಸ, ಕ್ರಿಯಜ್ಞರ
ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಶವಾಡುತ್ತದೆ.

॥ ಶಾಸಕಾಸಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ತೆಕರಾಜರಸಪ್ರಸ್ಥೆ ಕುಹುಬಂ ಮರಿಂ ಪಚೆತ್ ॥ ೫೦ ॥

ಅಭಯಾ ಪಿಷ್ಪಲಿ ಭಾಙ್ಗೀ ಸೈಧವಂ ಪುಷ್ಕರಾಹ್ಯಮ् ।

ಅಳ್ಳಪ್ರಮಾರ್ಣ ಸಂಕ್ಷೂರ್ಯೇ ಮಿಶ್ರಿಯಿತ್ವಾ ಮಧುಷುತಮ् ॥ ೫೧ ॥

ತತ್ತ್ವಾದೇತ್ ಪ್ರಾತರುತ್ಯಾಯ ಶಾಸಕಾಸವಿನಾಶನಮ् ।

ಶ್ರುಸಕಾಸಗಳಿಗೆ ಜೂಜ್

ಭೃಂಗರಾಜ ರಸಪ್ರಸ್ಥ 1, ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಡವ(16 ತೊಲೆ) ಕಂಮೇಳನು
ಪಾಕಮಾಡಿ ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಿರುತೀಗು, ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ,
ಪುಷ್ಪರಮೂಲ, ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು 3 ಕ್ಷೇಂಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡಿಸಿ
ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಜೂಜ್‌ವನನ್ನು ಬೆಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಸೇವಿಸಲು, ಶ್ರುಸಕಾಸ
ಗಳು ತಮನ.

॥ ಜೀವತ್ಯಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಜೀವತೀಸುಸ್ತಸುರಸತ್ವಗೇಲಾಹ್ಯಪೌಷ್ಟಕರಮ् ॥ ೫೨ ॥

ಚಂಡಾತಾಮಲಕೀಲೋಹಭಾಙ್ಗಿನಾಗರವಾಲಕಮ् ।

ಕರ್ಕಿಟಸ್ಯ ಶಠಿಕೃಷ್ಣಾನಾಗಕೇಸರಚೋರಕಮ् ॥ ೫೩ ॥

ತಪಯುಕ್ತ ಯಥಾಕಾಮಂ ಚೂರ್ಣಿತಾಧಿಗುಣಶರ್ಕರಮ् ।

ಪಾರ್ಶ್ವರುಜವರಕಾಸಿಂ ಹಿಧಮಾಶಾಸಹರಂ ಪರಮ् ॥ ೫೪ ॥

ಜೀವಂತಾದಿ ಜೂಜ್

ಬುಗುಡಿಹೂವಿನ ಗಡ್ಡೆ, ಭದ್ರಮುಕ್ಕಿ, ತುಳಸಿ, ಲವಂಗಜೆಕ್ಕೆ, ಏಲಕ್ಕೆ,
ಸಣ್ಣಾಲಕ್ಕೆ, ಪುಷ್ಪರಮೂಲ, (ಭಂಡಕೆಯಿಜ್ಞ,) ನೆಲನೆಲ್ಲಿಬೇರು, ಅಗಿಲು
ಗಂಧ, ಕಿರುತೀಗು ಬೇರು, ಒಣತುಂಠ, ಇಂವೇಂದಂಡು, ಕರ್ಕಾಂಜಿಕೆ

ಶ್ರುತಿ, ಕಚ್ಚನ್ನಿರು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ನಾಗಕೇಸರಿ, ಆಡವಿಕಚ್ಚನ್ನಿರು, ಇವುಗಳು ಸಮಭಾಗ, ಎರಡುಹಾಲು ಸದ್ಯುರೆ ಕೂಡಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಈ ಜೊಣಿನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನೋವು, ಜ್ಞಾನಿರು, ಕಾಸ, ಶಾಷ್ಟಿಸ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಲಿಕಿಟ್ವಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ತ್ರಿಕಂಡಿ ತ್ರಿಕಲಾ ಮುಸ್ತಾ ವಿಷಿಂ ಚಬಿ ಚಿತ್ರಕಮ् ।
ತ್ವಕ್ ಶಠಿ ಪಿಷ್ಪಲಿಮೂಲ ಮಾಧಿಕಿಂ ಸುರದಾರು ಚ ॥ ೫೫ ॥
ತುಂಬುರು: ಯौಷಕರಂ ಮೂಲ ಪಾಡೆಲಾ ರಜನಿಧ್ವಯಮ् ।
ತಿಂಡ ಸೌವರ್ಚಲಂಕಾರಃ ಸೈಘರೋ ಹಸ್ತಿಪಿಷ್ಪಲಿ ॥ ೫೬ ॥
ಯಾಖಂಯೇತಾನಿ ದ್ರಬ್ಯಾಣಿ ತಾಖಂತ ಗುಣುಲು ಸಮಸ್ ।
ಕೋಲಪ್ರಮಾಣ ಗುಟಿಕಾ ಕೃತ್ಯೇವ ಮಧುಸರ್ಧಿಷಾ ॥ ೫೭ ॥
ಕಾಸಥಾಸಸ್ತಥಾನಾಹಮಶಾಸಿ ಚ ಭಗಂದರಮ್ ।
ಗುರುಮಂ ಸ್ಥಿಂಬಂ ತಥಾಶೋಫಮಂತ್ರಬೃಂಧಿ ಚ ನಾಶಯೇತ್ ॥ ೫೮ ॥
ಸಸರ್ವಿಶಾತಿಕಾ ಷ್ವेतು ಗುಣುಲು: ಕಥಿತೋ ಮಯಾ ।

ತ್ರಿಕಟ್ಟಾದಿ ಜೊಣಿ

ಇಂತುಂಟಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ತ್ರಿಫಲೀಗಳು, ಭಂದ್ರಮುಷ್ಟಿ,
ವಾಯುವಿಷಂಗ, ಕಾಡುಮೆಣಸಿನ ಜೇರು, ಜಿತ್ರಮೂಲದ ಜೇರು, ಲವಂಗ
ಜೆಕ್ಕೆ, ಕಚ್ಚನ್ನಿರು, ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಮಾಕೀರಕಲ್ಲು, ದೇವದಾರು, ತುಂಬನ
ಯರಿ, ಪುಷ್ಟಿರಮೂಲ, ಪಾಡಾವಳಿಜೇರು, ಏಲಕ್ಕೆ, ಆರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ
ಸಿಪ್ಪೆ, ಬೆಡಿಯಪ್ಪೆ, ತುನಚೀಲಕಾಷ್ಠಿರ, ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ, ಗಜಹಿಪ್ಪಲಿ,
ಇವುಗಳು ಸಮತೂರ್ಕ, ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಚೈಷಣಧಿಗಳಪ್ಪೇ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿದ
ಗುಗ್ಗಳು, ಜೇನುತ್ಪಾಪ್ತ, ದಸದತ್ತಪ್ಪ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬುಗರಹಳ್ಳಿನ
ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಕಾಸ, ಶಾಷ್ಟಿಸ, ಅನಾಹ,
ಅರ್ಶಾಸ್, ಭಗಂದರ, ಗುಲ್ಬು, ಪ್ರೀತ, ಅಂತ್ರವೃಂಧಿ, ಈ ಬಗೆಯ
ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

॥ ಪುಷ್ಟಾನುಗಂ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಪಾಠಾಜಂಬವಾಭ್ರಯಾರಸಿಥ ಶಿಲೋಽಂದ ರಸಾಞಜನಮ् ॥ ५९ ॥
 ಅಂಬಷ್ಟಾಂ ಶಾಲಮಲೀಪಿಚಂಡಾಂ ಸಮಙ್ಗಾಂ ವಸಸಕತ್ವಚಮ् ।
 ಬಾಹ್ನಿಕಬಿಳ್ವಾತಿವಿಷಾಲೋಭ್ರತಾಂಥದಗೈರಿಕಮ् ॥ ६० ॥
 ಶುಂಠಿಮಧ್ಯಾಕೃತ್ಯಾಂದಿಕಾರಕಂಢಂದನಕಟ್ಕಲಮ् ।
 ಕಟ್ಕಂಢವತ್ಸಕಾಂತಾ ಧಾತಕಾ ಮಧ್ಯಾಕಾರ್ಜನಮ् ॥ ६१ ॥
 ಪುಷ್ಟೇ ಗೃಹಿತ್ವಾ ಸಂಚೂರ್ಣ ಸಕ್ಷಾಂಡ ತಂಬುಳಾಂಭಸಾ ।
 ಪಿಬೆದರ್ಶಾಃಸ್ವತಿಸಾರೇ ರಕ್ತ ಯಶೋಪಬೆಝಯತೆ ॥ ६२ ॥
 ದೌಷಂತುಕತಾ ಯೇ ಚ ಬಾಲಾನಾಂ ತಂಶ್ ನಾಶಯೇತ् ।
 ಯೋನಿದೋಷೇ ರಜೋದೋಷಂ ಇಯಾವ ಶ್ರೇತಾರ್ಣಾಸಿತಮ् ॥ ६३ ॥
 ಚೂರ್ಣ ಪುಷ್ಟಾನುಗಂ ನಾಮ ಹಿತಮಾತ್ರೇಯಪೂಜಿತಮ् ।

ಪುಷ್ಟಾನುಗಂ ಜೂಣಂ

ಪಾಠಾನಂಭಿರು, ನೇರಂಭಿಜದ ತಿರುಳು, ಹಾವಿನ ಅಂಡ,
 ಪಾಣಾಣಭಿರು, ರಸಾಂಜನ, ಬಿಳಿ ಅಂಬಡ ಕೆತ್ತೆ, ಅಲದ (ಬೂರುಗದ)
 ಮಂಯಣ, ಪರಜ್ಞಂಡ ಬೇರು, ಕೊಡಿಸಿಗನ ಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ,
 ಹಿಷ್ಟೆಲಿ, ಬಿಲ್ಪಪತ್ತೆ, ಅತಿವಿಡಯ, ಪಾಜೂರೀಟಿ ಕೆತ್ತೆ, ಭದ್ರಮುಹ್ಯಿ, ಕಾವಿ
 ಮಣ್ಣು, ಒಣಶುಂರಿ, ಇಪ್ಪೆ ತಿರುಳು, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ರಕ್ತಂಢಂದನ, ಕುಂಬಾಡು
 ಮರದ ಬೇರು, ಪೆರುಮರ ಕೆತ್ತೆ, ಕೊಡಿಗಪಾಲರಿ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ
 ಸಿಪ್ಪೆ, ಧಾತಕೀ ಕುಸುಮ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಧು, ಬಣಪು ಕೆತ್ತೆ, ಅಂಜನಕಲ್ಲು
 ಆ ಜೈಸಂಧಿಗಳನ್ನು ವಸ್ತುಗಾಳಿತ ಜೂಣಂ ಹಾಡಿ ಜೇನುತ್ತೆನ್ನ, ಕಾಡಿನಿರು,
 (ಅಕ್ಷೀ ತೋಳಿದ ನಿರು) ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಅಶೇಸ್ಯು, ಅತಿ
 ಸಾರ, ರಕ್ತಾತಸಾರ, ಯೋನಿರೋಗ, ಶ್ರೀಮಿಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಲ
 ತರದ ವಿಪತ್ತಾಗಳು, ಮಕ್ಕೆಳಿಗೆ ಆಗಂತುಕವಾಗಿ ಬಂದ ನಾನಾಬಗೆಯ
 ರೋಗಿಗಳು, ಹಲವುತರದ ಯೋನಿದೋಷ, ರಜೋದೋಷ ಇವುಗಳಿಲ್ಲ
 ವಸ್ತು ಶಮನಮಾಡುವುದು. “ಪುಷ್ಟಾನುಗಂ” ಎಂಬ ಆ ಯೋಗವು
 ಪೂಜ್ಯಪಾದ ಅತ್ರಿ ಮಹಂತಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

॥ नाराचक चूर्णम् ॥

यवानी हपुषा धान्यं शतपुष्पोपकुञ्चिका ॥ ६४ ॥
 कारवी पिष्पलीमूलमजगंधा शटी वचा ।
 चित्रकं जीरकं व्योर्षं स्वर्णकामिफलत्रयम् ॥ ६५ ॥
 हौ क्षारौ पौष्ट्रं मूलं कुष्ठं लवणपञ्चकम् ।
 विडङ्गं च समांशनि दंत्या भागत्रयं तथा ॥ ६६ ॥
 त्रिवृद्धिशाले द्विगुणे सातला च चतुर्गुणे ।
 एषा नाराचको नाम चूर्णो रोगगणापहः ॥ ६७ ॥
 नैतं ग्राप्य निवर्तते रोगा विष्णुमिवासुराः ।

नाराचकं ज्ञेयम्

१. मुक्ताखं, चैम्पूकं रंडे चैरु, कैल्कुलं चरि चैज, सत्तामै,
 सज्जू एलज्जू, करिजैरिगै, काढैहीपूलि चैरु, आछुनारिवैरु,
 कैज्जल्लूर, चैजै, चैत्रमूल, जैरिगै, चैलशैरु, हीपूलि, कैरिजैरिगै,
 सुनामुवी, त्रिफल, जैवलालूर, भूवैचैलालूर, वृष्णुरमूल,
 कैंक्षुरु, एदु बगैरु उपूरुगैरु, वायुविष्णूर, इवैरुलैलूल
 सम्भाग, नागदंतचैरु त्रिभाग, त्रिगदै, काढैसौड इवैरु २भाग,
 साडला(जैमूल०ठ) ४भाग कैडैसि चैलगैसि ज्ञेयम्हादैवृद्यु.
 अं ज्ञेयम् क्यै 'नाराचकं ज्ञेयम्' वैंदु हैंसरु.

नाराचक चूर्ण—सेवना क्रम.

तक्रेणोदरिभिः पेये गुलिमभिर्बदरंभसा ॥ ६८ ॥
 आनद्धवाते सुरथा वातरोगे प्रसन्नया ।
 दधिमंडेन बिड्सङ्गे दाडिमांभोभिरर्शसि ॥ ६९ ॥
 परिकर्ते सवृक्षाम्ले रुणांबुभिरर्जाणके ।
 भगंदरे पांडुरोगे कासे श्वासे गळग्रहे ॥ ७० ॥

हृदोगे अहणीदोषे कुषे मंदेऽनले ज्वरे ।
दंष्ट्राविषे सगरे कृत्रिमे विषे यथाहम् ॥ ७१ ॥
स्त्रिगधकोष्ठेन पेयसेतद्विरेचनम् ।

त्रैराज्ञके ज्ञानात् सैविसुव श्रुमेः- मैले जैकिंद्रन नाराजक
ज्ञानात् वन्नु अन्दर रुग्णागारे वृजी गर्याउली, गुलूर्मैगागारे चुगरि तङ्ग्नु न
क्वायद्वृ, अन्द्रे वार्डके वृद्धुद्वृ, कैवल वार्तर्मैगागारे ‘पुरान्नू’
एवंब वृद्धुद्वृ, वृलद्वृवृत्तिर्यागदिर्यावृली वैशर्वन्नैरिन्द्वृ, अर्कासु
र्मैगार्द्वृ दाढिंबच्छायद्वृ, ज्ञेष्टिर्यावृ शुभ्रलू अमुक्त्वा
(परिक्तात्) शुनत्तुर्वृक्त व्यायद्वृ, अज्ञानार्मैगार्द्वृ चिन्नैरिन्द्वृ, सैविन
जैकु. भगवन्दर, वांदुर्मैग, तास, त्रूप, गर्गुर्ज, कुदेश्वर, गुरुक्षे
द्वैरुष, कुरु, अग्निमांद्वृ, ज्ञुर, सर्वादिगेष चक्रिव, वृलविष,
कृषिष, लैकिंविष इन्द्रगदेश्वर शृग्र न्यादिकैर्योद्यु लौगानुसारे उ
विरेषनेत्यन्नु सैविसबैकु.

॥ हृषुषादि चर्णम् ॥

हृषुषा काज्जनक्षीरं त्रिफला नीलिनीफलम् ॥ ७२ ॥
आयतीं रोहिणीं तिकां सातलां त्रिवृतां वचाम् ।
सेष्वं काललवणं पिष्पलीं चेति चर्णयेत् ॥ ७३ ॥
दाढिमत्रिफलामांसरससूखसुखोदकैः ।
पेयोऽयं सर्वगुलमेषु शीहि सर्वोदरेषु च ॥ ७४ ॥
शिखे कुषेषु ज्वरके सदने विषमेऽनले ।
शोकाशः पांडुरोगेषु कामिलायां हलीमके ॥ ७५ ॥
वातापित्तकफोश्वापि विरेकेण प्रसाधयेत् ।

कृषुषादि ज्ञानात्

बीच्छुक्तरंदे बैरु, शुनामुवी, त्रुक्तलैगालु, नैली चैज.
भृत्तुर्मै, क्षुक्तर्मैक्षुलै, शुक्तुर्ज्ञु०द, नातला, त्रुगंद, चज्जे,
स्मृ०क्षन्दलवै, तारुष्टु, क्षुष्टुलै, इत्तुर्गक्षन्नु ज्ञानात् वैरागि दाल०ब

ರಸದಲ್ಲಿ, ತ್ರಫಲಾ ಕೆಷಾಯದಲ್ಲಿ, ಮಾಂಸರಸದಲ್ಲಿ, ಗೋಮನತ್ವಪಡ್ಲಿ,
ಉಷ್ಣಜಲದಲ್ಲಿ ವಾನಮಾಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಗುಲ್ಬೈಗಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರೀಕ್
ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸರ್ವ ಉದರರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶ್ವಿತ್ರ, ಕುಣ್ಣ,
ಅಜೀಜ್, ವಿಷಮಾನ್ಯರೋಗ, ಅರ್ಥಸ್ನ್ಯ, ವಾಂಡುರೋಗ, ಕಾಮಲಾ,
ಹಲೀಮಕ, ಇಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿರೇಜಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ
ವಾತಸಿತ್ತ ಕಫಗಳು ಹೋಗಲಾಡುತ್ತವು.

॥ ನೀಲಿನಿ ಚೂರ್ಣम् ॥

ನೀಲಿನಿಂ ನಿಖುಳं ವ್ಯಾಷ ಕ್ಷಾರೌ ಲಬಣಪಞ್ಚಕಮ् ॥ ೭೬ ॥
ಚಿತ್ರಕ ಚ ಪಿಬೆಚ್ಚೂರ್ಣ ಸರ್ವಿಷೋದರಗುಲಮನ್ತುತ ।

ನೀಲಿನಿ ಜೋಜ್

ನೀಲಿದೇರು, ನಿಂಜುಕ, ಕಂಮೇಣಸು, ಹಿಂಸುಲಿ, ಒಣತುಂತಿ, ಸಜ್ಜ
ಕ್ಷಾರ, ಯಹಕ್ಷಾರ, ಐದುಬಗೆಯ ಉಂಗಳು, ಚಿತ್ರಮಂಳ ಇಂಗಳ
ಜೋಜ್ ನನ್ನ ಡುಪ್ಪದೊಡನೆ ಸೇವಿಸಿದ ಟ್ಲಿ ಉದರ, ಗುಲ್ಬುಹರ.

॥ ಪಟಾಲಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಪಟಾಲನಿಂಬಾರ್ಯಾತಿತಿಕಾತಿತಿಕಪರ್ಯಂತಮ् ॥ ೭೭ ॥
ಕುಟಜವಳ್ಳ ಫಲಂ ದೂರ್ವಾ ಮಧುಶಿಂಗ್ರಫಲ ವಚಾ ।
ದಾರ್ವಾತ್ವಕ ಪದ್ಮಕೋಶಿರಯವಾನಿ ಮುಸ್ತಚಂಡನಮ् ॥ ೭೮ ॥
ಸೌರಾಷ್ಟ್ರತಿವಿಷಾ ವ್ಯಾಷ ತ್ವಗೋಲಾಪತ್ರದಾರು ಚ ।
ಕೂರ್ಣಿತ ಮಧುನಾ ಲೇಣ್ಣ ಪೆಯ ಮಧ್ಯಜಲೆನ ವಾ ॥ ೭೯ ॥
ಹೃತ್ಯಾಂಬುಗ್ರಹಣಿರೋಗಗುಲಮಶೂಲಾರ್ಚಿಜವರಾನ् ।
ಕಾಮಿಲಾಂ ಸಜ್ಜಿಪಾತ್ರ ಚ ಮುಕ್ಕರೋಗಾಂಶ ನಾಶಯೆತ್ ॥ ೮೦ ॥

ಪಟೋಲಾದಿ ಜೋಜ್

ಕಾಡುನಟವಲ ಬಳ್ಳಿ, ಕಹಬೇವಿನ ಕೆತ್ತು, ಭಾರ್ಮಿ, ಪ್ರತ್ಯಂಭ್ಯಂಡ,
ಕಟ್ಟಿಕರೋಹಿಂಣಿ, ಪರ್ವತಿಕ ಹುಲ್ಲು, ಕೂಡಿಸಿಗನ ಕೆತ್ತು, ಕೊಂಡಂಗಪಾಲಂ,

ಪೇರಿಕುರುಬಿ, ನುಗ್ಗೆ ಬೀಜ, ಬಜೆ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಪದ್ಮಾಶಿ, ಲಾನುಂಜ, ಜೀರ್ಗೆ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಜಂದನ, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಅತಿ ವಿಡಯೆ, ಕಂಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂತಿ, ಲವಂಗಜಿಕ್ಯೆ, ಏಲಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರೆ, ದೇವದಾರು, ಈ ಜೀಷಧಿಗಳನ್ನು, ಜೀನುತ್ಪದೋದನೆ ಸೇರಿಸಿ, ಮದ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ, ಜಲದಿಂದಾಗಲಿ, ಕದಹಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಹೃದ್ವಾಗೆ, ಪಾಂಡುರೋಗೆ, ಗ್ರಹಣೇರೋಗೆ, ಗುಲ್ಬ, ಶೂಲ, ರುಚಿಕ್ಯೆಯು, ಜ್ವರ, ಕಾಮಿಲಾ, ಸನ್ನಿಪಾತ್, ಮುಖರೋಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿ ಸುವುದು.

॥ ನಿಬಾಡಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ಭೂರಿಂಬ ಕಟುಕಾ ಸುಸ್ತಾ ಲ್ಯೂಷಣೇಙ್ಯವಾನ್ ಸಮಾನ್ ।
ಫ್ರೌ ಚಿತ್ರಕಾಙ್ಕಸಕತ್ವರಭಾಗಾನ್ ಘಾಡಷ ಚೂರ್ಣಯೆತ್ ॥ ೮೧ ॥
ಗುಡಶರಿತಾಂಬುನಾ ಪಿತಂ ತತ್ಪ್ರಾಣಿದೋಷಗುಲ್ಮನ್ತುತ್ ।
ಕಾಮಿಲಾಜ್ವರಯಾಂಙ್ಕುತ್ವಮೆಹಾರುಳ್ಯತಿಸಾರನ್ತುತ್ ॥ ೮೨ ॥

ನಿಂಬಾದಿ ಜೊಣ

ಶುತ್ತುಂಜ್ಯುಂಡ ಬೇರು, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಕೆಂ ಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂತಿ, ಕೊಡಗಾಪಾಲರಿ, ಇವುಗಳು ಸಮಾಭಾಗ. ಜಿತ್ತ, ನುಂಬ ಬೇರು (ಶುಂಥಿ) ಎರಡು ಭಾಗ, ಕೊಡಸಿಗ ಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಹಡಿನಾರು ಭಾಗ, ಇವುಗಳನ್ನು ವಸ್ತುಗಾಳಿತ ಜೊಣವೂಡಿ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಶ್ರಿತಜಲದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಗ್ರಹಣೇರೋಗೆ, ಕಾಮಿಲಾ, ಜ್ವರ, ಪಾಂಡುರೋಗೆ, ಪ್ರಮೇಹ, ಅರುಚಿ, ಅತಿಸಾರ, ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗೆ ಶಾಡಿಸುವುದು.

॥ ನಾಗರಾದಿ ಚೂರ್ಣಮ् ॥

ನಾಗರಾತಿಬಿಷಾ ಸುಸ್ತಾ ಪಾಡಾ ಬಿಲ್ವ ರಸಾಞ್ಜನಮ् ।
ಕುರುಜಾತಕ ಫಲ ತಿರ್ಕ ಭಾತಕೀ ಚ ಕೃತಂ ರಜಃ ॥ ೮೩ ॥

शौद्रतंडुलवारिभ्यां पैत्तिके ग्रहणीगढे ।
प्रवाहिकाशौ गुदरुअस्तोत्थानेष षेषते ॥ ८४ ॥

नागरादि ज्ञान

भजतुं०५, अतिविदय, भद्रमुख्य, पादावलिगद्य, चिल्पपत्रै
बैरु, रसांजन, कौदकीग जैक्ष्य, कौदगपाल०, बृहत्तंज्यू०५,
धृतिकैक्यम्, इवगः वस्त्रगालित ज्ञान, जैनुत्पू०५,
कांचिक उद्दिसि सैविसिद्धलै लिङ्ग, गुरुत्त, अतिसार, अश्वस्न॒,
गुदरौंग, रक्तकौंगविकै, इवगःन्मू॒ क ज्ञानवृ॒ कौंग
लादिसुवृद्ध॒।

॥ सितोपलादि चूर्णम् ॥

सितोपलावंशभवोपकूल्या ।

त्रुटित्वचासाज्यमधुप्रयुक्तम् ।

अद्यात्तद्व्यद्विगुणं निहंति ।

चूर्ण ममस्तान् ऋथजातरोगान् ॥ ८५ ॥

सशासकासानलमांचसुस्ति ।

जिह्वास्वचिंश्लेषमकफार्शशूलान् ।

ज्वरोधरकां सकरांग्रिदाह ।

मुक्तान् यथा पापगणान्मुरारिः ॥ ८६ ॥

आयुर्यदि स्यात् बलवस्त्रराणां ।

सुरक्षितशसनक्षयाणाम् ॥ ८७ ॥

क्षेत्रेन्दलादि ज्ञान

कल्पै नक्षरे १६ भाग, व०७लै०४ज्ञना०४ भाग, कैष्ठृ०४ भाग,
एलक्ष्यै०२ भाग, लव०८ज्ञक्ष्यै०१ भाग, क जैनधिगालन्मू॒ वस्त्रगालित
ज्ञानवरादि जैनुत्पू०५ सै०१५ सैविसिदरै॒, क्षुयै०१८

ಉತ್ಸನ್ನವಾದ ಸರ್ವರೋಗಗಳಿಗೂ ಹಿತಕರವು. ಶಾಸ್ಯ, ಕಾಸ್, ಅಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ರ್ಯ, ನಾಲಿಗೆಯ ಅರುಚಿ, ಕೆಥ, ಪಾಶ್ಚ್ಯದೊಲ, ರಕ್ತ, ಉಗ್ರಸಫುವಿಕೆ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಡ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳನ್ನು “ಪಾಪಸಮಾಹಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಾಮವು ಹಾಗ್ಯಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದೇನೇ”ಹಾಗೆಯೇ ಆಯುರ್ಭ ಲಿಂದ್ವರೆ, ಈ ಜೂಣವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

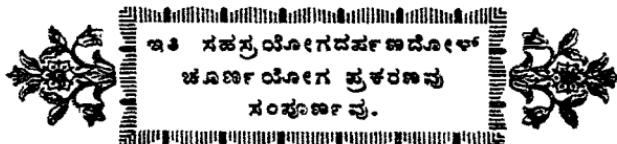
ಮದನೆಕಾನ್ಮೇತ್ವರೀ ಜೂಣ

ಯುತ್ತೇರಿತಿಯಂದ ಶುಧಿಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯಕರವು, ದೊಡ್ಡ ದತ್ತಕ್ಕೆ, ಒಟ್ಟ ಶುಂಠಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಬಿಳಿಕೆಂಕುಷ್ಟು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಆಮ್ರತಬಳ್ಳಿ ಸತ್ಯ, ಮೆಂತಕೊಳು, ಆಲದಮಯಣ, ನೆಲಕುಂಬುಳಿ ಸತ್ಯ, ನೆಲತಾಳಿ ಗಡೆಯ ಸತ್ಯ, ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳು, ಬಯಲಮುಳ್ಳಿನ ಬೀಜ, ಕದಲೀಗಡ್ಡೆ, ತತ್ತಾವರಿ ಸತ್ಯ, ಓಮುಕಾಳು, ಉದ್ದ್ವಾ, ಎಳ್ಳು, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಜೀರ್ಣತ್ವ ಮಧು, ದೊಡ್ಡ ಕೆಡಿರ ಬೇರು, ಭದ್ರಪುಷ್ಟಿ, ಕಚ್ಚಿರ, ಮದನಫಲ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ, ಉರುತೇಗು ಬೇರು, ಕರ್ಕಾಟಕಕೃಂಗಿ, ಘೃಂಗರಾಜ ಬೇರು, ಅರಸಿನ, ಜೀರಿಗೆ, ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ಜಿತ್ರಮುಣಿಲ(ಶುಧಿ), ಎಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ ಚೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲವತ್ತಿ, ನಾಗಕೇಸರ, ತೆಗ್ಗಾಮೆ ಬೇರು, ಅನೆ ಹಿಸ್ಟಿಲಿ, ದತ್ತಕ್ಕೆ, ಬೇಂಗತಿರುಳು, ತುಗಾಢ್ಯೇರಿ, ನಾಯಿಸೇಣಗು ಬೀಜ, ಹುಣಸೆಮಯಣ, ಅಣಿಶಿಕಾಯಿ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಶೂಕ್ತ ತೆಗೆದು ಜೂಣಿಸಿ, ಜೂಣದಪ್ಪೇ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಭಂಗಿಯ ಜೂಣ, ಜೂಣಗಳಿರಡರ ಸಮಭಾಗ ಸಕ್ಕರೆ, ದನದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ $\frac{1}{2}$ ತೋಲೆಯ ಮಾತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾತಿಕಾಲ ಜೀನುತುಪ್ಪದ ಅನುಪಾನದಿಂದ ಸೇವಿಸಿ, ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಡಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನು ಕೂಡೆಲೇ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಶುಕ್ಕವ್ಯಧಿ, ಮೈಥುನ ದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರಸ್ತಂಭನ, ಶ್ರೀಯರು ಸಾಷ್ವದಿನವಾಗುವಿಕೆ, ಸುಖಾಭಿನ್ಯಾಸಿ ಯಾಗುವಿಕೆ, ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಿಕೆ, ಕ್ಷೇಣಿಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗುವಿಕೆ, ಕ್ಷಯವಿವಾರಣೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮನ ಮಾಡುವುದು.

ಅದಲ್ಲದೇ ಕಾಸ, ಶಪ್ಪಡ, ಅತೀಷಾರ, ಕಾಮಾಗ್ನಿವರ್ಧನ, ಅರ್ಕಸ್ನು, ಗ್ರಹಣೆ, ಪ್ರಮೇಯ, ಕಫಾತಿನಾರ, ರಕ್ತಾತಿನಾರಗಳನ್ನು ನೀಗಾಡಿಸಿ, ನಿತ್ಯನಂದ, ಕವಿತಾತ್ಮಕೆ, ಸ್ವಿರಚುದಿ, ದೇವರ ವಿಚಾರ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಆಕಾಲಮರಣ, ವಾರ್ಧಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪಯಂತ ಸೇವಿಸಲು, ಮನ್ಯಧನಂತೆ ಮನೋಹರನಾಗಿ, ಸರ್ವರ ಪ್ರೇಮಾಯತನನಾಗುವನು. ವೃಧ್ಧರಿಗೂ ಕಾಮೋದಯವು ಅವಿಭಿನ್ನಿಸಿ, ಪ್ರೈಥಮಾರಿಯರ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ನಾಸಿಕ ಚೂಳೆ

ನೇಲ್ಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಜೀರ್ಗಿ ಕಾಳು, ನವಿಲಗರಿಯ ಬಳಗಿನ ನಾಯ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಹಿಷ್ಟಿಲಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಲವಂಗ, ಜಾಪತ್ರೀ, ಇರವೇರಿದಂಡು, ಗಂಧಮೆಣಸು, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟು, ಅರಸಿನ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಜೂರ, ಲಾಮಂಚ, ಎಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗಜೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರೀ, ನಾಗಕೇಸರ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಮಭಾಗ ತೆಗೆದು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಚೂಳೆದಪ್ಪೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಚೂಳೆ ಮತ್ತು ಆಷ್ಟೆ ಹೊಗಸೊಪ್ಪಿನ ಚೂಳೆ ಕೂಡಾ ಕೂಡಿಸಿ, ನಿಂಬಿಹುಳಿ ರಸದಿಂದ ಆರೆದು, ಪುನಃ ಒಣಗಿಸಿ. ಎಂಥಿನೀರಿ(ಬೊಂಡಿ)ನಿಂದಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆರೆದು ಒಣಗಿಸಿ, ಕಪೂರ, ಪಜ್ಜೆ ಕಪೂರರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪುನಃ ಶುಧ್ಯ ಗುಲಾಬಿ ನೀರಿನಿಂದ ಆರೆದು, ನಂತರ ಸಾಂಬಾಣಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಸ್ತಂಭ ಮತ್ತು ಪುಣಿಗು ಸೇರಿಸಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಚೂಳೆವನ್ನು ನಷ್ಟವಿಧಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ತಲೆನೋವು, ಸೀನಸರೋಗೆ, ದುರ್ಗಂಧ, ಸೂರ್ಯಾ ವರ್ತ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿದೆ, ಉಣಿಯಾಜತ್ತುವಿಕಾರ (ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲ್ಗಳೆ ಉಂಟಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಕಾರಗಳು) ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಮನ.

॥ अथ गुटिकायोगाः ॥

गुटिकायोग वृक्तरणवृ.

॥ नीलीमूलादि गुटिका ॥

नीलामूलं च पिष्ठवा तु तत्पत्रस्वरसेन च ।
पिष्ठलीरोहिणीयुक्तं सामान्यज्वरशारीतये ॥ १ ॥

लैलैपुण्डरादि गुटिका

अमुरि बैरु, कौप्पलि, केशुकर्मेहिणि, लैलपत्रद
स्फुरसदिंद भावेनेमादि व्यात्रुगळागी व्यादि सक्तेवै रसद
अनुष्ठानदिंद सैविसलु, नामेन्द्रिये ज्वरंगां नाशवागुप्तु.

॥ ज्वरांकुश गुटिका ॥

समैश्चतुर्जातशिलालसूत ।

ब्योषैः कुमारीरससंप्रपिष्टैः ।
साषार्धमात्रां गुटिकां कृतां हि ।

ज्वराङ्कुशं नाम वदंति वैथ्याः ॥ २ ॥

ज्वरांकुश गुटिका

एलचू, लवंगज्ञेचू, त्वंवालपत्रै, नागकैसरि, वृन्दैलै,
कैंडलाल, रस, (अं मुहरु बगेगां शुद्ध), बजशुंठि, कौप्पलि,
कैंडिंग इत्यादिन्दु कुव्यारिस(इस्त्रैलिरस)दल्लि जैनवृगी अर्देदु
लद्विन अधर्घभागदन्द्वृ गुटिकैगळन्द्वृ व्यादेबैका. अं
ज्वरांकुश व्यात्रुयन्द्वृ रौगानुष्ठार अनुष्ठान विशेषदिंद
सैविसलु, ज्वरवेन्द्वृ नाशव्यादेवृदु.

॥ रामबाण गुटिका ॥

सूतं गंधं विषं तुल्यं धूर्तवीजं विभिः समम् ।
चतुर्णा द्विगुणं व्योयं गुञ्जापत्रसेन तु ॥ ३ ॥
रामबाणमितिख्यातं सर्वज्वरविनाशनम् ।

ठामेंबाण गुटिका

ठास, गंधक, वृत्तनाभी इत्यु सवृभाग, इत्युन्ह समु लुम्बुत्तु
बिज (के मुद्दुगाईन्सु आद्य वर्णादिकेलाख्युचैर्क) इत्यु नाल्हुर
एरदु भाग चूल्हुंति, कृष्णलि, कृंमेजसु, (मुंजेष्टु)
मुंजेष्टुकि पत्रुद स्फुरसदल्लि आरदु वर्णात्ते वर्णादुवृदु.
युक्तुपाद अनुवानदिंद ऊ ठामेंबाण वर्णात्तेर्यु सवृ
ज्ञुर्गेन्सु विनाशनवर्णादुवृदु.

॥ सूर्यप्रभा गुटिका ॥

सूतं गंधकं रामठं वरकुं कृत्वायवानी समं ।
सर्वं शोडष भाग मात्रं च विषं जंभारसे मर्दयेत् ॥
गुव्जामात्रनिवद्वयुष्मगुटिका शूलापहन्त्री परम् ।
कामशासहरी महाज्वरहरी नामना तु सूर्यप्रभा ॥ ४ ॥

नक्तिर्युत्तुका गुटिका

तुद्धुवर्णादिद रस, तुद्धु गंधक, हूंगा (तुद्धु), आज्ञेली
कायी सिन्हे, नैलीकायी सिन्हे, शूलकायी सिन्हे, कैश्मिकर्होम्हात्ते,
जीरंगे इत्युग्म 16 नै च०मुभाग तुद्धु वृत्तनाभी, इत्युग्मन्सु
निंदेमुल्य रसदल्लि आरदु गुंजापुवर्णाण गुटिके वर्णादि सैवि
सिदर्हे, शूल, काशशूलकेल्लु, मुक्तज्ञुरकेल्लु कृत्कारियु.

॥ सैवंधन्दन वर्णात्ते ॥

ज्ञेन्द्रियलाकैविष्विल्लुन्तुलाजवैर्याद ज्ञात्तेल्लु दाक्षिण्य
यवर्णालिकर्दरंभुक्तुल्लु ।

జంబ్రుస్తీ శంక్రమావరుత్తు ప్రోదిజ్ఞు తుల్యంకొప్పేటిరక్కు
లతునోద్భవ కైలయుక్తం ॥
ఓన్న జముక్కు బదరీథల తుల్యమాక తేనిల్లా కొడుక్కు
దధితక్కుమదిల్లా కలను ॥
సవాల తిసారముడనే కడియోదు మోదిట్టెప్పు ఉక్కు మంచి
పేరితు నేతుబంధం ॥

జాయికాయి, ఆతివిడయి, బిల్పుపత్తి కాయి తిరుచు, అయి
మోదచు, మావిన ఆండి, దాళంబ సిస్టే, (తాళమాదా), జీరిగే,
లవంగ, కష్టల, నేరళి బీజ ఇప్పుగళన్న సంప్రమాణ బేట్టుళ్లి రసదల్లి
ఆరెదు బుగం బీజ ప్రమాణ మాత్రగళన్న మాడి, మోసరు
నీఱనల్లియూ, తక్కుదల్లియూ, జీనుపుష్టుదల్లియూ సేవిసిదరే ఆతి
సార, హోళ్లేనోవు ఇప్పుగళన్న హోగలాడిసువుదు.

॥ పంచురంగ గుటికా ॥

తెకరాజరసె సుభావితం లోహగూఢవరారజ ।
సుల్యభాగవటచ్ఛదోఙ్చవభస్మ చాప్యుభయం పున: ॥
షట్పదాథరసెన పెషితమశ్మమాత్ర విలిర్మితమ్ ।
పిండమాయతి పంచురాగమ్మదశివా సహ సెవితమ్ ॥ ५ ॥

పాంచువిగే మాత్ర

భృంగరాజ రసదల్లి తుట్టు మాదిద పురాణకిష్టుడ జోణ,
క్రుష్ణలోగం జోణ, సమభాగి గోళ కేత్తియన్న సుష్టు మాదిద
భస్మ ఇప్పుగళన్న భృంగరాజ రసదల్లి ఆరెదు శాంతికాయియ
పుమాణ మాత్రగళన్న మాడి మజ్జగెయల్లి సేవిసటు పాంచు
రోగవు తమన.

॥ ज्वरांकुश गुटिका ॥

रसस्य द्विगुणं गंधं गंधतुल्यं तु टङ्कणम् ।
रसतुल्याविषं योजयं मरिचं पंचधा विषम् ॥ ६ ॥
कड्फले दंतिबीजश्च प्रत्येकं मरिचान्वितम् ।
ज्वरांकुशो रसो द्येषु चूर्णयेद्याम मात्रकम् ॥ ७ ॥
माषैकेन निहंत्याशु ज्वरसुग्रो त्रिदोषजम् ।

ज्ञुरांकुश गुटिके

ठक कृ०जे 1, ग०फ०के कृ०जे 2, ४०क०ज०भ०ठ कृ०जे 2,
नड्डुनाभी कृ०जे 1, क०प०म०ज०म० कृ०जे 6, कृ०प०ल, नागद०ठ०
भीज इत्यु कृ०जे 6-6 एलालू कृ०प०स०, उद्धुकाकु भाग
ज०क०ज०प०न्म० ल०स०श००ल०र०स०द०ल० कृ०प०उ० उग्नुपाद ज्ञुरै, सन्मैप०ठ
ज्ञुरांकुश निवारण्यागुप्तवृ.

॥ महाज्वरांकुश गुटिका ॥

शुद्धसूतं विषं गंधं धूर्तबीजात्रिभिस्समम् ।
चतुर्णा द्विगुणं व्योषं चूर्णं गुञ्जा प्रमाणकम् ॥ ८ ॥
जंबीरकस्य स्वरसे आद्रकस्य च तैर्युतम् ।
महाज्वरांकुशो नाम ज्वराणामंतको भवेत् ॥ ९ ॥

मुक्ताज्ञुरांकुश व्याप्ति

ठस, नड्डुनाभी, ग०फ०के, इत्यु सम्भाग, उम्मुक्ते भीज,
ज्ञुरांकुश एरदुपालु छ०श००लि, कृ०प०ल, क०प०म०ज०म०, ज०क०ज०
मुक्ति गु०ज०प०न्म० मुक्ति०मुक्ति०, निंच०र०स०द०ल०, है० ठ००ठ०
र०स०द०ल० सैविसैदरै, एलालू ज्ञुरांकुश ठमुन.

॥ रामबाण गुटिका ॥

हिंगुळं मूषिकाश्मानं चतुर्खं मानन्तः क्रमात् ।
मर्देयित्वा तु सुश्लेष्यं स्वर्णपत्ररसेन वा ॥ १० ॥
गुञ्जामात्रं प्रयुञ्जीत शर्करायां विशेषतः ।
रामबाणमिति स्थातं सर्वशीतज्वरापहम् ॥ ११ ॥

ठावंचाळ गुडिका

क्षायील्यु कै॒०जे ४, वा॒छाळ कै॒०जे ६, ए॒रद॑न्हू घु॒डिमा॒दि
७८मू॒त्र रसद॑ली आ॒रेदु गु॒०जाप्र॑वाळ मा॒तुगै॒न्हू मा॒दि नै॒र
च॑ली छणी॒सि जै॒ल्लद॑ली सै॒विसिद॑रै शै॒डज्ञुर ठ॑मुन.

॥ सर्वरोग कुलांतक वटि ॥

अमृतं चैकनिष्ठ च तत्समं कणचूर्णितम् ।
तयोर्हिंगुञ्जामात्रेण वटजंबीरनीरजैः ॥ १२ ॥
शीतोदकं वाङ्गैकं वा पिवेन्माषग्रमाणकम् ।
राजथक्षमानिलश्वासज्वरमंदानलानपि ॥ १३ ॥
सक्षिपातं महावातं सर्वरोगकुलांतकम् ।

सैवं री॑८गं कुला॑०डक वै॒९

नै॒क्षुना॒भि, कौ॒प्पुलज्जा॒ज्जा॒ इ॒पु 1 कै॒०जे, क्षायील्यु २
कै॒०जे इ॒तुगै॒न्हू सै॒१०सि निं॒बै॒हु॒य रसद॑ली आ॒रेदु उ॒म्है
का॒क्षु प्र॑वाळ वै॒पि॒के मा॒दि नै॒रच॑ली छणी॒सि दै॒रम्है॒ल कै॒ज्जा॒य
द॑ली, कै॒सिल॑०८ रसद॑ली १०दु गु॒५५ै॒यन्हू सै॒विसिद॑रै कै॒य,
वा॒ठै॒१८, शै॒ल्लै॒१८, जै॒१८, अै॒१८, मै॒१८, सै॒१८, वा॒ठै॒१८
अै॒१८ इ॒१८ ठ॑मुन मा॒दुव॑दु.

॥ सञ्जिपात गुटिका ॥

पारदं चामृतं गंधं सर्वं शुद्धं च कारयेत् ॥ १४ ॥
 वरा व्योधेण समिश्रं सप्रतुल्यं विभर्दयेत् ।
 ज्वालामुखी च निर्गासं सूरणं चित्रकार्दकम् ॥ १५ ॥
 शिशुः पुर्वनवेनैव प्रत्येकं भावनात्रयम् ।
 तत्र संस्थितमादाय दायते गुञ्जमात्रकम् ॥ १६ ॥
 नवज्वरविनाशाय आर्द्रकस्य रसेन तु ।
 किरातं मरिचं देयं सक्षिपाते त्रयोदशे ॥ १७ ॥
 रोगत्रयारिविख्यातो राजराजेन निर्भितम् ।

ಸಂಪ್ರಾಣತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ

రన, వంట్లనాభి, గంధక, ఇవు కుట్టి మాడి ఇప్పగిలగి సమాన త్రిఫలీ, త్రికటు, ఇప్పగణన్న మెత్తెయ్యిచే (జ్వాలాముఖి) గడ్డెయ రసదల్లి, కాదుకేసే రసదల్లి, హసితుంం రసదల్లి, జిత్తుముల రసదల్లి, నుగ్గి రసదల్లి, తెగ్గాలు మే రసదల్లి ఇప్పగిలింద(ఒండోందరండ ముఱు ముఱు దినగాళ పయ్యంత) ఆరెదు గుంజాప్పుమాణ గుండికి మాడి, ఎల్లా జ్వరిగిలగూ హసితుంం రసదింద న పుత్తంచ్చుండబేయ, కంమెణిసు కొంచెంద ఒందు మాత్ర సేవిసలు 13 విధద సన్నిహాతగాను నివారణియాగువును.

॥ चंडभास्कर गुटिका ॥

हरखीजामृतवलि प्रत्येकं निष्कर्संयुतम् ॥ १८ ॥
 टङ्गणं दशनिष्कं च जंबालं विश्वतिस्तथा ।
 शुद्धं खल्वतले क्षिप्य निर्गुंडीरसमर्दितभ् ॥ १९ ॥
 मुद्रप्रसाणं गुटिकां गुडेन सह भक्षयेत् ।
 पांडुशोफो दरावर्तगुलमस्त्रीहृगुदकिमीन् ॥ २० ॥

अजीर्णमामशूलं च दीपनं पाचनं परम् ।

पुराणज्वरमेहं च भूत्रकृच्छ्राशमरी व्रणान् ॥ २१ ॥

सर्वव्याधिहरं शीघ्रं रसोऽयं चंडभास्करः ।

जैंदंभास्तुरे गुणेऽ

रन, वैश्वनाभि, नेल्लिगंधक, ४०कैज्ज्वार, जैंहाळ चीज (तुळी), कैंनैक्षुरसदली अरेदु, सज्जू हेसरुकाळु पुराण मात्रे गैचनावूरी मादि बैलू देवेदने सैरिसि सैविसलु वांदुरेहार, तीरेह, उदररेहार, हेहच्छै उच्छृंसुविके, गुळु, फूळ. कृमि रेहार, अजेह, हेहच्छैयली दक्षनवागदिरुच्छिदरिंद उंडाद नैरेह, कैज्जुर, पुमेह, मुषत्तुकृलु, आशुरी, पुण, इवेगाळन्नु निमुखलवदिसि दिवन-वाजनगाळन्नु उंठुनवादुवृद्धु. इदु जैंदंभास्तुरेरसवैंदु हेळुलुदुत्तुदे.

॥ लघुमालिनी वसंत गुटिका ॥

एकांशो मरिचादुभौ रसाक्तसमर्दयेन्मसृणे ।

पश्चान्तिरुरसेन मर्दनविधिर्यावद्वृत्तं गच्छति ॥

पथं दुग्धयुतं कणामधुयुतो वल्लप्रमाणे भवेत् ।

प्राचीनज्वरहा तथा विषमहा धातुस्थित ध्वंसनं ॥ २२ ॥

रक्तातिस्रुतिपायुजप्रदरहा नेत्रामयध्वंसनो ।

रोगानीकगळग्रहो विजयते श्रीमालिनी प्राणयम् ।

वैद्यानां भवित्वालिनां बहुतरं श्रीदो वसंताभिधः ॥ २३ ॥

लङ्घुवर्जालिनीवैंदनंद वैकी

तुळीनगाद कैंमेणसु भाग 1, गैरेमुषत्रुदली तुळी
मगाद वैश्वनाभि भाग 2, अदक्षै बैक्षैयन्नु सैरिसि अमुक्तल्लिनल्लि
उरेदु अदर नैंडर नैंबैरसदली अरेदु उणासि गुळैयं

ಪಾಕೆವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಕಾಳಿನ ಗಾತ್ರದ ಮಾತ್ರೀಗಳಾಗಿ
ಮೂಡಿ, ಜೇನುತ್ತಪ್ಪ, ಹಿಪ್ಪಲಿಚೂರ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಸೇವಿಸುವುದು.
ಸೇವಿಸುವಾಗ್ಯ ಹಾಲೋಗರದಿಂದ ಭೋಜನಮಾಡುವುದು. ಅದರಿಂದ
ಧಾತುಗತ್ಯಾರ, ರಕ್ತತ್ವಾರ, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಶ್ರೀರೋಗ, ಪ್ರದರ, ನೇತ್ರ
ರೋಗ, ವೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನಲ್ಲಿದೆ, ಈ ವಸಂತಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ತ
ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳನ್ನೂ, ನಿತ್ಯಜನ್ಯರೋಗಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ,
ವೈದ್ಯನಿಗೆ ಕೇತ್ತಿಯನ್ನೂ ದ್ರವ್ಯಲಾಭವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ನಕೆಲ ಸನ್ನಿವಾತರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಗೋರೋಜನಾದಿ ಮಾತ್ರೀಯು

ಗೋರೋಜನ, ಕಲಮುಗೊಂಬು, ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ಜಂದನ, ಬಡೆ,
ದೀವಿತೆಗಿನಕಾಯಿಯ ಒಳಗಿನ ತರುಳು, ಲಾಮಂಜ, ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ,
ಪುಣಿಗು, ಭೂನಾಗ, ಆಡಿನ ಕೊಂಬು, ಅನೆದಂತ, ಗಂಡಾಮೃಗದ
ಕೊಂಬು, ಜಂಕೆಯ ಕೊಂಬು, ಕ್ಷಮ್ಮಮೃಗದ ಕೊಂಬು, ಕಿರಾತ ಕಡ್ಡಿ,
ಸುವರ್ಚ, ಹವಳ (ಇವುಗಳ ಭಸ್ತು), ಅಂಜನಕಲ್ಲು. ಪಜ್ಞ ಕವರ್ಫರ, ಜೀರ್ಗ
ಕಾಳು, ತುಂಬಿಹೊ, ಹತ್ತಿಬೀಜ, ಸಣ್ಣ ಉತ್ತರಕೆ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಸಿನಾರಿ,
ಒಳಶುಂಠಿ, ಕರಂಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ನವೋರ್ಚಳು ಬೇರು, ತೆಷ್ವರ ಮುಳ್ಳು,
ಪಾಡಾನಳಿಗಡ್ಡೆ, ಶಂಖಪುಷ್ಪದ ಬೇರು, ಅಮರಂಬೇರು, ಅಣಿಲೆ ಕಾಯಿಯ
ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ,
ವೈಂಗಾರ, ಮಾಯಿಕಾಯಿ, ಸತಾವೆ, ಅಜಾಳಿ, ದೊಡ್ಡ ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ,
ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ಅಂಬರ ಈ ಬಗೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಜೈವಧಿಗಳನ್ನು ಸಮಶೂಕ ತೆಗೆದು,
ಹಸಿಶುಂರಿರಸದಲ್ಲಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅರೆದು, ಗುಂಜಾಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರೀಗಳಾಗಿ
ಮೂಡಿ, ಸ್ತುನ್ಯದ ಅನುವಾನದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಸಕೆಲ ವಿಧದ ಸನ್ನಿವಾತ
ರೋಗಗಳು ನಿವಾರಕಯಾಗುವುವಲ್ಲದೆ ಸನ್ನಿವಾತದಿಂದುಂಟಾದ ಬೋಧ
ಕ್ಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರೀಯನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಬೋಧವುಂಟಾಗು
ವುದು. ನಾಲಿಗೆ, ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ರುಜೀಗಳನ್ನು ನಿವೃತ್ತಪಡಿಸಿ,
ಭೂತಗ್ರಹ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಧಾನ್ಯಂತರಿ ಗುಟಿಕಾ

ಒಣಶುಂಠಿ, ಅಳಿಲೆಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆ, ಜೀರಗೆ ಕಾಳು, ಕಿರಾತಕೆಡ್ಡಿ, ಎಲಕ್ಕೆ, ಅಜಾಳಿ, ಕಂಟಕಾರಿ ಬೇರು, ಗಂಧಮೇಣಸು, ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ದೇವದಾರು, ಪಟ್ಟಿಕೆಪೂರ್ವ, ಕಂಡಿಬೆಣ್ಣೆ, ಪುಣಿಗು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮುಭಾಗ ತೆಗೆದು ಜೀರಗೆ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶುದ್ಧ ಗುಲಾಬಿ ನಿರಿನಿಂದಲೂ, ಜೆನಾಷ್ಣಿ ಅರೆದು ಹೂತ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನೆರಳಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಿ, ಹಲಸಿನ ಎಲೆಯ ದಂಡು, ಕರಂಡುಂಡ ಬೇರು, ಜೀರಗೆ, ಕರಿಜೀರಗೆ, ಕಾಳಾ ಜೀರಗೆ, ಇವುಗಳ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಹಾಕಿ ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ, ಕಾಸ, ಶ್ವಾಸ, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಹಿಕಾಳ್ಯ, ಭುರ್ಜ, ಕಫಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡಿ, ವಾಯುಪ್ರತಿ ಮನಮಾಡಿ, ಹೆಸರಿನಿಂದ ಧಾನ್ಯಂತರಿ ಎಂದು ಪ್ರತಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರೋಂಗಾರಾದಿ ವಟಿಕಾ

ಚಿತ್ತಮೂಲಬೇರು(ಶುದ್ಧಿ), ಬಜೆ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಕರಿಮೇಣಸು, ಜೀರಗೆ, ಕರಿಜೀರಗೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಎಲಕ್ಕೆ, ರಾಸ್ಯ, ಕಾಯಿಕಾಯಿ, ಕಾಂತ, ಪ್ರೋಂಗಾರ, ಸ್ವೀಂಥವಲವಣ, ಸರ್ಜಸ್ಕ್ವಾರ, ಯವಕ್ವಾರ, ಹಂಗು, ಬೆಡಿ ಯುಪ್ಪು, ಬೆಟ್ಟುಕರಂಡೆ ಬೇರು, ಇಂದ್ರವಲ್ಲಿ, ನುಗ್ಗೆ ಜೆಕ್ಕೆ, ಕರಿನೆಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಅಫೀಮು, ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಶಳಂಜಿ ಕಾಯಿ(ಗಜಾಗದ ಕಾಯಿ)ಯ ಒಳಗಿನ ಬೀಜ ತೊಲೆ 2 ಕೂಡಿಸಿ, ಹಸಿಶುಂಠಿ ರಸದಲ್ಲಿ ಅರೆದು, ಗುಂಜಾಪುರಮಾಡಿ ಹೂತ್ತಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ರೋಗಾನುಸಾರ ಅನುವಾನ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಸೇವಿ ಸಲು, ತೂಲ, ತೂಲವಾಯು, ವಾತಕೆಷ್ಟೀಭ, ಗುಲ್ತ, ಮಹೇದರ, ವಾಯು, ಇವುಗಳು ಶಮನವಾಗುವುವು.

ಚೀರೊಂದು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಂತರಿ ವಟಿಕಾ

ಒಣಶುಂಠಿ, ಕರಿಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಅಳಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಜಾಳಿ. ಕಿರಾತಕೆಡ್ಡಿ, ಎಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ,

ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಜಾತಪತ್ರಿ, ತಕ್ಷ್ಯೇಲ, ಗಂಥಮೆಣಸು, ದೇವದಾರು, ಅಶ್ವ
ಗಂಡಿ, ರುದ್ರಪ್ರಕ್ಷು, ಕಲಶ್ಯಂಗ ಭೂಸ್ತ್ರ, ಕಂಡಿಬೆಳ್ಳೆ, ಪುಣಿಗು, ಪಚ್ಚೆ
ಕೆಪ್ರರ್ರರ, ಕಂಟಕಾರಿ ಬೀರು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮತೂರ್ಕ ತೆಗೆದು, ಜೂಣ
ಮಾಡಿ ಜೀರಿಗೆ ಕಷಾಯದಿಂದಲೂ, ಗುಲಾಬಿ ನಿರಿನಿಂದಲೂ ಅರೆದು
ರೈಗಾನುಸಾರ ಯುಕ್ತನುಪಾನದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು, ಸಕಲ ರೋಗಗಳ
ನಿವಾರಣೆಗೆ ಶ್ರೀಷ್ಟ ತಮವಾಗಿರುವುದು.

ಕಸ್ತೂರ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಾತ್ರೆ

ಕಸ್ತೂರಿ, ಕೀರಾತಕಡ್ಡಿ, ರಾಸ್ನೇ, ಪುಣಿಗು, ಒಣತುಂಳಿ, ಕಾಂತ,
ಪಚ್ಚೆಕೆಪ್ರರ್ರರ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಸಜಸಕ್ಕಾರ, ಯವಕ್ಕಾರ, ಅಣೆಲೆಕಾಯಿ
ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಏಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗ ಚೆಕ್ಕೆ,
ತಮಾಲಪತ್ರಿ, ಇರುವೇರಿ ದಂಡು, ಗಂಥಮೆಣಸು, ಒಣತುಂಳಿ, ಕೆರಿ
ಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ. ಪಾಡಾವಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಪಶುಪಾತೀ, ಜೆಂದನ, ಬಜೆ,
ಜೀರಿಗೆ, ಕರಿಂಜೀರಿಗೆ, ಓಮ್ಮು, ಕುರಾಶಾನಿ, ಅಕ್ಕುಲಾಖರೆ, ಸತಾವೆ,
ಜ್ಯೋಷ್ಟ್ಯನುಧು, ಲವಂಗ, ಪೂಂಗಾವೀ, ಇರುವೇರಿ ರಸ, ಪೂಂಗಾರ,
ಅಂಜನಕೆಲ್ಲಾ, ವಂಘನಾಭಿ, ಮನೋಲಾ, ಅಜಾಳಿ, ಜಾಯಿಲ್ಯ ಈ ಬಗೆಯ
ಮದ್ದುಗಳನ್ನು ಸಮಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಗುಲಾಬಿ ನಿರಿನಿಂದಲೂ,
ಭೃಂಗರಾಜ ಸ್ವರಸ(ಗಾರ್ರ)ದಿಂದಲೂ ಜೆನಾಗಿ ಭಾವನೆಮಾಡಿ ಗುಂಜಾ
ಪ್ರಮಾಣದ ಗುಡಿಕೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ನೆರಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಜೀರಿಗೆ
ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕಸ್ತೂರಿವಾತ್ರೀಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ವಾಯು
ಕ್ಷ್ಯಾಭವನನ್ನು, ಕಾಷಶ್ವಸವನನ್ನು, ಹಿಕ್ಕಾರೋಗವನನ್ನು ಶಮನಮಾಡು
ವುದು.

॥ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ವರ್ತಿಕಾ ॥

ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ವರ್ಚಾ ಮುಸ್ತಂ ಭೂನಿಬಾಸೃತದಾಸ್ರಕಮ् ।

ಹರಿಂದ್ರಾತಿವಿಷಾ ದಾರ್ಮಿ ಪಿಪಲಾಮೂಲಚಿತ್ರಕೌ ॥ २४ ॥

धान्यकं त्रिफला चतुर्थं विडङ्गं गजपिपली ।
 च्योषं माक्षिकधातुश्च द्वौ भारते लवणत्रयम् ॥ २५ ॥
 एतानि शाणमात्राणि प्रत्येकं कारयेत् बुधः ।
 त्रिवृद्धंतीपत्रं च त्वगेला वंशरोचना ॥ २६ ॥
 प्रत्येकं कर्षमात्राणि कुर्यादेतानि बुद्धिमान् ।
 द्विकर्वं हतलोहं स्याज्ञतुष्कर्षा सिता भवेत् ॥ २७ ॥
 शिलाजत्वष्टकर्वं स्यादष्टौ कर्षाश्च गुगुलोः ।
 एविरेकश्च मंभूषणैः कर्तव्या गुटिका शुभा ॥ २८ ॥
 चंद्रप्रभेति विख्याता सर्वरोगप्रणाशिनी ।
 प्रमेहान् विशाते कृद्धं मुव्राधातं तथाद्मर्ती ॥ २९ ॥
 विवंधानाहश्चलानि मेहनप्रथिमर्णुदम् ।
 अंडवृद्धिं तथा पांडुं कामलां च हलीमकम् ॥ ३० ॥
 अंग्रवृद्धिं कटीश्वरं श्वासं कासं विचरिकाम् ।
 कुष्ठान्यशास्त्रसि कंदुं च श्लीहोदर भगांदरम् ॥ ३१ ॥
 दंतरोगं नेत्ररोगं स्त्रीणामार्तवजां रुजम् ।
 पुंसां शुक्रगतान् दोषान्मंदाभ्यमरुचि तथा ॥ ३२ ॥
 वायुं पित्तं कफं हन्याद्वल्या बृज्या रसायनी ।

४०४. शुभ्रावस्त्रै

कार्केऽप्तृपरि, चक्षे, भूत्रमेष्टि, केरात्तक्त्वै, आमुत्तवै,
 देवदारु, आरसिन, आत्तिविदय, मुरदरसिन, कृष्णलमेष्टि, जित्त
 मेष्टि (शुद्ध), कैरुक्तुंभरि चैज, आज्ञेलैकायी सिम्पे, नैली
 कायी सिम्पे, शांतिकायी सिम्पे, काढुकरमेष्टि सिन चैरु,
 विश्वालरि, आत्तृकृष्णल, चैष्टशुद्धि, कैरमेष्टि, कृष्णल, मार्कैर
 कैलू, सज्जकृूर, यंवर्कृूर, सैंधवलवैष, गाजुलवैष, चिद
 लवैष, इन्द्रगैष वृत्तियै०द्य ७कृ०जग्भ०त्तै, त्रिगै०, नागद०त्तै

ಬೇರು, ತವಾಲಪತ್ತಿ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ಎಲಕ್ಕೆ, ವಂಶಲೋಚನ ಇವುಗಳು
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೈಂಡಿಗಳಿಂತೆ, ಲೇಹಿಕಭಸ್ತು ರೈಂಡಿ, ಸಕ್ಕರೆ 12 ಕ್ಕೆಂಜಿ, ಶುದ್ಧ ಶಿಲಾಜಿತು (ಕೆಲ್ಪದ) 24 ಕ್ಕೆಂಜಿ, ಶುದ್ಧ ಗುಗ್ಗಳು 24 ಕ್ಕೆಂಜಿ, ಈ
ಮೊದಲು ಹೇಳಿರುವ ಚೈಷಧಿಗಳನ್ನು ಜೊರ್ಣಿಮಾಡಿ ಗುಟಕೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡ
ಬೇಕು. ‘ಜಂಡ್ರಪ್ರಭಾ’ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಈ ಮಾತ್ರಿಗಳು 20 ವಿಧದ
ಮೇಹರೋಗಗಳನ್ನು ಮೂತ್ರಕ್ಕೆಟ್ಟು, ಮೂತ್ರಾತ್ಮಾತ, ಅಶ್ವರೀ, ಮುಲ
ಬಿಂದುತ್ವ ತೆ, ಹೊಟ್ಟೆಯುಭ್ರಿಂಸುನಿಕೆ, ನೋವೆ, ಮೇಹನಗ್ರಂಥಿ, ಅಬ್ಯಾಸ,
ಅಂಡವ್ಯಾದ್ರಿ, ಪಾಂಡರೋಗ, ಕಾಮಲಾ, ಹಲೀಮಕ, ಅಂತ್ರವ್ಯಾದ್ರಿ,
ಸೋಂಟನೋವೆ, ಶ್ವಾಸ, ಕಾಸ, ವಿಚಚಿರಕಾ, ಕುಷ್ಟ, ಅಶ್ರಣ್ಣಿ, ತುರಿಸು
ವಿಕೆ, ಘೀರ, ಮಹೋದರ, ಭಗಂದರ, ದಂತರೋಗ, ನೇತ್ರರೋಗ,
ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆರ್ತವ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳು, ಪುರುಷಂಗಿ ಶುಕ್ಲ
ಧಾತುಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳು, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ರ್ಯ, ರುಚಿಸದಿರುವಿಕೆ.
ವಾತ, ನಿತ್ಯ ಕರ್ಫವಿಕಾರಗಳು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಿವರ್ತುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ,
ಸಷ್ಟುಧಾತುಗಳನ್ನು ಅಭಿವಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತ ಪಡೆದಿರುವುದು.

॥ ಕಾಙ್ಕಾಯನ ಗುಟಿಕಾ ॥

ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾಯಾ ಕರ್ಷಸ್ತು ಚತುಃಶಾಣಾ ವಿಧಿಯತೆ ।

ಯವಾನಿ ಜೀರಕ ಧಾರ್ಯ ಸರಿಂ ಗಿರಿಕರ್ಣಿಕಾ ॥ ೩೩ ॥

ಅಜಮೋದೋಪಕುಞಿಂ ಚ ಚತುಃಶಾಣಾ: ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ ।

ಹಿಂಗು ಷಢಶಾಣಿಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷಾರೌ ಲವಣಪಂಚಕಮ् ॥ ೩೪ ॥

ತ್ರಿವೃಜಾಷಾಷಿತಿ: ಶಾಣಿ: ಗ್ರತ್ಯೇಕ ಕಲಪಯೇತಸುಧಿ: ।

ಇಂತಿ ಶಠಿ ಪौಷ್ಟಕರ ಚ ವಿಡಿಂ ದಾಙಿಂ ಶಿವಾ ॥ ೩೫ ॥

ವಿಶ್ವೋಽಮ್ಲವೇತಸ: ಶುಂಡಿಶಾಣಿ: ಶೋಡಶಭಿ: ಪೃಥಕ್ ।

ವಿಜಪೂರಸೆನೈಂಂ ಗುಹಿಕಾ ಕಾರಯೇತ ಬ್ರಾಹಿ: ॥ ೩೬ ॥

ಘೃತೇನ ಪಯಸಾ ಮಧೈರಮ್ಲಹಣಿಂದಕೆನ ವಾ ।

ಪಿಬೆತ್ಕಾಂಕಾಯನಪ್ರಾಕಾಂ ಗುಟಿಕಾಂ ಗುಲಮನಾಶಿನಿಂ ॥ ೩೭ ॥

मध्येन वातिकं गुनम् गोक्षरिणं च पैतिकम् ।

मूत्रेण कफगुलम् च दशमूलैङ्गिदोषजम् ॥ ३८ ॥

उष्ट्रीदुरधेन नारीणां रक्तगुलम् निवारयेत् ।

हृद्रोगं गृहणीं शूलं कृमीनशास्त्रसि नाशयेत् ॥ ३९ ॥

कौ०कौ०यौ०न् गुप्तिका

कैप्रूर (कुट्टी)कै०जि ३, कुराशापि, छमु, जेरिंगे, कै०त्रू०ब०, कै०मै०मै०, श०वपू०स्तु, अजै०मै०द, सज्जै० एलक्ष्मी (चिप्पील), इवै०गै०कै०जि ३, हौ०गै०कै०जि ५, रजै०कै०र, यै०कै०र, सै०धै०वै०वै०, गा०जै०लै०वै०, बै०दै०लै०वै०, मै०रु०पै०, समुद्रै०पै०, त्री०गै०, इवै०गै०कै०त्रै०कै०जि ६, ना०गै०द०ति० बै०रु०, कै०जै०रै०, पै०सै०रै०मै०ल, वी०शा०लै०, दा०शै०बै०सिप्पै०, अै०लै०कौ०यै०यै० सिप्पै०, चै०त्रै०मै०लै० बै०रु०(कुट्टी), आ०मै०वै०तरै०(पै०नै०तरै०), छै० श००ति०, इवै०गै०कै०बै०बै० १२ कै०जै०गै०ति०, मा०दै०रै०रै०(बै०जै०पै०र) दै०लै० अै०दै० मा०त्रै०गै०गै० वै० चै०कै०. मै०दै०दै०लै०, का०लै०नै०लै०, तु०पै० दै०लै०, हु०लै०रै०दै०लै०, चै०सि०नै०रै०नै०लै० इवै०गै०लै० यै०वै०दा०दै०है०दै०रै०लै० सै०वै०सै०लै० गै०लै०रै०ए०गै०वै०নৈ০ হৈ০গৈ০লা০কি০সু০বু০দু০. মৈ०দৈ০দী০ং দৈ০ বাতি০ক গু০লৈ০বনৈ০, দৈ০দৈ০ কা০লি০নী০ দৈ০ ফৈতুৰু০লৈ০বনৈ০, গো০মো০ত্রু০দী০ কৈ০ফু০গু০লৈ০বনৈ০, দৈ০মু০ছল কৈ০কু০যৈ০দী০ শ্ৰী০দে০ৰেজনৈ০ গু০লৈ০ বনৈ০, ছী০টৈ০য় হা০লি০নী০ দৈ০ শ্ৰী০য়ী০ংগৈ০ সংৰঞ্চিসু০ রকৈ০গু০লৈ০ বনৈ০, নি০পুৰু০শি০, কৃ০দে০ৱে০, গ্ৰু০কৈ০, শূৰু০, কৃী০মীৰে০, মুৰু০ বাবু০ ইবৈ০গৈ০নৈ০ গু০জৈ০কু০ শ০তি০য়নৈ০তু০বু০দু০.

॥ संजीवनी वटिका ॥

विडङ्गं नागरं कृष्णा पथ्यमलविभीतकौ ।

वचा गुद्दूची भल्लातं सविषं चात्र योजयेत् ॥ ४० ॥

एतानि समभागानि गोमूत्रेणैव पेषयेत् ।
 गुंजाभा वटिका कार्या द्वयादार्ढकज्जे रसैः ॥ ४१ ॥
 एकामजीर्णगुलमेषु द्वे विष्टुच्यां च दापयेत् ।
 तिलश्च सर्पदष्टे तु चतुर्वः सांचिपातके ॥ ४२ ॥
 वटी संजीवनी नाशा संजीवयति मानवम् ।

संजीवनी वटिका

वा युविष्टंग, उष्णशुली, हिप्पलि, अण्डलैकायी, नेल्लिकायी, शांतिकायी, बज्जे, अनुत्तबज्जे, गृष्णदग्गीरु पाषाण (कुद्धि) इत्युग्मु शम्भाग तेगेद्यु गैरेमुक्तदल्लि आरेद्यु गुंजाप्रमाण व्यात्रुग्गाग व्यादि. हस्तिशुलीरसदल्लि १०८ व्यात्रुयेन्नु गुल्लु रौंगदल्लियु. विसुचिका रौंगदल्लि २ व्यात्रुग्गन्नु, सप्तविष दल्लि ३ व्यात्रुग्गन्नु, सप्तविषग्गल्लि ४ व्यात्रुग्गन्नु सैविष बैरेकु. संजीवनी ल०८ ऊ ऊ गुणिकेयु व्येली हैलीद रौंग गैरल्लि व्युमुष्यरिंगे ज१८दानवन्नीयुव्युव्यु.

यौंगराजगुग्नुलु

उष्णशुली, हिप्पलि व्युल, हिप्पलि, कादु करंमैजिन बैरु, चित्रुव्युल बैरु(कुद्धि), तुप्तुदल्लि तुरिद हिंगु, ओमुकाळु, अण्डलैकायी सिप्पै, ज१०८, करंज१०८, अरेणुक, कैमादग्वाल०, व्यादावेल बैरु, वा युविष्टंग, अत्रुहिप्पलि, करुकरैहिकै, अत्तिविदयु, किरुतेगु बैरु, बज्जे, वैरिकुरु०८, इत्युग्मु प्रत्यैक क्षै०८ तेरंते, ऊ व्येदलु हैलीद व्युद्धुग्ग द्विगुणभाग त्रिफलै ग्ग शिप्पै, इत्युग्गन्नुल्ल सै०८ स्पृदिव्यादि, अप्पै गुग्नुलु (कुद्धि), त्तै०८:-[वंगं रौष्ट्यं ज्ञ नागं ज्ञ लौ१८कैरसैरस्त्राभ्युक्तं ।
 व्युद्धुरां रससिंध्वारं प्रत्यैकं पलसम्बूतं ॥]

ವಂಗ, ಬೆಳ್ಳಿ, ನಾಗ, ಲೋಹ, ಅಭ್ರಕ, ಮಂಡಳರ, ರಸಸಿಂಥೂರ,
ಇವುಗಳ ಭಸ್ತು ತೊಲೆ 4, ಇವ್ಯಾಗನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಗುಡಪಾಕೆಮಾಡಿ ತುಪ್ಪ
ದಿಂದ ಲೇಖಿಸಿದ ಹಳೇ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಿಟ್ಟು 3/4 ಕೈಂಜಿಗಳಂತೆ ಮಾತ್ರ
ಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಗರಾಜಗುಗ್ಗು ಲು ಎಂದು ಹೇಸರುಳ್ಳ ಈ
ಗುಡಿಕೆಗಳು ಶ್ರದ್ಧೋಷ ಶಮನಕ್ಕರವಾದ ರಸಾಯನವಾಗಿರುವುದು. ಇದರ
ಸೇವನಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಥುನ, ಆಹಾರ, ಪಾನ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ತಾಂಗ
ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಾತಗಳು, ಚುಣ್ಣ, ಅರ್ಚಸ್ಸು, ಗ್ರಹಣೀ,
ಪ್ರಮೇಹ, ವಾತರಕ್ತೆ, ನಾಭಿಕೂಲ, ಭಗ್ಗಂಧರ, ಉದಾವರ್ತ, ಕ್ವಯ,
ಗುಲ್ಕಿ, ಅಪಸ್ತಾರ, ಉರೋಗ್ರಹ, ಅಗ್ನಿಮಾಂಧ್ಯ, ಶಾಖಾಸಕಾಸ ಅರುಚಿ
ಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಪುರುಷರಿಗಿರುವ ಶುಕ್ಲದೋಷಗಳನ್ನೂ,
ಸ್ತ್ರೀಯರ ರಕ್ತದೋಷಗಳನ್ನೂ ನಿವೃತ್ತಿಸಿ, ಸಂತಾನಲಾಭವಸ್ತ್ವಿಯವುದು.
ಬಂಜಿಯಂಗೆ ಗಭ್ರದಾನವಸ್ತ್ವ ಕೊಡುವುದು. ಮಹಾರಾಸಾಂತಿ
ಕ್ರಾಯದಿಂದ ವಾತರೋಗಗಳೂ, ಕಾಕೋಲಾಘಿ ಕಾಘಧಿಂದ ಏತ್ತ
ರೋಗಗಳೂ, ಅರಗ್ನಧ ಕ್ರಾಯದಿಂದ ಕಘರೋಗಗಳೂ, ದಾವಾಂತಿ
ಕಾಘಧಿಂದ ಮೇಹರೋಗಗಳೂ, ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದ ವಾಂದುರೋಗಗಳೂ,
ಜೀನುತುಪ್ಪದಿಂದ ಮೇದೋಪ್ರಾಣಿಯೂ, ಕೈಬೀಧಿನ ಕೈತ್ತೈಯ ಕ್ರಾಯ
ದಿಂದ ಕುಣ್ಣರೋಗಗಳೂ, ಅವ್ಯಾತಬಳ್ಳಿಯ ಕ್ರಾಯದಿಂದ ವಾತರಕ್ತೆ
ಗಳೂ, ಹಿಪ್ಪಲಿ ಕ್ರಾಯದಿಂದ ತೋಫ-ತೂಲಗಳೂ, ಪಾದರಿ(ಪಾಟಲಾ)
ಬೇರಿನ ಕ್ರಾಯದಿಂದ ಇಲಿಗಳ ವಿಷಗಳೂ, ಶ್ರಫಲಾಕ್ರಾಯದಿಂದ
ಭಯಂಕರವಾದ ನೀತ್ರರೋಗಗಳೂ, ಪುನರ್ವಾ ಕ್ರಾಯದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ
ಉದರರೋಗಗಳೂ ಈ ಮಾತ್ರಯ ಸೇವನೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಹೊಂದುವುವ
ಮತ್ತು ಅರೋಗ್ಯಲಾಭವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು.

॥ ಪಥಾಡಿ ವರಿಕಾ ॥

ಪಥಾಪುನರ್ವಮಹಿಷಧಭ್ರಗರಾಜ ।
ಕರ್ಕಿಧುಪತ್ರತಿಲಂದಿಷ್ಯಬಳಾನಲೈಶ ॥

सर्वैः समं सकलभावित किट्ठ चूर्णम् ।
तत्रे पिष्ठेदसिलपाङ्गुगदे रहस्यम् ॥ ४३ ॥

पंथान्त्रिका

अष्टैलैकायी सिप्पे, शुननश्वे चैरु, जटित्यू०१, गग्नद
चैरु, चुगरि लै, लक्ष्मी, छम्बु, कैदिरचैरु, चित्रुमुल चैरु
(शुद्ध), इवगच्छेल्ल वन्नद्वृ ज्ञोष्टिसि समुभाग शुराणकिष्ट्वृवन्नद्वृ
क्षोडिसि, अरेदु गुणकेंगागी मादि तक्कुद अनुपानदिंद सैवि
सलु एल्ला प्रांदुरौगगकु तमनवागुव्वु.

॥ विरेचन वटिका ॥

त्रिकटुत्रिकलामांसी कारवी कटुका त्रिवृत् ।
विडङ्गश्च समाँशानि जेपाळं सकलांशकम् ॥ ४४ ॥
त्रिफलाक्वाथसम्पिष्टं गुडेनोणादकेन वा ।
आद्विकस्वरसेनापि येयं सम्बद्ध विरेचयेत् ॥ ४५ ॥

विरेचन वटिका

जटित्यू०१, करिमेणसु, हिष्पुलि, अष्टैलैकायी, शांतिकायी,
नैल्लिकायीसिप्पे, जक्षाव्यांसि, करिज्जैरंगे, कैठुकरौहिजै, विशालं,
इवगेलु समुभाग, शुद्धव्यादिद जैवाळद चिज्ज ज्ञोष्टिद समु
भाग क्षोडिसि, त्रिवृला क्षव्यायदल्ल भावनेवादि गुंजाप्तव्याज
मात्रैगागी मादि चेल्ल दल्लियागलै, चिसिनैरंनल्लियागलै, कसि
शुंतिरंसदल्लियागलै सैविसलु विरेचनेयांकागुव्वुदु.

॥ दुराळभादि वटिका ॥

दुराळभा च सुस्ता च साजमोजा हरीतकी ।
पिष्पली पिष्पलीमूलं चित्रकाहस्तिपिष्पली ॥ ४६ ॥

एतेषां कार्षिकान् भागान् त्रिवृता च समं धृतान् ।

श्रद्धवेरपलं चैव विशत् गुडपलं तथा ॥ ४७ ॥

अक्षमान्नेण गुडिकां भक्षयेत् प्रातरुत्थितः ।

पार्श्वशूलेन्दुदावर्ते दुर्नामे सुहितं परम् ॥ ४८ ॥

मुरालभादि वक्त्रे

बळूऽस्त्रिये चैरु, भृष्टमुष्टि, षष्ठमुक्ताखु, अष्टमेत्कायी
सिप्पै, कृष्णलि, काढुक्षप्पैलि चैरु, छित्रमुखलि चैरु, अत्रैक्षप्पैलि,
ज्वर्गाखु, पृष्ठयैलोद्यु त्रिक्षेंजग्धूऽत्तै, ज्वर्गाखु समुभाग त्रिग्दै,
शु०८१ १पल, बळू २०पल, शु०८२कायी गात्रुद गुणकेंगारी
म्हादि शूल, उदावत्तै, अश्वस्मृ ज्वर्गाखु उपयैलोगिसुवृद्धु.

॥ विलवादि वटी ॥

विलवस्य मूलं सुरसस्य पुर्वं ।

फलं करञ्जस्य नरं सुराहं ॥

फलत्रिकं द्योषनिशाद्वयं च ।

वस्तस्य सूत्रेण सुसूक्ष्मपिष्ठम् ॥ ४९ ॥

भुजङ्गलूतोदुरवृश्चिकायै ।

विसूचिकाजर्णिंगरच्वैश्च ॥

आर्ताञ्जरान् भूतविषादितांश्च ।

स्वस्थीकरोत्यञ्जनपाननस्यैः ॥ ५० ॥

जिल्लादि वक्त्रे

बिलूपत्रे चैरु, तुळसीै पुष्पै, कौलोग्नमुरद चीज, तर्गर,
देवदारु, अष्टमेत्कायी सिप्पै, शु०८३कायी सिप्पै, नेल्लिकायी
सिप्पै, करंपुष्टसु, कृष्णलि, शु०८४, अरसिन, मुरदरसिन सिप्पै,
ज्वर्गाखन्नै समुभाग सै०१सै ज्वर्गाखन्नै आदिन मुरुत्रुदल्ली अरेद्य,

ಮಾತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಹಾವು, ಜೀಡರ ಹುಟ್ಟು, ಇಲಿ, ಜೀಚು, ಇವುಗಳ ಶದಿತಗಳಿಗೂ, ವಿಸೂಚಿಕಾ (ಕೊಲೆರ್), ಅಜೀಣ, ಕೈವಿಷ, ಇತ್ತುಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಜ್ಞರ, ಭೂತ, ಗೃಹ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ವಿಪರೀತರಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ಯುಕ್ತಾನುಪಾನದಿಂದ ಸೇವನಾ. ಅಂಜನ, ನಸ್ಯಾದಿ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಸುಖಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ಚಿಂತಾದಿ ಮಾತ್ರಯು ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.

ಮುಕ್ಕು ಮುಕ್ಕು ಟೆಕ್ಕಾದಿ ಮಾತ್ರೀಯ ಯೋಗವು

ಅಳೆಲೆಕಾಯಿ ಸಿಹೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಹೈ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಹೈ, ಕಂ ಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂಠಿ, ಜೀರಿಗೆ, ಕರಿಂಜೀರಿಗೆ, ಬಜೆ, ಕೀರಾತಕೆಡ್ಡಿ, ಹಜ್ಜೆಕೆಪ್ರೂರ್, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ, ಜೆನ್ನಿನಾಯಕ, ಲವಂಗ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ತಕೆಮ್ಮೀಲ, ಕೆಂಕುಷ್ಟ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ಹಿಂಗು, ಓಮುಕಾಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಶೂಕ ತೆಗೆದು ಕರಿನೆಕ್ಕಿರಸದಲ್ಲಿ ಅರೆದು, ಸಾಧಾರಣ ಬಿಸಿನಿರಿನಿಂದ ಸೇವಿಸಲು ಸಸ್ನಿಹಾತಜ್ಞರವು ತಮನ ವಾಗುವುದು.

॥ ಖದಿರಾದಿ ವಟಿಕಾ ॥

ಡ್ಲೆ ತುಳೆ ಖದಿರಾತ್ ಸಾರಾದಾರಿಭೇದತ್ವವಸ್ತುಲಾಮ् ।

ಪ್ರಕಾಳಯ ಜರ್ಜಿಂಕ್ರಾತ್ಯ ಚತುರ್ದೋಣ ಜಳೆ ಪಚೆತ್ ॥ ೫೧ ॥

ಪಾದಶಿಷ್ಟಂ ಕಥಾಯೆ ತು ಸಂಕ್ಷಾಳಯ ವಿಪಚೆಷ್ಠನೈ: ।

ತತಸ್ತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಘನೋಭೂತೆ ಚೂರ್ಣಿಂಕ್ರತ್ವಾಳಾಭಾಗಿಕಮ् ॥ ೫೨ ॥

ಖಂದನं ಪಢಕೋಶಿರಂ ಭಾಂಜಿಷ್ಠಾ ಧಾತಕಿ ಘನಭ್ ।

ಪ್ರಯೌಢರೀಕ ಯಷ್ಠಾಹಂ ವಡೈಲಾ ಪಢಕೇಸರಮ् ॥ ೫೩ ॥

ಲಾಳಾ ರಸಾಜನಂ ಮಾಸಿ ತ್ರಿಫಲಾಲೋಧ್ವಾಲಕಮ्.

ರಜನಿಂದ್ರಾಯ ಶೈಲೇಯೆ ಸಮಂಗಾ ಕಟ್ಟಳಂ ವಟಮ् ॥ ೫೪ ॥

ಯವಾಳಾಗುರುಪತ್ತಂಗಾರಿಕಾಬಜನಮಾವಪೆತ್ ।

ಲಬಙ್ಗಜಾತಿತಕೋಳು ಜಾತಿಕಾಶಾನ್ ಪಳಾನಿಮಿತಾನ್ ॥ ೫೫ ॥

कर्पूरं कुडवं चापि पुनः शीतेऽवतारिते ।
 ततश्च गुटिकां कुर्यात् श्रुष्टां चास्येन धारयेत् ॥ ५६ ॥
 तैलं चावेन कलकेन कवायेण च साधयेत् ।
 दंतास्थगलरोगेषु सर्वेष्वेतत् परायणम् ॥ ५७ ॥

भिदिरादि नैकिका

काचि त्रिरुक्तुं पल 200, अरंमेद पल 100, जट्टु 64 कुत्ति
 केषायदल्लि कुदिसि बत्तिसि कुत्ति 16, ज्ञेयाच्छै प्रुतियोंदमु
 चिगेयु 3 क्षेंजिगच्छैः—जंदन, पद्मकै, लामुंजै, मुंजिष्टै
 कैट्टि, धात्तेकैकुसुम, भूद्यमुष्टै, वृंदरीकै, ज्यैन्तैमुधु, सज्जै
 एलकै, पद्मकैसर, कैलरगु, रसांजन, जट्टामुांसि, नेत्री
 कायि सिप्पै, शांतिकायि सिप्पै, अजैलैकायि सिप्पै, लौधृजैकै,
 इरुवैर दंदु, आरसिन, मुरदरसिन सिप्पै, कैलालुरु, परञ्ज्ञुंद
 बैरु, कुमुद बैरु, गेलैलुमुरद कैत्ति, बृद्धिआकैर्व बैरु, आगिलु
 गंध, पत्तुंग बैरु, काविमुल्लु, अंजनकल्लु, उवंगजैकै,
 जायिकायि, डकैन्तुल, इव्वागैन्तु ज्ञेयासि, हौंदे हैरुद
 केषायवै दप्पवागुवै वरीगै कुदिसि, मुैलिन ज्ञेयावैन्तु
 सैरसि, लैहृद पाकेदल्लिसि, 4 त्तैलै कैस्त्रुंयन्तु कुदिसि
 बिसियारिद मैलै 16 त्तैलै कैप्पुरैवन्तु सैरसि म्हात्रैगागि
 म्हादेबैकै. कै म्हात्रैगालैगै भिदिरादि नैकिका एंदु हैसरु.
 हल्लुगैल्लि संभविस्तक्षु लल्लाविधद रौंगगैन्तु हौंगलादिसि
 मुंबदल्लियुवै कैंतरौंगगैल्लि युवै उंठिगागुवै रौंगगैगै
 बिहै उपकारियु.

बस्त्रात्मन्यांतकै म्हात्रै

त्रैषंवंजमुल, हृस्त्रपंजमुल, जैवनवंजमुल,
 मुञ्ज्ञमुवंजमुल, कैव्वात्रुंद, सौत्तेकायि, जैरुचैर (कैंतु

ಅರಿವೆ), ಪಾಷಾಣಭೀಡಿ, ತಾತಾರವಲ್, ಯೂಡಿಕೊ(ಕುರುವೊಯಿ
ಮುಳ್ಳು), ನೇಲನೆಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಲುವೆಜ್ಜಾ, ತೇಟಾಂಪರಳು, ಒಳಶುಂಠಿ, ಎಲಕ್ಕಿ,
ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಮಿಂಗಾಂಗಾಣಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ, ಕರಿನೆಂಕ್ಕಿ,
ಪ್ರಸಾರಿಣಿ, ಓರಿಲತ್ತಾಮರ, ದ್ವಾರ್ದೈ, ಬೆಟ್ಟುಕೆರಂಡೆ ಬೀರು, ಜಂದನ,
ಹತ್ತಿ ಓಡು, ಲಾಮಂಜ, ಇರಿವೇರಂದಂಡು, ನಾಯಿಸೋಣಗು, ಬಿಲ್ಲು
ಪತ್ತಿ ಕಾಯಿ, ಬಣುವು, ಪಾಚೋಟಿ ಕೆತ್ತೆ, ಬುಗರಿ ಬೀಜ, ಸಳ್ಳಿ ಹರಳು
ಬೀಜದ್ರತಿರುಳು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಹುರುಳಿ, ಮರದರಸಿನ, ಯವಧಾನ್ಯ, ಬಯಲ
ಮುಳ್ಳು ಬೀಜ, ನಿಮಾದಳ ಕೆತ್ತೆ, ಶರಪುಂಖಿ, ಕರಿಕುರಂಜ್ಜಾ, ಪೆರಿ
ಕುರುಂಬಿ, ಕದಲೀಬಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಬೀಲಿ ವರಿತ್ತಿ, ಕಲ್ಲುದ್ದ, ಕರುವ ಗಡ್ಡೆ, ಅನೆ
ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಎಳ್ಳುಕಾಳು, ಸಹಸ್ರವೇಧಿ, ಸಳ್ಳಿಉತ್ತರಣೆ ಬೀಜ, ನಾಮದಬೀರು,
ತಾವರೆ ಕುಸುಮ, ನಿರುಳಿ, ಚಿಟ್ಟೆಂತಿನ ಬೀರು (ಸಳ್ಳಿ ಕಂದಿನ ಬೀರು),
ಮಂಜಿಷ್ಟುಕೆಡ್ಡಿ, ದೇವದಾರು, ಜೀರಂಗೆ, ಕೆಕಾರಟಕ ಶ್ರೀಗಿರಿ, ಕುಮುದ
ಬೀರು, ಕಾವಿಮಣ್ಣ, ಪದ್ಮಕ, ಆಡ್ಲೋಗೆ, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ ಸತ್ಯ, ಕೂವೆ
ಗಡ್ಡೆ ಸತ್ಯ, ಭಿದ್ರಮುಷ್ಟಿ ಸತ್ಯ, ನೇಲತಾಳಿಗಡ್ಡೆ ಸತ್ಯ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸತ್ಯ,
ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಳ್ಳು, ಎಳನೀರು, ಶತಾವರಂ ರಸ, ಕಬ್ಬಿನ ರಸ, ಕೂಣಾಂಡದ
ಸ್ವರಸ, ಸೂತಿಕಾಯಿಯ ಸ್ವರಸ, ತ್ರಫಲಾ ಕಣಾಯ, ಗಜುಗದ ಕಾಯಿ,
ಕಾಡಿಜಲ, ಹುರುಳಿ ಕಣಾಯ, ತಾಲಫೋಟೆ ರಸ, ಕರಂಬನಿಳಿನೀರ್,
ವೆಳ್ಳಂ ಇವ್ವಗಳಿಂದ ಈ ‘ಬಸ್ತ್ರಾಮಯಾಂತಕ’ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ
ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮೂತ್ರಕ್ಕಟ್ಟು, ಆಶ್ವರೀ, ಉರಿಮೂತ್ರ, ಮೂತ್ರವು ಕೆಂಪಾಗಿರು
ವಿಕೆ, ಅಸ್ತಿಸ್ತಾವ, ರಕ್ತಸ್ತಾವ, ಶುಕ್ಲಸ್ತಾವ, ಸೋನುರೋಗ, ಇವುಗಳನ್ನು
ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಕಾಪ್ಯಧಿಂದ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪ್ರಮೇಹವನ್ನು
ಶಮಿಸುವುದು. ಹಾಲಿನ ಅನುಪಾನದಿಂದ ಸದಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ,
ಶುಕ್ಲವ್ಯಾದಿಯುಂಟಾಗುವುದು.

ಮರ್ಮಗುಟಿಕೆ

ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸತ್ಯ, ಶತಾವರಂಗಡ್ಡೆ ಸತ್ಯ, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿಯ ಸತ್ಯ,
ಭಿದ್ರಮುಷ್ಟಿ ಸತ್ಯ, ನೇಲತಾಳಿಗಡ್ಡೆಯ ಸತ್ಯ, ಶಾಂಕಿಣಿಸಿನ ಸತ್ಯ,

ಕೆರುವಿಗಡ್ಡೆಯ ಸತ್ತೆ, ಕೂವೆಗಡ್ಡೆಯ ಸತ್ತೆ, ಜಂದನ, ರಕ್ತಜಂದನ, ಜೀಎಸ್‌ಮಧು, ಇವುಗಳು ತೊಲೆ 16 ಪಲತೆ ಚೂಣೆಸಿ, ಕಲ್ಪಾರು, ಕಲ್ಪದ ಇವು ಪಲ 1-1, ಇವುಗಳನ್ನು ಪುದಿಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅರೆಯುವುದಕ್ಕೆರುವ ಕ್ವಾಯಿ:-ಅತ್ಯ, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಗೋಳಿ, ಕ್ಷಿಣಿಗೋಳಿ, ಇವುಗಳ ಪಲ್ಲವಗಳ ಕ್ವಾಯ ಪ್ರಸ್ತು 1, ದೂವಾರ (ಕದಿಕೆಹಲ್ಲು), ವಾಷಾಣಭೀದಿ, ಕಲ್ಪಾರ್ವಜ್ಞಾ ಬೇರು, ಪಸಾರಿಣೀ, ತೃಜಿಪಂಚಮೂಲ, ಇವುಗಳು 4-4 ಪಲ, ಇವೆರಡು ಬಗೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆನಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಯವಿಟ್ಟು, ಉದ್ಯು, ಹೆಸರು ಇವುಗಳು ಪ್ರಸ್ತು 1-1, ಈ 3 ಬಗೆಯ ಕ್ವಾಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಡಿಸಿ, 8 ನೇ ಒಂದು (೯) ಅಂತ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ, 3 ಬಗೆಗಳನ್ನು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಕೂಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪುದಿಮಾಡಿದ ಮುದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಕ್ವಾಯ ಜಲಪು ಮುಗಿಯುವ ವರಿಗೆ ಅರೆದು, ಹಸಿನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಂಗಳಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ 1 ಮಾತ್ರಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುದಿಮಾಡಿ ಬೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಎಣ್ಣೆಯಂತೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮುಮ್ಮಣ್ಣಳಗಳಿಗೆ ಲೇಸಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸೇವಿಸುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಗಿಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ. ಕೆಂಗಣ್ಣ ಎಂಬ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಲೆಗೆ ಹಕ್ಕುಬೇಕು. ಅಸ್ತಿಸ್ತಾವ, ಮೂತ್ರಕ್ಕಳ್ಳು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಕುದಿಸಿದ ನೀರಿನಿಂದ ಸೇವಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಉಳ್ಳವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಪ್ರಧಾನವಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯು.

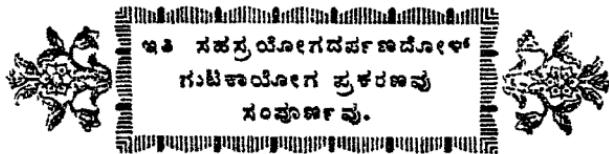
ಶಿರಸೋತ್ತೀದ ಗುಟಿಕಾ

ಮಣಿಕುಂಡಿ ಕ (ಜೆನ್ನಿನಾಯಕ), ರಕ್ತಬೋಳಿ, ಇವುಗಳು 3 ಪಲಗಳಂತೆ ಚೂಡಿಸಿ ಕಲ್ಪಾರು, ಕಂಡಿವೆಣ್ಣೆ, ಸಹಸ್ರವೇದಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತೂಕಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿ, ಕುಮಾರೀ ಸ್ವರಸ(ಜೀಗೋಳರಸ)ದಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಯಥಾವಸ್ತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು. ವಾತಾಧಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಿಣಿಯಿಂದಲೂ ನಿತ್ಯಾಧಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಫ್ರೈತಡಿಂಗಲೂ, ಕಫಾಧಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಹಾಲಿನಿಂದಲೂ

ಕೂಡಿಸಿ, ಲಲಾಟಭಾಗಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಶಿರೋ
ಶೊಗಿಗಳು ಉಪಕ್ರಮನಾಗುವುವು.

ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯ ಮಹಿಂಗಸುಟಿಕಾ

ನೆಲಕುಂಬುಳಗಡ್ಡೆಯ ಸತ್ಯ, ಜೀವಂತ(ಬುಗುಡಿ ಹೂ)ಗಡ್ಡೆಯ
ಸತ್ಯ, ಶತಾವರಿ ಸತ್ಯ, ಭದ್ರಮುಸ್ತಿ ಸತ್ಯ, ನೆಲತಾಳಿಗಡ್ಡೆಯ ಸತ್ಯ,
ಕುರುವಿಾಡ್ಡೆಯ ಸತ್ಯ, ನೆಲ್ಲಿಳಾಯಿ ಸತ್ಯ, ನಾಮದಬೇರಿನ ಸತ್ಯ, ಅಮೃತ
ಬಳಿಯ ಸತ್ಯ, ದೂರಾರ್ಥ ಸತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತೊಲೆ 64, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಚಂದನ,
ರಕ್ತಚಂದನ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ (ಚಾಳ)ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಅರೆದು
ತೊಲೆ 16ರಂತೆ, ಸಹಸ್ರವೇಧಿ, ಕೆಲ್ವಾರು, ಕೆಲ್ವಿ, ಹಾಲುನಿವಿಷಣ,
ಗರುಡಪಟ್ಟಿ, ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಥವಲ, ಅರೆಯುವ ಕಷಾ
ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾರಣೆ, ಪೌನ್ಷಣಿಗಾಳಿ, ಪೆರಿಕುರುಂಬ, ನಾಲ್ಕುಮರಗಳ
ಮೋಗ್ನಿ, ತೇಷಾಂಪರ್ಯ, ನೆಗ್ನಿನಮುಖ್ಯ, ಇರಿವೇರಿದಂಡು, ಲಾಮುಂಜ,
ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು 2 ಪಲಗಳಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ 12 ಪ್ರಸ್ಥ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ
ಕುದಿಸಿ, ಚತುರ್ಧಾರಂತ ಬತ್ತಿಸಿ ಅರೆದು ನಾಲ್ಕುಮರಗಳ ಕೆತ್ತಿ, ಪಾಜೋಣಿ
ಕೆತ್ತಿ, ಪುಲ್ಲಾನಿ, ಪೆರುಮರತ್ತೊಲ್ಲ, ಕರಿಂಗಾರ್ ಕೆತ್ತಿ, ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ,
ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಕಲ್ಲುವರ್ಜಿ ಬೇರು ಕೂಡಾ
8 ಪಲ ಕೂಡಿಸಿ, 16 ಪ್ರಸ್ಥ ಜಲದಲ್ಲಿ ಕಷಾಯವಾಡಿ ಅರೆದು ಮೂರನೇ
ಬಾರಿ ಉದ್ದ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಅರೆದು ತಯಾರಿಸಿದ
ಈ ಮಹಿಂಗಸುಟಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಮಹಿಂಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ
ಯೋಗಿಸುವುದು.

॥ अथ अवलेह कल्पनाः ॥

॥ अङ्ग अवलैङ्करणाना योगिणः ॥

॥ कंटकार्याद्य लेहः ॥

कंटकारीतुलां नीरद्रोणे पक्त्वाक शायकम् ।
पादशेषं गृहीत्वा च तस्मशूरांनि दापयेत् ॥ १ ॥
पृथक्पलानि चैतानि गुड्चीचव्यचिन्त्रकाः ।
मुस्तं कर्कटशूरी च त्यूषणं धन्वयासकः ॥ २ ॥
भार्डी रास्ता शटी चैव शर्करा पलिंशतिः ।
प्रत्येकं च पलान्यष्टौ प्रदद्याद्वृत्तैरुद्योः ॥ ३ ॥
पक्त्वा लेहत्वमानीय शीते मधुपलाष्टकम् ।
चतुष्पलं तुगाक्षोर्याः पित्पलीनां चतुष्पलम् ॥ ४ ॥
क्षिप्त्वा निदध्यात्सुदृढे सृष्टये भाजने शुभे । ।
लेहोऽयं हंति हिक्कार्तिश्वासकासानशेषतः ॥ ५ ॥

कृष्णकायोद्युपलैङ्क

कृष्णकायोद्युपलैङ्क 100, 16 कुत्ति जलदलै जड्जु काके, $\frac{1}{4}$ अ०७
बृक्षिसि गाळिसि कुत्ति 4, आमुडब्बू स्तूप, काढुकैंमेणसिन बैरु,
चित्तुमुल बैरु (कुद्द), भद्रमुस्ति, ककांषिकै त्रूंगी, जू
कुंठ, कैंमेणसु, कैप्पुली, बृजुआक्तरै बैरु, निविष्ठद बैरु,
कैंपरड्कै, कैज्ञूर, जूंदेहांदु पलदंडै सैरंसि, वस्तुगाळै
ज्ञेणव्यादि कल्पुसक्कुरै 20 पल, 8 पल दनद तुप्पु, 8 पल स्तुक्कु
वाद लृक्कै, सैरंसि, लैङ्कविधियैं वा कैदल्लैसि, बिसियारै
मैरै 8 पल जैनुत्पुवन्नू, 4 पल तुगाळ्लै१०यैन्नू, 4 पल
कैप्पुलिज्ञेणवन्नू कूदा सैरंसि, कुद्दू वा तुदल्लैच्चु वा तुयै
त्तौरै 1र०७ सैरिसिदरै कैक्कू, श्वासकासानन्नू निगादिसुव्युद.

॥ च्यवनप्राशाव लेहः ॥

पाटलारणिकाइमर्यविलवारलुकगोक्षुराः ।
 पण्डौ बृहत्यौ पिपल्यः शृङ्गीद्राक्षामृताभयाः ॥ ६ ॥
 बला भूम्यामली वासा क्रद्विर्जिवितिका शठी ।
 जीवकर्षभक्तौ मुस्ता पौष्टकरं काकनासिका ॥ ७ ॥
 मुद्रपर्णी मायपर्णी विदारी च पुनर्नवा ।
 काकोहयौ कमलं भेदे सूक्ष्मैलागुरु चंदनम् ॥ ८ ॥
 एकैकं यलसमानं स्थूलचूर्णितमौषधम् ।
 एकीकृत्य बृहत्पात्रे पञ्चामलशतानि च ॥ ९ ॥
 पचेद्रोणजले क्षिप्त्वा ग्राह्यमष्टांशेषितम् ।
 ततस्तु तान्यामलानि निष्कुलीकृत्य वाससा ॥ १० ॥
 दृढहस्तेन संपिण्ड्य क्षिप्त्वा तत्र ततो वृतम् ।
 पलससमितं तानि किञ्चिद्दृष्ट्वाल्पवह्निना ॥ ११ ॥
 ततस्तत्र क्षिपेक्ताथं खंडं चार्धपलोनिमतम् ।
 लेहवत् साधयित्वा च चूर्णनीमानि दापयेत् ॥ १२ ॥
 पिपली द्विपला देया तुगाक्षीरी चतुष्पला ।
 प्रत्येकं च त्रिशाणं स्यास्वगेलापत्रकेसराः ॥ १३ ॥
 ततस्त्वेकीकृते तस्मिन्क्षिपेत्क्षौद्रं च षट्पलम् ।
 इत्येतच्या वनप्रोक्तं च्यवनप्राशासंज्ञितम् ॥ १४ ॥
 लेहं वह्निबलं दृष्ट्वा स्वादेत्क्षीणो रसायनम् ।
 बालवृद्धक्षतक्षीणा नारीक्षीणाश्र शोषिणः ॥ १५ ॥
 हृदोगिणः स्वरक्षीणा ये नरास्तेषु युज्यते ।
 श्वासं कासं पिपासां च वातास्त्रमुरसो गृहम् ॥ १६ ॥
 वातपित्तं शुक्रदोषं मूत्रदोषं च नाशयेत् ।
 मेधां स्मृतिं खीघुहर्षं कांतिं वर्णप्रसङ्गता ॥ १७ ॥
 अस्य प्रयोगादाप्तोति नरोऽजीर्णविवर्जितः ।

ಜ್ಯೋತಿಂಶುವಾರ್ತಾವಲೀಕೆ

ಪಾದಿರ ಬೇರು, ನವೋರ್ಹಣಿ ಬೇರು, ಕುಮುದ ಬೇರು, ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಅನೆಮುಂಗು ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನ ಮುಖ್ಯ, ಓರೆಲೆ ಬೇರು, ಮೂರೆಲೆ ಬೇರು, ಚಿತ್ತಟಿ ಬೇರು, ಕೆಲ್ಲಟಿ ಬೇರು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಿರುತೇಗು ಬೇರು, ದೂಕ್ಕೆ, ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ, ಅಳಿಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕಡಿರಬೇರು, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ, ಅಡೆಣ್ಣೀಗೆ ಬೇರು, ಖುಧಿ(ನೆಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ), ಜೀವಂತೀ ಗಡ್ಡೆ, ಕಚ್ಚಿರ, ಜೀವಕ, ಎಡವಕ(ಎದಾರೀ ಗಡ್ಡೆ), ಭದ್ರಮುಷ್ಟಿ, ಪುಷ್ಟರಮೂಲ, ಕಾಕ ನಾಸಿಕಾ, ಕಾಡುಹೆಸರು ಬೇರು, ಕಾಟಿದ್ದು ಬೇರು, ವಿದಾರಿ ಗಡ್ಡೆ, ಪುನ ನರವೆ ಬೇರು, ಶಾಕೋಳಿ, ಕ್ಷೀರಕಾಕೋಳಿ,(ಅಶ್ವಗಂಧಿ) ತಾವರೆದಂಡು, ಮೇದಾ, ಮಹಾಮೇದಾ (ಶತಾವರಿ ಬೇರು), ಸಣ್ಣ ಎಲಕ್ಕೆ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಶ್ರೀಗಂಧ ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೊಲೆ ರೆಂಂತೆ, ಜೊರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜಜ್ಜಿ ಒಂದು ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ 500 ಹಸಿನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, 16 ಕುತ್ತಿ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಆವ್ಯಾಂತ ಬತ್ತಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಂದಿರುವ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಶುಭ್ರ ವಸ್ತುದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಕಾಯಿಗಳ ಬೀಜ ಮತ್ತು ನಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಒಂದು ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಭರಿಸಿ(ಹುರಿದು) ನುಣ್ಣಿಗೆ ಅರೆಯುವುದು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ 50 ಪಲ ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲೇಂಕ್ಯಾವಾಕ ವಾಗುವಾಗ, ಹಿಪ್ಪಲಿ ಪಲ 2, ತುಗಾಕ್ಕಿರಿ(ಬಿದಿರುಪ್ಪ) ಪಲ 4, ಲವಂಗ ಜೆಕ್ಕೆ, ಎಲಕ್ಕೆ, ತವಾಲಪತ್ತಿ, ನಾಗಕೇಸರಿ ಇವುಗಳು ಕ್ಯಾಂಜಿ 2 ತೊಕೆ ದಂತೆ ಜೊಳಿಸಿ ಲೇಂಕ್ಯಾದೊಂದಿಗೆ ಕೆಡಿಸಿ, ತಣ್ಣಿಗಾದ ಮೇಲೆ 6 ಪಲ ಜೀನುತುಪ್ಪವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟು ಕ್ರಮದಂತೆ ಸೇವಿಸುವುದು. ಜ್ಯೋತಿಂಶುವಾರ್ತಾ ಅನುಸರಿಸಿ ಕ್ಷೀಣ ಶರೀರಿಗಳು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಬಾಲಕರು, ವೃದ್ಧರು, ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರರು, ಸ್ತ್ರೀಸೇವೆಯಿಂದ ಕ್ಷೀಣವಾದವರು, ಹೃದ್ವೈಗಿಯು, ಸ್ವರಕ್ಷೀಣನಾದವನು ಇಂಥವರಿಗೆ ಅಶ್ವಧಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ, ಕಾಸಶ್ವಾಸ, ತೃಷ್ಣಾರೋಗ, ವಾತರಕ್ತ,

ಎದೆನೋಂತು, ವಾತ, ನಿತ್ಯ, ಶುಕ್ರದೋಂಷ, ಮೂರುತ್ರದೋಂಷ ಇವುಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಹೊಗಿಲಾಡಿಸಿ, ಮೇರಧಾತ್ರತ್ತ, ಸ್ತುರಣಶತ್ತ, ರೂಪಂತ, ಅರೋಗ್ಯ, ಅಯ್ಯಃ ಪ್ರಕಷ, ಸ್ತ್ರೀಯಂಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗುವಿಕೆ, ವಾಧ್ಯತ್ಯನಿವಾರಣ ಮೂರಲಾದ ಮಹಭಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ಯವನಪ್ರಾಶ ರಸಾಯನವು ಪ್ರಾಣಿಕ ಪದೆದಿರುವುದು.

॥ ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾವ ಲೇಖ: ॥

ನಿಷ್ಕುಲೀಕೃತ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾಂಡಾನಿ ಪಿಡಯೆತ ದೃಢವಾಸಸಾ ।
ಆತಪೆ ಶೋಷಯೆತಕಿಷ್ಟಿಚ್ಛೂಲಾಗ್ರೇಬಹುಃಽ ವ್ಯಧೆತ ॥ ೧೯ ॥
ಕ್ಷಿಪ್ತವಾ ತಾಂತ್ರಿಕಟಾಹೆ ಚ ದ್ಯಾದಷ್ಟಪಲಂ ಘೃತಮ್ ।
ಸೇನ ಕಿಷ್ಟಿಂಬಂಜಯಿತ್ವಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಚ ಜಲಂ ಕ್ಷಿಪೆತ ॥ ೨೦ ॥
ಖಂಡ ಪಲಶತಂ ದತ್ವಾ ಸರ್ವಮೇಕಂ ಪಾಚಯೆತ ।
ಸುಪಕ್ವ ಪಿಪ್ಪಲಿ ಶುಂಠಿ ಜಿರಂ ದ್ವಿಪಲಂ ಪೃಥಕ್ ॥ ೨೧ ॥
ಪೃಥಕ್ ಪಲಾರ್ಧ ಧಾನ್ಯಾಕ್ ಪತ್ರೇಲಾ ಮರಿಂ ತ್ವಚಮ್ ।
ಚೂರ್ಣಿಕೃತ್ಯ ಕ್ಷಿಪ್ತಚತ್ರ ಘೃತಾರ್ಧ ಕ್ಷಾದ್ರಿಮಾವಹೆತ ॥ ೨೨ ॥
ಖಾದೇದಭಿಬಲಂ ದೃಷ್ಟವಾ ರಕ್ತಪಿತ್ತಿ ಕ್ಷಯಿ ಜವರೋ ।
ಶೋಷತ್ರಣಾಭಸಂಧಾರಿಂಶಾಸಕಾಸಕ್ಷತಾತುರಃ ॥ ೨೩ ॥
ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾಂಬಾಹೋಡಯ ಬಾಲಭೂತ್ವಾಷು ಯುಜಯತೆ ।
ತರಃಸಂಧಾನಕೃತ್ವಾಷ್ಯಾ ಬ್ರಂಹಣೋ ಬಲಭೂತಃ ॥ ೨೪ ॥
ಯುಕ್ತವಾ ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾಂಬಾಸ್ಯ ಸೂರಣ ವಿಪರೇತಸುಧಾಃಃ ।
ಅರ್ಭಸಾಂ ಮೂರ್ಖಾತಾನಾಂ ಮಂದಾಭಿನಾಂ ಚ ಯುಜಯತೆ ॥ ೨೫ ॥

ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾವಲೀಂಡ

ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾಂಬಾಹ ಕೋರಿಗಿನ ದಪ್ಪವಾದ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನೂ ಒಳಗಿನ ಬೀಜ
ವನ್ನೂ ತೆಗೆದು, ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತಿರುಳು ಪಲ100, ನೀರು ಪಲ
200ರಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ಅಥಾಗಂತ ಬತ್ತಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣಾಂಬಾಂಬಾಹ ತುಂಡುಗಳನ್ನೂ

ವನ್ನದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಸಿ, ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ಪುಲ್ ಒಜಿಗಿಸಿ, ಚೆಂಬಿನ ಅಗಲವಾದ
ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ. ४ ಪಲ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಭೇಜಿಸಿ, (ಮುಂದು) ಹಾಕದಲ್ಲಿ
ಇಂಸಿ ಅರೆದು, ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಲೇಖ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ
ಹೇಳಿದ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲುಸಕ್ಕುರೆ ಪಲ 100ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಲೇಖ್ಯ
ಹಾಕವಾಗುವಾಗ ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಒಣತುಂಟಿ, ಜೀರಿಗೆ, ಇವು ಪಲ 2ರಂತೆ,
ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ತವೂಲಪತ್ತಿ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ
ಇವುಗಳು ಪಲ $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜೂಣಿಸಿ ಲೇಖ್ಯಕ್ಕೆ
ಕೊಡಿಸುವುದು. ಅಗ್ನಿಶತ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ರಕ್ತಾಸಿತ್ತ, ಜ್ವಾರ,
ಕ್ಷಯ, ಶೋಷ, ತುಷಾಭ್ಯಮು, ಘರ್ಷಣೆ, ಶ್ವಾಸ, ಕಾಸ, ಈ ಬಗೆಯು
ರೋಗಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು. ಬಾಲಕರಿಗೂ, ವೃದ್ಧರಿಗೂ, ಕೃತ
ಕ್ಷೀಜಿಂಗೂ, ಎದನೇರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಶುಕ್ತವ್ಯಾದಿಯನ್ನಿಲ್ಲ¹
ಶರೀರದಾಢ್ಯಾತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುವೂಡಿ ಅರೋಗ್ಯಾಭವಸ್ಥೀಯುವುದು.
ಕೊಷಾಂಡದ ಬದಲಿಗೆ ಶುದ್ಧವೂಡಿದ ಕಾಡುಕೇನಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲು.
ಅರ್ಥಸ್ವಿಗೂ, ಮೂಳಧನಾತಗಳಿಗೂ, ಅಗ್ನಿಮಾಂಡ್ಯಕೂ, ಹಿತಕಾರಿಯಾಗು
ವುದು.

॥ ಅಗಸ್ತ್ಯಹರಿತಕೀ ಲೇಖ: ॥

ಹರಿತಕೀಶತಂ ಭದ್ರं ಯವಾನಾಮಾಢಕं ತಥಾ ।

ಪಳಾನಿ ದಶಮೂಲಸ್ಯ ವಿಂಶತಿಂ ಚ ನಿಯೋಜಯೇತ ॥ २५ ॥

चಿತ್ರಕ: ಪಿಪ್ಪಲಿಮೂಲಮಾರ್ಗ: ಶಾಠಿ ತಥಾ ।

ಕಪಿಕಳ್ಳ: ಶಂಕಸುಳಿಂ ಭಾರ್ಜಿಂ ಚ ಗಜಪಿಪ್ಪಲಿ ॥ २६ ॥

ಬಳಾ: ಪುಷ್ಕರಮೂಲಂ ಚ ಪೃಥಗ್ಡಿಪಲಮಾತ್ರಯಾ ।

ಪರೇತಜ್ವಾಢಕे ನಿರೇ ಯವೈ: ಸ್ವಿಂದ್ರಾ: ಶ್ರತಂ ಜಯೇತ ॥ २७ ॥

ತಾಜಾಭಯಶತಂ ದ್ಯಾತ್ವಾಥೆ ತಸಿಮಿನ್ವಚಕ್ಷಣಃ ।

ಸರ್ಪಿಸ್ತನೈಲಾಷಪಲಕಂ ಕ್ಷಿಪೆಕ್ಕುಡತುಲಾಂ ತಥಾ ॥ २८ ॥

ಪಕ್ತವಾ ಲೇಹಸ್ವಮಾನೀಯ ಸಿಂಹೆ ಶಾಂತೆ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಕ್ ।

ಕ್ಷಾಂಕಂ ಚ ಪಿಪ್ಪಲಿಚೂರ್ ದ್ಯಾಲ್ಹುಡವಮಾತ್ರಯಾ ॥ २९ ॥

हरीतकीदृशं खादेत्तेन लेहेन नित्यशः ।
 क्षयं कासं उवरं श्वासं हिक्कार्तोऽहचिपीनसान् ॥ ३० ॥
 ग्रहणीं नाशयेदेव बलीपलितनाशनः ।
 अलवर्णकरः पुंसामवलेहो रसायनम् ॥ ३१ ॥
 चिह्नितोऽगस्त्यमुनिना सर्वरोगग्रणाशनः ।

ಅಗಸ್ತ್ಯಾರ್ಥಿತಕ್ಕವಲೇಹ

ಜೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಅಣಿಲೆಕಾಯಿಗಳು 100, ಯವಧಾನ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತಿ 4, ದಶಮೂಲಗಳು ಪಲ 20, ಚಿತ್ತಮೂಲ, ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಉತ್ತರಕೆ ಬೀಜ, ಕಚ್ಚುರೆ, ನಾಯಿಸೊಳಗು, ತೆಂಂಬಣ್ಣದ ಬೇರು, ಕಿರುತೇಗು, ಆನೆ ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕಡಿರಬೇರು, ಪ್ರಷ್ಣರಮೂಲ ಇವುಗಳು 2—2 ಪಲಗಳೇಂತೆ 20 ಕುತ್ತಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಷಾಯವಿಟ್ಟಿ ಯವಧಾನ್ಯವು ಬೆಂದಮೇಲೆ ಗಾಳಿಸಿದ ಕಷಾಯಕ್ಕೆ ಅಣಿಲೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಡೆಯಿದೇ ಇಡಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಪಲ 100ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಲೇಂಹ್ಯಪಾಕವಾಗುವಾಗ 8 ಪಲ ದನದಭುಪ್ರವನನ್ನು 8 ಪಲ ಎಳ್ಳಿತ್ತೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಇಳಿಸುವುದು. 16 ತೊಲೆ ಹಿಪ್ಪಲಿ ಜೊಣವನನ್ನು, ಶೀತಲವಾದ ಮೇಲೆ 16 ತೊಲೆ ಜೀನುತ್ಪನ್ನವನನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಭೂದ್ರತೆಯಿಂದಿದುವುದು. ಅದರಿಂದ ದಿನಂಪ್ರತಿ 2 ಅಣಿಲೆಕಾಯಿಗಳ ಸಮೀತ ಲೇಹವನನ್ನು ಸೇವಿಸಲು, ಕ್ಷುಯ, ಕಾಸ, ಜ್ಞಾರೆ, ಶ್ವಾಸ, ಹಿಧಾತ್ಮ, ಅರ್ಶಸ್ಸು, ಆರುಚಿ, ಏಂಸಸ, ಗ್ರಹಣೆ ಇವುಗಳು ಶಮನವಾಗುವುವು. ಜರೆನರೆಗಳನ್ನು ನಿಪ್ತ್ತತ್ವಸಿ ಬಲವಣಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಸರ್ವರೋಗಗಳನನ್ನು, ಪ್ರಣಾಗಳನನ್ನು ಶಮನವಾಡುವ ಈ ರಸಾಯನವು ಅಗಸ್ತ್ಯವಂಬಿಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ ಅಗಸ್ತ್ಯರಸಾಯನವಾಗಿರುವುದು.

॥ ಕೃಷಾಘಾಲೇಹ: ॥

ಕೃಷಾಘಾಲಾಂ ದ್ರೋಣ ಜಲಸ್ಯ ವಿಪಚೇತಸ್ಸಧಿ: ।
 ಕಷಾಯ ಪಾದಶೋಷ ಚ ಗೃಹೀಯಾಧ್ವಾಳಿತಮ् ॥ ३२ ॥

त्रिशत्पलं गुडस्यात्र दत्त्वा च विपच्छेत्पुनः ।
 सांद्रत्वमागतं ज्ञात्वा चूर्णानीभानि दाययेत् ॥ ३३ ॥
 रसान्वजनं भोवरसं त्रिकटु त्रिकलां तथा ।
 लज्जालुं चित्रकं पाठां बिलवमिद्रव्यवं वचाम् ॥ ३४ ॥
 भल्लातकं प्रतिचिष्ठां विडङ्गानि च धालकम् ।
 प्रस्थेकं पलसंमानं वृतस्य कुडवं तथा ॥ ३५ ॥
 जयेदेषोऽवलेहस्तु सर्वाण्यशासि वेगतः ।
 दुर्नामप्रभवान् रोगानतीसारमरोचकम् ॥ ३६ ॥
 ग्रहणीं पांडुरोगं च रक्तपित्तं च कामलाम् ।
 अभलपित्तं तथा शोथं काश्यं चैव प्रवाहिकाम् ॥ ३७ ॥
 अनुपाने प्रयोक्तव्यमाजं तकं पयो दधि ।
 शृतं जलं वा जीर्णे च पथ्यभोजी भवेच्चरः ॥ ३८ ॥

कुटीजाद्यवलैक

सज्जु कौदकीगन चैरन त्वागच्छु पल 100, 16 कुत्तु नै१०नल्ली
 केष्टायविट्टु ¼प०ठ बत्तुसि, वन्नुदिंद गाळसि, 3०पल चैल
 कौदिसि, लै॒द्युप्ताक्तकूलदल्ल, रसांजन, आलदमयूष, चिल
 शू०ठ, कैरमेणु, खैप्पुल, अजैलैकायि, नैल्लिकायि, शू०ठि
 कायि, नाचिकैमुक्कुबैरु (लज्जालु), चित्तुमुल बैरु, वाढा
 वै बैरु, चिल्लुपत्तैबैरु, कौदंगपालर, बज्जे, तुद्धै भैल्लुत्तक
 (झैल्लुद गैरुकायि), अतिविदय, वायुपिकंग, इरुवै०दंदु,
 इवुगच्छु प्रतियै०दु पल 1००त्ते, जौक्सै 16 त्वालै तुप्पु
 वैन्नु कौदिसिकौल्लुवैदु. लै॒है॒ तज्जुगाद मै॑लै॒ 16 त्वालै
 जै॑नुतुप्पुवैन्नु कौदिसिकै०दु सै॒विसिदरै, लल्लु विधैद मूल
 वाष्णविगै॒न्नु वै॒गदिंद उपकमन त्वांदिसुवै॒दल्लुदे अ॒क्सै॒
 नै०दु॑ंडागुव उपद्रुवै॒न्नु, अ॒तिसार, अ॒रुचि, ग्रै॒कै॑,

॥३०॥ रक्तं पित्रं, चामिला, अमूलं पित्रं, शोषणं
पूर्वापूर्वा रैश्चनेन् निवारणं पुरुषं। अस्मि प्राणस्यैः-
वैष्णवं, क्षत्रियं, मुक्तिं गैतीर्थं शुद्धिं गैतीर्थं अते क्षेत्राणां गैतीर्थाः;
शुद्धिं गैतीर्थं जीवान्ते क्षेत्रानुसंधानं सैवासि, पर्युद्धीन्द्रियाग्निरज्ञी॥

॥ कामेश्वरी लेखम् ॥

वाराही मधुकं द्राक्षा वाजिगंधा सुरदुमस् ।
आलकं मर्कटीमूलं बलामूलं पुनर्नवम् ॥ ३९ ॥
उत्तरीं चंदनं भार्गीं भिक्षुमैलेयगोक्षुरम् ।
विदारीतिलमाषं च ग्रस्येकं च पलदूयम् ॥ ४० ॥
द्विदोषे सलिले क्वाथे श्रुते पादावशेषिते ।
त्रिंशत्येलं गुडं तस्माद् सिता दशपलं पुनः ॥ ४१ ॥
इक्षुधात्रीवरीरंभाकूष्मांडस्वरसान्वितम् ।
दध्यां च घट्यन् भूयो लेहवत्साधु साधयेत् ॥ ४२ ॥
एलालवङ्गपत्रं च नागकेसरधान्यकैः ।
ताळीसं मधुकं सेव्यं चंदनागुरुकुक्कुमैः ॥ ४३ ॥
जातीफलं शिलाभूतं सुरदास्फलत्रयैः ।
अपामार्गफलं व्योषं मर्कटीबीजनोक्तुरैः ॥ ४४ ॥
जातीपत्रं वरालं च वांशितिक्षुरबीजकैः ।
सैधवं मोचनिर्यासं विडंयं दीप्यकद्वयम् ॥ ४५ ॥
तुरङ्गकुसुमं रासना मराष्ट्रमुकुलान्वितम् ।
शिशुसारं धूतबीजं भूसर्करसमन्वितम् ॥ ४६ ॥
हस्तीकण्याब्दमूर्त्यं च कृष्णबीजसमन्वितम् ।
ग्रस्येकं पलनिष्ठकं च गांधारी निष्ठकविंशतिम् ॥ ४७ ॥
धात्री बिद्वरीवाराहीसारिवासृतशर्करा ।
ग्रस्येकं च कुडुंबानि लेङ्गं पाकेन योजयेत् ॥ ४८ ॥

गोदृतं मधुसंयोज्य कस्त्रीचंद्रसंयुतम् ।
 कर्षभावं लिहेत् प्रातः रात्रिकाळे विशेषतः ॥ ४९ ॥
 वातपित्तकफोटपञ्चं रक्तपित्तं विनाशयेत् ।
 कासं श्वासं श्वयं पांडु छादि दोषनिर्वहणम् ॥ ५० ॥
 आधमानं गुलमशूलब्नं हिघमा हृद्रोगनाशनम् ।
 अशीसि ग्रहणीदोषं अस्थिश्वावं च दारुणम् ॥ ५१ ॥
 मूत्राघाताश्मरीकृच्छ्रं प्रमेहं च विशेषतः ।
 सर्वरोगहरं चैव बलपुष्टिकरं त्विदम् ॥ ५२ ॥
 मन्मथोद्रेकधातुं च महामदगजेन्द्रियम् ।
 मुहुर्मुहुरतिरुद्धं संयोगं च विशेषतः ॥ ५३ ॥
 नारीणां रमते खेहं मोहनं वीर्यवर्धनम् ।
 सुंदरीणां च संयोगे मनोहादं दिनेदिने ॥ ५४ ॥
 आयुष्यं वृद्धिकामत्वं मांसशुक्कविवर्धनम् ।
 रसायनमिदं श्रेष्ठं पूज्यपादेन भाषितम् ॥ ५५ ॥

ಕಾಮೇಷ್ಟುರೀ ಲೀಕ್ಕವು

ನೇಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಜೈಂಝ್ಯಮಧು, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಆಶ್ವಗಂಧಿ, ದೇವದಾರು, ಎಕ್ಕೆಗಿಡದ ಬೇರು, ನಾನ್ಯಸೋಣಿಗು ಬೇರು, ಕಡೆರಬೇರು, ತೆಗಾಲ್ ಮೆಬೇರು, ಲಾಮಂಜೆಬೇರು, ಜಂದನ, ಕೆರುತೇಗು, ಬೆಣ್ಣುಕರಂಡೆ ಬೇರು, ಚಿರಾ ಶೈಕ್ಷಿಗಿಡದ ಬೇರು, ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳು, ನೇಲಕುಂಬುಕ ಗಡ್ಡೆ, ಎಳ್ಳು, ಉದ್ದು, ಇನ್ನಗಳು ತೊಲೆ 8—8, (ಪಲ 2) ನೀರು ಪ್ರಸ್ಥ 32, ಬತ್ತಿಸಿ ಪ್ರಸ್ಥ 8, ಬೆಲ್ಲ ಪಲ 30, ಸಕ್ಕರೆ ಪಲ 10, ಇದಕ್ಕೆ ರಸಗಳು:— ಕಬ್ಜಿನ ರಸ, ನೆಲ್ಲಿ ರಸ, ತತ್ತಾವಂ ರಸ, ಬಾಳಿಗಡ್ಡೆ ರಸ, ಕೂಜಾಂಡ ರಸ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಲೋಚನೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ (ಲೆಖ್ಚುವಿಲ್ಲ) ಕೂಡಿಸುವುದು.

ಜೊಣೆಕ್ಕೆ:— ಏಲಕ್ಕೆ, ದಾಲ್ಕ್ಯುನಿ ಕೆತ್ತೆ, ತಮಾಲಪತ್ರೆ, ಜೈಂಝ್ಯ ಮಧು, ಲಾಮಂಜ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ,

జాయికాయి, కెల్లదే, దేవదారు, నేల్లికాయియ సిప్పే, శాంతి కాయి సిప్పే, అణేల్కాయి సిప్పే, ఉత్తరణే బీజ, శుంతి, సం మేళసు, హిష్టలి, నాయినోళగు బీజ, నేగ్గినముళ్ళు, జాపత్తి, జూజమల్లిగే ఎలే, సళ్ళ ఎలచ్చే, వంతలోచనా, బయలముళ్ళు బీజ (కోళసిగే బీజ), స్వింధవలవణ, ఖూరుగద మయణ, వాయువిళం ఓము, ఖురాసని ఓము, తురంగుచుసువుద బీజ, రాస్మై, మరాష్ట్ర వోగ్గె, నుగ్గె బీజ, దుత్తూరబీజ(తుడ్లి), భూతక్షర, అనేహిష్టలి, భద్రముళ్ళు, భృంగరాజ బేరు, కంజీంగే ఇప్పగళు బేరెబేరే క్షేంజి 5-5రంతే, తీయాశద నీరినల్లి తుడ్లిమాడిద భంగి క్షేంజి 20, నేల్లి కాయి సత్తు, భూశుంబుళ సత్తు, నేలతాలగడ్డె సత్తు, నామదబేరు సత్తు, అమ్మతిబల్లు సత్తు, ఇప్పగళు బేరెబేరే తొలే 16రంతే, -మేలే హేళిద జూణిదొందిగే కూడిసి ఒందువూడి లేహ్యదొడనే సేరింసి కొళ్ళువుదు. [కస్తూరి మత్తు పజ్జెకప్పారగాళన్న తక్కుమట్టిగే కూడిసికొళ్ళువుదు.] దనద తుష్ట, జీనుతుష్టగాళన్న లేహ్య ప్రమాణవన్న యోఱిసి కూడిసువుదు. కాగే సూక్ష్మ రితియింద తయారిసిద ఈ లేహ్యవన్న తుద్ద పాత్రదల్లి భద్రవాగిష్టు ప్రతిదిన త్రి-త్రి క్షేంజిగాంతే సేవిసలు, వాత, పిత్త, కప్పోఇష్టుష్టు రోగిగాళన్ని కాస, శాష్ట్రస, క్షూయ, వాండు, భద్ర, గుల్త, తెలు, హిడ్లు, కృధైరిగ, ఆతిస్థ, గ్రహణే అస్తిస్తువ, మూత్రాఫొత, ఆత్మరీ, మూత్రక్తుట్టు, ప్రమేయ, ఇప్పగాళన్న నివారిసి, దేహపుష్టియన్ని, రసాది ఘాతుగలిగే అధిక శక్తియన్నంటువూడి, సంభోగాదల్లి వుదుదానేయంతే ఆశ్చేత్తువుహవన్ని, స్త్రీయంగే ప్రేమవన్ని, ఉంటువూడి సుమనోహరనాగియా, వీయివధిననాగియా, దినంప్రతి శామినియంగే శామస్త్రభనాగి అతులానందతుందిల నాగువను. ఆదల్లుదే బలపువ్వుయురారోగ్యవుంటాగువుదు. తుక్కమాంసాదిగోన్నబ్లివధిసువ ఈ శామేత్తుదీ రసాయనవు జగద్ద్రిష్టమాత్రాతవాద చైషధామ్మతవు.

॥ चिल्वादि लेहः ॥

चिल्वाधांडकमंभसोऽर्धकलशे पक्त्वा पदस्थे रसे ।
 तस्मिन् जीर्णगुडस्य घोडशपलं चूर्णीकृतैः सर्वतः ॥
 कर्षीशैर्धनधान्यजीरकतुटीत्वक्षेसरस्पूषणै ।
 लौदः छर्दिररोचकाग्निसदन शासप्रसेकापहः ॥ ५६ ॥

जीलगृहि तैक

चिल्वपत्ते चैरु ठप 4, कंकायैक्कै नीरु कैक्तु 4, भक्तुसि
 कैक्तु 1, भद्ररल्ल 16 ठप लंबैलैलै कैक्तैसि, ज्ञेष्ठैक्कै-भृद्ध
 मुप्सु, कैक्तृ०ध०, ज१०गै, एलैक्कै, अव०गैक्कै, नागकै१८०,
 कै०मै०मै, १७५०००, कै०पैलैलै इपुगक्कै ठैलै १८०८ै ज्ञेष्ठै
 नाक्कै लै०क्कैपैक्कै अै ज्ञेष्ठैकै०कै०कै०सै०वै०मै०लै० अै०मै०,
 वै०दै०लै०मै०पै०गक्कै ठै०नै०वै०गै०पै०।

॥ पिप्पल्यादि रसायनम् ॥

पिप्पल्याश्च रजःप्रस्थं शर्करायास्तदर्धकम् ।
 विडङ्गं नागरं भार्गी जीरकं मरिचं पृथक् ॥ ५७ ॥
 चतुष्पलं तदर्धं स्यात् पिप्पलीमूलमेव च ।
 चन्द्रा च द्विगुणी चैव चित्रकं द्विपलं तथा ॥ ५८ ॥
 अयोरजश्च द्विपलं भूंगस्य च रजस्तथा ।
 त्रिजातकं त्रिफलिका जाती तकोलजं फलम् ॥ ५९ ॥
 सर्वमेकत्र सञ्चूर्यं मधुप्रस्थदूर्यं क्षिपेत् ।
 धान्ये पक्षस्थितं लिहात् कासश्वासं च दारुणम् ॥ ६० ॥
 एकादशास्मकं शोर्फ छाँदि गुलमरोचकम् ।
 अशार्द्दिसि पांडुरोगं च विषमज्वरमेव च ॥ ६१ ॥

पीनसं स्वरसादं च सर्वमेव विनाशयेत् ।

अथिभ्यां विहितो योगः पिष्पल्यादि रसायनम् ॥ ६२ ॥

क्षेत्रलै रसायने

क्षेत्रलै ज्ञेयं पल 16, सर्कुरै पल 8, वार्याविषंग, उल
तुंति, केरुतेर्गु जीरु, जैरंगे, करंमेणसु इवुगलु जेरैजीरै
पल 4 रंते, क्षेत्रलै व्युल पल 2, काढु करंमेणसिन जीरु
पल 2, जेत्रमुल जीरु पल 2, तुद्धम्बादिद ज्ञेयं पल 2,
भूंगराज(गग)वन्नु अरेदु जग्गिसिद ज्ञेयं पल 2,
एलक्ष्मी, लवंगजेक्ष्मी, डम्बालपत्रे, अजैलैकायी सिप्पे, नेत्रिकायी
सिप्पे, शांतिकायी सिप्पे, जायीकायी, डक्केन्नुल इवुगलु
प्रुत्तियोंदु पल 1 रंते ज्ञेयं सि, जैनुत्तुप्पु प्रुत्तु 2 न्नु काढा
सैंरंसि धान्नुरात्रिय मुद्धुदल्लि 15 दिनगळ वरेगे गुप्तवागिष्ठु
अनंठर कुमदंते सैंविसल्लु, कास, श्वास, थृष्ण, गुल्लु,
आरुचि, आरुस्त्रु, प्रांदु, विषमज्जुर, एनस, स्तुरसाद इवुगलु
क्षेत्रसनार्गुप्तुः ॥

॥ शतावरी गुडम् ॥

गुडाकेन संसूच्य शतावरी रसाढकम् ।

घृतप्रस्थं समावाप्य शनैर्मृद्गमिना पचेत् ॥ ६३ ॥

विश्वैलामुसलीपाठाश्वद्धासारिवाद्वयैः ।

वत्सं शडाविदारीभिर्मागधीमधुकाद्विजैः ॥ ६४ ॥

अक्षशैश्वूणितैः सम्यक् लेहे सिद्धेऽवतारिते ।

कुडवं च तुगाक्षीर्याः शर्करायाश्वतुष्पलम् ॥ ६५ ॥

तत्त्वेहं स्वनगुसं तु सप्तरात्रं निधापयेत् ।

प्रलिङ्गात् प्रातरुत्थाय यथाग्निवलमातुरः ॥ ६६ ॥

विंशतिं मूत्रकृच्छ्राणां प्रमेहाणां च विशीतम् ।

वातपित्तभस्त्रूपित्तं मूढवातं हडीमकम् ॥ ६७ ॥

क्षतं क्षयं पादद्वाहं कामिलामूर्खतामपि ।
योनिदोषं रजोदोषस्थित्वाचमस्यगदरम् ॥ ६८ ॥
वातपित्तकृताश्रोशानन्यानपि विनाशयेत् ।
शताधरीगुडाख्यं तु रसायनस्तुत्तमम् ॥ ६९ ॥

ಶತावरी ಗುಡ

ಶತावರी ಸ್ವರ್ಗದ ಕುತ್ತಿ 4, ಬೆಲ್ಲ ಪಲ 64, ದನದ ತುಪ್ಪ ಪ್ರಸ್ತು 1,
ಮುದು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಪಾಕವಾದಿ ಲೇಹಪಾಕದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಣಶುಂಠಿ,
ಎಲಕ್ಕಿ, ನೆಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಪಾಡಾವಳಿ ಬೇರು, ನಾಜುಸೊಣಗು ಬೇರು,
ನಾಮದ ಬೇರು, ಹಾಲುಬಳ್ಳಿ ಬೇರು, ತಾತಾರವಲ್ ಬೇರು, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ
ಬೇರು, ವಿದಾಂತಕ್ಕಿ, ಹಿಫ್ಲಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಕಲ್ಪದ ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿ
ಯೋಂದು ತೊಲೆ 1ರಂತೆ, ತುಗಾಕ್ಷೀರಂ ತೊಲೆ 16, ಸಕ್ಕರೆ ಪಲ 4,
ಇವುಗಳನ್ನು ಜೊರ್ಜ ಮಾಡಿ ನೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಈ ಶತಾವರಿ ಗುಡದ
ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮೂತ್ರಕ್ಕಟ್ಟೆ, ಪ್ರಮೇಹ, ವಾತಪಿತ್ತ, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಮೂಢ
ವಾತ, ಹಲಿಮಕ, ಕ್ವಯ, ಪಾದದಾಹ, ಯೋನಿದೋಷ, ರಜೋ
ದೋಷ, ಅಸ್ತಿ ಸಾರ್ವವ ವೊದಲಾದ ರೋಗಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು.

॥ ಇಲ್ಲರಾದಿ ಲೇಖಃ ॥

इक्षुರಗोಕ्षुरमर्कटिबीಂ ।
सुಸलिशतಾವರिमಾಷतिलೈಶ್ ॥
ಗೋಧುತಶರ್ಕರಮಧುಸಂಯುಕ್ತं ।
ನಾರೀಗದುರಾಜಕೇಸರಿಯೋಗಮ् ॥ ೭೦ ॥

ಇಕ್ಷು ರಾದಿ ಲೇಹ

ಮುಳ್ಳು ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜ (ಬಯಲಮುಳ್ಳು ಬೀಜ), ನೆಗ್ಗಿನಮುಳ್ಳು,
ನಾಯಿಸೊಣಗು ಬೀಜ, ನೆಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಶತಾವರಿ ಬೇರು, ಉದ್ದು, ಎಳ್ಳು,
ಇವುಗಳ ಜೊರ್ಜವಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ನೂಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ

జైనుభుద్‌గాధన్‌గు, కోడిసి శుషయేణిసలు ‘నారిజనర రేణా’
వెంచ ఈనీగే సింహదంతిరువ ఈ యోగాపు’ బలచ్చే అతీవ శ్రేష్ఠ
వాగిరువుదు.

॥ మధుస్తువీ రసాయనమ् ॥

త్రికండుత్రికలాత్రిజాతజాతీ ।
ఫలపర్వతమివరాథాన్యకాని ॥

త్రివద్వానివిడ్మచయకుష్ట ।
త్రివృతాగ్రంథికవాజిగంధకాని ॥ ७१ ॥

స భాఙ్మతిజోవతికేసరాణి ।
నిష్పక్షద్వయమానవిచ్ఛూర్ణితాని ॥

సంశుద్ధగంధోపలమాహిషాక్ష ।
మధుస్తువీనాం చ చతుర్షపలాని ॥ ७२ ॥

ద్విషద్యపలోన్మానవృతే విషకే ।
సితోపలద్వాదశం క్షిపేచ్ ॥

తతోన్మథిత్వా తు ఖజేన తస్మిన् ।
సుపాక్షమయాతి తతోఽఖతార్య ॥ ७३ ॥

పూర్వోక్చూర్ణాని వికీర్య శీతే ।
గంధోపలస్యాపి రజాంసి దత్తా ॥

సంచోజ్య సమ్యక్ చ సుశీతలేఽస్మిన् ।
ప్రస్థం గ్రద్యాత్ మధునః సుపాంత్ ॥ ७४ ॥

విన్యస్య గుసం తు రసాయనం తత్ ।
ప్రాతర్లిహేత్ కర్షయుతం హితాశీ ॥

కుష్ట కిలాసం పిటకాన్ ప్రమేహాన్ ।
భగంద్రాశోఽర్ముదగండమాలాః ॥ ७५ ॥

ನಿಹಂತಿ ಕಂಡುಭಾರತರಕ್ತ ।

ಪಿತ್ಯಾಭಾನ್ ಗೃಹಭಾನ್ ಬ್ರಣಂಶ್ ॥

ರಸಾಯನಾಽಧ್ಯ ಸುನಿನಾ ಕೃತಶ್ಚ ।

ಸಖುಸ್ಲುಹಿ ನಾಮಕ ಏಷ ಸುರ್ಖಃ ॥ ೭೬ ॥

(ಬೃಹತ್) ಮಂಧುಸ್ನುಹಿ ರಸಾಯನವು

ಕರಂಮೇಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂಠಿ, ಅಣಲೆಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಸಿಪ್ಪೆ, ಎಲಕ್ಕೈ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರಿ, ಜಾಯಿ ಕಾಯಿ, ಜಾಪತ್ರಿ, ಚಿತ್ರಮೂಲ ಬೇರು (ಶುಂಠಿ), ಲವಂಗ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಜೀರಿಗೆ, ಕರಂಜೀರಿಗೆ, ಕಾಳಾಜೀರಿಗೆ, ವಾಯುವಿಕಂಗೆ, ಕಾಡುಮೇಣಸಿನ ಬೇರು, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟ, ತ್ರಿಗಡೆ, ಕಾಡುಹಿಪ್ಪಲಿ ಬೇರು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಕಿರು ತೇಗು, ಜೆಫ್ರೆನ್ಸ್‌ನ್ಯಾಯರಿ, ನಾಗಕೇಸರ ಇವುಗಳು ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ 2—2 ಕ್ಷೇಂಜಿಗಳಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಪಸ್ತ್ರಾಳಿತ ಚೂಣ್ಣವೂಡಬೇರು. ಆನಂತರ (ಶುದ್ಧವೂಡಿದೆ) ಗಂಧಕ, ಗುಗ್ಗಲು, ಚೀನಿಪಾವು, ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು 4-4 ಪಲ ಕೂಡಿಸಿ, ಚೂಣ್ಣಸಬೇರು. ಆ ಮೇಲೆ 48 ತೂಲೆ ತುಪ್ಪ ಒಲೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪು ಅದರಲ್ಲಿ 12 ಪಲ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಚೂಣ್ಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಲೇಹ್ಯಪಾಕದಲ್ಲಿಸಿ, ದವಿರ್ (ಸಟ್ಟುಗೆ)ಯಿಂದ ಜೆನಾಗ್ನಿ ಮರ್ಹಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿಯಾರಿದ ಮೇಲೆ ಗಂಧಕ ಚೂಣ್ಣವನ್ನಿಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಜೆನಾಗ್ನಿ ಮಿಶ್ರಣವಾಗುವಂತೆ ನೂಡಿ, ಜೆನಾಗ್ನಿ ಬಿಸಿಯಾರಿವ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ಥ ಜೀನುತ್ಪಂಪವನ್ನು ಸಹಾ ಹಾಕಿ, ಪವಿತ್ರಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿಡುವುದು (ಧಾನ್ಯಸ್ವಂಬಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪೂರ್ಯ). ಈ ಅತಿ ಮಹತ್ತಾದ ಮಂಧುಸ್ನುಹಿ ರಸಾಯನವನ್ನು 3 ಕ್ಷೇಂಜಿ ತೂಕ ತೆಗೆದು ಪ್ರಾತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರದ ಪಷ್ಪದಿಂದ ಸೇವಿಸಲು- ಶುಂಠೆ, ಕಿಲಾಸ, ಪಿಟಕಾ, ಕುರು, ಪ್ರಮೇಹ, ಭಗಂಧರ, ಮೂಲವಾಢಿ, ಅಬುರ್ದ, ಗಂಡನಾಲಾ, ತುರಸುವಿಕೆ, ವಾತರಕ್ತ, ಪಿತ್ತೆತ್ತೀಲ್ಲಣ, ಗುಹ್ಯಪ್ರಣಾ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾನಾ ತರದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಣಂತಯವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುವುದು.

॥ ಮಧುಸ್ನುಹಿ ರಸಾಯನಮ् ॥

ದ್ವಿಕುಂಡಲಿಫಲಕ್ಷಯं ಕಟುತ್ರಯं ತ್ರಿಜಾತರ್ಕ ಯವಾನಿಸಂಘವಾನ್ವಿತಮ् । ಪಿತ್ತಾ-
ಸಾರಾಸನಕ್ ಸಭಾರ್ಕಿ ಚಬ್ಯ ಗ್ರಂಥಿಕಂ ಚ ಧಾನ್ಯಯುಗಮರ್ಜಾರಕಂ ಚ ಸಾಂಸಿಕ್ಷಿಕ್ತ-
ಚಿತ್ರಕಂ ಚ । ಸಾರಿವಾವರಾಹಿಕಾಶಗಂಧಸಂಯುತಂ ಪೃಥಕ್ರ್ಷಂ ಚೂರ್ಣಿತಂ ಮಧುಸ್ನುಹಿ
ತು ತತ್ವಮಂ ಸಜರ್ಕರ್ ಸಮಾಂಶಕಂ ಸಗಾಂಧತಂ ಸಮಾಳಿಕಂ ಸುಪಕ್ರವೆ ರಸಾಯನಂ ।
ಪ್ರಭಾತಕಾಲಸೇವಿತಂ ಸುದೀಪನ ರಚಿಪ್ರದ ವಾತಪಿತ್ತರುಕ್ಷಜಂ ಚ ಶೈಷಮಕ್
ಶರಥಭಕ್ತಂ ಪ್ರಮೇಹಹಾರಿಗುಲಸಶ್ವಲಕ್ಷುಪ್ರಜಂ ನೃತ್ಯಾಂ ಪರಮ् । ಸರ್ವಧಾಲುವರ್ಧನ
ಬಲಪ್ರದ ಸುಖಪ್ರದ ಪ್ರಯವಾದಭಾಷಿತಂ ಮಧುಸ್ನುಹಿರಸಾಯನಮ् ॥ ೭೭ ॥

ಮಧುಸ್ನುಹಿ१ ರಸಾಯನವು

ಆಮ್ಮೆತಬಳಿ, ಪುನರ್ನವೆ ಬೇರು, ಅಣಿಲೆಕಾಯಿ, ಶಾಂತಿಕಾಯಿ,
ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಶುಂಭಿ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ,
ತಮ್ಮಾಲಪಲ್ಲಿ, ಜೀರಕ, ಸ್ವೇಂಧವ ಲವಣ, ವಿಡಂಗತಿರುಳು, ರಾಸ್ನೆ, ಕೆರು
ತೇಗು ಬೇರು, ಕಾಡು-ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಜಾಡುಹಿಪ್ಪಲಿ, ಕೊತ್ತಂಬಂ,
ಜೀರಗೆ, ಕರಿಜೀರಿಗೆ, ಜಟಾವಾಂಸಿ, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟ, ಚಿತ್ರಮಾಲ (ಶುದ್ಧಿ),
ನಾವುದ ಬೇರು, ನೆಲತಾಳಿ ಗಡ್ಡೆ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಇವುಗಳು ಪ್ರತಿಯೋಂದು
ಬಿಗೆಗಳು 1—1 ಕರ್ಷತ್ತಾರ್ಕ, ಇವುಗಳ ಸಮಭಾಗ ಶುಂಭವಾಡಿದ ಜೀನಿ
ವಾವಿನ ತೊಳ್ಳ, ಅಪ್ಪೇ ಸಕ್ಕರೆ, ದನದ ತುಪ್ಪ, ಜೀನುತುಪ್ಪ ಇವುಗಳನ್ನೂ
ಸಹಾ ಯುಕ್ತಿರೀತಿಯಂದ ಸೇರಿಸಿ, ಸೇವಿಸಲು, ದೀಪನ, ಅರುಜಿ, ವಾತ
ಪಿತ್ತ ಕೆಫಾಡಿಕ್ಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಿಗಳು, ಕ್ಷಯ, ಪ್ರಮೇಹ, ಗುಲ್ಲು
ಶೂಲ, ಕುಷ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೂ (ಅತೀವ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿ)
ಥಾತುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗೂ ತತ್ತೀಗೂ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿ ಈ ರಸಾಯನವು
ವಂಣವಿಸುವುದೆಂದು ಪೂಜ್ಯವಾದರಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಖದಿರಾದಿ ರಸಾಯನವು

ಕಾಚಿತಿರುಳು ಪಲ 16, ಕಡಿರಬೇರು ಪಲ 4, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ ಬೇರು,
ಮರದರಸಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ ಇವುಗಳು 4 ಪಲಗಳಂತೆ, 12 ಕುತ್ತಿ

ಕೆಷಾಯದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ $1\frac{1}{2}$ ಗೆ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಪಲ 4, 4ಕುತ್ತಿ ನೀರೊನಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 1, ದಾರ್ಕೆ ಪಲ 6, ರಿಕುತ್ತಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದೂಡಿಸಿ $1\frac{1}{2}$ ಕುತ್ತಿ, ಇವೆರಡು ಬಗೆಯ ಕೆಷಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ಷಾಯ ದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ 16ಪಲ ಬೆಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಪಾಕವಾಗುವಾಗ 4 ಪಲ ಸಕ್ಕರೆ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿನ್ನಲಿ, ಶುಂಠಿ, ಎಲಕ್ಕೆ, ಲವಂಗಚೆಕ್ಕೆ, ತಮಾಲಪತ್ರಿ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಲವಂಗ, ಜಾತಿಪತ್ರಿ, ಗಂಧಮೆಣಸು, ತಾಲೀಸಪತ್ರಿ, ನಾದಳಹುಳಿಯ ತಿರುಳು, ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಧು, ಜೀರ್ಗೆ, ಕಂ ಜೀರ್ಗೆ, ಓಮುಕಾಳು, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಜೆಪ್ಪುನ್ನಯಂ, ಕಾಕೋರ್ಗಳಂ, ವಿಶಾಲಂ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ತಕ್ಕೊಳ್ಳೀಲ, ಚಿತ್ರಮೂರಳ(ಶುದ್ಧಿ), ನೆಲಕುಂಬುಳ್ಳಾಗಡ್ಟೆ, ನೆಲತಾಳಿಗಡ್ಟೆ, ನಾಮುದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆ, ಕೊಡಗಪಾಲಂ, ತಾಪರೆ ಕುಸುಮ ಇವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೊಲೆ 2ರಂತೆ, ಪಸ್ತುಗಾಳಿತ ಜೂರಿಸಿ, ದನದ ತುಪ್ಪ ತೊಲೆ 16ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಲೇಕ್ಕಪಾಕದಲ್ಲಿಸಿ, ಬಿಸಿಯಾರಿದ ಮೇಲೆ ಜೀನುತ್ತಬ್ಬ ತೊಲೆ 16ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಲು, ಕಾಸ, ಶಾಫ್ಟ್‌ಸ, ನಾಯುಕೊಳ್ಳಿಬ್ಬ, ಕ್ಷಯ, ಹೊಟ್ಟನೋವ್ನು, ಕೃಮಿಗಳ ಉಪದ್ರವ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಮನವಾಗುವುದು. ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದು.

॥ ದಶಮೂಲವಲ್ಹಿ: ॥

ದಶಮೂಲಬಲ್ಹಿರಂಭಾಙ್ಗಿತಾಮಲಕಿಖಾ:

ರಾಸನಾಚಬ್ಯಾಷಿಸಭಿಹಿಂಧಾಸೈರಿಕರ್ಥಾರ್ಥಿಕಾಭಿಭಿ: ॥ ೭೮ ॥

ಶ್ರಾಂಕಿಫಲತ್ರಿಕಾಲೋಹಶಾರ್ಥಕೂಲಕಪೌಷ್ಟಿಕರೈ:

ತುಲಯೈರೇಭಿಜಲಿಂದ್ರಾಣ ಸಾಧಯೆತ್ಸುಸಮಾಹಿತಃ: ॥ ೭೯ ॥

ಪಾದಾಬದ್ವಾಷಿತೆ ತಸ್ಮಿಂಬರ್ ಗುಡತುಲಾ ಭವೇತ್ ।

ದಾರ್ಬಿಂಪ್ರಲೇಪಿತೆ ಜಾತೆ ಚೂರ್ಣಾಂಯೆತಾನಿ ನಿಷ್ಕಿಷ್ಪೇತ್ ॥ ೮೦ ॥

ಚಾತುರ್ಜಾತಘನಬ್ಯಾಷಜಿರಕಳ್ಳಯದ್ವಿಷ್ಯಕಭ್ ।

ಖಾನ್ಯಕ ಚಾಕ್ಷಯುಗಮಾನಿ ತಸ್ತುಲ್ಯಾ ಸಿತಶರ್ಕರಾ ॥ ೮೧ ॥

शीते तस्मिन् प्रदातव्यं गुडपादांशिकं गद्धु ।
 प्रलिहेत् प्रातस्तथाय शुद्धकायः सुपंचितः ॥ ८२ ॥
 कासं शासं प्रतिश्यायमरोचकगल्पहौ ।
 वातरोगानशेषांश्च क्षयं गुलमं च नाशयेत् ॥ ८३ ॥
 लेहोदयं दशमूलाख्यो निमिना परि निर्मितः ।

दर्शनूलावलैङ्क

दर्शनूलागङ्गु, केदिरबैरु, सज्जुहरभु बैरु, निविश्चद
 बैरु, नैलनैली बैरु, अदेह्नीगे बैरु, आरत्ति, काढुकरिमैण्डिन
 बैरु, वाञ्छाणभैरु, दैनदारु, कैरंकुरिज्ञा बैरु, काढु
 कैपैलि बैरु, जित्तर्मूल बैरु (कुधि), कैकारिकैत्तुंगि,
 श्रीकैगंगु, शुद्धवर्णादि शुद्धिनश्चिदि, कैज्ञिरुर, काढुपट्टैलबैरु,
 शुद्धरम्भल इवगंगु प्रतियोग्य वल 1र०ते, 16 कुक्ति
 कैवायदल्ली बैक्तिसि कुक्ति 4क्तु बैल्ल वल 24न्नु ठाके लैक
 वाक्तदल्ली एलक्तु, लवंगजैक्तु, तवालपत्ति, नागकैसर, भद्र
 मेष्टु, कैंमैण्डु, कैपैलि, कु०८, ज१०गे, कैंज११गे, ओमु
 कालु, कै०५०८०च० इव तैले 2र०ते कौदिसि, वस्तुगालित ज्ञाण
 वर्णादि 6 वल जैनुभुपूवन्नु कौदिसि, प्रतिदिन सैनिसलु कास,
 श्वास, प्र१नस, अरुचि, गङ्गारुक, वाडगुल्लु, गुल्लु, इवगंगु
 निवृत्तिपदिसुव ऊ प्रश्नात्तु दर्शनूल रसायन'पु भगवान्
 अत्रिमहस्तिगाल०द है॒लुष्टुद्वैदिने.

॥ अभयामोदकः ॥

अभया मरिचं शुंकीविडङ्गामलकानि च ।
 पिप्पली पिप्पलीमूलं त्वक् पत्रं मुस्तमेव च ॥ ८४ ॥
 एतानि समभागानि दंती च द्विगुणा भवेत् ।
 निवृद्धगुणा ज्येया षड्गुणा चान्न शर्करा ॥ ८५ ॥

मधुना मोदकान् फृत्वा कर्पमात्रप्रमाणतः ।
 एकैकं भक्षयेत्प्रातः दीर्तं चानु पिवेजलं ॥ ८६ ॥
 यावद्विरिच्यते जंतुर्यावदुष्णं न सेवते ।
 पानाहारविहरेषु भवेक्षियंत्रणः सदा ॥ ८७ ॥
 विषमज्वरमंदाश्रिपांहुकासभगंदरान् ।
 हुन्नामकुष्ठगुल्मार्शोगिलगंडभ्रमोदरान् ॥ ८८ ॥
 विदाहस्त्रीहन्तेहांश्च यक्षमाणं नयनामयान् ।
 वातरोगांस्तथाधमानं मूत्रकृच्छाणि चाइमरीं ॥ ८९ ॥
 हृत्पाश्वर्योरुजघनजङ्घोदररुजं जयेत् ।
 सततं शीलनादेवां पलितानि प्रणाशयेत् ॥ ९० ॥
 अभयामोदका ह्वेते रसायनावराः परम् ।

ಅಭ್ಯರ್ಥಮೋದಕವು

ಅಶ्वैಲैಕौयी ಸಿಪ್ಪೆ, ಕರಂಪೈಣಸು, ಒಟಕುಂಟಿ, ವಾಯುವಿಳಂಗ್, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಲವಂಗ್ ಜೆಕ್ಕೆ, ತಮೂಲ ಪತ್ರೆ, ಭಂಡುಮುಷ್ಟಿ, ಈ ಮದ್ದುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮಭಾಗ, ನಾಗದಂತೀ ಬೇರು ದ್ವಿಗುಣ ಭಾಗ, ತ್ರಿಗಡೆ 8 ಭಾಗ, ಸಕ್ಕರೆ 6 ಪಾಲು ಹಾಕಿ ಜೇನು ತುಪ್ಪದಿಂದ ಮೋದಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲ 1 ಕಣ್ಣ (ತೊಲಿ) ಪ್ರಮಾಣದಪ್ಪು ಸೇವಿಸುವುದು, ಕೂಡಲೇ ಶೀತ ಜಲವನ್ನು ಕುಡಿಯ ಬೇಕು. ಸೇವಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಎಪ್ಪುರ ತನಕ ಬಿಸಿನೀರಾಗಲೀ, ಬಿಸಿ ಯಾದ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಲೀ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಪ್ಪುರ ತನಕ ವಿರೇಳಿಸುತ್ತಿರುವನು. ವಿರೇಳಿಸೆಯು ಸ್ತುಂಭವಾಗಲು ಬಿಸಿಯು ಅವಕ್ಷೇಪು; ಪಾನಾಹಾರ ವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ, ಈ ಮದ್ದುನ್ನು ಸೇವಿಸಲು ವಿಷಮಜ್ಞರ, ಮಂದಾಗ್ನಿ, ಪಾಂಡು, ಕಾಸ, ಭಂಗಂಧರ, ದುನಾರ್ಮ, ಕುಷ್ಟ, ಗುಲ್ತು, ಅರ್ಕಸ್, ಗಲಗಂಡ, ವಿದಾಹ, ಸ್ವೀಹ, ಮೇಹ, ರಾಜಯಕ್ಷಮ್, ನಯನರೋಗ, ವಾತರೋಗ,

અ દ્વારન, મુજાભુકૃષ્ણ, આશ્રૂરી, હૃદ્દ્ય, પાણ્ણિ, અદરતેઓએગાએ, નિવારણેયાગુલુદધ્યદે સદ્ગ શિવયોએગાદીંદ હલીતાની અચાલદલ્લી ચેંઠગાંડું જીણીયાગુન દોએફાંગાંનું નીએાદીસુવ “અભ્યંગાવોએદ્દક” રસાયનનું અહી શૈખ્નું વાદુદુ.

॥ ચાતુર્જીત રસાયનમ् ॥

ચાતુર્જીતકચોરચંદનજલદ્રાક્ષાતુકારેણુકમ् ।

કસ્તુરીતગરેદુકુઙ્ગમજટા કુષ્ઠાશ્વરાંધાબ્દકમ् ॥

કાકોલીસુરદારચિત્રકવચા દ્વૌ જીરકો સેંઘવમ् ।

માર્દીગોક્ષુરદેવપુષ્પમુસલી યાણીબલાફેનકમ् ॥ ૧૧ ॥

રંભાકંદફળત્રયં ત્રિકદું જાતીફળં વાલકમ् ।

તાલીસં કદુકીફળં ગજકણા માષામૃતા શર્કરા ॥

ગુસાંગુંગવિદારિકા મદન જંબીરં ચ કુંભુદ્વાવમ् ।

શાલમળયંબ્રિપુનર્નવાગુરુશતાવર્થોદીષ્યકમ् ॥ ૧૨ ॥

પાદાંસં સુતમશ્રકં ચ વિજયા તુલ્યૌષધાનાં સાગમ् ।

સર્વેષાં સદૃશી સિતા ચ સધુના ચાજ્યેન સર્પેદિતમ् ॥

જાતીચંચકેતકાદિવુસુમૈઃ સંવેતસં વાસિતમ् ।

કર્ષાધિનિશિ દેહસિદ્ધિદમશ્રકાપેશરઃ કામદઃ ॥ ૧૩ ॥

પ્રસાં શુદ્ધચિવૃદ્ધિદાર્થકરણઃ ક્ષીરાનુપાનો હિતઃ ।

શાલમળયંબ્રિજલાનુપાનમધુનાષ્યન્યચ યચ્છુકુદં ॥

ગ્રોઢાનાં સુદૃશાં સુખાતિસુખદો વશ્યાવહો દ્રાવકઃ ।

સર્જે ભઙ્ગુરનામકૌતુકરસક્રીડાકલાસંમતઃ ॥ ૧૪ ॥

સંખોગે સ્થવિરાન્ નિયોક્ષ્યતિ યथા યુનાં સ્મરોદર્પિતે ।

નિલયાનંદનિદાનમાદિપુરુષેરષ્યાહિતાસ્વાદનઃ ॥

દાચાં સિદ્ધિકરઃ પ્રસિદ્ધકવિતા સંદર્ભેસંવાદન ।

સૌર્યારોગ્યવિશેપયૌદ્વનકલા સામર્થ્યે સંપાદકઃ ॥ ૧૫ ॥

वृद्धत्वं हरते बलं च कुरुने मृत्युं निरस्यत्यलम् ।
 व्याधिवात्मपाकरोति कुरुते कांतिं च मध्यार्जवम् ॥
 योगाभ्यासविधावतीव सुखदां सिद्धिं विधान्ते तरा ।
 मंहःसंहतिसंवृतिं कलयते स्त्रीणामपत्यप्रदः ॥ ९६ ॥
 रोगाणां निचयश्चयं क्षपयते क्षिप्रं महारूपाणम् ।
 व्याहंति श्वसनं क्षयं गमयति छिदन् हि कासोदयम् ॥
 दुर्नामानि षडाळिनत्ति हरते सर्वातिसारोल्बणम् ।
 मेहादृशं च रुणद्वि शोणितगदं विघ्वंसते सेवनात् ॥ ९७ ॥

ज्ञात्वंज्ञात्वं रसायनंपै

एलचौ, लवंगजैकौ, डम्हालपत्तै, नागकैसरि, चैक्ष्मीर,
 जैंदन, इरुवैरिदंदै, द्वाकौ, तुगाकैरि, रैजूलै चैज,
 कैस्त्रूरि, डगर, कैपूरर, कैंकुमकैसरि, जडिम्हाम्हांसि, अप्पूर्ल
 कैंकुम्ल, अश्वगंधि, भृद्रमुक्ति, कौकैरै दैवदारु, चित्तु
 मुक्तिल(तुद्वि) बजै, जैरिगे, कैरजैरिगे, सैंधवलवल, कैरुतैरु
 जैरु, नैरुनम्हालु, लवंग, नैलठालि गद्दै, जै॒॒म्हम्हम्ह, कैदिर
 जैरु, कैदलनुरै, कैदलगद्दै, त्रिफला, चूलशूलि, कैरम्हूलम्,
 कैप्पूलि, जायिकायि, जॉपत्तै, ताळैसपत्तै, सै॒॒रैकायि, आनै
 कैप्पूलि, उद्धू, अमृतभौलि, सकूरै, नायिसूलगै जैरु, भूंग
 राज(गग्र), नैलकुंबल गद्दै, उमृत्तु चैज, नागदूंतै चैज,
 आत्तियै जैरु, पुनर्नवै जैरु, अरिलगंध, तातावरै जैरु,
 छमुकाकु इव्वालै सम्भाग, यमुक्तूरैतियुंद जैनावूरि
 शुद्धमादिद अभृक्तवै मैलै है॒॒दै जॉफैद $\frac{1}{4}$ भाग, शुद्धसिद
 भूंगि जॉफैगैक सम्भाग, है॒॒दै सूचिसिद एलै बगैयै
 जॉफैगैक सम्पालु सकूरै, प्रमेज्जानुनार दूनद तुप्प,
 जै॒॒नुत्पूवन्नू सकूरा सै॒॒रसि, जॉजमल्लिगे, सौंधिरैप्पूप्पै, कै॒॒रिगै
 नै॒॒प्पै वै॒॒दलाद सुगंधयुक्त द्रृष्टैगै॒॒दै जैनावूरि पै॒॒रम्हूलसि

½ ತೊಲೆಯಂತೆ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ “ಮದನಕಾಮೇಶ್ವರೀ ಈಕೆ”
ವೆಂದೂ “ಚಾತುಜಾರ್ಥ ರಸಾಯನ”ವೆಂದೂ ಹೆಸರುಗೊಳಿಸುವುದು.
ಇದನ್ನು ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ½ ತೊಲೆಯಂತೆ ಸೇವಿಸಿ, ಹಾಲು, ಶುಕ್ಕವ್ಯಾಧಿ
ಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಬೇರೆ ದ್ರವಪದಾರ್ಥ, ಅತ್ಯಿಯ ನಿರ್ದು, ಅನುಷಾಸ
ವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶುಕ್ರಧಾತುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯದ
ಅಧಿಕೃತ್ಯೇ, ದೇಹಕ್ಕೆ ಲಾವಣ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗಿ, ವಾಯು, ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಸ,
ಅರ್ಥಸ್ನ್ಯ, ಅತಿಸಾರ, ಪ್ರಮೇಹ, ರಕ್ತಸಿಹಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳು
ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು.

॥ ಆಕಾರಕರಭಾದಿ ಚೂರ್ಣम् ॥

ಆಕಾರಕರಭಃ ಶುಂಠಿ ಕಙ್ಕಾಲ ಕುಂಕುಮ ಕಣಾ ।

ಜಾತಿಫಲ ಲವಙ್ ಚ ಚಂದನ ಚೆತಿ ಕಾರ್ಷಿಕಾನ् ॥ ೯೮ ॥

ಚೂರ್ಣಾನಿ ಮಾನತಃ ಕೃಯಾಧಿಕೇನ ಪಲೋಂಿತಮ् ।

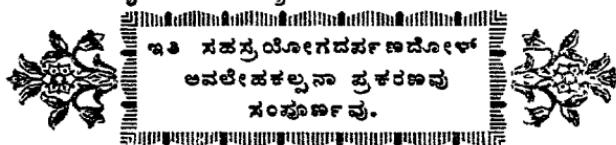
ಸರ್ವಮೆಕೀಕೃತ ಚೂರ್ಣ ಮಾಸೇಕ ಮಧುನಾ ಲಿಂಹೆತ್ ॥ ೯೯ ॥

ಶುಕ್ರಸ್ತಂಭಕರ ಚೂರ್ಣ ಪುಂಸಾಭಾನಂದಕಾರಕಮ् ।

ನಾರೀಣಾ ಗ್ರಿತಿಜನನ ಸೇವೆತ ನಿಶಿ ಕಾಸುಕಃ ॥ ೧೦೦ ॥

ಅಕಾರಕರಭಾದಿ ಜೊಣ

ಅಕಲಾಪುರೆ, ಒಂಶುಂತಿ, ತಕ್ಕೊಂತಿ, ಕುಂಕುಮಕೆಸರಿ, ಹಿಂಸಿಲಿ,
ಲವಂಗ, ಶ್ರೀಗಂಥ ಇವುಗಳು ತೊಲೆ 1ರಂತೆ ಅಪಿಘೇನ (ಶುದ್ಧಮಾಡಿದ
ಅಫೀಮ) ತೊಲೆ 4ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಜೊಣವಾಡಿ, ಜೀನುತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ
ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಲು, ಗಂಡಸರಿಗೆ ಶುಕ್ಕ ಶೀಫ್ರ
ಸ್ವಲನ, ಶಿಥಿಲಾಧಿಗಳನ್ನು ಹೊರಿಗಳಾಡಿಸಿ, ವೀರ್ಯಸ್ತುಂಭನವನ್ನುಂಟು
ಮಾಡಿ, ಅತುಲಾನಂದವನ್ನಿತ್ತು, ನಾರೀಜನಮನಮೋಹನನಾಗಿ ರಾರಾ
ಜಿಸುವಂತೆ ಈ ದಿವ್ಯ ಜೊಣಾಮ್ರತವು ಮಾಡುವುದು.

॥ अथ धाराकल्प प्रकरणम् ॥

॥ अङ्ग धारा कल्पे पूर्वकरणम् ॥

अनंतकल्याणगुणैकभाजनं ।

निरंतरानंदचिदेकविग्रहम् ॥

अनंतराथेष्वितसिद्धये वयं ।

तमेकदं तं सततं भजामहे ॥ १ ॥

प्रारुदं भीसुव चायर्थकै विश्वागळु बुद्धेऽगदं तेयु,
स्वृभीष्मुवु शाधि सुवंडेयु, आशील संदुष्टु जिवनि यु, आमुंदा
नंदतुंदिलनु, ज्ञुत्तुष्मुरुपनु आद मुहागंजपत्तियनु
स्तुत्तु नावु भजिसुवेवु.

धातूनां दृढतां करोति वृषतां देहाभिवर्णौजसां ।

स्थैर्यं पाटवमिद्यस्य जरसा मांदं चिरं जीवितम् ॥

अस्थनां भंगमपाकरोति नितरां दोषान् समीरादिकान् ।

सर्वस्नेहकृता सुखोष्णसुभगा सर्वाङ्गधारा नृणाम् ॥ २ ॥

आशील स्मैकपदार्थगलिंद कृदिद, सुमैराष्ट्रवाद
बैकाद कागे मुनुष्टुरिगे सवांगगल्लि व्याडेल्लुदुव धारा
एंब यावद्योंद्यु चैकित्तुंगविदेयो, आदु रस, आस्तुर्च,
म्यांस, मैदस, आस्तु, मुज्ज्वल, शुक्र, एंब स्पृधातुगलिंगे
दाढ्युवन्नु, स्त्रीसंभौर्गसामद्युवन्नु, शैर्वर, जराग्नी,
वेण, षजस्तु इवगलिंगे स्त्रीरक्षुवन्नु, इंद्रियगलिंगे आयातु
विषय ग्राहक सामद्युवन्नु, आयुरारोग्याभिवृद्धियन्नु,
ललुभुगलिंगंजागुव द्योऽवगल निवांसुविकैयन्नु, वात,

టిత్తు, కఫే ఎంబ మూరు దోషగళ సమతేయన్నా విశేషతకః
అంచుమాడుత్తుదే.

ఆన్ను ధారాపాతియు ఈ తరదు జాతియ మరగళిందలే మాజల్పఁడువు
దెందు సూజిసల్పుఁడుత్తుదే.

ఖుశోదుంబరంధసారవరణన్యాఘదేవద్రుమా: ।

పుచ్ఛాగాహ్వాకపిథచోచుకులాశోకాసనాభ్రాస్తథా ॥
డోలాచంపకబిల్వనిబుల్వద్విరాయోధాభ్రిమంథార్జునా ।

ఇత్యాధ్యయతమేన సెచునవిధౌ ద్రోణీ ప్రకృయాఙ్కుధః: ॥ ३ ॥

గోధిమర, అత్తిమర, జందనద మర, నీమాశదచద మర,
కేస్తిగోధి మర, దేవదారు మర, పున్నాగ, కెపిత్తు, లవంగ
(పాతాంతర-హలసు ఎందు కేలవరు), రౌజేమర, అతోఽచ,
బేంగదమర, మావినమర, 'డోలా' ఎంబ వ్యుక్కువిశేష, జంపక,
బిథుపత్రు, బేష్టు, కాజుమర, పాదిరమర, నష్టోఽఖుమర, బణపు
మర ఈ వ్యుక్కుగఁ వ్యేచి యొప్పుదాదరోందు మరగళింద ధారా
పాతిగఁస్ను మాడచిముదు.

ద్రోణీ హస్తచతుర్భకదీర్ఘకరమాచ్యాసతస్యాహమా- ।

శ్రోయత భిత్తియుతా దృగా సమతలా పాదాంతరంగా బహి�: ॥
శీర్షస్థానాహోశ్రేత్కమాక్రాతానవిస్తారకా ।

నిమ్నా కించన మధ్యతశ్చ చరణైహైస్తైశ్చ శుక్తా దృష్టి: ॥ ४ ॥

ధారాపాతియ ప్రమాణ

ధారాపాతియు 4 కోలు అడ్డుపూ, 1 కోలు అగలపూ,
6 బీరలు ఎత్తురపూ ఇద్దు ఆతి నుఱుపాగియూ, సమతలపాగియూ
ఇరబేకు. కాలుగఁ ఇడువ స్ఫురగళల్లి హోరగడె ద్వారపిఢబేకు.

ఉలే ఇదువ స్ఫుర్తి స్ఫుర్తి ఎక్కురవాగిద్దు 1 కోలు ఆగల
వాగిద్దు అష్టో ఉద్దునూ ఆగిరబేడు. మధ్యస్ఫుర్తి కింజిభీ
తగ్గాగిరబేడు. ధృథవాద మత్తు నయవుళ్ళ కాలుగఁడూ, ఇర
తక్కుద్దు తత్ప్రాధివు. వారుయశః ఊగ కాణువ ధారావాతిగఁడు
మేలే తోరువ ప్రవాణగఁగనుసంసదే, సణ్ణదాగిరువచెందు
తలిదుకొళ్ళబేకాగువుదు.

ఎవు మారుతహారిభిశ్ తరుభిద్రోణీ విధాయాదరా- ।

దేవు చెభసులు ద్రిజానపి భిశగవృద్ధాన్ ప్రష్ణయాతిథిన్ ॥

పూర్వాఙ్ దివసే శుభాది సహితె లభేశయానస్యతే ।

ద్రోణ్యాం సేచనమాచరేత్ పటుమతిద్రోణ్యయథోకైభీషిషక్ ॥ ५ ॥

ఈ ప్రకార కొండే దేశిద ‘ప్లచేష్ణిమంబర’ అడి వ్యక్తు
గఁడిందాగలీ, వాతహాంగఁళాద వ్యక్తుగఁడిందాగలీ, ధారావాతి
యన్ను విరజిసి, ఆసంకర మహాగఁజపతియన్ను, బ్రాహ్మణరన్ను,
జ్ఞానవయోప్తుద్ధరాద వైష్ణవరన్ను, తత్థిగఁన్నన్ను సందర్శిసి, మంగలదాయక దినద పూఛాయ్యకాలదల్లి తుభ్రగ్రు
రాతిగఁల్లి, ఇష్టురువ ధారావాతియల్లి మలగున రోగియ రోగి
నివారించియన్న వ్యాదితక్కు ద్రుష్టు కమ్మనాద వైష్ణవును దూష్యదేశ
చలకాలాదిగఁన్ను పరాంబరిసి, యుక్కవాద స్నేహద్వాగఁలింద
ధారా చికిత్సుయన్న విజికిత్సుయిల్లదే విరజిసబేడు.

స్వర్ణాశ్వతమలోహతస్తుకరకోమృసంభవో పాత్రత- ।

జాం తు కనిష్ఠికాఙ్కలిపరిణాహోనిమం రోగిణః ॥

ద్విప్రస్థగ్రమితే విధాయ ఇతి వా మధ్యస్థరంఖాదధో ।

గంచ్ఛద్వితేఽథోధ్వర్ణయ విఘటః కార్యః శిరఃసేచనే ॥ ६ ॥

స్ఫుక్తాండి అన్తును లోహగళిందాగలిఁ మణ్ణీన పాత,
దిందాగలి, 2 ప్రశ్న నీరు ఖాదియువ ఒందు కెముండలు(గింజ)
మూడువుదు. పాత్రుద తలభాగదల్లి రోగియ కేమబేరళిన
తుదిగాత్రుదష్టు రంధ్రవిచేఁకు. అథవా 2 ప్రశ్న ఖాదియువ
ఒందు పాత్రుద ఆధ్యోభాగదల్లి రంధ్రవొడి ఆ రంధ్రచ్ఛై తక్కుదాద
వస్తుదింద నేనేమాడి(తం. ము.) ఆదరల్లి ఇదన్ను సిశ్మసి, ఆ మూలకే
ఒందే 1రీతియాగి ధారేయు రోగియ లలాతద ఉండ్చుభాగచ్చై
చిఇనవంతాగబేఁకు.

గ్రాహాస్తే పరిచారకాః స్యురుచురకాః సావధానాః శుభా ।

యెతష్ఠస్తదృఢావల్బనవశాత్తపాత్రపాతాదితః ॥

భీతిజ్ఞతుచిదాతుర్స్య తు యథా నస్యాత్థా కారయెన् ।

ధారాం స్వర్ధని హస్తయోరపి పృథగుక్షస్తలే పాదయోః ॥ ७ ॥

ధారా జికేత్తైయన్ను మూడువ పరిచారకేరు రోగియ
విషయదల్లి ఆత స్వేచ్ఛభావపుణ్ణవరాగియూ, సావధానిగాళాగియూ,
పవిత్రాంభఃకరణిగాళాగియూ ఇరబేఁకు. మంత్రు పరిచారకేర
కైయింద అనరు హిదిరువ ధారాపాత్రేయు, “ఒందు వేళే తన్న
మేలే బిద్ధు ఆనధ్రవన్ను తండోడ్చుపుదోర్” ఎంచ భీతియ
లనలేశవు ఒందావత్తియాదరూ రోగిగే ఉంటాగదంతే
కైగళింద జాగరూకఁయింద హిదిరెతక్కేద్ధు. కాగెయే రోగియ
ఉన్తుమాంగక్కూ, కైగఁ మేలూ, వక్కేస్థాధల్లియూ, పాద
గాళల్లియూ, ధారేయన్ను మూడువుడచ్చై, ఒబేషిచ్చి పరిచారకేరు
బేఁకేందు ప్రుధక్క తభుదింద సూచిసల్చుట్టురుపుదు.

యధా హస్తతలప్రచూర్ణపిత్తునా సెకం క్వచిత్ కారయే ।

ఓఽయం స్థేహచతుషయం చ తిలజం వా తత్ శుద్ధేఽనిలై ॥

पित्तासे च शृतं कफे तु तिलजं वातास्वपित्तान्विते ।

तैलाज्यं तु समं कफेन सहिते तैलार्धभागं घृतम् ॥ ८ ॥

अङ्गवा ३०दे ७०देर्दे सूजिसिद्ध मेवरीगे, उत्तमांगकै
मात्र धारी माढुन्नमु. भार्क श०६८द सर्वभागोगागलि,
कैगलिंद अङ्गवा वस्त्रद मुद्दीयु०द एक्षीयल्ली मुकुरिसि आ
मुलकवागलि धारीयन्नु माढबीकु. कैवल वातरींगकै
नाल्लु बगेय सू१४द्यव्यग्लन्नु चूडिसि, डयारिसिद्ध सू१५
दिंदागलि, कैवल एक्षीयु०दागलि धारी माढबीकु. वित्त
रींगगल्ली, रक्तसंबंधरींगगल्ली, या रक्तसित्तरींगगल्ली
झृत्तिंदला. कैवरींगगल्ली एक्षीयु०दला, रक्तसित्तरींगलिंद
चूडिद वातरींगरी एक्षीयन्नु, झृत्तवन्नु संसवान सै१०सि
डयारिसिद्ध सू१६दिंदला, कैविंद कूडिद वातरींगरी,
७०दु भाग एक्षीयु०, अदर अङ्गभाग झृत्तन्नु, चूडिसिकै१०दु
आ मुलक धाराविधियन्नु माढबीकै०दु विधिसिरुवरु.

॥ अथ तकधारा ॥

अभ्यङ्गः परिषेचनं पित्तु शिरोवस्तिश्र विद्याच्छतु- ।

-भेदं भूर्धनि तेलमध्यतिगुणं चैतत् क्रमेणोत्तरम् ॥

अभ्यंगो विनिहंति रौक्ष्यमपि कंदूं द्वाहशोफव्यण- ।

-फुदादीन् परिषेचनं पित्तु कचस्फोटादिचांत्येऽनिले ॥ ९ ॥

अङ्ग उक्तुं धारा

यींगरींगकै वागि साकमादिद त्यैलवन्नु डलीगो, अ०गा०ग
गलिगो उपवयींगरी शूनवन्नामुव “अङ्ग” विधियल्ली (डै४४४
कै४४४), ८०४४४जन०(धारी)सिजु, शीरी१८४४४ १०दु नाल्लु विधगैव.

ಅಭ್ಯಂಗಕ್ಕಿಂತ ಪರಿಷೇಜನವೂ, ಪರಿಷೇಜನಕ್ಕಿಂತ ಏಜೆನ್‌, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಶೈರೋಬಸಿಯೂ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ್ಕೆಪ್ಪಳ್ಳದ್ವಾಗಿದೆ. ಅಭ್ಯಂಗವು—ರೂಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ. ತುರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನೂ, ಪರಿಷೇಜನವು—ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅತಿದಾಳ ಬೀಗುವಿಕೆ, ಪ್ರಣ, ನಂಜನ ವೀಮ(ಕ್ಲೇಡ)ವನ್ನೂ, ಹಿಂಡು—ಕೇಳಿರಾಜಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಧದ ವಾಧಿಯನ್ನೂ (ಕಚನಸೈನ್‌ಟ), ಶೈರೋಬಸಿಯು—ಸಕಲ ವಾತರೋಗಳನ್ನೂ ನೀಗಾಡಿಸುವುದು.

ಧಾರಾಯಾಸ್ತವೇಕವರ್ಣತಪಹಿಸಪರಿಶೇಷಾತಿಶುಷ್ಪಗರೀಣಮ् ।

ಧಾತ್ರಿಅಸ್ಥಂ ಸಪಾಂ ಭಿಷಗಥ ಪರ್ವಧಿಃ ಸಂತ್ಯಜೇತ् ಬೀಜಸ್ಸ್ಯಾಃ ॥

ತತ್ವಾಥೋಽಷ್ಟಾಂಶಾರ್ಥಾಭಿಷಿಕ್ತಾಂ ಷಷ್ಠಾಭಾಗಾವಶಿಷ್ಟಮ् ।

ತತ್ಸುಳಂ ಚಾಂತಕ್ರ ವಿಧಿರಿತಿ ಸುನಿಭಿಃ ಪ್ರಾಕ್ ಆಷ್ಮೇಯ ಸುರ್ಹಣ್ಯಃ ॥ ೧೦ ॥

ಧಾರಾವಿಧಿಃ—ಒಂದು ವರ್ಣ ಕೆಳಿದದ್ವೂ, ಬಿಂಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಿದ್ವೂ, ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಮದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟದ್ವೂ, ಕೇಡು ಇಳ್ಳಿದರುಷುದೂ, ಫೋಟ್ಟಿಯಾದ ಒಳಗಿನ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದ ಸೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ತೊಲೆ 80ನ್ನು 224 ತೊಲೆ ನಿರ್ನಿತಲ್ಲಿ ಕುಡಿಸಿ, ಕ್ರಿಯೆ ಅಂಶ ಬತ್ತಿಸಿ, ಕೆಷಾಯದಷ್ಟೇ ಹುಳಿ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅರಿತ ಮೈದ್ದನು ಧಾರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಿಯು ಇಡೀ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕೆಂದು ಅಗ್ನವೇಶ ಮೂದಲಾದ ಮುನಿಶ್ರಂಗವರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡಿಸುವುದು.

ಧಾರಾಯಾಃ ಸ್ಥಾಟಿಕಸುವರ್ಣರಜತಷ್ಣಾದಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಮ-

ಕ್ಷಾಯಸ್ಸಾಂಶಾರ್ಥಾಭಿಷಿಕ್ತಾಂ ಶಂಸತಿವೋತ್ತಮಾಃ ॥

ಕೆಚಿದ್ವಾಗಿಕನಿಷಿಷ್ಠಿಕಾಂತವಿವರ ಶಂಸತಿ ಕೆಚಿಸು ವಾ ।

ತತ್ವಾಖಾಂಪಮವಿಸ್ತುತ ತು ಸುಷಿರ ಪಾಶ್ರಸ್ಯ ಮಾಂಧ ಕೃತಮ् ॥ ೧೧ ॥

ಧಾರೆಗಿರುವ ಪಾತ್ರವು ಸ್ವಷಿಟ, ಸುವರ್ಣ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಧಾರಾಭಾತಿಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಗೋಳಿ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಾತ್ರ, ಕಣ್ಣಿಳಿದ ಪಾತ್ರ, ಚೆಂಬಿನ ಪಾತ್ರ, ಕವಡಿ ಪಾತ್ರ(ಅವೆನುಣ್ಣಿನಿಂದ

ಮಾಡಿದ), ಒಳೀ ಮಣಿನ ಪಾಠ್ರ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂಂದರಿಂದ ಮಾಡಲಿಟ್ಟರಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಣಿನ ಪಾಠ್ರವೇ ಶ್ರೀಷ್ಟವು. ಇಂಥಾ ಪಾಠ್ರದ ಮಾಡ್ಯಾಡ್ಯಾರುವ ರಂಧ್ರವು ರೋಗಿಯ ಕೆರು ಬೆರಳಿನ ತುದಿಯ ಗಾತ್ರವೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಆದೇ ಕೆರಬೆರಳಿನ ಆದಿಯ ಸಂಧಿ(ಗಂಟು)ಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಬೇರೆ ಕೆಲವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಧಾರಾಯಾಶ್ವಾಸಾನೆ ನಿಜಗದಶಮನಪ್ರಾಕ್ಕಸರ್ಪಿಶ್ಚ ಸೆಬ್ಯಮ् ।

ತತ್ಕಾಲೇ ಆವಮಂथ:
ಕಥಮಧಿ ವಸತು ಪ್ರತಿಮಾನೇಷ ರಾಗಿ ॥
ಕಾಯಫೈಶಾನಾಂಭಾನ್ಮನಸಿ ಸುಖಹರಾನು ವಕ್ತ್ರಜಿಹ್ವಾಸುಖಾದೀಂ ।

ಸ್ತಯಕ್ಸ್ವಾ ಪಾರೀರಶುದ್ಧಾಂಬರವಿಧತವಪುರ್ಬಸ್ವಾವಿಜಾನಿತುಲ್ಯ ॥ ೧೨ ॥

ರೋಗಿಯು ಧಾರೆಯ ಅವಸಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೋಗಿದ ನಿಷ್ಠೆತ್ತಿಗಿರುವ ಯುಕ್ತವಾದ ಘೃತವನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಧಾರೆಯಿಲುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನಶ್ಯಾಂತಿಯಂದಲೂ, ಆನಂದದಿಂದಲೂ ಇದ್ದು ಚಿತ್ತತುದ್ದಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ, ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಸಿ, ಓದುವಿಕೆ, ಜಿಹ್ವಾಚಾಪಲ್ಯ (ನಾಲಿಗೆ ತಡ್ವಾಲ ಸುಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಭಕ್ತುಂದ್ರವ್ಯೇ)ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಗಂಧಯುಕ್ತನಾಗಿ ಶುಚಿಯಾದ ಶೂಭ್ರವನಧಾರಿಯಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಾಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜಯೆಯಿಂದಿರಬೇಕು.

ಕೇಶಾದಿನಾಂ ಚ ಶೌಕಲಯಂ ಕ್ಷಮಮಧಿ ತನುತಾಂ ದೋಷಕೋಪ ಶಿರೋರ್ಹಕ ।

ಬಾಧಾಮೋಜಃಕ್ಷಯಂ ತತ್ಕರಚರಣಪರಿಸ್ತಾದನಂ ಸೂತ್ರದೋಪಂ ॥

ಸರ್ಧಿನಾಂ ವಿಶ್ಲಾಥತ್ವ ಹೃದಯರುಗಾರುಜೀರಣಾಭೇಶ ಮಾಂತ್ರ ।

ಧಾತ್ರಿ ತಕ್ಷಾಂತ ಧಾರಾ ಹರತಿ ಶಿರಸಿ ವಾ ಕರ್ಣನೆತ್ರಾಮಯೌಧ್ಯಮ್ ॥ ೧೩ ॥

ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಸಿಪ್ಪೆಯ ಕೆಷಾಯಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮಾಡುವ ಧಾರೆಯು,—ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಕೊಡಲು ಬೆಳ್ಳಿಗಾಗಂವಿಕೆ, ಅಧಿಕ ಶ್ರಮ, ಶ್ರದ್ಧೆಎಂಗಳ ಪ್ರಕ್ರೋಣ. ಶಿರೋವೈದನೆ, ಓಜಿಕ್ಕೆಯು, ಕೈಕಾಲು

ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ನೋವ, ಮಹತ್ತದೋಷ, ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರದ
ಶ್ರೀಧಿಷ್ಟ, ಕೃದೇಶ್ರಿಗ, ದುಃಕೆಡು, ಆಗ್ನಮಾಂಯ್ಸ, ಇತ್ಯಾಗಳೆಲ್ಲ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಮನವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಉತ್ತಮಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಈ
ಧಾರೆಯಿಂದ, ಕಿವಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಿವರ್ತನೆಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ನೇತ್ರದೋಷಗೂ
ಶಮನವಾಗುವುವು.

ಸ्थैರ्य ವಾಙ್ಮನಸೋ: ಶರೀರಬಲಮಾರ್ಪಾಹಾರಕಾಂಕ್ಷಾಧೃತಿ- !

-ಮಾಧುರ್ಯ ವಚಸಸ್ತವಚೋಡಿ ಸ್ವಾಹಾ ನೆಂಬ ಪ್ರಕಾಶಾ ಗಡ: ||

ಗುಳಾಸ್ಕ ಪರಿಯೋಷಣ ರತರತಿಂದೀರ್ಘಾಯರಲ್ಪಾಣತಾ |

ದುಸ್ವಾಖಂ ಘೃತತೈಲಸೆಚನಗುಣನಾಸ್ತಿತಿ ಜಾಗ್ರತಸುಖಮ् || ೧೪ ||

ಯುಕ್ತವಾದ ಫೃತ ಮತ್ತು ತೈಲಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಮಾಡುವ
ಧಾರೆಯಿಂದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ, ಮನಃಸ್ನೇಹಿಯ, ದೇಹಬಲ, ದ್ರೋಯ,
ವಾಜಾಘ್ರಾಧ್ಯೇಯ, ಹೃಗಿಂಧಿಯಗಳಿಗೆ ಮುದುಭೂತಿ, ನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶ,
ಕಣ್ಣಿನ ರೋಗಗಳು ಸಂಭವಿಸದಿರುವಿಕೆ, ಶುಕ್ಕನ್ಯಾದಿ, ರಕ್ತಪ್ರಸಾದ, ಶ್ರೀ
ಸಂಭೋಗಾಭಿಲಾಖೆ, ದೀಕ್ಷಾರಾಯು, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಷ್ಣಿ, ಅಗತ್ಯ
ವಿರುವ ನಿದ್ರಾಸುಖ, ದುಸ್ಪಿಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ, ನಿದ್ರೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ
ಬೇಕಾದ ಸುಖವನ್ನು ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದು
ತಕ್ಕುಧಾರೆಯನ್ನು ಉಪಕಾರವನ್ನೀಯಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ
ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳು ಫೃತತೈಲಧಾರೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುವುದೆಂದು
ಕೆಲವರ ಅಭಿಮತ. ಆದರೆ ಯಾವ ದಾದರೊಂದು ಧಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ
ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಶೈಲ್ಕ್ರಿ, ರೀತಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ
ಮಾತ್ರ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ
ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದ ಹೊಂದಲನನುಕೂಲವು.

॥ ಧಾರಾ ॥

ತತ್ವಾಧಿಶಮಾದಿತೌಷಧಿಗಣಃ: ಸಿಂಧಂ ಚ ವಾ ಯೋಜಯೇತ् ।

ಸ್ವಸ್ಥೇಽಭಯಂಜನಸೆಚನಾದಿಪು ಸದಾ ತೈಲಾಜಯಸಂಮಿಶ್ರಿತಮ् ॥

एकाहांनरयेव वा प्रतिदिनं पूर्णे बले मध्यमे ।
त्वस्त्वा द्वित्रिदिनं चतुर्दिनमथोत्तात्ये त्रिषत् पञ्च वा ॥ १५ ॥

॥ धूरा ॥

स्पृश्न नाद मनुष्येनु अज्ञांगचालूगली, धारैगागली, एक्षेत्रू
यनुष्टु, तुप्पवनुष्टु, कौदिसिक्षेत्रूंदु उपयोगिसुवृदु. रौगिगे
आया रौगानुसार योग्यवाद जीवधारैन्दु कौदिसि वाच
वादिद त्यैलवन्दु उपयोगिसुवृदु. शरैरक्षेत्रू, मनस्सिगा,
बलवृ मन्त्रु शांतियु संयागिद्वै त्रुतिनवू, बलवृ मन्द्यमु
स्मृत्यल्लिद्वै २ अध्वरा त्रि दिनगळ एदेबिष्ट्वृ, बलवृ अल्पवागिद्वै ४
या ५ दिनगळिगेंद्रावतिर्यु, अज्ञांगादि विधिगंदन्दु
वादेत्क्षेत्रू.

पिते कोणमथोणमेव विहितं शुद्धे समीरामये ।

तत् स्नेहं द्रवमात्रमेव कफयुक्ते रक्तपित्तेऽपि च ॥

अज्ञांगे तु सुशीतमेव विहितं सिंचेदविच्छलमे ।

वात्यर्थोच्चिकिंचित्कृतनतं कुव्रापि नैवाचरेत् ॥ १६ ॥

प्रत्युधिक्षेत्र रौगागळली सैंहंद्रुष्वेवं सूल्पु चिसियागियु
त्वद्वै वातरौगागळली सैंहलु तक्षेवाद उप्पुदिंदलु, कृष्ण
युक्तेवाद रौगागळली व रक्तुत्तित्तगळली द्रुववागुवम्पु मात्रु
चिसियुरवृत्तेयु (अंगगळली), उपयोगिसिक्षेत्रूवृदु. एत्वा
विधिद रौगागळलीयु तलेगे चिसियुल्लद तेज्ज्वागाद सैंहंद्रुष्वेवन्दु
मात्रु उपयोगिसिभैक्तु. यावै तरद विपत्तुगळलीयादर्श
धारैयन्दु युक्ते विधिंत सूल्पु हेच्छागि, कृदिमेयागि, वैग
वागि, एक्तुरवागि व तगागियागली माददेव, युक्ते विधिगनु
संसिये धारैयन्दु क्षेत्रैक्षेत्रैक्तु.

रुक्षे पित्तयुतेऽनिले च परमः कालो मुहूर्तद्वयं ।

साध्यं तत्र तदर्थं मात्रा उद्दितः स्मिग्ये कफोन्मश्रिते ॥
यावत्स्वेदसमुद्रावो भवति तत्त्वावश्चिवर्तेत् वा ।

स्नेहोऽत्र त्रिभिरेति रोमविवरं मात्राशतैश्च क्रमात् ॥ १७ ॥

शीघ्रं तेयिलूद शैर्यैरदल्लि मुत्तु पित्तैसकैतवाद वा तर्हैर्ग
गच्छलि ७५३ घैर्गैया वरीगै व्यादुन चिकित्सैयु श्रीङ्गैवारीरुप्तुदु.
शीघ्रं वाद शैर्यैरदल्लि मुत्तु कैव्ययुक्त्वा वा तर्हैर्गदल्लि ३३२
घैर्गैयु सारागुप्तुदु. एष्यर वरीगै शैर्यैरदल्लि चैवरु
६००छागुप्तदेहै अप्स्तुरतनकं चिकित्सैयुन्मू व्यादैबैकु, ए०दु
पक्ष्यै०त्तरव्यै०षु. न्द्रैक्षद्व्यै०षु ३०० व्यात्तैगै०द (अ
व्याभाःः - 'निमै०क्षै व्याभैया सम्बैः' ए०दु अवैरसै०क्षन
अभिप्रायै०). सवै०स्त्रै०दक्षेवगच्छलि कृै०वै०ज्ञ व्याप्तै०सुवै०दै०दु
सारवत्त्राद अभिप्रायै०. (इलै साचिसै० व्याभै०क्षालवै
अवैरसै०क्षन अभिप्रै०क्षै० सौयाै०गुप्तै०लै०.)

ससापि त्वच एति सप्तभिरथो षड्भिस्तथाखादिकान् ।

षड्धातूनिवृसिषुदिग्यहसिता मात्रा मुहूर्तो भवेत् ॥
धारोच्चं चतुरकुलं तु शिरसः सेके तदन्यन्तं तत् ।

प्रोक्तं तत्त्विग्रुणं च मंदपतनाच्चद्रोगवृद्धिर्भवेत् ॥ १८ ॥

न्द्रैक्षद्व्यै०षु १८१ दिवसगच्छलि "भासिनि, लै०कैनि, श्री०त्ता,
त्ताव्यात्, शैर्गै०दिनै०, रै०कै०पै०, व्याओ०सै०रा" ए०बै०१८१ ज्ववै०
गच्छलै०यु०, अरु दिवसगच्छलि "रक्तै०, व्याओ०सै०, वै०दै०नै०, अप्स्तै०, मुज्जै०,
शैकृै०, ए०बै०६ धारेयु० व्याप्तै०सुवै०दु. उत्तुै०व्याओ०गै०क्षै०
सुरियु० धारेयु० ४ चैरक्षु० एत्तुै०रदिंदै०लै०, बाकै० अ०गै०गै०गै०
१२ चैरक्षु० एत्तुै०रदिंदै०लै० आ॒रै०बै०कु०. युक्तै०विधि०त
मै०दै०वा०गै० व्यादु० धारेयु० रै०गै०दै० रै०गै०वै० नै०सै०सुवै०दु विनक

ಕೆಡಿಮೆಯಾಗಲಾರದು. (ಇಂದಿನ್ನುಹಿಗ್ಗೆ ಹೆಮಿತಾ:) ಇಂ = ಬಾಜ
(5 ಬಾಣಗಳು ಎಂದರ್ಥ), ಸಿಂಧು = ಸಮುದ್ರ (7 ಸಮುದ್ರ). ದಿಕ್ =
ದಿಕ್ಕುಗಳು (ಪೂರ್ವ ಮೊದಲಾದ 8 ದಿಕ್ಕುಗಳು). ಗ್ರಹ = ಸೂರ್ಯಾಽದಿ
ಗ್ರಹ (9 ಗ್ರಹಗಳು ಎಂದರ್ಥ) ಏಡುಸಾರವಿರದ ವಳಸೂರೆಂಭತ್ತೀಂಭತ್ತು
(5789 ಇದು ಮಾತ್ರಗಳು). ೭೦ದು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ 5789 ಮಾತ್ರಗಳಿಂದ
ಗಳಿಂದರ್ಥ. (ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು—“700 ಮಾತ್ರಗಳಿಂದ 7
ಜಮ್ಗಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ 600 ಮಾತ್ರಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಪ್ರಮೇಶಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಪರಾಯಾಂತರವು ಸ್ತುಂಷದೆ ಇರುವುದೆಂದಿಲ್ಲ”.)

ಅತ್ಯುಚ್ಛೃತಭೂರಿಕಾಲಖೇಕಾಘಾವಿಸರ್ಪಹ್ಲ -

ಮೂರ್ಛಾಙ್ಗಸ್ವರಸಾದಸಂಧಿದಲ್ವಂಢಾಂಸಪಿತ್ತಜವರಾ: ||

ಕಾಠಾಧಾಶ ಭವತ್ಯತ: ಯರದಿನೆ ಗಂಘಷನಸ್ಯಾದಿಕ್ಮ -

ಕೃತ್ವಾ ಶುದ್ಧಮಹೌಪಧೇನ ಸುಶೃತं ತೋರ್ಯ ಪುನಃ ಪಾಯಯೇ || ೧೧ ||

ಅಧಿಕ ಎತ್ತರದಿಂದ ಅತಿ ಶೈಫ್ರಿದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದಿಂದ ವಿಧಿ
ಯನ್ನುಲ್ಲಂಫಿಸಿ, ಸ್ನೇಹಪ್ರಪ್ನೇವನ್ನು ಧಾರೇಮಾಡುವುದರಿಂದ ದಾಹ,
ವಿಸರ್ವ, ಮೇರ್ಹಾಲಸ್ಯ, ಸ್ಪೂರಭೀದ, ಸಂಧಿ(ಬಿಂಕ)ಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ವಾಂತಿ
ಯಾಗೋಜ, ರಕ್ತಪಿತ್ತ, ಜ್ವರ, ಕೆಂಪಾದ ವಿಸರ್ವ, ಮೊದಲಾದ ರೋಗಿಗೆ
ಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದು. ಅದರ ಮರುದಿನ ಗಂಡೂಳ, ನಸ್ಯ, ಅಂಜನ
ಮುಂತಾದ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಒಳಶುಂಭಿಯನ್ನು ಜಜ್ಞಿಹಾಕೆ ಕುದಿಸಿದ
ಕ್ಷಾಯವನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕು.

ಸಾಯಾಙ್ಕ ಲಘುಭೋಜಯೇತ ಕಟುರಂ ಯೂಷಾನಿತಂ ಚಾಪ್ಯಥೋ |

ಬರ್ಸಿತ ಸ್ನೇಹಕೃತಂ ಚ ಸೈಧವಕೃತಂ ಕುರ್ಯಾಂತ್ರತಾಯೇಹನಿ ||

ಸ್ನೇಹಬ್ಯಾಪದಿ ಚೋಕಕರ್ಮನಿಖಿಲಂ ಕುರ್ಯಾಂಚತ್ರಥೇಽಂಜ್ಞಾತಃ |

ಪ್ರಾಗವತ ಸ್ನೇಹನಿಪೇತಣಂ ಚ ವಿಧಿವತ ಕುರ್ಯಾದಿನೆ ಯಜ್ಞಮೇ || ೨೦ ||

ಅನಂತರ ಸಾಯಂಕಾಲ, ಖಾರ ಮಿಶ್ರಿತ ರಸ, ತೋವೆ ಯಾ ಸಾಂ
ನಿಂದ ಲಘು ಭೋಜನವನ್ನು ಭುಂಜಿಸಿ, ಮರುದಿನ ಸ್ನೇಹಬಸ್ತಿಯನ್ನು,

ಮೂರನೇ ದಿನ ಬಸ್ತಿಪುಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಧವಲವಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮಾಡಿದ
ಬಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಳ್ಬುನೇ ದಿನ ಸ್ವೀಹವಾಜ್ವಪತ್ರಿನಲ್ಲಿ
ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಯಿಗಳನ್ನು ನಾಡಿಸಬೇಕು. ಐದನೇ ದಿನ ಹಿಂದೆ
ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿಧ್ಯಾಕ್ತುರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಹನಿಸೇವಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆ
ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಏಕಾಹಾದಪರं ನ ಸೆಚನವಿಧಾ ಕ್ಷಿರಾದಿಕं ಗೃಜಾತे !

ಭಾನ್ಯಾಳಂ ತ್ರಿದಿನಾತ್ ಪರं ವಿಧಿರಯं ಸ್ನೇಹಸ್ಯ ತು ಪ್ರಾಯಶಃ ॥
ಏಕೆನ ತ್ರಿದಿನ ಪರೇ ಚ ತಥಾ ಸಿಂಚೆಸ್ಯಾಂ ತಢ್ಯಾಂ ।

ಮಿಶ್ರಿಕೃತ್ಯ ಚ ಸಸಮೇಽಹನಿ ಪುನಸ್ಯಕ್ತ್ವಾ ನ ಚೈವ ಚರೆತ् ॥ २१ ॥

ದನದ ಹಾಲು ಮುಂತಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಒಂದು ದಿನ ಉಪಯೋಗಿ
ಸಿದ್ಧನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ವೀಕಂಸಕೂಡದು. ಧಾನಾಜ್ವಪ್ಲ(ಕಾಡಿನಿರು) ಮೂರು
ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನಂತರ ತ್ವಜಿಸಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಸ್ವೀಹಪುಷ್ಟ
ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಮೂರೇ ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.
ಅಂದರೆ ಪ್ರಫಮ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದರ ನಂತರ ಬೇರೆ
ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಅಮೇಲೆ
ಅವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಫಮದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸ್ವೀಹಪುಷ್ಟದೊಂದಿಗೆ
ಕೂಡಿಸಿ, ಏಷನೇ ದಿನ ಪುನಃ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ತ್ವಜಿಸಬೇಕು.
ಕಡಿಮೇಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಪ
ಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಯಾಖ್ಯಾನ ತೆನ ನಿಷೇಖನं ಪ್ರತಿದಿನಂ ತ ತತ್ತೋತ್ತಮಂ ಮಧ್ಯಮಮ् ।

ತೆನೈವ ತ್ರಿದಿನಂ ತತೋಡಪಿ ಚ ಪರ ಮಿಶ್ರಿಕೃತಂ ಚಾಧಮಮ् ॥

ಅತ್ಯಷ್ಠೋಡಪಿ ಚ ಮಂಡಕೋಪಸಮಯ ಮಂಡಾತಪೆ ಶರಿತಲೆ ।

ಕೃಂಜಾತವಪರಾಛ್ವಕೋಡಪಿ ಚ ಭಿಷಗ್ರಾಮೌ ತಥಾ ಸೆಚನಮ् ॥ २२ ॥

ಪ್ರತಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಂಸಿದ ಸ್ವೀಹದ ಉಪಯೋಗವು
ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೂ, ಒಂದು ಬಾರಿ ಸ್ವೀಕಂಸಿದ್ದ ಸ್ವೀ ಪುನಃ ಮೂರುದಿನ

ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಮಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ, ಮಾರುಮಳೆ ದಿನ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಣಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಥವು ತರದ್ವಾಗಿರುವುದು. ಆತ್ಮಷ್ಟಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ರಿಧೋಷಗಳ ಕೊಂಡವು ಮಂದವಾಗಿರುವಾಗಲೂ, ಬಿಸಿಲಿನ ಭಾವವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ, ಅಧಿಕ ತಂಪಾಗಿರುವಾಗಲೂ, ಅಪರಾಹ್ನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ವೈಷ್ಣವನು ಧಾರೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಮಾಡಬಾರದು.

ಸೇಕಾನಂತರಮಾತುರಸ್ತು ಶಿಶಿರಾಂಖುಪ್ರಾಕ್ಷಣೀರ್ಥಿವನೈ ।

ಶ್ರೋತಕ್ಷಯैರ್ಮರ್ದುಪಾರ್ಹತೈರನ್ನಾಗಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿತಃ ॥

ಮಂದ ಕಿಂಚನ ಮರ್ದಿತೋಽನು ಚ ರಸೈ: ಸ್ನೇಹ ಕಶಾಯೈಸ್ಯಜೇತ್ ।

ಸ್ನಾತ್ವಾ ಕೋಣಜಲै: ಸುಗಂಧಸುಭಗಾ ಧಾನ್ಯौಷಧಾಂಭಃ ಪಿಬೇತ್ ॥ ೨೩ ॥

ಧಾರಾ ಸೇಚನವಿಧಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಕುದಿಸಿ ಆರಿಸಿದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ನೀಂದ ಶೈಲ್ರಾಂಕ್ಷಣಿ, ಕೈಕಾಲಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಷಣ, ಭಾಯಿಮುಕ್ಕುಳಿಸುವಿಕೆ, ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯ, ನೇವನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಖಕರಗಳಾದ ಯೋಗ್ಯ ಸತತ್ಯರ್ಥಗಳಿಂದ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ, ಮಲಗಿಂದ್ರ ರೋಗಿಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅನಂತರ ಶಂರಿರದ ಎಲ್ಲಾ ಆಂಗಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸ್ವಾಲ್ಪಸ್ವಾಲ್ಪವಾಗಿ ಮರ್ದಿಸಿ, ಕಷಾಯರಸಗಳಾದ ಜೀಷಣಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಾಲ್ಪ ಬಿಸಿಯುಳ್ಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯನಾಡಿಸಿ, ಸುಗಂಧರ್ಥನ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಶುಚಿ ಬಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಒಣತುಂರಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಜಡ್ಜಿ ಮಾಡಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು (ಕಷಾಯಕೆಳ್ಳಿ) ನೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೆಯಾಂ ವಾ ಲಘುಸೋಷಣಾಜ್ಯಕಂತಕಾಯೂಷಾಯುಕ್ತ ಮಿತಂ ।

ಭುಕ್ತ ಕೋಣಮಥಾಚರೇಂದ್ರಿಧಿ ಮಿತಃ: ಸ್ನೇಹಾಕ್ರಮಾಂತಾಸ್ಯಿಲಮ् ॥

ಪ್ರವ ಸಸದಿನ ವ್ಯತಿಸಿ ಪುನರನ್ಯೇದ್ವಾರ್ವಿರ್ವಿಕ ತತೋ ।

ಬರ್ಸಿತ ತತ್ರ ತ್ರಿ ಕಾರ್ಯೇದಿತಿ ವಿಧಿನಾಸುತ್ಯ ಸಂಭಾಷಿತಮ् ॥ ೨೪ ॥

ಅಧಿವಾ ತಕ್ರಾಂಜಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ತುಷ್ಟವನ್ನೂ ಕಂಮೇಣಸು, ಒಣತುಂರಿ ವೋಡಲಾದ ಧಾರಪದಾಧಾರಾಂಜನ್ನೂ ಮಿಶ್ರಿಸಿ (ಮೋರ್ ಕೆಳ್ಳಾ)

ಸೇವಿಸುವಿಕೆ, ಸ್ನೇಹ ಬಿಸಿಯೂ, ಮಿತಪ್ರಾ ಆದ ಆಹಾರವನ್ನು ತೋವೆ ಕೂಡಿಸಿ ಭುಂಜಿಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸ್ವೇಹವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿರಚಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮದಂತೆ 7 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಮೇಲೆ 8ನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಿರೇಜನೆಯನ್ನು, 9 ದಿನ ಬಸ್ತಿವಿಧಿಯನ್ನು ವಿರಚಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಧಿಗಳಿಂದ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸಾವಿಶೇಷವನ್ನು ವಿರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವವೈದ್ಯರಾದ ಅಷ್ಟಿನೀ ದೇವತೆಗಳು ಹೇಳಿರುವರು.

ಆಂತ್ಯಾಶಧಯಾಜಿತಾನಿ ದಿವಸಾನ್ಯೇತಾನಿ ತಾಂತ್ಯಾಹಿ ।

ನಿಖಯಾನ್ಯಾಧಿಥ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು ಕ್ರಾಂತಿ ನಿಖಯ ಜಿತಾತ್ಮಾ ನಥೆತ್ ॥
ರ್ಣಿಣಾ ಸ್ಪರ್ಣನದ್ವಾರಾನಸ್ಮಾತ್ ಶ್ರವಣ ಸ್ವತೆ ಸಂತಿ ತತ್ ।

ಸಂಪರ್ಕಣ ವಿನಾಪಿ ತಭವಗದಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ಯಜೇತ್ ಸರ್ವಧಾ ॥ २५ ॥

ಸ್ವಾಹಿತವನ್ನು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಸಿ ಆರೋಗ್ಯಲಾಭವನ್ನು ಪೇಕ್ಕಿಸುವ, ವೈದ್ಯನ ಮಾತನ್ನನುಸಂಸುವ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ರೋಗಿಯು ಎಪ್ಪು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಮದ್ದತ್ತನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಪರ್ಬ್ರಹಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂಗಸ್ವರೂಪಾಳಾವೆ, ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷೆ, ಸ್ತ್ರೀರಂಜಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಖ, ವಿವಯೋಪಭೋಗಮಗ್ನಾಗಿ, ಶುಕ್ಲ ಪರ್ವತನಾಗುವುದಾದರೆ ಅಧ್ಯವಾ ಸಂಪರ್ಕವಿನಾಂ ವಿಧ್ಯಾಸ್ತು ಲನ ಸಂಭವಿಸುವ ಯಾವವರದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಗ್ನಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೇ ನಿಯಮನಿಸುತ್ತಾಗಿ ಪವಿತ್ರಾಂತಕ್ರಿಯಾಗಬೇಕು.

ಗುದಮಾನಾಹಭಗಂದರ ಬಣತ್ವನಿ ಶೂಲಾಭಿಧಾತಾಸ್ವಾ- ।

ತೋದಾವರ್ತಕಕೋಟಸ್ಮಾದಮರುಧೃತಿಳಾವಿಸರ್ಪಾದಿಷು ॥

ಶ್ಲಿಹಾಧಮಾನಕವಿದ್ವಿತ್ರಿಗ್ರಾಸಿತ್ವಾಂಧ್ವೇಕಾಙ್ಗಸೇಕ ತಥಾ ।

ಕೃಂಜಸ್ತಸಲಪ್ರಚೂರ್ಯಿತ್ವನಾ ಮಂಡೆ ಸುಖೋಷಣ ಭಿಷಳ್ ॥ २६ ॥

ಗುಲ್ತು, ಆನಾಹ, ಭಂಗಂದರ, ವ್ಯಾಳ, ತೂನಿ, ತೂಲ, ಅಭಿಘಾತ, ರಕ್ತಾಂತ, ಉದಾವರ್ತಕ, ಕೊರ್ತ, ಮೂಢನಾತ, ಅಷ್ಟಿಲಾ, ವಿಸರ್ವ,

ನೀತಿ, ಆರ್ಥಿಕ, ವಿಶ್ವಾಸಿ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವನ್ನು ಎಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ, ತೆಗೆದು ಕೈಗೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಸುಖಕರವಾದ ಉಣಿದಿಂದ ಆಯಾಯ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಮಂದವಾಗಿ ಸೇಕಿವನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಶೇಷಕ್ಕೆ “ಪರಾಂಗಸೇಕೆ” ಎಂದು ಹೇಠಿರು.

ಬ್ಯಾಥಾಮಾತಪವೇಗರೋಧಹಿಮಧ್ರೂಭ್ರಾಂತಿಬ್ರಾಂತಿಬ್ರಾಂತಿ- ।

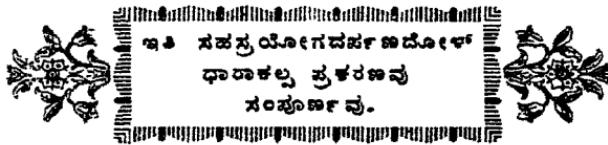
ನಾಹಃಸ್ವಾನರಜಃ ಪ್ರವಾತವಿರಕಾಲಾಸೀನತಾ ಸಂಸ್ಥಿತಿಃ ॥

ಶೋಕ ಜಾಗರಪಾದ್ಯಾನಗಮನಕೋಧಾತಿಭಾಷ್ಯಾದಿಕಾಂ ।

ಸ್ತಯಕೃತ್ವಾಥಾಷಾಜಳಾಪವಾರ್ಥನತಿಸುಕ ಸ್ಥಾಙ್ಗಿಷ್ಠಾರಿ ಸದಾ ॥ २७ ॥

ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಇರುವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಾತ್ಯಯಾಮ, (ಶರೀರಾಯಾನ ಕರ ಕರ್ಮ), ವಾತ ಪುಂಜಮೂತ್ರಾದಿ ಹೆದನಾಲ್ಯ ವಿಧದ ವೇಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ಬಿಸಿಲು, ಹಿಮ, ಹೊಗಸೇದುವುದು, ಎತ್ತರ ವ ತಗ್ಗಾದ ಡಲೆದಿಂಬುಗಳನ್ನುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಗಲು ನಿತ್ಯಸುವುದು, ಧೂಳಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕೂಡ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ ಅತ್ಯಂತ ಗಾಳಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವುದು, ವ್ಯಾಸನ, ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ದೇಗೆಡುವುದು, ಕಾಲ್ಯಡೆಯಿಂದ ವ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚುಗಿ ತಿರುಗುವುದು, ಕೋಪ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭಾಷಣೆ, ಅತಿಭೆಚ್ಚುಕ್ಕೆ, ಇತ್ತಾದಿ ಅತಿರೇಕ ಕಾಯ್ಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬಿಸಿನಿರಿನಿಂದಲೇ ಶೌಚಾದಿ ಕಾಯ್ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತು ಸದಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಯೆಯನ್ನು ಕಾಯೇನವಾಚಾಮನಸಾಾಮಿ ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ನಿತ್ಯನಂದದಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಇತಿ ಆಯುವೇದ ವ್ಯಾದ್ಯತಾಸ್ತಿ ಎಂ. ಎಂ. ಇತ್ಯುರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ‘ಅಧ್ಯಾದೀಪಿಕಾ’, ಎಂಬ ಕಣಾ ಪಿಠ ನಾನ್ಯಾಷ್ಟೋಽಃ ಧಾರಾಕಲ್ಪ ಪ್ರಕರಣವು ಸಮಾಂತ್ರಮಾಡುವುದು.

॥ अथ मानपरिभाषा ॥

ਅਛੁ ਪੰਜਾਲ ਨਹੀਂ ਥਾਵੇ

न मानेन विना युक्तिर्द्वयाणां जायते क्वचित् ।
 अतः प्रयोगकार्यार्थे मानमत्रोच्यते मया ॥ १ ॥
 यद्वोऽष्टसर्वैः प्रोक्तो गञ्जा स्यात्तत्त्वतुष्टम् ।
 षड्भिरस्तु रक्तिकाभिः स्यान्माषको हेमधान्यकौ ॥ २ ॥
 गावैश्चतुर्भिः शाणःस्याद्वरणं तज्जगद्यते ।
 दण्डः स एव कथितस्तद्वयं कोल उच्यते ॥ ३ ॥
 क्षुद्रको वटकश्चैव द्रव्यक्षणः स निराद्यते ।
 कोलद्वयं च कर्षः स्यात्स प्रोक्तः पाणिमानिका ॥ ४ ॥
 अश्चः पिञ्चः पाणितलं किंचित्पाणिश्च तिंदुकम् ।
 बिडालपदकं चैव तथा षोडशिका मता ॥ ५ ॥
 करमभ्ये हंसपदं सुवर्णं कवडग्रहः ।
 उदुंबरं च पर्यायैः कर्ष एव निराद्यते ॥ ६ ॥
 स्यात्कर्षभ्यामर्धपलं शुक्तिरष्टमिका तथा ।
 शुक्तिभ्यां च पलं ज्ञेयं सुषिरात्रं चतुर्थिका ॥ ७ ॥
 प्रकुञ्चः षोडशी बिल्वं पलमेवात्र कीर्त्यते ।
 पलाभ्यां प्रसृतिर्ज्ञेया प्रसृतश्च निराद्यते ॥ ८ ॥
 प्रसृतिभ्यामञ्जिः स्यात्कुडवोऽर्धशरावका ।
 अष्टमानं च स ज्ञेयः, कुडवाभ्यां च मानिका ॥ ९ ॥
 शरावोऽष्टपलं तद्रव्ययेयसत्र विचक्षणैः ।
 शरावाभ्यां सचेत्प्रस्थश्चतुःप्रस्थैस्तथाऽढकम् ॥ १० ॥
 भाजनं कंसपात्रे च चतुःषष्ठिपलं समृतम् ।
 चतुर्भिराढकैद्रोणिः कलशो नलवणोऽर्मणः ॥ ११ ॥

उन्मानं च घटो राशिद्रोणपर्यायसंशकाः ।

द्रोणभ्यां सूर्पकुंभौ च चतुःषष्ठि शरावकः ॥ १२ ॥

सूर्पाभ्यां च भवेद्रोणी वहो गोणी च सा स्मृता ।

द्रोणी चतुष्टयं खारी कथिता सूक्ष्मवृद्धिभिः ॥ १३ ॥

चतुःसहस्रपलिका पण्णवत्यधिका च सा ।

पलानां द्विसहस्रं च भार एक प्रकीर्तिः ॥ १४ ॥

तुला पलशतं क्षेयं सर्ववैष विनिश्चयः ।

माषटक्काक्षविलवानि कुडवः प्रस्थमादकम् ॥ १५ ॥

राशिद्रोणिः खारिकेति यथोत्तर चतुर्गुणाः ।

ज्ञेयं धिद्रुप्यगङ्गली परस्पर ४०दक्षेषु०दन्त्यु सैरिसिक्षेष्ट्युप्यदक्षे
प्रमाणवु अङ्गगङ्गवु. इ०फा उत्तराप्यविधिगे “युक्ते” ए०दु
हेसरु. अङ्ग०१०द भै०प्ज द्रुप्यगङ्ग येऽजनीगे प्रमाण विनक
अग्निरुप्यद००द इली अङ्गत्तेगङ्ग लै॒श्ववन्त्यु सूचिसुव्यदुः—

8 नक्षत्र(बिहि सास्त्रकाणु) = 1 युव (सिप्पे च दद युवधानु)

4 युव = 1 गु०जा (कै०तु मु०जौ०११).

6 गु०जा = 1 व्याप्तक (सुव०ज्ञव्याप्तक, सुत्पु

4 व्याप्तक = 1 ताळ तादि ग्र००त्तेगङ्गली त्यसिद्ध).

2 ताळ = 1 कै०१ल (कै०दूक, वटीक, दू०कौ०३).

2 कै०१ल. . . . = 1 कै०१ (प्राणव्याविका, अक्तु॑, विज॑,
वाज्जिल०, तिंदुक, बिछौलपदक,
करमुद्धु, तंसपद, सुव०ज्ञ, कै०द
ग्र०४, उद्दु०११).

2 कै०१ = ½पल (कुक्तु॑, अप्प॒मिका).

2 तुक्तु॑ = 1 पल (मु॒ष्टि॑, अप्तु॑०, ज॒तु॒धि॑का,
त्य॒कै०ज॑, जै०१११११, चिल॑, पल).

2 पल = 1 प॒स्तु॑ति॑(प॒स्तु॑ति॑)

2 तुक्तु॑ति॑ = 1 अ०जल॑(कू॒द॑न॑, अ॒ध॑रा॒व॑क॑, अ॒प्प॑
व्या॑न).

2 ಕುಡವ.	= 1 ಹಾಸಿಕಾ (ಶರಾವೆ, ಅನ್ನಪಲ).
2 ಶರಾವೆ.	= 1 ಪ್ರಸ್ತ.
4 ಪ್ರಸ್ತ.	= 1 ಅಥಕೆ (ಭಾಜನ, ಕಂಸಹಾತ್ರ, 64 ಪಲ).
4 ಅಥಕೆ.	= 1 ದ್ಯೋಜ (ಕಲಬ, ನಲ್ಪುಳ, ಅಮೃಜ, ಉನ್ನಾನೆಂ, ಫಟ, ರಾತಿ, ದ್ಯೋಜ, ಇತಿ ಪರ್ಯಾರ್ಥ ಯಾ).
2 ದ್ಯೋಜ.	= 1 ಸೂರ್ಯಕುಂಭ(64-ಜತುಷಷ್ಟಿಶರಾವಕ್ಷಿ)
2 ಸೂರ್ಯ.	= 1 ದ್ಯೋಜ(ವರ್ಷ, ಗೋಽಣೀ).
4 ದ್ಯೋಜೀ.	= 1 ಖಾರೀ(4096 = ಪಲ).
2000 ಪಲ	= 1 ಭಾರ.	100 ಪಲ = 1 ತುಳಾ.

ಹಾಷ, ಟಿಂಕ, ಆಕ್ಸ್, ದಿಲ್ಪ, ಕುಡವ, ಪ್ರಸ್ತ, ಅಥಕೆ, ರಾತಿ, ದ್ಯೋಜ, ಖಾರಿಕಾ, ಇವುಗಳು ಕ್ರಮಾತ್ಮा 4 ಪಾಲನಪ್ಪು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ‘ಕ್ರಿಷ್ಣ’ ಎಂಬುದು ಈಗ ಚಾಲ್ತಿಯಾಗಿರುವ (ತೋಲಿ) ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತೂಕದಪ್ಪು ಭಾರ ವಿದೆ. ನಾಷ್ಟ-ಒಂದಾಳೆ ತೂಕ, ಶಾಂ-ನಾಲ್ಕುತ್ತ ತೂಕ (ಒಂದು ಪಾವಲಿ), ಕೊಲ-ಕ್ರಿರೂಪಾಯಿ ತೂಕ, ($\frac{1}{4}$ ಕ್ರಿ, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$) ಎಂದು ತೀರಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶರಾವ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ‘ಸೇರು’ ಎಂತಲೂ, ದ್ಯೋಜಕ್ಕೆ ‘ಮುಣ’ ಎಂತಲೂ ಸ್ತುಸಿದ್ಧವಿದೆ.

ಶ್ರುಷ್ಟಾಣಂ ಸ್ಥಾದಿಂ ಮಾರ್ಚಿಗುಣಂ ತಹದ್ರವಾರ್ದ್ರಯಾಃ ॥ ೧೬ ॥

ನ ದ್ವಿಗುಣಂ ತುಳಾಮಾನे ಪಲೋಳೇಕ್ಷಾಗತೆ ತಥಾ ।

ಶ್ರುಷ್ಟದ್ರಬ್ಯೇಷು ಯಂಸಾನಮಾರ್ದ್ರಸ್ಯ ದ್ವಿಗುಣಂ ಹಿತತ್ ॥ ೧೭ ॥

ಶ್ರುಷ್ಟಸ್ಯ ಗುರುತಿಕ್ಷಣಾರ್ಬ ತಸ್ಮಾದರ್ಥ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ।

ಶ್ರುಷ್ಟ ನರೀನಂ ಯದ್ವಾರ್ಬಯಂ ಯೋಜಯೇತ್ ಸಕಲಕರ್ಮಸು ॥ ೧೮ ॥

ಆರ್ದ್ರ ಚ ದ್ವಿಗುಣಂ ದಾಧಾರೇ ಸರ್ವತ್ರ ನಿಶಯಃ ।

ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಯೋಗಿದಲ್ಲಿ ಒಳಗಿದ ನೂಡಿನ ಪ್ರವ್ಯವನ್ನು ಎನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದೋ ಅನ್ನನ್ನೇ ಸ್ವೀಕಾರಿಸಬೇಕ್ಕುದು. ಅದೇ ಯೋಗಿದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮಂದ್ರನ್ನು ಹಸಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕುಂತ ದ್ವಿಗುಣ ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಸಕೆಲ ಕಾರ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸತಾದ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಟಿ ಪ್ರವ್ಯವಾನನ್ನು ಸಮತೂರ್ಣ ತೆಗೆದು

ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೂ, ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು “ಹಾಸಿ ಮದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ ಅಥಿಕವಾಗಿದ್ದು ಉತ್ಸುಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವುಷ್ಟದಿಂದ ಆದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸರ್ವತ್ವ ಸಮವಾಗಿಯೇ ಅಂಗಿಕರಿಸಿ ಯಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆದ್ರ್ಯ ದ್ರುವ್ಯ ಗಳನ್ನು ದ್ವಿಗುಣವಿಡದೆ ನವೀನ ಜೈವಧಿಗಳನ್ನೇ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು” ಎಂದಿರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ದ್ರುವಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಹಾಲಾ, ನೀರು, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆಂತ 2ರನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ದ್ರುವಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಆದ್ರ್ಯದ್ರುವ್ಯಗಳ ದ್ವಿಗುಣ ಪ್ರಮಾಣವು ರಕ್ತಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡುವಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತುಲಾ, ಅಧವಾ ಪಲ, ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಗುಣ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಥಾ “ರೋಹಿತಕರ್ತೃಷ್ಯಜ್ಞಾತ್ಮಾನಾಂ ಹಂಜವಿಂಶತಿಃ” ಎಂಬಲ್ಲಿ ದ್ವಿಗುಣಶ್ವವು ಗಾತ್ರಕ್ಕೆವಲ್ಲ.

“ರೋಹಿತಕರ್ತೃಷ್ಯಜ್ಞಾತ್ಮಾನಾಂ ಹಂಜವಿಂಶತಿಃ” ಎಂಬಲ್ಲಿ ದ್ರುವಾದ್ರ್ಯದ್ರುವ್ಯಗಳ ದ್ವಿಗುಣಶ್ವವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

“ಗುಂಜಾದಿ ಮಾನಮಾರಭ್ಯ, ಯಾವತ್ಪ್ರಾಣ ತಾ ಕುಂಪವ್ಯಾತಿಃ ॥

ದ್ರುವಾದ್ರ್ಯ ಶಂಕ್ತದ್ರುವಾದ್ರ್ಯಾತಾಂ ತಾವನಾಂಸಂ ಸಮಂ ಮತಂ ॥

ದ್ರುಸ್ಥಾದಿ ಮಾನಮಾರಭ್ಯ ದ್ವಿಗುಣಂ ತದ್ವರಾಧಾಯೋಽಃ ॥ ”

ಈ ಪ್ರಮಾಣವು ಸುಶ್ರುತ ಚರಕಾದಿ ಸಂಹಿತೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಯುಕ್ತಿಗೂ ಕೂಡಾ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಗುಢಾ ಕುಟ್ಟಿ ವಾಸಾ ಕುಘಾಂಡ ಚ ಶತಾವರಿ ॥ ೧೯ ॥

ಅಶಗಂಧಾಸಹಚರೌ ಶತಪುಷ್ಪಾ ಪ್ರಸಾರಿಣಿ ।

ಪ್ರಯೋಕದ್ಯಾ ಸದೈವಾಙ್ರ್ಮಾ ದ್ವಿಗುಣಂ ನैವ ಕಾರಯೇತ् ॥ ೨೦ ॥

ಅವ್ಯಾತಬಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣಕೂಡಿಸಿಗನ ಕೆತ್ತಿ, ಕೂಡಣ್ಣಂಡ, ಶತಾವರಿ, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಕಂಕುರಿಜ್ಞಾ ಬೇರು, ಸತಾಪೆ, ಪ್ರಸಾರಿಣೀ ಈ ಬಗೆಯ ಮದ್ದಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪಾಲಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹಸಿಯಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪಾಲು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

वासानिं वपटोलकेतकिबलाकूष्मांडकेदीवरी ।

वर्षाभूकुटजाश्वर्गभसहितास्तः पूतिगंधामृताः ॥ २१ ॥

मांसं नागबला सहाचरपुरौ हिंगवार्द्धके नित्यशो ।

आद्वास्तत्क्षणमेव न द्विगुणिता ये चेष्टुजाता वनाः ॥ २२ ॥

अदैश्वरीं जीरु, कैकीजीविन चैत्ति, काढुपचैरु, चैदिगे
जीरु, चैदिर जीरु, कौञ्जूँद, श्वावरि, शुनन्दवे जीरु, सज्,
कौञ्जैग्नन चैत्ति, अक्षुर्गंदि, शुर्पाठंदै, अम्बुडभृष्टि, मांसि,
द्वाद्वु चैदिर जीरु, कौकुरंजू, गुग्नु लु, कौंगु, शुंठि, अक्षु
ज्ञातेर्यग्निरु जैल्ल मुंठाद्वु न्द्रु छुगुणविद्दे नवीन
वादद्वु न्द्रु नैरिसिरु जैल्ल जीरु।

॥ अथ भेषजादिग्रहणसंकेतः ॥

लवणं सैधवं ग्रोकं चंदनं रक्तचंदनम् ।

चूर्णलेहासवाः साध्याः धवलचंदनैः ॥ २३ ॥

कषायलेपयोः प्रायो युज्यते रक्तचंदनम् ।

पथः सर्पिः प्रयोगेषु गव्यमेव हि गृह्णते ॥ २४ ॥

शकुद्रसो गोमयकं मूत्रं गोमूत्रमुच्यते ।

सिञ्चार्थः सर्पये ग्राहा उत्पले नीलमुत्पलम् ॥ २५ ॥

काळेऽनुके ग्रभातं स्याद्ज्ञेऽनुके जटा भवेत् ।

भागेऽनुके च साम्यं स्थात् पात्रेऽनुके च मुण्मयम् ॥ २६ ॥

द्रव्येऽनुके जलं आङ्गं तैलेऽनुके तिलोऽवम् ।

एकमध्यौषधं योगे यस्मिन्यत्पुनरुच्यते ॥ २७ ॥

मानतो द्विगुणं ग्राहं तद्द्रव्यं तत्वदर्शिभिः ।

व्याख्येरयुक्तं यद्द्रव्यं गणोक्तमपि तस्यजेत् ॥ २८ ॥

अनुकमपि युक्तं यथोजयेत्तत्र तद्बुधः ।

कदाचित् द्रव्यमेकं हि यदि योगे न लभ्यते ॥ २९ ॥

तत्तद्वयुं द्रव्यं परिवर्तेन गृह्णते ।

द्रव्यभावे तु तत्त्वलयं द्रव्यमेव प्रदीयते ॥ ३० ॥

न्यग्रोधाधेस्त्वचो ग्राह्य! सारः स्याद्वीजकादितः ।

तालीसादेश्च पत्राणि फलं स्यात्रिफलादितः ॥ ३१ ॥

धातक्यादेश्च पुष्पाणि स्त्रियादेः क्षीरमाहरेत् ।

महांति यानि मूलानि काष्ठगर्भाणि यानि च ॥ ३२ ॥

तेषां तु वल्कलं ग्राह्यं सुक्षमम् लानि कस्त्रतः ।

जांगलानां वयस्थानां चर्मरोप नखादिकम् ॥ ३३ ॥

श्रीरमद्भगवत्पुरीषाणि जीर्णाहारे त आहयेव ।

चतुष्पत्त्वं शियः श्रेष्ठाः पसांसो विहगेष च ॥ ३४ ॥

वहमीकश्चित्प्राज्ञानोषरमार्जनः ॥

जंतवहिमस्त्रासा नौषध्यः कार्यसाधिकाः ॥ ३५ ॥

वापि इति लक्ष्मार्यार्थं आहं सरससौषधम् ।

विग्रेक्षमजार्थं च वसंतोते सप्ताहरेत् ॥ ३६ ॥

ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣಂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಥವಲವಣವನ್ನೂ
ಚಂದನೆಂ-ರಕ್ತಚಂದನವನ್ನೂ, ಜೊರ್ನೆ, ಲೇಕ, ಆಸನ, ಲೇಕಾದಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಥವನ್ನೂ, ಕಣಾಯ, ಲೇಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ರಕ್ತಚಂದನ
ವನ್ನೂ, ಹಯುಃ ಸಫಿರ್-ದನದ ಹಾಲು ತುಪ್ಪಗಳನ್ನೂ, ತಕ್ಕದ್ರಸಂ-
ದನದ ಸೆಗಳೆಯ ರಸವನ್ನೂ, ಮೂತ್ರಂ-ಗೊಮುತ್ರವನ್ನೂ,
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ-ಬಿಳಿಸಾಸಿವೆಯನ್ನೂ, ಉತ್ಪಲ-ನೆಲಸಂಸಿಗೆಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ,
ಜೈವಧಿ ಸ್ವೀಕರಂಸುವ ಕಾಲವನ್ನೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತ
ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಗವು ಅನುಕ್ರಮಾದ್ವಾಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಾಂಗಿದಲ್ಲಿಯೂ,
ಭಾಗವತ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗವೆಂದೂ, ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ-ಮೃತ್ಯುಯವಾತ್ರ
ವನ್ನೂ, ದ್ರವವು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಲವನ್ನೂ, ತ್ವೀಲಂ-ಎಳ್ಳಿಕ್ಕೆಯನ್ನೂ,
ಒಂದು ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಧ್ಯನ್ನೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದರೆ
ದ್ವಿಗುಣ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ವಾತ್ತಾಧಿಗೆ ಅಯುಕ್ತವಾದ ಜೈವಧಿಯನ್ನೂ

గಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಯುತ್ತೆವಾದ ಮದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದಿದ್ದರೂ ತಿಳಿದ
ವೈದ್ಯನು ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ, ತ್ಯಜಿಸುವಲ್ಲಿ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಒಂದು
ವೇಳೆ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ರವ್ಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ವೆಂದಾದರೆ ಅದೇ ಗುಣವಿರುತ್ತ
ವಿಪಾಕವೈಕ್ಕ ಮತ್ತೆಹಿಂದು ಮದ್ದನ್ನು ಬದಲಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
ಬಹುದು. ಕನ್ನಿಗೂಳಿ, ಗೂಳಿ, ಅಶ್ವತ್ಥ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಪಂಚ
ಕೆತ್ತಿಯನ್ನು, ಬೇಂಗ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಮರಗಳ ತರುಳಭಾಗವನ್ನು,
ತಾಲಿಸಾದ ಎಲೆಗಳನ್ನು, ಅಣೆಲೆ, ಶಾಂತಿ, ನೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಮರಗಳ
ಕಾಯಿಗಳನ್ನು, ಧಾತರೀ ಮುಂತಾದರ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು, ಕೆಳ್ಳಿ
ಮುಂತಾದರ ಹಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕುದ್ದು. ಮಣಿನೊಳಗಿರುವ ಬಹು
ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿರುವ ಚೀರುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೀರು
ಗಳನ್ನು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಾತಭೂಯಿಷ್ಟ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ
ತರುಣಪ್ರಾಯದ ಮೃಗಪಕ್ಕಿಗಳ, ಆಹಾರವು ಜೀವಿವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
ಜಮುನೆಯ ಕ್ರೀರಮೂತ್ರಾವಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಿಕರಿಸಬೇಕು. ಮೃಗಗಳಲ್ಲಿ
ಹೆಣ್ಣು ಜಾತಿಯವರ್ಗಕೂ, ಪಕ್ಕಿಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡುಜಾತಿಯವರ್ಗಕೂ
ಶೈಫಲಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕುತ್ತಿತ, ಕರ್ಣೋಲ್ಲಿ ದೇಶ, ಶ್ರುತಾನ, ಜಂತು,
ಪಕ್ಕಿ, ಹಿನ್ನ ಇವರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ವ್ಯಾಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗಡಮೂಲಕೆಗಳು
ಕಾಯಿಸಿದ್ದಿರುವುದು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶರತ್ವಾಲಂಡಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದ
ಎಲ್ಲಾ ವನಸ್ಪತಿಗಳಾಗಳು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
ವಿರೇಜನ, ವರುನ ವಧಿಗಳಿಗೆ ವಸಂತ ಬುತ್ತುವಿನ ಆಶ್ವೇಂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಧರ್ಮಸಾಧರणೆ ದೇಶ ಸಮೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕೆ ಶುಚಿ ।

ಇಸಶಾನಚैತ್ಯಾಯತನಶಬ್ದಾರ್ಥಾರ್ಥಿಕವರ್ಜಿತे ॥ ೩೭ ॥

ಸ್ವಾದೌ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಜಲೆ ಕುಶರೋಹಿಷ ಸಂಸ್ಕೃತೇ ।

ಅಫಾಲಕ್ಕಾಷೇಽನಾಙ್ಕಾಂತೇ ಪಾದಪैರ್ಬಲವತ್ತರೈ: ॥ ೩೮ ॥

ಅಸ್ಯತೇ ಭೇಷಜ ಜಾತಂ ಯುಕ್ತ ವರ್ಣ ರಸಾದಿಭಿಃ ।

ಜಂತ್ವಜಂತ್ವ ದ್ವಾದಾರ್ಘಮವಿಂದಂ ಚ ವೈಕೃತೈ: ॥ ೩೯ ॥

भूतैश्चायातपादबाद्यर्थाकालं च सेवितम् ।

अवगाढमहामूलमुदीचीं दिशमाश्रितम् ॥ ४० ॥

ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಶ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇರುವ ಬಲವತ್ತರವಾದ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಡಿರುವ, ಶೈಲಾನ, ಬುದ್ಧಾನ್ನಿಯ ಲಯ (ವಿಶ್ವದೇವತಾಧಿಕ್ಷತ ಲೋಕಪುಷ್ಟಿ ವೃಕ್ಷವಿಶೇಷ), ವಲ್ಯುಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಜಂತುಗಳಿಂದ ಜಗಿಯಲ್ಪಡಿರುವ, ಕಾಡ್ರಿ ಚ್ಹಿನಿನಿಂದ ದಹಿಸಲ್ಪಡಿರುವ, ಬಿಸಿಲು, ನಿರು ಇವುಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಸಲ್ಪಡಿರುವ, ವಿಕಾರವಾಗಿರುವ, ಜೈಷಧಿಗಳನ್ನು—

अथ कल्याणचरितः श्राद्धः शुचिरूपोषितः ।

गृह्णीयादौषधं सुस्थं स्थितं काले च कल्पयेत् ॥ ४१ ॥

सक्षीरं तदसंपत्तावन तिक्रांतवस्त्रम् ।

ऋते गुडघृतक्षौद्रधान्यकृष्णाविडङ्गतः ॥ ४२ ॥

ಅನಂತರ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಜೆನಾವಿ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ, ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ, ಉಪವಾಸಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ಭೇಷಣಕ್ಕಲ್ಲವನ್ನು ಮೊದಬೇಕು. ಒಂದು ವಶ್ವರ ಕಳೆಯದರುನ ಜೈಷಧಿಗಳನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸತಕದ್ದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಗೀಕಾರ ಸಲ್ಲಿಟ್ಟ ಜೈಷಧಿಗಳು ವಿಶ್ವ ಕರ್ಮವನ್ನು (ಪ್ರಭಾವ) ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಜೈಷಧ ಪ್ರಭಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದೇ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ 1 ವಶ್ವರ ಕಳೆದ ಎಲ್ಲಾ ಜೈಷಧಿಗಳು ಅನಂಗೀಕಾರವೇ, ಎಂದರೆ ಬೆಲ್ಲ, ತುಪ್ಪ, ಜೀನುತ್ಪನ್ನ, ಧಾಸ್ಯ, ಹಿಸ್ಟಿಲಿ, ವಾಯುವಿಳಂಗ ಇವುಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಜೈಷಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು.

पयो वाष्कव्यं ग्राहां विष्मूत्रं तच्च नीरुजम् ।
वयोबलवत्ता धातुपिच्छश्वस्त्रादिकम् ॥ ४३ ॥

బెళగే మత్తు నాయంకాల ఎరడు సత్క కెరెయల్పుడున, కరువుల్ల మత్తు రోగవిల్లదిరువ యౌవనవాద దనద బెళగ్గిన సేగణి, మంత్ర మత్తు త్తంగ, గొరసు ముంతాచువ్గోన్న స్థోకరిసి బైషధిగణిగే ఉపయోగి మనుదు.

सद्यः समुद्भूतभूषणाद्यः स्ववेत्पटपीडितात् ।

स्वरसः स समुद्दिष्टः ॥

ಯೋಗ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಗತ್ಯನೇ ತಂದು ಜೆನ್‌ಬ್ರೂನಿ ಜ್ಞಾನ ವಸ್ತುದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಯಾವದೊಂದು ಕಲ್ಪನಾ ಕರ್ಮಾಂಶವಿದೆಯೋ ಅದೇ ಸ್ವರ್ಗ ವೇಷ್ಟಲ್ಪಡುವುದು.

कल्कः पिष्टो द्रवापूतः ।

चूर्णोऽप्तः ॥ ४४ ॥

ದುವಗಳಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಚೊರಣವೇ ಕಳ್ಳು. ದ್ರವ ವಿಲ್ಲದೇ ವಸ್ತುಗಳಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಚೊರಣ.

श्रुतः क्वाथः ।

ಯೇಹಿಗೋಳಕ್ಕೆ ಬೈಷಣಿಗಳನ್ನು ಲೆಂಪ್ತಿಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಉಳಿಸಿದ
ದುವರ್ವೇ ಕೆವಾಯ.

शीतो रात्रिं द्रवे स्थितः ॥ ४५ ॥

ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪ್ರವರ್ತಣೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಇಟ್ಟು ಬೆಳಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೇ ಅದೇ ಕ್ರಿತವೆನ್ನಲ್ಪಡುವುದು.

ಸಾರ್ಥಕಾಂತಿಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ವಾಂಗ

ಯಾವುದೊಂದು ದ್ರವ್ಯವು ಸದ್ಯಃ ದ್ರವದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಪೂರ್ವಾಂಗ
ಮಾಡಲು ದುಪುರೋ ಅದೇ ಫಾಂಟ.

ಪಾಕಸ್ತು ತ್ರಿವಿಧಿ ಮಂದಶ್ರಿಕಣः ಖರಚಿಕಣः ।

ಮಂದಃ ಕಳಸಸಮೇ ಕಿಂಚಿತ್ತಿಕಣಾ ಮದನೋಪಸೇ ॥ ೪೬ ॥

ಕಿಂಚಿತ್ಸೀದಾತಿ ಕ್ರಾಣ ಚ ವರ್ತಮಾನೆ ಚ ಪಶ್ಚಿಮಃ ।

ದರ್ಘೋತ ಉಖ್ವ ನಿಷ್ಕಾರ್ಯಃ ಸ್ಯಾದಾಸಸ್ತವಾಗ್ರಿಸಾದಕೃತ् ॥ ೪೭ ॥

ಸ್ವಾಧುರ್ನಸ್ಯೇ ಖರೋಽಭ್ಯಙ್ಗೇ ಯಾನೆ ಬಸ್ತೌ ಚ ಚಿಕಣಃ ।

ಪಾಕವು ಮೂರ್ಕೆ ವಿಧ-

ಮುಂದ, ಜಿಕ್ಕುಣಿ, ಶಿರಜಿಕ್ಕುಣಿ, ಇದಕ್ಕೆಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಕಕ್ಕೆ
ಒಂದರೆ ದಗ್ಗು ಪಾಕ, ಇದು ಯಾವುದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗೆದೇ ನಿಷ್ಪಲ
ವಾಗುವುದು. ಆಮವಾದರೇ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವೇ ವೈದಲಾದ ವಿಪರೀತ
ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಮುದುಪಾಕವು ನಷ್ಟಕ್ಕೊಷ್ಟು, ಶಿರ
ಪಾಕವು ಅಭ್ಯಂಗಕ್ಕೊಷ್ಟು, ಪಾನ, ಬಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕುಣಿಪಾಕವೂ ಉಪ
ಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ನಾಙ್ಕುಲಿಗ್ರಾಹಿತಾ ಕಲಕೆ ನ ಸ್ನೇಹೇಽನ್ನಾ ಸಶಬ್ದತಾ ।

ವರ್ಣಾದಿ ಸಂಪತ್ತ ಯದಾ ತಡೆನ ಶಿಗ್ರಿಮಾವಹೇತ್ ॥ ೪೮ ॥

ಪಾಕಲಕ್ಷ್ಯಾಣ

ಕಲ್ಪವು ಯಾವಾಗೆ ಅಂಗುಲಿ ಗಾತ್ರಹಣ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಗ್ನಿ
ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಧವನ್ನು ಇಡುವಾಗ್ನೇ ಜಟಜಟ ಮುಂತಾದ ತಿಳ್ಳವು ಉಂಟಾಗು
ವುದಿಲ್ಲವೋ, ವರ್ಣ, ಗಂಥ, ರಸ ಸ್ವರ್ತಗಳಿಗೆ ತುಭಿಷ್ಯವುಂಟಾಗುವುದೋ
ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೀಫ್ರದಿಂದ ಇಂಜಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಕಟಾಹದಲ್ಲಿರುವ
ಸ್ವೇಧದ ಅವಶರಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಕಾಲವು.

तैलस्य कलं सन्नवूर्य बुधः सम्मज्य योजयेत् ।
बृतस्य कलं मतिमान् जर्जरीकृत्य योजयेत् ॥ ४९ ॥

कैलूपन्नू नैरिसुव क्रम

एक्षिगै कैलूज्ञोज्ञवन्नू अरेदु सैरिसच्चैकु. क्षुडक्षे
ज्ञोज्ञवन्नै नैनैयिसि सैरिसच्चैकु.

अमदितं तैलकलक्त चक्षुष्ये भवेन्वृणाम् ।
मदितं बृतकलं च तेजो धातुक्षयं भवेत् ॥ ५० ॥

क्षुलक्षे कैलूपन्नू मुद्दनै व्यादेहि सैरिसिदरै नैत्रुक्षे आहित
वन्नू०च्छ्व्यादुत्तदे. क्षुडक्षे मुद्दसि सैरिसिदरै, तैज्ञोऽक्षानि,
धाडुक्षे यव्यू०च्छ्व्यादुत्तदे.

मृद्गम्भिना पचेत्स्य पुनः पाकं शनैः शनैः ।
पृततैलं महावीर्यं त्रिदोषशमनं परम् ॥ ५१ ॥

अग्निप्राक विधि

क्षुल, क्षुड इवै व्यु०ठाद ज्ञेष्ठिगैन्नू मुद्दग्नियी०दलै
ठयारा०सुवृद्धु. य्याक्ष०दरै अधिक वियू०वन्नू०च्छ्व्यादु
त्रुदेह०व्यै व्यैव्यैवन्नू क्षेगैरादि सुवृद्धु.

बृतं वा तिलतैलं वा लेण्यं वा विषचेद्विषक् ।
नेत्रौषधान् विशेषेण विषवृक्षेभन्तं द्यजते ॥ ५२ ॥

ड०यारीसुवागै डुज्जिसक्षु कैक्षिगैगलै

क्षुडवागलै, क्षुलवागलै, लैक्ष्यवागलै ठयारा०सुवाग
विषक्ता० कैष्टुगैगैन्नू वज्ज्ञसच्चैकु. वित्तेष्ठै नैत्रुष्ठिगैगै

ಅಗಭ್ಯವಿದ್ದ ಮದ್ದನ್ನ ಹಾಕೆಮಾಡುವಾಗೇ, ಯೋಗ್ಯ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ಗಳನ್ನ ಮಾಡುತ್ತ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಧರ್ಮವರ್ತರೆ ಗರುಂತಂ ಪಾವಕ ಸೂರ್ಯಮಖಿನೌ |
ಅಜ್ಞಾತ ಚಾಮೃತ ಚೈವ ಸ್ಮರೇಷಾಷಧ ಕರ್ಮणಿ || ೫೩ ||

ಜೈಷಧಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೃಂಗಲ್ಲಿಂದಕ್ಕುವರು
ಜೈಷಧಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಧನ್ಯಂತಂ, ಗರುಡ, ಅಗ್ನಿ, ಸೂರ್ಯ,
ಅಶ್ವನಿದೇವತೆಗಳು, ವಿಷ್ಣು, ಅವೃತ್ತ ಇವರನ್ನ ಜೆನಾಂಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ,
ಜೈಷಧಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಪಂಚಷಢದ್ವಿದೇವಸೈ: ಕವಾಥೆ ದ್ರಬ್ಯಾಙ್ಗಿರ್ಯ ವಿಸುಂಬತಿ |
ಕಲಹದ್ರಬ್ಯಯುತ ಸ್ನೇಹಂ ಪಿಂಡೆತ್ ಪಂಚಭಿದಿನೈ: || ೫೪ ||

ಕುದಿಸತಕ್ಕ ಜೈಷಧಿಗಳ ಶತ್ರೀಯು ಕಣಾಯದೊಂದಿಗೆ ೫ ದಿವಸ
ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ೬ನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಸಿ ಸ್ವೇಹದೊಡನೆಯೂ, ಕಳ್ಳು
ಸೇರಿಸಿದ ೫ನೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹಾಕೆಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಲಾಜಾಮಾಷಕುಲಾಥಸುದ್ರಾಲಶುನಾ ಶುಂಠಿಯವೌ ಕವಾಥಯೆತ್ |
ಸಾರ್ಥಸ್ವನೇವ ಕಾಷಾಯಪಾಕವಿಧಿನಾ ಸ್ನೇಹೇನ ಸಂಯೋಜಯೆತ್ || ೫೫ ||
ಕೃಂತಪೀಡನಮೇಕರಾಶ್ರ ಪರತಃ ಸೌವೀರ ತಕ್ಷಾಂವಿತೇ |
ಸ್ನೇಹೇ ಮಸ್ತು ಪಯೋರಸೈಶ ಸಹಿತದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದಿನಾಭ್ಯಾಂ ಪರಮ् || ೫೬ ||

ಹೊಡಳು, ಉದ್ದು, ಹುರುಳಿ, ಸಳ್ಳುಹೆಸರು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ತುಂಟಿ, ಇಳುಗಳ
ಕಣಾಯವನ್ನ ಆಯಾ ದಿನವೇ ಕುದಿಸಿ, ಗಾಳಿಸಿ, ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಅಧಿವಾ
ಂದು ದಿನಕ್ಕುಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆಯಬಾರದು. ಮಜ್ಜಿಗೆ ಮಾಂಸ
ರಸ, ಹಾಲು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಗಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕಳೆಯಬಾರದು.

ಇತಿ ಅಯುವೇಂದ್ರ ದ್ವೈದೃಷ್ಟಿ ಎಂ. ಎಂ. ಅಳ್ವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ‘ಲಘುದೀಕೆಳ’
ಎಂಬ ಕಣಾರ್ಪಕ ಪ್ರಾಣ್ಯಯೋಽಂ ಮಾನವರಿಭರಣ ಸ್ವರ್ಚರಣಿ ಸಮಾಂತರಾಂತರ.

॥ ಸ್ಲೇಹಪಾಕಪರಿಭಾಷಾ: ॥

ಸ್ನೇಹಕ್ತವಾಕೆಪರಿಭಾಷಾ

ಅಶ್ವಾಹಸುಶ್ರೂತ:
—

ಸ್ನೇಹಚತುರ್ಗುಣಾ ದ್ವಾ:, ಸ್ನೇಹಚತುರ್ಥಾಶೋ ಭೇಷಜ ಕಲ್ಕಃ ।
ತಡೈಕಧಯಂ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಪರ್ವೆದಿಲ್ಯೇಷ ಸ್ನೇಹಪಾಕಕಲ್ಪಃ ॥ ೧ ॥
ಸ್ನೇಹಭೇಷಜತೋಯಾನಾಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ಯತ್ರ ನೆರಿತಮ् ।
ತತ್ವಾಯಂ ವಿಧಿರಾಸ್ಥಯೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತತ್ತದೇವ ತು ॥ ೨ ॥

ಸುಶ್ರೂತ ಸಂಪಿಂತೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಃ—

ಸ್ನೇಹದ್ವಾರ್ಘ್ಯದ 4 ಪಾಲು ದ್ರವಪದಾರ್ಥವನ್ನು, ಸ್ನೇಹದ $\frac{1}{4}$ ಅಂಶ ಮುಖ್ಯಾನ ಕಳ್ಳುವನ್ನು, ಹೀಗೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಕವಾಡತಕ್ಕೂದು. ಕೆಲವೇಡೆ ಒಂದು ಸ್ನೇಹವಾಕೆಕ್ಕು ಪದಾರು ವಿಧದ ಸ್ವರೂಪ ಕೆಣಾಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವಗಳು ಕೂಡಿ ಸ್ನೇಹದ 4 ಪಾಲು ಎಂದೂ, ಅಧಿವಾ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ದ್ರವವಾದರೂ 4 ಪಾಲು ಎಂದೂ, ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವುದು. ಕೆಲವು ಸಮಯ ತಿಬಗೆಯ ದ್ರವಗಳಿದ್ದರೆ, ತಿ ದ್ರವಗಳು ಕೂಡಿ 4 ಪಾಲು ಎಂದೂ, 4 ವಿಧದ್ದಾದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ನೇಹ ಪದಾರ್ಥದಷ್ಟೇ ಕೂಡಿಸಿ, 4 ಪಾಲೆಂದೂ ಸ್ವಾಷಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಲು ಮಾತ್ರ—

ಯತ್ರ ದ್ವಾರಾತರ ನೋಕೆ ತತ್ರ ಕ್ಷಿರಿಂ ಚತುರ್ಗುಣಮ् ।

ದ್ವಾರಾತರಪ್ರಯೋಗೇ ತು ಕ್ಷಿರಿಂ ಸ್ಲೇಹಸಮಂ ಮತಮ् ॥ ೩ ॥

ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸ್ವರೂಪಕೆಣಾಯಾದಿ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಹಾಲು ಒಂದಂದಲೇ ಪಾಕವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಹಾಲನ್ನು ಸ್ನೇಹದ 4 ಪಾಲು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೇರೆ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಕವಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಸ್ನೇಹದ ಸಮಾಂಶ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕೂದು.

ಎಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಕೊಡಿರುವ ದ್ರವವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಸಮಾಂತ ಹಾಲು, ಭಾಕೆ ಉಳಿದ ತಿಂತು ಅಂತ ದ್ರವವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದ್ರಾದಿ ಕುಸುಮೀಃ ಕಲ್ಪೈಯಾತೋಕ್ತಂ ಸ್ನೇಹಸಾಧನಂ ।

ಕಲಾಷಾಢ್ಯತಾಪತ್ತಂ ಪಾದಾಧರಂ ತತ್ತ್ವ ಕಲ್ಪಂ ಪ್ರಾಪಯೀತ್ ॥

ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅಡೆಶ್ವರೀಗೆಯೇ ಮುಂತಾದ್ವರ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪ ಕೊಡಿಸಿ ಸ್ನೇಹಪಾಕವನ್ನು ನಾಡಬೇಕೆಂದುಂಟೊ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವು ಹೆಚ್ಚಿಗುವುದರಿಂದ ಕು ಅಂತ ಕಲ್ಪವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಅಕಳಕ: ಖಲ್ಯಾ ಯ: ಸ್ನೇಹ: ಸಸಾಧ್ಯ: ಕೆವಲ ದ್ರಬೆ ।

ಯಾವುದೊಂದು ಯೋಗಿದಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯಗಳಾಗಿನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಕಾಪ್ಯವನಾಶಗಳಿ, ಕಲ್ಪವನಾಶಗಳಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿವ ಜೀವಧಿಗಳಾಗಿನ್ನೇ ಕಲ್ಪ ಕಾಪ್ಯಧಾರಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಷ್ಪುತ್ರ ಸಂಹಿತೆಯು ಕೂಡಾ ಹೇಳಿತ್ತದೆ— ಈಲ್ಪ ಕಾಪ್ಯಾವಸ್ಥಿದೇರ್ಥತೆ ಗಣಾತ್ಮಸಾತ್ತ್ವಾ ಪ್ರಯೋಜಯೀತ್ । ಎಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ, ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದ್ರವದಿಂದಲೇ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸ್ವದೌ ಚರ್ತುರ್ಗಂ ದೇರ್ ಕಡಿನೆಷ್ಟುರ್ಗಂ ಜಲಮ् ।

ಕಡಿನಾಲ್ಕಾಡಿನ ಯತ್ ತತ್ ಷಾಭಷಿಕ ಜಲಮ् ॥ ೪ ॥

ಸ್ವದಾದ್ವಾ ದ್ರಬ್ಯಸಂಘಾತೇ ಮಾನಾಸುಂಕೌ ವಿಕಿತಸಕಾ: ।

ಮಧ್ಯಸ್ಯಾಭಯಭಾಗಿತ್ವಾದಿಳಂತ್ಯಷ್ಟುರ್ಗಂ ಜಲಸ् ॥ ೫ ॥

ಸಳ್ಳಿ ಜೊರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೊರುಗಳಾಗಿಯೂ, ಷ್ಟುಕ್, ಪತ್ರ, ಫಲ, ಮಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುವುದನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮುದುವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ 4 ಪಾಲು ನೀರನ್ನು, ಕೆಲಣವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ 8 ಪಾಲು ನೀರನ್ನು, ಅತಿ ಕೆಲಣಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ

16 ಪಾಲು ನಿರನ್ನಾ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಹೇಳೆ ಕೆಲವು ಯೋಗಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುದು, ಕರಿನ, ಅತಿ ಕರಿನಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನೀರನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರ್ಥಿಲ್ಲಿ ಮುದು-ಅತಿಕರಿನಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ವಯಿ ಸುವ, ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ, 8 ಪಾಲು ನಿರನ್ನಾ ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕಾಭಾದಷ್ಟಗುಣ ವಾರಿ, ಪಾದಸ್ಥ ಸ್ಯಾಜ್ಞತುರ್ಗುಣಮ् ।

ಸ್ನೇಹಾತ् ಸ್ನೇಹಸಮ ಕ್ಷಿರಂ, ಕಲಕಸ್ತु ಸ್ನೇಹಪಾದಿಕಃ ॥ ६ ॥

ಚತುರ್ಗುಣ ತ್ವಷ್ಟಗುಣ ದ್ರವಂತ್ರಾಣಿತೋ ಭವತ್ ।

ಕರ್ಣಾಯಗಳ 8 ಪಾಲು ನಿರನ್ನಾ ಕರ್ಣಾಯಪಾಕಕೊಳ್ಳು, ಸ್ನೇಹದ 4 ಪಾಲನ್ನಾತ್ ಪಾಲು ಉಳಿದ ಕರ್ಣಾಯವನ್ನು ಸ್ನೇಹ ಪಾಕಕೊಳ್ಳು, ಸ್ನೇಹ ಸಮ ಹಾಲನ್ನು, ಸ್ನೇಹದ ತ್ವಷ್ಟಾನ್ನಾ ಪಾಲು ತಲ್ಲಿದ್ದರ್ಥವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಲಾ (100 ಪಲ)ಕ್ಕೆ 1 ದೇಶ್ರಾ ಜಲವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವೇಡೆ ಸ್ನೇಹದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕುದ್ದು. ಅನಿದಿಷ್ಟಪ್ರಮಾಣಾನಾಂ ಸ್ನೇಹಾನಾಂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಷ್ಟತೇ । ಎಂದು, ಕರ್ಣಾಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕುಡಿಸಿ ಹೋದರೆ:-

ಕಾಥೇತೋಯನಾತ् ಪ್ರಾಯः ಪ್ರಮಾದಾತ् ಪರಿಶೋಷಿತे ।

ಆಙ್ಗಿಷ್ಠ ಪೂರ್ವತೋಯಾರ್ಥ ತ್ರಿಭಾಗ ವಿಪचೇತ ತತಃ ॥ ७ ॥

ಮಹಾವೀರ್ಯಮಿದ ವಿಘಾತ ಪಶಾತ ಶ್ರುಷ್ಟ ವಿಷಾಪಮಮ् ।

ಕರ್ಣಾಯದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಪ್ರಮಾಣ ನಿರು ಕೂಡಿಸಿ, ಪ್ರಮಾದವಶದಿಂದ ನಿರು ಕಂಪ್ರೋಂ ಬತ್ತಿಹೋದರೆ, ಪುನಃ ಅದೇ ಮಧ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಂಜೆ ಸೇರಿಸಿದ ನೀರನ ಅಧಾರಂತ ನಿರು ಕೂಡಿಸಿ, ತ್ವಷ್ಟಾನ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಯಥಾವಿಧಿ ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಅನಂತರವೂ ಮುಂಜನಂತೆ ಶುಷ್ಕವಾದರೆ ವಿಷಭಂಳುವು.

रात्रौ भुक्त्वा पिबेत्कवाथमभुक्त्वा च दिवा पिबेत् ।
भोजनादौ तदंत्ये च कवाथकालं ग्रसस्यते ॥ ८ ॥

ಕಣ್ಣಾಯ ಸೇವನಾಕಾಲ

ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ಶೀರ್ಷಿದ ಮೇಲೆಯೂ, ಹಂಗಲಿನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಾಂತಿಕಾಲದ ಭೋಜನದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೂ, ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದು
ಹೃಶಿಸ್ತ ಕಾಲಕ್ಕೆ.

ಕಷಾಯೇಷು ಯಾವಾಗ್ನಿ ಪಾನೀಯೇಷು ಯಥಾಕ್ರಮम् ।

ಪಲ್ತ ತದಧ್ಯ ತಸ್ಯಾರ್ಥ ದ್ವಾಯಸಾಹುರ್ಮನಿಷಿಣಃ ॥ ९ ॥

ಪ್ರಸ್ಥಾರ್ಥ ದ್ವಿಗುಣ ತಸ್ಮಾತ್ ದ್ವಿಗುಣ ಚ ಜಲ ಸ್ವಂತಮ् ।

ಅಷ್ಟಭಾಗಂ ಚತುರ್ಭಾಗಮರ್ವಭಾಗಂ ಚ ಶೈಷಯೇತ् ॥ १० ॥

ಸೇವಿಸುವ ಕಣ್ಣಾಯದ್ವಾಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಪಲ
ಮಂದ್ರನ್ನು ಜಡ್ಜಿ, ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ ನೀರು ಸೇರಿಸಿ, ಕುದಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆ ಅಂಶದಲ್ಲಿ
ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. (ಸರ್ವತ್ತ ಕ್ಷುಫಕ್ಕೆ ಮಂದ್ರಗಿಂತ ४ ಪಾಲು ನೀರು ಕೂಡಿಸಿ
ಕುದಿಸತ್ತುದ್ದು.) ಮಂದ್ರನ ಗಂಜಿಗೆ ಕ್ರಿಯೆ ಪಲ ಮಂದ್ರಗಳನ್ನು ಜಡ್ಜಿ, ಕ್ರಿಯೆ
ಪ್ರಾಂತ ಜಲವನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ४ ರಳ್ಳಿ ಒಂದಂಶ ಬತ್ತಿಸಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು.
ರೆಂದಿಗಿಯು ಬಾಯಾರಿಕೆಗೆ ಕೂಡಿಯುವ ಕ್ಷುಫಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಯೆ ಪಾಲು ಮಂದ್ರನ್ನು
ಸೇರಿಸಿ, ಜಡ್ಜಿ, ಮಂದ್ರನ ಎರಡು ಪಾಲು ನೀರು ಸೇರಿಸಿ, ಕುದಿಸಿ ಸೇವಿಸ
ಬೇಕು.

ಕ್ಷೀಡೆ ದ್ವಿರಾತ್ರಿ ಸ್ವರಸೆ ತ್ರಿರಾತ್ರಿ ಸ್ನೇಹೆ ಕಷಾಯೇಷು ಚ ಪಂಚರಾತ್ರಮ् ।

ಗುಡೆನ ಯುಕ್ತೇಷು ತಥಾಖಿಲೆಷು ವಿಶಾಹಿನ ಪಾಕವಿಧಿಃ ಕ್ರಮಾತ್ ಸ್ಯಾತ್ ॥ ११ ॥

ಕ್ಷೀಡ ತ್ಯಾಳಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಕೂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ २ ರಾತ್ರೀಯ
ವರೆಗೂ, ಸ್ವರಸ ಸೇರಿಸಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ३ ರಾತ್ರಿಗಳ ವರೆಗೂ, ಕಣ್ಣಾಯ
ಗಳು ५ ರಾತ್ರಿಗಳ ವರೆಗೂ, ಬೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದ ಕಣ್ಣಾಯಗಳು ಕುದಿಸುತ್ತು
२० ದಿನಸಗಳ ಪಯ್ಯಂತ ಇಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ನಾಕದಲ್ಲಿ ಇಸುವುದು.

पत्रकंदलताचर्ममूलं वीर्यं विमुच्चति ।

एकद्वित्रिचतुःपञ्चदिवात् पाककमेण तु ॥ १२ ॥

शृतसैलगुडादीश्च नैकाहादवतारयेत् ।

व्यूषितास्तु प्रकुर्वति विशेषेण सुणान् यतः ॥ १३ ॥

झृत, झृत, लैकादिगळे कैलसगंडन्नु ७०देहि दिनदल्लि मुगसि
पाकेम्हादि, इळिसक्कोडद्दु. एकेंदरै, हैळ्युदिनगळे पाके
वागुत्तु इद्दुरै अदर शक्तियु अळ्युधिक्कवागुव्युद्दु.

शृतस्य फेनोपरमस्तैलस्य च तदुम्भवः ।

लेहस्य तंतुमसाप्तु मज्जनं रणनं न च ॥ १४ ॥

सैननेग्नौस्तुरं डंयारिसिद्ध झृतदेहि पाकेवै फैन(नेहारी)वै
निंतक्कोडलै, झृतदेहि पाकेवै फैनव्युंठागुवै समयदल्लि,
लैङ्ग्यदेहि पाकेवै पाकेवागुवै समयदल्लि स्पृल्लि तेगेद्दु बैरल्लु
गालिगे तागिसि, मुक्तिन्नुंद्दु बैरल्लिंद्दु मैलचैत्तुवाग, विशेष
वागदेहि नौलिन्नंते उद्दृक्षै तुंडागदेहि बूंदरै, मुत्तु स्पृल्लि
तेगेद्दु निं१०नल्लि काकुवाग वागेयेहि तेलदल्लि निंतद्वादरै,
भृत्यै पाकेवेंदरियबैकु.

अदल्लदेहि सुत्तुते संहितेयु मुद्दुहि, मुध्यहि, विरहै १०दु
मुखरु बगेयागि हैक्कुत्तुदेहि. अव्युगळे प्वैक्कि पाकेदल्लि. सैरिसिद्ध
स्नैक्केवै बैरेयागि चैषधियु क्कोडा प्लृधक्कुगि कंडाग मात्रु
मुद्दुपाकेवेंदरै, जैनुमयुक्किंते, क्कल्लुवै बैरल्लुगालिगे
तागदेहि सुष्टुवागिरुवै कालवै मुध्यमेहाकेवेंदरै, क्कल्लुवै
क्कुल्लुवेश्वागि बैरल्लुगालिगे स्पृल्लि द्दोरग्गोरुवै कालवै विरवाक
वेंदरै तेलियुव्युद्दु. अदरिंदल्लु उद्दृप्पाकेक्कै बूंदरै अदु
दग्गुपाकेवेंदेसि सुत्तुदेहि. पानाष्टुवैकारादि कायेगंजल्लि

ಮುದುಪಾಕೆನ್ನೂ, ನಸ್ತಾಭ್ಯಂಜನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಪಾಕಪ್ರೋ, ಬಸ್ತಿ
ಕರ್ಣ ಪೂರಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರಪಾಕಪ್ರೋ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಯಾಫಾ:- ತಬ್ಬಸೈನ್ಯೇ ಪರಮೇ ಪಾಪ್ರೇ ಘೇನಸೈನ್ಯೇ ಪರಮೇ ತಥಾ |
ಗಂಧವರ್ಣರಸಾದೀನಾಂ ಸಂಪತ್ತಾ ಸಿದ್ಧಿ ವೂದಿಶೀತಾ ||
ಫ್ರುತ್ಸೈನಂ ಲಹಕ್ಕುಸ್ಯ ಜಾನೀಯಾಭಾ ಕುಶಲೀ ಭಿಷಣ ||
ಘೇನೋತಿಪಾತ್ರಂ ತೈಲಸ್ಯ ತೀಂಣ ಫ್ರುತಪದಾದಿಶೀತಾ ||*||

॥ ಅಥ ಚೂರ್ಣಪರಿಭಾಷಾ ॥

ಅಥ ಜೋಣ್ಣ ಹರಿಭಾಷಾ

ಅವಯತಶ್ರಾಂಕ ಯದ್ದಾರ್ಥ ಸುಪಿಷ್ಟ ವಖಗಾಲಿತಮ् ।

ತತ್ ಸ್ಯಾಚ್ಚೂರ್ಣ ರಜಃ ಕ್ಷೋದಸ್ತನ್ಮಾತ್ರಾ ಕರ್ಷಸಂಮಿತಾ ॥ १ ॥

ಚೂರ್ಣೋ ಗುಡಃ ಸಮೋ ದೇಯಃ ಶರ್ಕರಾ ದ್ವಿಗುಣ ಭವೇತ् ।

ಚೂರ್ಣಷು ಭಜಿತಂ ಹಿಂಗು ದೇಯಂ ನಾತ್ಕುಂಡಕೃಷ್ಣವೇತ् ॥ २ ॥

ಲಿಹೆಚ್ಚೂರ್ಣ ದ್ರವೈಃ ಸವೈಷೃತಾಯೈಂದ್ರಿಗುಣಾನ್ಮತೈಃ ।

ಪಿಬೆಚ್ಚತುರ್ಗುಣೈರೇವ ಚೂರ್ಣಮಾಲೋಡಿತಂ ದ್ರವೈಃ ॥ ३ ॥

ಯೋಗೋತ್ತಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಬಗೆಯ ಮದ್ದಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ,
ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಿಸಿ, ಪುಡಿಪಾಡಿ ವಸ್ತುದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಜೋಣ್ಣ,
ರಜಃ, ಕೆನ್ನ್ಯೇಧಃ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜೋಣ್ಣ ಸಪಾನ ಬೆಲ್ಲ, ಸಕ್ಕುರೆ
ಯಾದರೆ ವ್ಯಾಗಣ ಹಾಕೆಬೇಕು. ಹೀಂಗನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಭಜಿಸಿ, ಜೋಣ್ಣ
ದೊಂದಿನೆ ಕೊಡಿಸಲು, ಉತ್ಕುಲ್ಲೀಡಾದಿ ಉಪದ್ರವಗಳುಂಟಾಗುವು
ದಿಲ್ಲ. ಜೋಣ್ಣವನ್ನು ಫ್ರುತ್ತಾದಿ 2 ಹಾಲಪ್ಪು ದ್ರವಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ
ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಂಬಿರ, ಹಸಿ
ಶುಂಭಿರಸಗಳಿಂದ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ “ಸ್ವರಸ”ವನ್ನೇ
ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಸ್ವರಸಾಭಾವದಲ್ಲಿ “ಭಾಷ್ಯಾಷ್ಯಾಸನುಂ ಕಾಷ್ಯಾಂ
ಕಾಷ್ಯಾಧಸ್ಯಾಗುಣಂಜಲಂ ಅಷ್ವಾಂತ ತೇಷಿತಃ ಕಾಷ್ಯಾಧಾ ಭಾವಾಷ್ಯಾನಾಂ ತೇನ ಭಾವನಂ”
ಕಾಷ್ಯಾಧವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದಂದ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಭಾವನಾವಿಧಿ—

“ದ್ವಿವೇಣ ಯಾವಕಾ ಸಮ್ಯಕ್ ಜೂರ್ಣಂ ಸರ್ವಂ ಶ್ವಾಡಂ ಭವೇತ್ |
 ಭಾವನಾಯಾ ಪ್ರಮಾಣಂ ತು ಜೂರ್ಣೀರ್ ಪ್ರೋಕ್ತುಂ ಭಿಷಗ್ನರ್ಯೈ |
 ದಿವಾ ದಿವಾತಪೆ ತುಷ್ಟಂ ರಾತ್ರು ರಾತ್ರು ನಿವಾಸಯೇತ್ |
 ತುಷ್ಟಂ ಜೂರ್ಣೀರ್ ಕೃಡಂ ಪ್ರವ್ಯಂ ಯಥೋಕ್ತುಂ ಭಾವನಾವಿಧಿ” ||
 ಭಾವನೆಗೆ ದಿನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ 7 ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಭಾವನೆ
 ಮಾಡಬೇಕು.

॥ ಗುಟಿಕಾ ಪರಿಭಾಷಾ ॥

ಅಥ ಗುಟಿಕಾ ಪರಿಭಾಷಾ

ವರ್ತಕಾಶಾಥ ಕಥಯಂ ತಾಂತ್ರಾ ಗುಟಿಕಾ ವರ್ತಿ ।
 ಮೋದಕೋ ವರ್ತಕ: ಪಿಂಡಿ ಗುಂಡಿ ವರ್ತಿಸ್ತಥಾಂತ್ರಯತे ॥ १ ॥
 ಲೇಹವಸ್ತಸಾಧಯತೆ ವಿಷ್ಣು ಗುಡಿ ವಾ ಶರ್ಕರಾಂತ್ರವಾ ।
 ಗುರುಗುಲುರ್ವಾ, ಖಿಪೆತತ್ರ ಚೂರ್ಣಿತಂ ತಜ್ಞಿರ್ಮಿತಾ ವರ್ತಿ ॥ २ ॥
 ಕುರ್ಯಾದವಿಘಿಸಿಷ್ಠೇನ ಕವಚಿತ್ತಾಗುಲುನಾ ವರ್ತಿ ।
 ದ್ರವೇಣ ಮಧುನಾ ವಾಽಪಿ ಗುಟಿಕಾ ಕಾರಯೇಹುಧಃ ॥ ३ ॥

ವಟಿಕಾ. ಗುಟಿಕಾ, ಪಟ್ಟೀ, ಮೋದಕೀ, ಏಂಡೀ, ಗುಂಡೀ, ಪತ್ರಿ:
 ಎಂದು ಪಯಾರ್ಥಯ ಹೆಸರುಗಳು. ಲೇಹದಂತೆ, ಗುಡ, ಸಕ್ಕರೆ, ಗುಗ್ಗಲು
 ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಾಕವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೂರ್ಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ,
 ಇಲ್ಲಿಸಿ, ಗುಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. “ಗುಡಹನ್ನು ಗುಲೋ ಪಾಕ:
 ಸಂಬಂಧನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ. ಮಂಡಾರಾಕಾಂ ಇ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪಾಕೋಯಂ ಪರಿ
 ಕೀತಿತಃ ॥” ಮಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಗುಡಶರ್ತಕರಾದಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ.
 “ನಿತಾ ಜತುಗುಣಾ ದೇಯಾ ಪಟ್ಟೀಷು ದ್ವಿಗುಣೊ ಗುಡಃ ।
 ಜತುಗುಣಂ ಜೂರ್ಣಾರ್ಚಂತ್ರಾ ಸಮ್ಯಾ ಕಾಯೋರ್ ಗುಗ್ಗಲುಮರ್ಧಂ
 [ತಡ್ಳನುಂ]”

ದ್ವಂ ಇ ದ್ವಿಗುಣಂ ಮೋದಕೀಷು ಇಷಗ್ನರ್ಯೈ ॥”
 ಇದು ವ್ಯಾಕ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಅನುಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

॥ अवलेह परिमाषा ॥

ಅಧ್ಯ ಅವಲೇಹ ಪರಿಭಾಷಾ

क्वाथादीनां पुनः पाकाद्वन्त्वं सा रसक्रिया ।
सोऽवलेहश्च तन्मात्रा हृका स्थात्पलोन्मिता ॥ १ ॥
सिता चतुर्गुणा देया चूर्णाच्च द्विगुणो गुडः ।
इवं चतुर्गुणं दद्यादिति सर्वत्र निश्चयः ॥ २ ॥

ಸरಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ‘ಮರದರಸಿನ’ ಮೊದಲಾದ ಜೈಷಧಿ ಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಕಾಪ್ಯಧ ಮಾಡಿ ವಸ್ತುದಿಂದ ಗಾಳಿಸಿ ಪುನಃ ದಪ್ಪವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಜೆನಾಜ್ಞಿ ಕುದಿಸಿ, ಮಾಡಿದ ಪಾಕಕ್ಕೆ “ರಸಕ್ರಿಯಾ” ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಮವು. ಹಾಗೆಯೇ (“ಗೃಹೀತಪ್ರಾ ಕಾಪ್ಯಧಕ್ತೀನ ಕಾಪ್ಯಧಂ ಪೂತಂ ಪುನಃ ಪುನಃ”) ಕಾಪ್ಯಧಯೀತ್ ಘಾಟಿತಾಕಾರಂ ಎಂಬ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ರಸಕ್ರಿಯಾ” ॥) ಒಂದು ವಿಧ, ಅವಲೇಹಕ್ಕಾದರೆ ಯಥೋಚ್ಚ ಪ್ರಮಾಣ ಚೆಷಟಿಗಳನ್ನು ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ, ಗಾಳಿಸಿದ ಕಾಪ್ಯಧದಲ್ಲಿ ತರ್ಕರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪುನಃ ಪಾಕಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಪಾಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೂಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾಡುವುದು 2ನೇ ವಿಧ, ಕೇವಲ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಜೂಣಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಿಯು 3ನೇಯದು, ಕೇವಲ ಜೂಣಾರ್ಥಿಕ್ಕೆ ಜೀನುತ್ಪನ್ನ, ತುಪ್ಪ, ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಿಯು 4ನೇಯದು. “ಪ್ರಾಯೋ ನ ಪಾಕಕ್ಷೈಜೂಣಾರ್ಥಾನಾಂ ಭೂರಿ ಜೂಣಾರ್ಥಿಸ್ಯ ತೇನಿ । ಆಸನ್ಯ ಪಾಕೇ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಃ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ಯ ಪಾಕಮಾಗತೇ ॥ ಪಾಕ ಲಕ್ಷಣಂ ತು=“ಸುಪಕ್ಷೇ ತಂತುಮತ್ತುಂ ಸಾಘದವಲೇಹೋಪ್ಸ
ಮಜ್ಜನಂ । ಸ್ಥಿರತ್ವಂ ಏಡಿತೇ ಮುದ್ರಾ ಗಂಧವಣಿ ರಸೋಧ್ವವಃ ।
ರಸೋ ಗಂಧಃ ಶುಭಃ ಪಾಕೇ ವರ್ತಿಃ ಸಾಘಾತ್ ಗಾಧ ಮರದನಾತಂ ”॥-#-॥

॥ अथ आसवारिष्ट परिभाषा ॥

अङ्गे आसवारिष्टे परिभाषा

द्रवेषुं चिरकालस्थं द्रव्यं यत्संहितं भवेत् ।

आसवारिष्टभेदैस्तत्प्रोच्यते भेषजोचितम् ॥ १ ॥

यदपक्वौषधांबुध्यं सिङ्गं मध्यं स आसवः ।

अरिष्टः क्वाथसिङ्गः स्याचन्मानं द्विपलोन्मितम् ॥ २ ॥

अनुकमानारिष्टेषु द्रवदोणे गुडाक्तलाम् ।

क्षौद्रं दधारुडादर्धं प्रक्षेपं दशमांशिकम् ॥ ३ ॥

द्रुक्कूदि कृष्णद्रुष्टगृहिं यंक्षेपैक्ते पुमाणांदंते जल
वन्नू उद्दिसि क्षाया या या वन्नू उद्दिसि, ए कृष्टकै
यंक्षेपैक्ते पुक्कार बीलूवन्नू, अदर रुठांते धाडके कुसुव
मेदलाद द्रुष्टगृहन्नू वन्नू गालै ज्ञानैसि, कृष्ट लैनिसिद
मृक्षेन शुद्धपात्रदली अधारै तुंबिसि, ए मैलै गालै, कृमि
क्केनादिगू छक्के चिलै दंते भृष्टवागिष्टु इंदु तिंगै वर्गे
भृष्टमियल्ली नाहीसिष्टु, ए मैलै ऊ अरिष्टवन्नू वन्नू उद्दिसि गालै,
पुमाणानुसार उपयोगिसुत्रिरुप्तु. आसव सिद्धमादुव
विधानवु, “कैवल जलादिगैल्ली बीलू, ज्ञानादि युक्तपुमाण
दंते उद्दिसि, तयारासुव विधिगे आसव” इंदु हैसरु. इदरली
क्षाया या या अग्नेविलूदे, बाके ऎलूहु, अरिष्टमादुव
विधानदंतेयै आगिरुव्वु.

उक्त आयुवेद वैद्यकास्त्रि ए०. ए०. अस्त्रिंद उचितवाद ‘लभुदीपिका’,
एवं उक्ता टिक्का नामै योग्या आसवारिष्टे वरिभावा तु उरुवु सम्प्राप्तमादुव.

ಕೈಲವು ಬಗೆಯು ಸಂಕೀರ್ತನಾಳ್ಜಿ.

ಪಂಚಮೂಲ ಮಹಾದ್ವಿಷ ರಸಾನ ಚ ಶತಾವರಿ ।

ಗುಙ್ಘಾರೀಸಾರ್ವಿಕ ಚೈವ ತ್ವಕ್ಞಿಣಾಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ ॥ ೧ ॥

ಬಿಳ್ಳಿಪತ್ತಿ ಬೇರು, ನವ್ಯೇರ್ಣಾಳು ಬೇರು, ಅನೆಮುಂಗು ಬೇರು,
ಕುಂಬಾಳು ಬೇರು, ಪಾಟಲಿ ಬೇರು ಇಪ್ತಾಗಳ ಬೇಂದನ ಮೇಲಿನ ಸಿಹ್ಯೇ
ತೆಗೆದು ಒಳಗಿನ ತಿರುಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಒಳಶುಂಠಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ತ್ವಾವರಿ
ಬೇರು, ಅಮೃತಬಳ್ಳಿ, ಹಸಿಶುಂಠಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮರ್ಗಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಿಹ್ಯೇ
ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪಾಠಾ ಚ ಚವಿಕಾನಂತಾ ಲೋಹಿತಾಪುಷ್ಪಿಕಾಪಿ ಚ ।

ಪಿಷ್ಪಲಿಮೂಲಮಿತ್ಯೇರಾ ಮೂಲಮೇವ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥ ೨ ॥

ನಾಥಾವಳಿ ಬೇರು, ಕಾಡುಕರಿಮೆಣಸಿನ ಬೇರು, ಬಳ್ಳಿಆಕಿರೆ ಬೇರು,
ಹಪ್ಪಲಿನೂಲ, ಇಪ್ತಾಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಜಂಬೂರಂಜಿಸುಗಮ ವರ್ತಸಕಸೈಲಲೋಗ್ರಿ ।

ಭೂರ್ಜಾರಿಮೆಧವಧಾತಕಿಮೋಚ ನಿತ್ರಾತ್ ॥

ಶ್ವಿರಿಂದ್ರಿಮಾರಳುಲವಲುಕಕಂಬಪಾರ್ಥಾತ್ ।

ಆಣಾಸ್ತವಚೌಖರಳಪಿಂಳು ಪಲಾಶಾ ಚ ॥ ೩ ॥

ನೇರಳಿ ಮರ, ಕೊಂಗುರ ಮರ, ರಾಹುಬೀಜದ ಮರ, ಕೊಡಂಜಿ
ಮರ, ಪ್ರಾಜೋಧಿ ಮರ, ಭೂಜರಾಪ್ರುಷ್ಟ, ಆರಿಮೇದ, ಧಾತಕೀ ಮರ,
ಮಾವಿನ ಮರ, ಕಹಿಬೇವಿನ ಮರ, ಆತ್ಮಿಮರ, ಆಶ್ವಿತ್ತ, ಗೋಳಿಮರ,
ಕಿನ್ನಿಗೋಳಿಮರ, ಪೆರುಮರ, ಲವಂಗದ ಮರ, ಕಡಂಬು, ನಿರ್ವಾದಾದಳ,
ಕಂಂಬು, ಪಲಾಶ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳ ಮೇಲಿನ ತೊಗಲನ್ನು (ಕೆತ್ತಿ)
ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಳಕ್ಷಿಸಣ್ಣತಾಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಕೃಷ್ಣಾಂಡಾಲಾಬುಮೇವ ಚ ।

ಕಾರವೆಳ್ಳಿ ಪಟಾಲಿ ಚ ತನಮೂಲ ನ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ್ ॥ ೪ ॥

ಬೆಳೆ ಎಕ್ಕೆ, ಅಮೃತಭಲ್ಲಿ, ಬುಹ್ತು, ಕೂರ್ವಾಂಡ, ಸೋರೆಕಾಯಿ, ಕೊಡುವಟ್ಟೇಲ ಇನ್ನಾರ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನಾರ್ಥ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೆ ಯೋಧಿಸಿಕೊಂಡು.

ಚಂದನ ಖದಿಸೋದಾರ್ಹಮಧ್ಯಕ್ಷ ಶಿಂಶಪಾಗತಃ ।

ಶಿರಿಷಾಸನಮेतಣಂ ಸಾರಂ ಗೃಹಾತಿ ಶಾಸ್ವವಿತ್ ॥ ೫ ॥

ಜೆಂದನ, ಕಾಜು, ದೇವದಾರು, ಇಪ್ಪೆಮರ, ಶಿಂಶಪ, ಭಾಗಮರ, ಬೆಂಗ, ಇನ್ನಾರ್ಥ ಒಳಗಿನ ನಾರವತ್ತಾದ ತಿರುಳುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪುಷ್ಪಸಾರಸ್ತು ಚಂಪೆಯಕೆತಕ್ಯಾಶೋಕಪಾಟಲಾಃ ।

ಪುಞ್ಚಾಗಭೂರ್ಜಬಕುಲಮಾಧವಿಜಾತಿಮಳಿಕಾಃ ॥ ೬ ॥

ಶೋಫಾಲೀಯೂಥಿಕಾ ಶಿಭ್ರಾಂಶತಪಾನ್ನಪಡ್ಡುಮಾಃ ।

ವರಾಲ್ ಧಾರಕಿ ಪುಷ್ಪನಂದಾವರ್ತೋಪಲಾದಯಃ ॥ ೭ ॥

ಶ್ವರ್ನಸಾರ, ಸಂಹಿಗೆ, ಕೇತಕೀ, ಅಶೋಕ, ಹಾಟಲೀ, ಶುನ್ನಾಗ, ಭೂರಜ್ರ, ರೆಂಜೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸೇಮಂತಕೆ, ಯೂಧಿಕೆ ಪುಷ್ಪ, ನುಗೆ, ತಾವರೆ, ಕೊಂದೆ, ಸಣ್ಣ ವಲಕ್ಕೆ, ಧಾತಕೀಕುಸುಮ, ನಂದಣ್ಣ ವರ್ತಸುಷ್ಪ, ನೆಲಸಂಹಿಗೆ, ಇವೇ ವೇದಲಾದುವುಗಳ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಲುವಕಾಶಮರ್ಯತಕೀರಿಪಾಟಲಾಢಂಡಕೈರ್ಮಹತ್ ।

ಜಯತ್ಕಷಾಥತಿಕೋಣಂ ಪಂಚಮೂಲ ಕಫಾನಿಲೌ ॥ ೮ ॥

ದೋಡ್ಡ ಹಂಡವನುಗಳಗಳು:— “ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ ಬೇರು, ಕುಮುದ ಬೇರು, ನವ್ಯೋರ್ಜಾಳ ಬೇರು, ಅನೆಮುಂಗು ಬೇರು. ಪಾದಿಂ ಬೇರು, ಈ ಬೇರುಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದು ಒಳಗಿನ ತಿರುಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು. ಕ್ಷಾಯ ಮತ್ತು ಕಹಿ ರಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಉಪ್ಪುವೀಯ್ಯ ವೆಳ್ಳಿದ್ವಾಗಿ ವಾತಕಘಳನ್ನು ಹೋಗಿಲಾಡಿಸುವುದು.

हस्तं वृहत्पञ्चमतीद्वयगोभुरकैः स्मृतम् ।

स्वादुपाकरसं नातिशीतोष्णं सर्वदोषजित् ॥ ९ ॥

लृष्टे पॅंजेमुलगेषुः—“चौरेलै बैरु, मुखेलै बैरु,
चित्तेष्टै बैरु, कृत्युष्टै बैरु”, ते कृष्टे पॅंजेमुलवु, वा कैदल्लि
मुधुर रसन्तुङ्गेद्वागि, अतिरेत्तेऽन्तेष्टैवल्लदै, सर्वदेहेष्टैगच्छन्तु
निर्गादिसुवृद्धु, कृष्टे पॅंजेमुलवु, चित्तेष्टै बैरु, नवेऽन्तेष्टै
बैरु, आनेमुंगु बैरु, कुमुद बैरु, वा छलि जैरु ल० च ते
वद्य बगेयुङ्गे मुहड्हूंजेमुलवु ल१० दृष्टमुलगजागुवृवु.

हस्तं महत्पञ्चमूलं दशमूलं समीरजित् ।

कासहिकावमिश्रासशोषपार्श्वरुजापहम् ॥ १० ॥

धृष्टेष्टैपॅंजेमुलवुः— वा डवन्तु, कास, हृत्तु, शैवाख,
वा शैवाखन्नेऽन्तेष्टैगच्छन्तु निवारिसुवृद्धु.

बलापुनर्नवैरंडसूयपणिद्वयेन तु ।

मध्यमं कफवातम्भं नातिपिचकरं सरम् ॥ ११ ॥

मुधुमु पॅंजेमुलगेषु—“कृदिरबैरु, शुनर्वै बैरु,
सज्जलैरु, बैरु, कादुम्नु बैरु, कादुकैसरु बैरु”, ते
मुधुमु पॅंजेमुलगेषु कैफ, वा डगेष्टैन्तु कैरागलादिसि, अति
यागि वित्तेष्टैवन्तु० उपम्हाददै वा कैदल्लि लक्ष्मीवागिरुवृवु.

अंभीरुवीराजीवंतीजीवकर्षभैः स्मृतम् ।

जीवनाख्यं च चक्षुप्यं वृद्ध्यं पित्तानिलापहम् ॥ १२ ॥

जैवन पॅंजेमुल—“तैल० दै बैरु, शत्राव० बैरु,
भुग्निकैवलिन गद्दै, जैवक, युवर्षकै”, नैत्तु रौरागेष्टै हृत
कारियागियु, वृष्टेवागियु, शैत्तवा डकारियु, इरुवृद्धु.

तृणारुयं पित्तजीहर्भकासेक्षुशारशालिभिः ।

ತ್ಯಣ ಪಂಚಮೂಲಪ್ರಾಣಿ—“ಕಳ್ಳಿನ ಬೇರು, ದಭೀ ಬೇರು, ಅಮ್ಮ
ಬೇರು, ಆಟದಭೀ ಬೇರು, ನೆಲನೆಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಇವುಗಳು ತ್ಯಣ ಪಂಚ
ಮೂಲಗಳು. ನಿತ್ಯಹಾರಿ.

पಿಷ्यಲಿಪಿಪಳಿಮೂಲं ಚಬ್ಯचಿತ್ರಕನಾಗರಮ् ।

ಪಂಚಕೋಲಕಮೆತದ್ವಾ ಸೈಧವೇನ ಚ ಷಾಫಲಮ् ॥ ೧೩ ॥

ಪಂಚಕೋಲಪ್ರಾಣಿ—ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಹಿಪ್ಪಲಿಮೂಲ, ಕಾಡು ಕರಂಮೆಣಸಿನ
ಬೇರು, ಚಿತ್ರಮೂಲ, ಒಣಶುಂಠಿ, ಇವುಗಳು ಪಂಚಕೋಲಪೆನ್ನುಲ್ಲಡುತ್ತವೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ‘ಸ್ವೀಂಥವಲವಣಿ’ ವೊತ್ತ ಕೂಡಿಸಲು, ‘ಷಟ್ಪುಲ’ವೆಂದು ಹೆಸ
ರಾಗುವುದು.

ಉದು ಬಗೆಯೆ ಉಪ್ಪುಗೆಳುಃ—ಸ್ವೀಂಥವಲವಣ, ಗಾಜುಲವಣ,
ಬಿಡಾಲಲವಣ, ಸೌವರ್ಚಲಲವಣ, ಸಮುದ್ರಲವಣ.

ಉದು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗೆಳುಃ—ಕಸ್ತ್ರಿಂ, ಕೇಸರಿ, ಪಜ್ಞೆಕಪ್ರೋರ,
ಜಂದನ, ಗೋರೋಜನ, ಈ ಸೇರಿದರೆ ಪಂಚಸುಗಂಧಗಳೆಂದಾಗುವುತ್ತವು.

ಎಂಟ್ರಿ ಬಗೆಯೆ ಎಲಿಗೆಳುಃ—ಗರುಗ, ಬಿಲ್ಲಪತ್ತಿ, ಕಂಟಕಾದಿ,
ಸಾಂಭೂತಿ, ಕಾಡು ವಟವಲ, ಮುಕ್ಕಾಸೀರ, ಆಡುಸೋಗೆ, ಹೊನ್ನಾವೀರ,
ಇವು ೪ ಬಗೆಯೆ ಎಲಿಗೆಳು.

ಆರು ಬಗೆಯೆ ಗಡ್ಡೆಗೆಳುಃ—ನೆಲತಾಳಿ, ಪಾಡಾವಳಿ, ಶತಾವರಿ,
ಸುಗಂಧಿ, ಬುಗುಡಿ ಹೂ, ನೆಲಕುಂಬುಕು ಇವು ೬ ಬಗೆಯೆ ಗಡ್ಡೆಗೆಳು.

ದಶಪುಷ್ಟಿಗೆಳುಃ—ಸಹದೇವಿ, ಮುಯಲ್ಳಜೆವಿ, ಕಂಕೆ, ಗರುಗ,
ನೆಲತಾಳಿ, ವಿಸ್ತುಕ್ಕಾಲ್ತಿ, ಪಾಜಾಜಾಂಭೀದಿ, ತಿರುತಾಳಿ, ಇಂಡ್ರವಲ್ಲಿ,
ಮುಕ್ಕಾಟೀ ಇವೇ ದಶಪುಷ್ಟಿಗಳು.

ಭೂತಾಷ್ಟಿಗಂಧಃ—ಹತ್ತಿಬೀಜ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಸಿಪ್ಪೆ, ಗುಗ್ಗುಲು, ನಿನಾರಿ,
ಜಟಾಮಾಂಸಿ, ಬಿಳಿಕಂಕುಷ್ಟ, ಅಗಿಲುಗಂಧ, ಮುಡಿನಾಳ.

గెక్కేతాష్టుగంధః—ఆగిలు, కెంకుష్టు, గుగ్గలు, జిడిలుంసి, కుంకుమచేసరి, జందన, లామంజ, ఇయవేరిదండు.

తక్కుష్టుగంధః—ఆగిలు, కెజ్జీర, కెంకుష్టు, కుంకుమచేసం, కెందివేళ్లై, గోరోజన, జందన, జిడిలుంసి.

దుగ్గంధాష్టుగంధః—సాంబ్రాజి, కప్రోర, గోరోజన, లామంజ, జందన, కెందివేళ్లై, గుగ్గలు.

భూతగళ జిక్కిగళల్లి సేరిశతక్క కొంబుగళుః— కాణికొంబు, అనెదంత, దనద కొంబు, ఎత్తిన కొంబు, జింకొంబు.

గడ్డిగళ సత్యః— నెలతాళిగడ్డి సత్యై, వాడావలిగడ్డి సత్యై, తతావంగడ్డి సత్యై, సుగంధ బేరినసత్యై, బుగుడికూవినసత్యై, భూకొవ్వుండ సత్యై.

మానసమిత వట

కెడిరబేరు, అనెకెడిరు, బిల్లుపత్రీ, ముహరీల, ప్రవాళ, శంబపుష్టు, కోళికాలుబేరు, స్వాంతగడు, పుష్టరమూల, గండామ్మగద కొంబు, బజీ, మాకిరకల్లు, శ్రీగంధ, రక్తజందన, ముత్తుభుస్తు, లోహభుస్తు, ఇరిపై జేచ్చై, సణ్ణిక్కిస్తిలి, పజ్జైకప్రోర, ముక్కువీరబేరు, కాడు సౌతిబళ్లి (కాయి), దీవితేంగిన కాయి, * కంనెళ్లై, కప్పు భద్రముష్టై, కెంపరత్తై, బెల్లితగాడు, కప్పు కెల్లద, మరదరసినిసిపై, పద్మచేసర, బుషభుకై, జీవకై, కాచోలిలై, క్షీరశాకోలిలై, సణ్ణిబదనెబేరు, బృహతీలై, శ్రువణీలై, మహాశ్రువణీలై, పుత్రరిష్టుండ, కొండే బేరు, శాంతికాయి అణెలేకాయిసిపై, నెల్లికాయిసిపై, అమృతబళ్లి, నామదబేరు, కాలుబళ్లి, బుగుడి హూవినగడ్డై, సోమలతే,

ಸಣ್ಣ ಈಂದಿನಬೇರು, ಅಶ್ವಗಂಧಿ, ಆರಸಿನ, ರಾಮಂಜ, ದ್ವಾರ್ಕೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಥು, ಕಾಡು ಮರುಳಬೇರು, ಗರುಗದ ಬೇರು, ನೆಲಪರಂಡಬೇರು, ಪಾಷಾಣಭೇದಿ, ದಾಶ್ಯೀನಿ ಕೆತ್ತೆ, ತುಳಸಿಲೆ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಮದ್ವಗಳನ್ನು ಸಮಶೂಕ ತೆಗೆದು ಜೂಣಿ ಮಾಡಿ, ಮುಂದೆಹೇಳುವ ಮದ್ವಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾವನೆಮಾಡಬೇಕು. ಬಾರಾಹಿಯ ಸ್ವರಸ, ಕಪ್ಪು ತಮರಿಸ, ಶಂಖಪುಷ್ಟಿ ಬೇರಿನ ಕೆಷಾಯ, ಬಜೆ, ಕೆದಿಕೆ ಹುಲ್ಲು, ಕಿರುತಾಳಿ, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ, ಕಡಿರಬೇರು, ದನದಹಾಲು, ಜೀರಿಗೆ, ಸೋಮಲತೆ, ವೊಲೆಹಾಲು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿ, ಪುತ್ತರಿಷ್ಟುಂಡ ಕಾಯಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾತ್ರೀಗಳಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಅನುಪಾನದಿಂದ ಕೊಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಮನೋ ದೊಷ, ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಮೇಧಸ್ಯ, ಪ್ರತಿಭಾ, ವಾಚಾಂತಿರ್ಯಾಸ, ಕಾಮೋತ್ತೇಜಕ ಶಕ್ತಿ, ಉನ್ನಾದ, ಅಪಸ್ತಾರ, ಮದ, ಮೂಳಣಿ, ಸನ್ಯಾಸ, ಭೂತಭಾಧಿ, ವಿನ, ಸರ್ವಕಡಿತ, ವಿಷಾಳಿಕಾದಿ ರೋಗಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಶಮನಹೊಂದಿ ಸುಖಶಾಂತಿ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಲಾಭವನ್ನೀಯುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾತಿ ಪಡೆದ ಪರಮೋಷಧವಾಗಿರುವುದು.

ತೆಲಿಗೆ ಚೆಂಡನಾದಿ ಎಣ್ಣೆ

ಕೆಷಾಯಕ್ಕೆ:— ಶ್ರೀಗಂಧ, ರಾಮಚಾರ್ಮ, ನೆಲ್ಲಿಚಟ್ಟಿ, ಭದ್ರಮಾಸ್ತಿ, ಸಂಹಿಗೆ ಹೂ, ಇರುನೇರಿಂದಂತು, ಇವು ಪ್ರತಿಬಂದು $1\frac{1}{2}$ ಸೇರು ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದು ಜಜ್ಜಿ ನೀರು ಕುತ್ತಿ 18, ಬತ್ತಿಸಿ ಕುತ್ತಿ 5, ಒಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಕುತ್ತಿ $1\frac{1}{4}$, ದನದ ಹಾಲು ಕುತ್ತಿ $2\frac{1}{2}$.

ಕಲ್ಪಕ್ಕೆ:— ಏಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗ, ತಕ್ಕೊಲ, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ದೇವದಾರ, ಮಂಜೀಷ್ಟು, ನಾಗಪ್ತು, ಪಟ್ಟಿಲೆ, ಜಟಿಲಮಾಂಜಿ, ರಾಮಚಾರ್ಮ, ಅಗರ, ಮುಡಿವಾಳ, ಸಂಹಿಗೆ ಹೂ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ರಕ್ತಚಂದನ ಇವು ಹೊಲೆ 1 ರ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದು; ದನದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆರೆದು ಕೊಡಿಸಿ, 4 ದಿನ ಇಟ್ಟಿ ನಂತರ ಇಳಿಸುವದು.

ಪಾತ್ರಭಾಗಕ್ಕೆ:— ಕಸ್ತೂರಿ ದಾಮಶೂಕ 1, ಕುಂಕುಮಕೇಸರ ತೊಲೆ 1, ಪಜ್ಜಕಸ್ತೂರ ತೊಲೆ $\frac{1}{2}$, ಪನುಗು ದಾಮಶೂಕ 3.

॥ अथ प्रत्यौषधविधिर्लिख्यते ॥

शुद्धेषु वृक्षपूर्णं

मत्स्याजीर्णेषु सर्वेषु चिर्गुणीस्वरसं पिबेत् ।
वराहमांसाजीर्णे तु प्रपिबेदभ्लवेतसम् ॥ १ ॥

पुलाजीर्णे पटोलस्य कल्पः छागे प्रशस्यते ।
मच्चाजीर्णे पुनर्मयं जंबीरस्वरसेन चा ॥ २ ॥

तैलाजीर्णे च पिण्याकं दद्धन्थाजीर्णे च शर्करम् ।
जलाजीर्णे च धान्याकं क्षीराजीर्णे च शर्करः ॥ ३ ॥

शुद्धशुर्टीकषायं वा क्षौद्राजीर्णे जलं पिबेत् ।
सिताजीर्णे तथा कृष्णा गुडाजीर्णे च तक्रकम् ॥ ४ ॥

पिण्ठाजीर्णे चोष्णजलं तक्राजीर्णे महौषधम् ।
पृथुकानामजीर्णे तु नालिकेरोद्धर्वं जलम् ॥ ५ ॥

मोचाजीर्णे तु लवणं चोचाजीर्णे महौषधम् ।
वृश्चिकाल्याश्रम् मूलं वा शुंठीक्वाथं सर्वेषवम् ॥ ६ ॥

यवक्षारपरागं वा पनसस्य विकारजित् ।
आग्रपक्वाद्यजीर्णे तु नालिकेरं सर्वेषवम् ॥ ७ ॥

कुड्डथस्य विकारधन्मभयाभलकीरसम् ।
गृहधूमविकारज्ञं तक्रं सर्वेषवनागरम् ॥ ८ ॥

निष्पत्तस्य विकारज्ञं कणासर्वेषवनागरम् ।
चणकस्य विकारज्ञं शुंठीसर्वेषवजीरकम् ॥ ९ ॥

माषमुद्धविकारज्ञं शुंठीक्वाथं तु सर्वेषवम् ।
सर्वधान्यविकारज्ञं पटुसर्वेषवनागरम् ॥ १० ॥

अरयुंखसमूलेन शुटाक्वाथं पिबेत्तथा ।
 वत्सा पूर्वविकारस्य शुंठीकैडर्थसैधवैः ॥ ११ ॥
 अष्टचूर्णं विशेषेण यवक्षारोदकेन वा ।
 सर्वकंदविकारस्मि हिङ्गुत्रिकटुकांबुना ॥ १२ ॥
 पाचसाज्जविकारस्य ग्रत्यौषधमपूर्ववत् ।
 इक्षो रसविकारस्य मरिचं नागरांबु वा ॥ १३ ॥
 अग्न्हाहारविकारस्य तुटी शुंठ्यंबुशर्कराः ।
 कटुकाहारदोषस्थ नवनीतं घृतं गुडम् ॥ १४ ॥
 तिक्कद्रव्यविकारस्य मधुरद्रव्यसेवनम् ।
 क्षारद्रव्यविकारस्य क्षीराज्यदधिशर्कराः ॥ १५ ॥
 मधुराहारदोषस्य कटुकाहारसेवनम् ।
 कषायद्रव्यदोषस्य क्षारद्रव्यं विधीयते ॥ १६ ॥
 पात्रदोषविकारस्मिन्नीरं चंदनोदकम् ।
 फलक्षाकादिदोषाणां हिंगुसैषधवनागरम् ॥ १७ ॥
 साज्जमोजोदकेनैव तक्रं वा सकणांबु वा ।
 परूषकविकारस्मि शुंठीक्वाथं ससैषधवम् ॥ १८ ॥
 तालचूर्णविकारस्मि क्वाथं सैषधवनागरम् ।
 जीरकस्थोदकेनैव यवक्षारघृतान्वितम् ॥ १९ ॥
 लशुनस्य विकारस्मि लामंचं चंदनं घृतम् ।
 सर्धपस्य विकारस्मि नवनीतं घृतोऽप्य वा ॥ २० ॥
 रामठस्य विरारस्माज्यमामलकीरसम् ।
 सर्वजीर्णेषु योजयं स्यालुह्ननं परमौषधम् ॥ २१ ॥
 सूतादोषविकारस्मी कूष्मांडस्वरसान्वितम् ।
 जंबीरस्वरसे तद्वत् तक्रेषु हरिमञ्जरिः ॥ २२ ॥

कार्पासपत्रस्वरसे कांजिकैः सहितं पिबेत् ।
 गंधकस्य विषं तीव्रं हरते तक्र चंदनम् ॥ २३ ॥
 धात्रीरसमुशीरं वा माहिनं दधिसंयुतम् ।
 वस्त्रनाभविषं हंति वरासारं पिबेत् क्षणात् ॥ २४ ॥
 आज्यं मरिचचूर्णं वा तंडुली जलगोपयः ।
 अर्कशीरविषं हंति सतिलं गुडसंयुतम् ॥ २५ ॥
 स्तुहीक्षीरविषं हंति आकुलीतिलशकैराः ।
 तिलवक्स्य विकारधनं सतिलं मधुरत्रयम् ॥ २६ ॥
 अन्योन्यं योजयेद्धीमान् माहिघस्तुग्विषेऽथवा ।
 कङ्कोष्ठस्य विषं हंति तुंगक्षीरं सतक्रकम् ॥ २७ ॥
 ज्योतिष्मतीविषं हंति मृणालससर्पिषा ।
 तिलतैलविकारधनं पिण्याकं मधुरत्रयम् ॥ २८ ॥
 सर्वतैलविकारधनं चित्रमूलकषायकम् ।
 क्रमुकस्य विकारधनं रजनीपटु संयुतम् ॥ २९ ॥
 कारस्करविषं हंति जंबूपत्रश्चं परम् ।
 गुञ्जाफलविषं हंति मेघनाई रसेन चौ ॥ ३० ॥
 चंदनं मधुकक्वाथे मतघ्नीस्वरसेन वा ।
 छिकोङ्गवारसेनैव रंभायाः स्वरसे परम् ॥ ३१ ॥
 कन्धारसविकारधनं स्तुहक्षीरं ससैधवम् ।
 भङ्गातकविषं हंति सतिलं गुडसंयुतम् ॥ ३२ ॥
 माहिषं नवनीतं वा अक्षमूलत्वचापि वा ।
 चित्रकस्य विषं तीव्रं गुडं कृष्णतिलेन वा ॥ ३३ ॥
 लचणस्य विषं हंति तुळसीकेतकीरसम् ।
 इधूरस्य विषं हन्ति मृणालस्वरसं परम् ॥ ३४ ॥

औदुंवरजलेनैव तन्मूलेन जलेन वा ।
 कापासपत्रस्वरसे हरिद्राकाञ्जिकेन वा ॥ ३५ ॥
 कर्पूरस्य विषं हंति कुटजत्वग्रसं परम् ।
 शालीमूलविषं हंति लामच्चं तंहुलोदकम् ॥ ३६ ॥
 सूरणस्य विषं तद्धन् तांबूलीपत्रसारतः ।
 वनसूरणदोषधनं चिन्चापत्ररसं परम् ॥ ३७ ॥
 काकमाचीविषं हंति सतकं चंदनोदकम् ।
 सगुडं नवनीतं निशासारेण सर्पिषा ॥ ३८ ॥
 जातीफलविकारस्य लिकुचाम्लेण शर्करा ।
 बकुलस्य विकारं तु हरते त्रैफलोदकम् ॥ ३९ ॥
 काञ्जिकं लिकुचाम्लं वा नालिकेरोदकेन वा ।
 आढकीफलदोषधनं तक्रं नागरसैधवम् ॥ ४० ॥
 द्रेणमूलं तु संमर्च्य नागवल्ली जलैः पिथेत् ।
 सेवितं प्रगदोषधनं शुष्कदारुमिवाशनिः ॥ ४१ ॥
 घुणदोषविकारस्य लवणं पाणिपछुवम् ।
 उच्छांबुना पिवेत्तेन गरुडेनेव पञ्चगः ॥ ४२ ॥
 नालिकेरस्य बालस्य क्वाथं सर्पिष्विमिश्रितम् ।
 घुणदोषहरं शीघ्रं पद्त्तमयुतं पिवेत ॥ ४३ ॥
 गृहगोलीविषं हंति निशा सा पयसस्तथा ।
 पूरापवत्वचः सारैः स्वर्णं चंदनसर्पिषम् ॥ ४४ ॥
 आत्मगुस्तविकारस्य शीघ्रं गोमयलेपनम् ।
 सम्मर्च्य कद्ळीपक्वं भारद्वाजी च सर्पिषा ॥ ४५ ॥
 उद्धर्तनं युनस्तनानं पुनः श्रीगंधलेपनम् ।
 दुस्पर्शीकविकारस्य शक्रमर्दलतांबुना ॥ ४६ ॥
 काकतुंडीविषं हंति नीलीचंदनसर्पिषा ।
 ॥ इति शुभम् भूयात् ॥

శ్రత్ముసభవిధియు

శ్రత్ము పదవాథగళ అతి సేవన పాన స్వర్ణవాదిగాలందుడైనిది దోష (వికార)గళ సందబ్ధచద్దీ	శ్రవ్యాప్తిగిరువ అతి సులభచరవాద జ్ఞానధీనపచారను
“లైల్లి కె సంఖీ”	కరినెళ్ళయి స్వరసవన్ను సేవిస బేచు.
శ్రత్ము పదవాథగళ సంఖీ =	పునప్రుణియు రస, అధవా తులిరస. పులక్క కాముపక్షీల బేరు ఆరెదు సేవిసుప్పుడు.
1. హంది మాంసాజీణచద్దీ = అడిన మాంస =	పునః ముడ్చక్కే నించికుండ రస కూడిసి సేవిసబేచు.
2. ముడ్చద అజీణచద్దీ =	వాళ్ళు హింది. మొసరు =
3. నీరు కూలు కుడిద అజీణచద్దీ =	సక్కరే నీరు. శైత్రంబరి. కుంటికెవాయిదల్ల సక్కరే సేరిసి సేవిసబేచు.
జీనుతప్పుడ్దల్ల సక్కరేగి =	తుఫ తీంతల నీరు. హిస్పిలిజూణ్ణ.
4. బెల్లిక్కు పిష్టపదవాథ (గొఎది, రాగి, కడ్లు, ముంతాద్దర పుదు) = ముజ్జిగే =	బిసి బిసి నీరు. కుంటిరస.
5. అవలక్కి మొఎజు =	వాళ్ళనీరు. బుప్పు.
బెంజు (చూరుగద మయుణ, లపంగజెక్క) =	తుంత.
6. జలసిన తణ్ణు =	తేలుడి బేరు, తుంత ఇవెరజర క్షూఢ, స్మీంధవ లవణ, యివక్షూర, జెంజు (కేవల తేలుడి బేరిన శాయా.)

ಕೆಲ ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಥ ಸೇವನ ಪಾಠ ಸ್ವರ್ಚಾರಾದಿಗಳಿಂದುಷ್ಟವಿಸಿದ ದೀರ್ಘವಾಗಿ (ವಿಕಾರ)ಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	ತಣ್ಣಿಪ್ಪತ್ತಿಗಿರುವ ಅಥ ಸುಲಭಕರವಾದ ಹಿಂಧಿಸಬಹುದಾದವು
7. ಮಾನಿಸಹಣ್ಡನ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ	= ಜೊಂಡದ (ಎಳವಿರು)ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈಂಧವಲವಣ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು. ಅಳಿತೆಕಾಯಿನಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ಕಷಾಯ.
ಹುರ್ದು	= ಸೈಂಧವಲವಣ, ಒಣತುಂರಿ, ಮಜ್ಜಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಖಿತ್ತಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
8 ಗ್ರಿಹಧಾಮ	= ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಸೈಂಧವಲವಣ, ಒಣತುಂರಿ ಶ್ರುಡಿನೂಡಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
ನಿಷ್ಕಾವ	= ಶುಂಭಿರೆಸದಲ್ಲಿ ಸೈಂಧವಲವಣ, ಜೀರ್ಣಿಗೆಳುಹಣ.
9. ಕಡಲಿ	= ಶುಂಭಿರೆಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಸೈಂಧವಲವಣ.
ಉದ್ದು-ಹೆಸಡು	= ಶುಂಭಿರೆಸದಲ್ಲಿಸೈಂಧವಲವಣ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ತರಪುಂಬಿಬೇರು ಮಾತ್ರ ಶುಂಭಿರೆ.
10. ಸಕಲ ವಿಧಿ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ	=
11. ವತ್ಸನಿಕಾರದಲ್ಲಿ	= ಶುಂಭಿ, ಕಹಿಬೇವು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯ: ದಲ್ಲಿ ಸೈಂಧವಲವಣ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸು ವುದು ಅಥವಾ ಯಾವಕಾಲೀನದೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಬೋಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸು ವುದು.
12. ಸರ್ವ ಗಡ್ಡಗಳಿಂದ ಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಯಸಾನ್ಯವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ	= ಕರಿಮೆಣಸು, ಹಿಪ್ಪಿಲಿ, ಶುಂಭ ಕಾಪ್ಯಾ ದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಸ ಖಿತ್ತಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
13. ಕಟ್ಟಿನ ರಸದ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಳಿರಸಾಧಿಕುಡಲ್ಲಿ	= ವತ್ಸನಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಗಿಡೆ.
14. ಕಟ್ಟಿಕಟ್ಟುವುಗಳಲ್ಲಿ (ಖಾರ)	= ಕರಿಮೆಣಸು, ಶುಂಭಿರೆಕಷಾಯ.
ಕಹಿದ್ವಿವುಗಳಲ್ಲಿ	= ಏಲಕ್ಕಿನ ಕರಿಮೆಣಸು, ಶುಂಭಿರೆ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
15. ಕ್ರಾರಿತ್ವವುಗಳಲ್ಲಿ	= ಹೊಸ ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲ, ಸೇವಿಸು ವುದು.

ಕಲಾ ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅತಿ ಸೇವನ ಪಾನ ಸ್ವರ್ಚಾವಾದಿಗಳಂಧುಭ್ರವಿಸಿದ ಹೇಳೆ ಗಳಲ್ಲಿ	ಅನ್ನಿ ಪ್ರತೀಗಿರುವ ಅತಿ ಸುಖಕರವಾದ ಕ್ರಿಯಾಧಿಕಾರವು
ಮಂಧುರಾಹಾರ	=
16. ಕಾಣಾಯದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ್ರದೋಷ	=
17. ಹಸಿಫಲ ಶಾಕಾದಿ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ =	ಹಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು. ಕ್ರಾರದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದು. ಉಂಟಾಗಣತ್ವ, ಶ್ರೀಗಂಧ ಇವುಗಳ ಕಾವ್ಯಾಫ. ಓಮದಕ್ಷಾಯದಲ್ಲಿಹಿಂಗು, ಸ್ವೀಂಧವ ಲವಣ, ಒಳಶುಂಡಿ ಇವುಗಳ ಜೊಂಡ ವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.
18. ಈಂದು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಈಂದು =	ಹಿಟ್ಟಿಲಿಕ್ಕಾಫ ಮಜ್ಜೆಗ್ಗೆಂದು ಹಿತಕರವು.
19. ತಾಲಜ್ಞಣ(ವನೆ ಮುಂತಾಡು ರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪುರಿ) = ಬೆಳ್ಳುಲ್ಲಿ	ತುಂತೀಕ್ಕಾಫದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ, ಕ್ರಾರದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ತುಂತೀಕ್ಕಾಫದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಧವಲವಣ ಅಥವಾ ಜೀರಿಗೆಕ್ಕಾಫದಲ್ಲಿ ಜವಲ್‌ಲೂರ, ತುಂತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.
20. ಸಾಸಿನ	=
ಹಿಂಗು	=
21. ಸವಾರ ವೀಳೆಗಳಲ್ಲಿ	ಲಂಘನ(ಉಪವಾಸ) ಪರವೋಪಧಾರೆ.
22. ಪಾದರಸ	ಕೂಪಾಂಡ ಸ್ವರಸ, ನಿಂಬೆಹುಳಿ ರಸ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ತರೆ ಕ್ರಾಡಿಸಿ ಸೇವಿಸ ಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅಣಲೆಕಾಯಿ, ಆರ ಸಿನ, ಮಜ್ಜೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಕುಡಿಸು ವುದು. ಹತ್ತಿಯ ಎಲೆಯ ರಸದಲ್ಲಿ ಶಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.
23. ಗಂಧಕ ಸೇವಿಸಿಲಂಬಾದ ವಿಕಾರ ಗಳಲ್ಲಿ =	ಮಜ್ಜೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಜಂದನ ಅರೆದು ಸೇವಿಸ ಬೇಕು. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯ ರಸದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಣತ್ವ ಅರೆದು ಕುಡಿಸಬೇಕು. ಎನ್ನೆಯ ನೋಸರನನ್ನು ಸಹ ಸೇವಿಸ ಬಹುದು.

<p>ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಹಿಂದಾರ್ಥಗಳ ಅತಿ ಸೇವನ ಸಾನ ಸ್ವತರ್ಥನಾದಿಗಳಿಂದು ದೃಪದಿಸಿದ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ</p>	<p>ತಪ್ಪಿಸ್ತುಕ್ಕಿರುವ ಅತಿ ಸುಲಭಕರವಾದ ಉತ್ಸಫ್ಯೋಪಚಾರವು</p>
24. ವಶನಾಥ ವಿಷಗಳಲ್ಲಿ	=
25. ಎಕ್ಕುಹಾಲೆಯ ಕಾಲಿನ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ = ಕಳ್ಳಿಹಾಲಿನ ವಿಷ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ =	ಶ್ರೀಪಾಲಾ ಕಷಾಯ ಶೂಡಲೇ ಕುಡಿಯ ಬೇಕು. ಕಾಡಿಜಲದಲ್ಲಿ ಕರಿಮೆಣಸಿನ ಚೊಣ ತುಪ್ಪಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಿಸಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಎಳ್ಳುಕಾಳಿನ ಕಷಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಲು ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಅವೀರಕ್ಕುರು, ಎಳ್ಳು, ಸಕ್ಕರೆ ಇವು ಗಳು.
26. ಕನಬಡಿ ಹಾಲಿನ ದೋಷದಲ್ಲಿ =	ಎಳ್ಳುಕಾಳಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಧುರ ಅನ್ಶ್ವಾಸ್ಯ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು, ಅದಲ್ಲಿದೆ ಎಷವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಲು ತಗ ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿಯ ಪಿಣಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಮಾದ್ದಾನ್ನು ಕೂಡಿಸಬಹುದು. ಮಂಗಾಷ್ಟೀರ ಮತ್ತು ಮಾಜ್ಞಗೆ.
27. ಕಂಕಾಂತ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ್ಯತ್ಯೇ ವಿಕಾರ (ಚೆಷ್ವರ್ ನ್ಯಯಾರಿ) =	ತಾನಿರದಿಂಬನ ಕ್ವಾಫಿಡಲ್ ತುಪ್ಪ ಸೇವಿಸುವುದು.
28. ಎಕ್ಕೆನ್ನೆ	=
ಸರ್ವವಿಧಿಧೈಲಗಳ ವಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ	ಪಂಡ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಧುರ.
29. ಅಡಿಕಿಕಾಯಿ	=
ಕಾಸಕ್ರನ ಕಾಯಿ	=
30. ಗುಂಜಾರಲ (ಗುರುಗಂಜಿ) ದೋಷಕ್ಕೆ =	ಸಣ್ಣ ಹಿರಳುಬೆಂದು ಕಷಾಯ. ಆರಸಿನ ರಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಂಧುವಲವಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ನೇರಂತ ಎಲೆಯ ರಸ.
31. ತುಂಜಿರಸನಿಕಾರದಲ್ಲಿ	=
32. ಗಟ್ಟಿದಗೇರು(ಭಲ್ಲುತಕ)	=
	ಭದ್ರಮಾಷ್ಪದುಕಷಾಯಿ, ಆಥವಾ ಜಂಡನ, ಕ್ಷೇತ್ರಮಧು ಇವುಗಳ ಕ್ಷಾಧ, ಅಮೃತ ಬ್ಲ್ಯಾಯಿ ಕಷಾಯರಸ, ಬಾಳಹಣ್ಣನ ರಸ ಸೇವಿಸಬಹುದು. ಸ್ವಾಹಿಕ್ಷಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಂಧುವಲವಣ. ಎಳ್ಳುಕಾಳಿ, ಬೆಲ್ಲುಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸ ಬೇಕು. ಅಥವಾ ಶಾಂತಿನುರದ ಬೇರಿನ ನೇರಿನ ಸಿಸ್ಟೆಕೆಗೆದು ಕಷಾಯನೂಡಿ

<p>ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅತಿ ಸೇವನ ಪಾನ ಸ್ವರ್ಥನಾದಿಗಳಿಂದಷ್ಟುವಿನಿದ ದೋಷಗಳಲ್ಲಿ</p>	<p>ತನ್ನವೃತ್ತಿಗಿರುವ ಅತಿ ಸುಲಭಕರವಾದ ಕೈಷಧೀಯಜಾರವು</p>
<p>33. ಚಿಕ್ಕಮೂಲ ಬೇರು</p>	<p>ಅದಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆಯ ತುಪ್ಪ ಸೇರಿಸಿ ಸೇವಿಸ ಬೇಕು.</p>
<p>ಉಪ್ಪು ಸೇವಿಸಿ ಉಂಟಾಗುವ ದೋಷಕ್ಕೆ</p>	<p>ಎಣ್ಣುಕಾಳು ಬೆಲ್ಲನನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡೆಲೇ ಸೇವಿಸಬೇಕು.</p> <p>ತುಂಗಿ ಬೇರು ಮತ್ತು ಕೆದೆಗಿ ಬೇರು ಕೊಡಿಸಿ ಕ್ವಾಫಿಹಾಡಿ ಸೇವಿಸಲು ಶೆವನ.</p>
<p>34. ಉಮ್ಮುತ್ತದ ದೋಷಕ್ಕೆ</p>	<p>ತಾವೆರೆದಂಡು ಕಷಾಯಿಹಾಡಿ ಸೇವಿಸ ಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅತ್ಯಿನುರದ ನೀರು, ಅತ್ಯಿನುರದ ಬೇರಿನ ಕ್ವಾಫ, ಅತ್ಯಿನಲೆಯ ರಸದಲ್ಲಿ ಅರಸಿನ ಚೂಳೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು; ಕಾಡಿನೀರಿನಣ್ಣ ಅರಸಿನ ಚೂಳೆ ಸದಗ ಹಿಡಕೆರವು.</p>
<p>35. ಕಷೂರ ದೋಷಕ್ಕೆ</p>	<p>ಕೊಡಿಸಿಗ ಬೇರಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಕ್ವಾಫಹಾಡಿ ಸೇವಿಸಲು ಶಮನ.</p>
<p>36. ಶಾಲ್ಯಲೀಮೂಲ</p>	<p>ಅಕ್ಕಿ ತೊಳಿದ ನೀರನಲ್ಲಿ ಲಾಪಂಜ ಅರದು ಸೇವಿಸಬೇಕು.</p> <p>ವೀಳ್ಳಿದೆಲೆಯ ತೆಗೆದು ಸೇವಿಸಬೇಕು.</p> <p>ಹುಣಸೆ ಎಲೆಯ ಸ್ವರಸ.</p>
<p>37. ಶಾಂಕುಕೀನ ಗಡ್ಡೆ ಕಾಕಹಾಚಿ(ಕಾಕತ್ತೊಂಡಿಫಲ)</p>	<p>ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಶ್ರೀಗಂಧಕ್ವಾಫಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲ, ಬೆಳ್ಳೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು; ಅಥವಾ ಅಪ ಸಿನಕಷಾಯಿದಲ್ಲಿ ತುಪ್ಪ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡ ಬಹುದು.</p> <p>ಲಕುಭಾರಸಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡ ಬಹುದು.</p> <p>ಶ್ರೀಘರಾಕ್ವಾಫ, ಶಾದಿಜಲ, ಲಕುಚರಸ (ನಿಂಬಿ)ವನ್ನೂ ಎಳನೀರನ್ನೂ ಬೇರೆ ಯೋಗಿ ಸೇವಿಸಬಹುದು.</p>
<p>38. ಜಾಯಿಕಾಯಿ.</p>	<p>ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶುಂಠ, ಸ್ವೀಂಧನಲವಣ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು; ಅಥವಾ ವೀಳ್ಳಿ</p>
<p>39. ರೆಂಜಿಕಾಯಿಯ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ</p>	
<p>40. ತೊಗಂ</p>	

ಕಲಷ ಬಗೆಯ ಕಡಾರ್ಥಗಳ ಅತಿ ಸೇವನ
ಪಾದ ಸ್ವರ್ಗನಾದಿಗಳಿಂದಮಹತ್ವವಿಸಿದ
ದ್ಯುಹಗಳಲ್ಲಿ

ತಪ್ಸಿಪುತ್ತಿಗಿರುವ ಅತಿ ಸುಲಭಕರವಾದ
ಜೀವಧ್ಯುಹಪಜಾರವು

ಘೂಣಜೋಷಕ್ತಿ

ದೆಲಿಯ ರಸದ್ವಲ್ಲಿ ತುಂಜೆಬೀರನ್ನು
ಅರೆದು ಕೊಡಬಹುದು.

41. ಗೃಹಗೋಳಿ(ಪಲ್ಲಿ) ನಿಷಕ್ತಿ.

ದೇವದಾರು ಶಷಾಯು, ಪಾತಪಲ್ಲವಕ್ಕೆ
ಸ್ವೀಂಧವಲಪಣ, ಬಿಸಿಸೀರು, ಚೆಲೆಯ
ದಿರುವ ಎಳನೀರಿನ ತಿರುಳು (ಕರ್ಕಾರ್)
ಕಷಾಯಿವರಾಡಿ ತುಪ್ಪ ಸ್ವೀಂಧವಲಪಣ
ಸೀರಿಸಿ ಸೇವಿಸುವುದು.

42. ನ್ಯಾಸೆಹಣಗು.

ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ತರೆ, ಅರಸಿನ ಸೇರಿಸಿ
ಕುಹಿಯಿಂತೆಕು ಅಥವಾಜಣ್ಣಾದ ಅಡಿಕೆ
ಸಿಪ್ಪೆಯ ರಸತೆಗೆದು ಬಂಗಾರ, ಜಂದನ
ತುಪ್ಪ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು.

43. ಬಳ್ಳಾಳಕರೆ ಬೆಳು

ಕೂಡಲೆ ಲೆಗಣಯು ಲೇಪಮಂ ಹಾಡ
ಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬಾಳಿಹಣ್ಣು, ತಾತ್ರಾ
ವಲ್ಲ ರಸವನ್ನು ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ
ಮಹ್ಯಸ್ಥಾಪಕ್ತಿ ಲೇಸಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅ
ಮೇಲೈ ವರುನ ವರಾಡಿಸಿ, ಸಾಮ್ಮನ
ಹಾಡಿಸಿ, ಜಂದನ ಕರ್ಕೂರ ಸೇರಿಸಿ
ಲೇಪಿಸಬೇಕು.

ಕಾಕತುಂಡೀ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ

ಇಂದ್ರವಲ್ಲಿ ಸ್ವರಸ ತೆಗೆದು ಲೇಖಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಚೆಂಬು

ಅವುರಿ ಎಲೆಯು ರಸತೆಗೆದು ಜಂದನ
ವನ್ನು ತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಸೇವಿಸ
ಬೇಕು.

ಕಾಸಕ್ಕನ ಬೀಜದ ದೋಷಕ್ತಿ

ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆದು
ಕುಡಿಯಬೇಕು.

ಭಂಗಿ ದೋಷಕ್ತಿ

ತುಪ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಸೇವಿಸುವುದು.

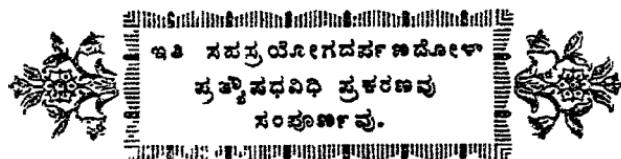
ಅಧಿವರು

ಕಡಿರಬೇಕಿನ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆದು
ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಕುಡಿಯುವುದು.

इदमागमसिद्धत्वात्यक्षफलदर्शनात् ।
 मंश्रवत्संप्रयोक्त्वयं न मीमांस्यं कथंचन ॥
 भिषजां साखुवृत्तानां भद्रमागमशालिनाम् ।
 अभ्यस्तकर्मणां भद्रं भद्रं भद्राभिलाभिणाम् ॥

शदवागमसिद्धत्वात्यक्षफलदर्शनात् ।
 मू०त्पत्त्वंप्रयोक्त्वयं न मीमांस्यं कथंचन ॥
 भिषजां साखुवृत्तानां भद्रमागमशालिनाम् ।
 अभ्यस्तकर्मणां भद्रं भद्रं भद्राभिलाभिणाम् ॥

ಇತि ಆಯುವೋದ ನೈಸ್ಕಾಂಕಿ ೨೦. ೨೦. ಅಕ್ಷರಿಂದ ರಚಿತನಾದ ‘ಲಘುದೀಕಾ’,
 ಎಂಬ ಕಣಾದಿಕ ವಾಕ್ಯೋಽಂ ಕ್ರಾಂತಿಧರಿತಿ ಕ್ರಾಂತಿಧರಿತಿ ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು.

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

L B
N 37

Printed at the

CITY PRESS, LTD.

MANGALORE.